

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

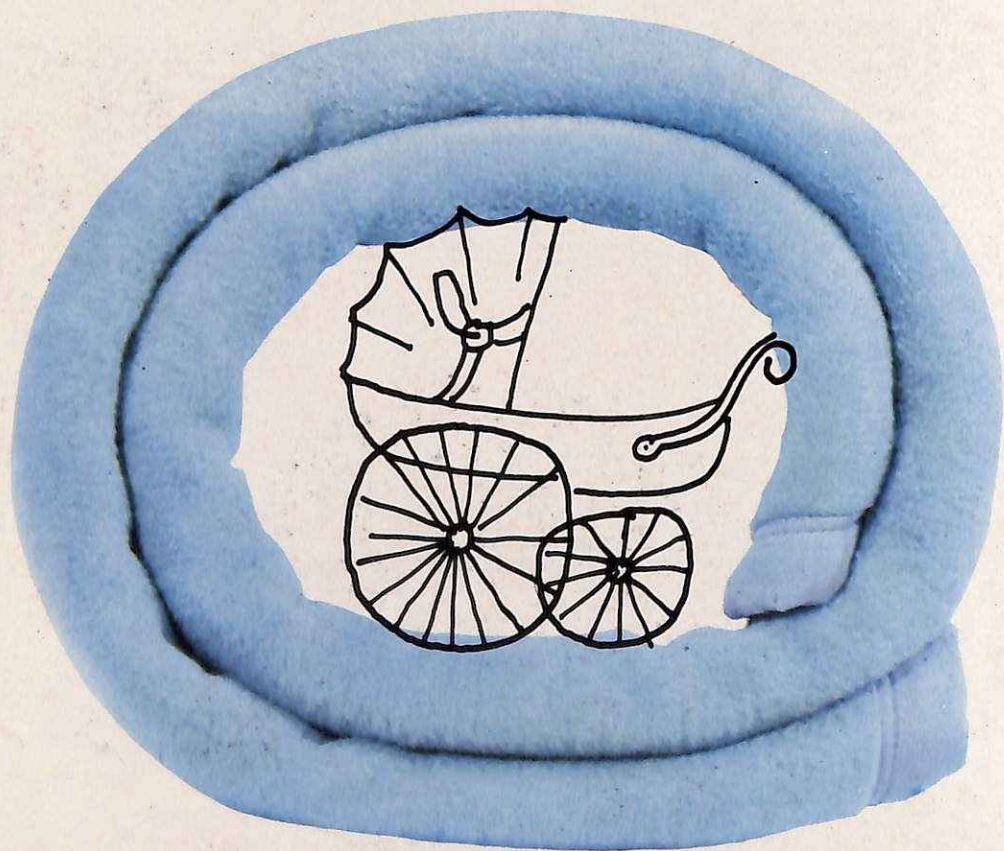
ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡ. 534 14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1966 ΔΡΧ. 5

Η ΝΕΟΛΑΙΑ, **ΑΥΤΟ** ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Σε 11 σελίδες ο καθηγητής κ. ΑΛ. ΤΣΙΡΙΝΤΑΝΗΣ επίσημαίνει τούς κινδύνους, αναλύει τὰ αίτια καί ύποδεικνύει λύσεις γιά τὸ ύπ' άριθ. 1 πρόβλημα τοῦ "Έθνους.

ἀπ' αὐτόν τόν Χειμῶνα
θαλπωρή CRYLOR

Ἀπ' τήν ἀγκαλιά σας στήν ἀγκαλιά τῆς CRYLOR

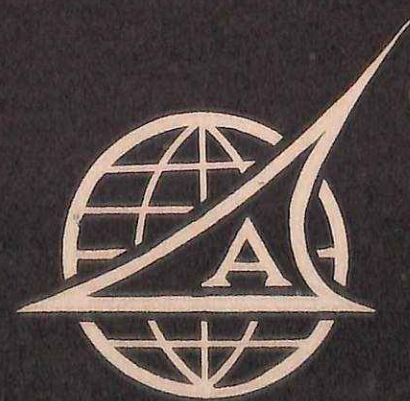
“Ὅλες οἱ κουβέρτες ζεσταίνουν” ἡ CRYLOR—ἀνάλαφρη καί ἀπαλή—ζεσταίνει περισσότερο • “Ὅλες οἱ κουβέρτες προσφέρονται σέ ποικίλους χρωματισμούς” ἡ CRYLOR διατίθεται σέ χρώματα μοναδικῆς ζωτικότητας. Κάθε κουβέρτα CRYLOR συνοδεύεται καί ἀπό ἕνα εἰδικό χρωματολόγιο πού βοηθεῖ γιά αἰσθητικούς συνδυασμούς στήν κρεββατοκάμαρά σας • “Ὅλες οἱ κουβέρτες πλένονται, ἀλλά πῶς γίνονται...” ἡ CRYLOR πλένεται εὐκόλα στό ἡλεκτρικό σας πλυντήριο, στεγνώνει ἀμέσως καί γίνεται καινούργια • Ἡ κουβέρτα CRYLOR, λουσατή καί ἀπρόσβλητη ἀπ' τόν σκόρο, διατέτει καί τό ἀκαταμάχητο πλεονέκτημα—χάρη στήν εἰδική τεχνική ἐπεξεργασία τῆς—ΝΑ ΜΗΝ ΜΑΔΑΗ ΚΑΙ ΝΑ ΜΗΝ ΧΝΟΥΔΙΑΖΗ.

Γιά τό σύγχρονο σπῆι, μιά Νέα δημιουργία χωρίς προηγούμενο

CRYLOR εἶναι σῆμα κατατεθειμένο ἀπό τήν ἐταιρίαν CRYLOR, 21 Rue Jean Coujon, PARIS 8^e FRANCE. Ἀποκλειστική νηματοποίησης διὰ τήν Ἑλλάδα: ΒΕΤΛΑΝΣ ΛΑΝΑΡΑΣ & ΣΙΑ. ΝΑΟΥΣΑ.

ΣΕ ΣΥΝΕΧΗ ΑΝΟΔΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ
ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΟΥ
ΜΟΣΚΒΙΤΣ 408

αντιπροσωποί
ΓΕΜΣΟΒ Ε.Π.Ε.
ΠΕΙΡΑΙΩΣ 138 τηλ. 565678
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΑΓΓΕΛΑΚΗ 19 τηλ. 24005

ΜΕ 4ΚΥΛΙΝΔΡΟ, ΥΔΡΟΨΥΚΤΟ ΚΙΝΗΤΗΡΑ 1354 κ.ε.
ΜΕ ΨΥΓΕΙΟ ΛΑΔΙΟΥ ΚΑΙ
ΜΕ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΤΑΧΥΤΗΤΕΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΟ ΔΕΙΓΜΑ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΗΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ
ΤΗ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ

Οι αναγνώστες χράζουν olis

EIKONES

Περί Κέννεντυ

Κατ' αρχήν αφού ευχθώ, επί τῷ νέῳ ἔτει, τὴν συνεχῆ σας ὑπαρξὶν στὴν ἀπειρίαν τῶν ἐπομένων «Πρωτοχρονιῶν», σὰς συγχαίρω γιὰ τὸ πανηγυρικὸ τεῦχος σας τῶν Χριστουγέννων. Ἦταν πραγματικὴ τελειότης!

Σχετικῶς μὲ τὸ θέμα τῆς ἀφιέρωσης διαφορῶν ὁδῶν εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀειμνήστου προέδρου Κέννεντυ κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν ἀναγνωστῶν σας, θὰ ἤθελα νὰ προσθέσω τὴν γνώμην μου. Ἀσφαλῶς ὁ μεγάλος εἰρηνιστὴς πρόεδρος ἔχει κερδίσει τὸν θαυμασμόν ὅλων τῶν ἐλευθέρων σκεπτομένων λαῶν, καὶ κατέχει τὴν ὑψίστην θέσιν εἰς τὸν χῶρον τῶν προτύπων ἀνδρῶν, δολοφονηθεὶς εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς προσπάθειας. Εἰς ἕνα τέτοιον ἄνδρα, μὴ ἐλαχίστη τιμὴ θὰ ἦτο ἡ ἀφιέρωσις μίας ὁδοῦ! Ἐπίσης ἡ μεγαλύτερα προσφορά, εἰς τὴν προσφορὰν τοῦ Κέννεντυ, θὰ ἦτο ἡ ὀργάνωσις κατ' ἔτος ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων, ἀφιερωμένων εἰς τὴν μνήμην του, κατὰ τὰς ὁποίας νὰ διερευνᾶται τὸ ἔργον του καὶ νὰ προσφέρονται τὰ ὑψηλὰ ἰδανικά του εἰς τοὺς νέους, ὥστε νὰ δημιουργηθῇ μία κοινὴ, ἔστω προσεγγίζουσα πρὸς ἐκεῖνον τοῦ Κέννεντυ, τὸν ὁποῖον ὅλοι θαυμάζομεν καὶ αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκη νὰ τιμῶμε. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ τιμῶθαι, ἔστω κατ' ἐλάχιστον, ἡ ἀτίμητος μνήμη τοῦ προέδρου καὶ ἡ ἱερὰ ἐννοία τῆς εἰρήνης!

Πειραιεύς

ΝΙΚ. ΝΙΝΟΣ
σπουδαστὴς Ε.Μ.Π.

Λάθος;

...Στὸ τεῦχος 532 καὶ στὸ ἄρθρο: «Ἄν ἦσαστε ὁ "Ἀν Βασίλης"... δια-

βάσα ὅτι ὁ κ. Γ. Παπανδρέου εἶναι ἡλικίας 77 ἐτῶν. Περιέργως δὲ τὴν ἡλικία αὐτὴ ἀκούω χρόνια τώρα. Ἐπειδὴ, ἂν δὲν κάνω λάθος, ὁ ἀνένδοτος πρωταθῆκε δουλευτὴς τὸ 1910 καὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, πάλι ἂν δὲν κάνω λάθος, γιὰ νὰ βάλῃς ὑποψηφιότητα δουλευτοῦ ἔπρεπε νὰ ἔχῃς συμπληρώσει ὀρισμένη ἡλικία πολὺ ἀνωτέρα ἐκείνης τοῦ κ. Παπανδρέου (22 ἐτῶν). Ἐκτός ἂν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΕΚ σὰν λάτρης τοῦ ὠραίου φύλου, μιμείται καὶ τὴς ἀδυναμίας του.

Ἀθῆναι

Π. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

• Δὲν πρόκειται περὶ ἀδυναμίας τοῦ «ὠραίου φύλου», ἀλλὰ περὶ ἀνθρώπινης καὶ γενικευμένης...

Συγχαίρουν...

Παρακολουθῶ μετ' ἐνδιαφέροντος τὸ ἔξαιρέτον ἱστορημά σας ἡ «Μάχη τῆς Ἑλλάδος» τοῦ κ. Παπακωνσταντίνου εἰς τὸ ἔγκριτον ὑμῶν περιοδικόν «Εἰκόνας» καὶ σὰς συγχαίρω διὰ τὴν ὠραίαν σας πρωτοβουλίαν.

Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἡ τοποθέτησις τῶν σελίδων τοῦ ἱστορήματος εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀπεσπῶντο καὶ νὰ ἀποτελέσουν χωριστὸν τόμον ὡς ἐπρότειναν καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀναγνώσται σας. Ἐπίσης σὰς παρακαλῶ, ὥπως εἰς τὴν πορείαν τῆς ἀφηγήσεως ἀναδημοσιεύσῃτε καὶ τὸ ἄρθρον τοῦ ἀειμνήστου Δ/ντοῦ τῆς «Καθημερινῆς» Γ. Α. Ελάχου, ποὺ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Καθημερινήν» τὸ Σάββατον τῆς 8 - 3 - 1941 μετ' ἰτίλον «Ἀνοικτὴ Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Α.Ε. τὸν Ἀρχικαγκελάριον κ. Α. Χίτλερ» τὸ ὁποῖον εἶχε παγκόσμιον ἀπήχησιν.

Θεσσαλονίκη

Γ. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ

Εἰμαι ἀναγνώστης σας ἀπὸ τοὺς πιὸ παλαιοῦς, ὥπως εἰμαι καὶ ἀπὸ τοὺς πιὸ παλαιοῦς καὶ πιστοὺς θαυμαστάς τοῦ Index. Μὲ τὸ τελευταῖο ἄρθρο του σὺ ὑπ' ἀριθ. 531 τεύχος τοῦ περιοδικοῦ σας μετ' ἰτίλον «Οἱ Ἀνάγνωστοι...» ἔχῃ μόνον ἐνθουσίασει, ἀλλὰ μ' ἔκανε νὰ γράψω αὐτὸ τὸ γράμμα, ποὺ ἀπὸ καιροῦ ἔπρεπε νὰ γράψω γιὰ νὰ τὸν συγχαρῶ.

Ἐπίσης μετ' ἡλικίαν αὐτὴ θέλω νὰ συγχαρῶ τὸν κ. Παπακωνσταντίνου γιὰ τὸ τέλει πρᾶγμα μελέτημα ποὺ εἶναι ἡ «Μάχη τῆς Ἑλλάδος», ὥπως ἐπίσης νὰ ἐνώσω τὴ φωνή μου μαζὶ μετ' ἐκείνην τῶν ἄλλων ἀναγνωστῶν τοῦ πε-

Γύρω ἀπὸ τὸν "Ἀλμπε"

"Ἐχω ὑπ' ὄψιν μου πέντε γράμματα ἀναγνωστῶν, σχετικὰ μετ' ὁ ἄρθρον μου γιὰ τὸν "Ἐντουαρντ" Ἀλμπε, ποὺ δημοσιεύθηκε στὴς «Εἰκόνας» τῆς 17ης Δεκεμβρίου 1965. Ἀφοῦ τοὺς εὐχαριστήσω γιὰ τὰ καλά τοὺς λόγια καὶ τὴν ἱκανοποίησιν ποὺ μπόρεσε νὰ τοὺς δώσῃ τὸ κείμενό μου, θὰ προσπαθῶ ν' ἀπαντήσω — ὅσο ὁ χρόνος τῆς στήλης αὐτῆς τὸ ἐπιτρέπει — σὲ μερικὲς σχετικὲς ἀπορίες.

Ὁ ξύμωρος φαίνεται (στὴν ἀναγνώστρια Α. Λαμπίρη) τὸ πῶς εἶναι δυνατό, κάποιος ποὺ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ συναισθηματικὴ ἐπαφὴ, νὰ γυρεῖ, ἀντὶ τῆς χαρᾶς, τὸ θάνατο, ὅπως τὸ διατυπώνει ὁ "Ἀλμπε" στὸ ἐντελὸς πρῶτο θεατρικὸ του ἔργο: «Ἱστορία τοῦ Ζωολογικοῦ Κήπου». Κι ὅμως αὐτὸ τὸ δέξιμωρο γιὰ τοὺς φυσιολογικοὺς ἀνθρώπους, ἡ πραγματικότης τὸ ἀποδεικνύει δικαιολογημένο γ' ἂς ὅσους, ὅπως ὁ ἥρωας τοῦ ἔργου καὶ ὁ "Ἀλμπε" ὁ ἴδιος, κατατρύχονται ἀπὸ ἕνα «συναισθηματικὸ ἐγκατάλειψης» ποὺ τοὺς ἔχει ὀργανωθῇ ἀπὸ τὴν παιδικὴν τοὺς ἡλικία ἀπὸ διαφορὰς αἰτίες ποὺ δὲν ἔχω τὸν χῶρον ν' ἀναπτύξω ἐδῶ καὶ ποὺ ὀδηγοῦν καμμιὰ φορὰ στὸ ἀδιέξοδο τοῦ ἀγχύους τῆς μοναξιάς. Ἡ "Ἐλβετίδα" ψυχναυλῆς Ζερμαίν Γκέε, ποὺ θεωρεῖται ἡ πιὸ εἰδικὴ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα, λέει τ' ἀκόλουθα στὸ βιβλίον της: «... εἶναι ἀξιοπαρατήρητο τὸ ὅτι ὁ ἐγκαταλελειμμένος (abandonné) ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος δεικνύει σαφῶς καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μαζοχιστὴς. Ἐπιθυμεῖ ζωὴν τὴν ἀνθρώπιναν συναισθηματικὴ ἐπαφὴ, μὰ εἶναι φιλόποτος στὸ νὰ τὴν δεχθῇ, ἀντικεινὸς νὰ τὴν νοιώσῃ καὶ ἀκατάλληλος νὰ τὴν ἀνταποδώσῃ. Τὸ μόνον ποὺ μπορεῖ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν φιλοποσία καὶ νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ τὴν δίχως ἀνταπόδοσιν «ἀδιδόνητη» ἐνωσιν» μετ' ἄλλο καὶ ὅχι τὴν ἀπλὴ σχέση μαζὶ του, εἶναι ὁ θάνατος ποὺ γιὰ τοὺς νευρωτικούς αὐτοὺς τύπους δὲν ἔχει τὴν ἐννοία τῆς καταστροφῆς καὶ τοῦ αἰώνιου χωρισμοῦ, ἀλλὰ τὴν ἐννοίαν τῆς ἐκπλήρωσιν καὶ τῆς αἰώνιας ἐνωσιν». Τὸ ἐκπληκτικὸν στὴν περιήγησιν τοῦ "Ἀλμπε" εἶναι τὸ πῶς ἀπὸ τὴν ἐμπνευστὴν τοῦ ἀφηγηθῆκε στὸ ἔργο του σ' αὐτὴ τὴ λύσιν, ποὺ δὲν εἶναι οὔτε φόνος, οὔτε αὐτοκτονία, ἀλλὰ «αὐτοκτονία μετ' ἐξέλιξιν».

Ὁ κ. Κλ. Βελ. ποὺ μοῦ γράφει ὅτι τὸ μετὰ τὴν «Βιρτζίνια Γούλφ» ἔργο τοῦ "Ἀλμπε" εἶναι ἡ «Μπαλάντα τοῦ θλιμμένου καφενείου», δὲν ἔχει ἄδικο. Δὲν τὸ ἀνέφερα γιὰτὶ δὲν εἶναι ἔργο πρωτότυπο τοῦ "Ἀλμπε", ἀλλὰ διασκευὴ ἀπὸ τὴν ὁμόθυμη νοῦβέλλα τῆς Κάροσσιν Μὰκ Κάλλερς. Ἐνα μονόπρακτο ποὺ κρατᾷ τρεῖς ὅρες καὶ ὅπου δύο ἀντεραστές ποὺ εἶναι ἐτοιμοὶ ν' ἀλλοτριωθῶν, στὸ τέλος σπᾶνε στὸ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 6

ριοδικό, γιὰ τὴ δημοσίευσιν τοῦ μελετήματος αὐτοῦ σὲ βιβλίον.

Ἀθῆναι

ΝΙΚΟΣ ΧΟΛΕΒΑΣ

Τὰ ἔλαια...

...Ἡ σφαγὴ τῶν 14.000 νηπίων ἐγίνε μὴν ἑστὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ σὲ μᾶς ἐδῶ ἡ παράλογη σφαγὴ τῶν ἐλάτων γίνεταί κάθε χρόνο. Δὲν διαβέτομε τ' ἀπέραντα δόση τῆς Β. Εὐρώπης. Λίγα ἐλατάκια ἔχουμε καὶ αὐτὰ ἔπρεπε νὰ τὰ προσέχουμε σὰν τὰ μάτια μας. Ἀντὶ αὐτοῦ τὰ πετσοκόβουμε ἀσυλλόγιστα, γεμίζοντας τοὺς δρόμους καὶ τὴς πλατεῖες τῆς Ἀθῆνας. Πουλῶνται τὰ μισὰ, πετοῦνται στὰ σκουπίδια τὰ ἄλλα μισὰ καὶ τοῦ χρόνου ἐπαναλαμβάνουμε τὰ ἴδια. Ὅα ἔπρεπε ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως — χωρὶς καμμιὰ δικαιολογίαν καὶ κανένα παραθυράκι — ν' ἀπαγορευθῇ ἡ κοπὴ ἐλάτων, κλαδιῶν, κορυφῶν κλπ. Ὅσο γιὰ τὸ στόλισμα τῶν σπιτιῶν, ὅς χρησιμποιοῦνται τὰ ψεύτικα καὶ ὅς μὴν μᾶς ποῦν πῶς θίγεται ἡ αἰσθητικὴ. Ὑπάρχουν ψεύτικα, πιὸ διακοσμητικὰ ἀπὸ τὰ ἀληθινὰ...

Ἀθῆναι

Ι. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Ἡ μόνη χαρὰ...

Εἰμαι ἕνα Ἑλληνόπουλο, ποὺ ἔχω τὴν ἡλικία τῶν 15 χρόνων. Εἰμαι ὁλωτερικὸς ἐδῶ στὴ Γαλλία, σ' ἕνα κέντρο γιὰ παιδιὰ ἀίμοροφικὰ, δηλαδὴ γιὰ ὅσους ἔχουν τὴν ἴδια ἀφρόστια μετ' ἐμένα.

Τὶς ἐλευθέρους ὥρες μου τὶς περῶ ἢ ἀσχολούμενος μετ' ἡ ἀλληλογραφία μου ἢ μετ' ἡ συλλογὴ γραμματοσχημάτων, τὴν ὁποία ἔχω.

Ὅα σὰς παρακαλοῦσα, ἐάν ἔχετε γραμματόσημα ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφία σας ἢ ἀπὸ τὴς «Εἰκόνας», νὰ μοῦ τὰ στείλετε. Ὅα μοῦ κάνουν μεγάλη εὐχαρίστησιν καὶ θὰ μετ' ἀσπασχολήσων ἀρκετὰς ὥρες.

Ἐάν δὲν ἔχετε, βάλτε μὴν ἀγγελίαν στὴς «Εἰκόνας», ὅσοι ἔχουν γραμματόσημα καὶ δὲν τὰ θέλουν, ὅς μοῦ τὰ στείλουν, ἢ ζητοῦν ἀλληλογραφία, ὅς μοῦ γράψουν καὶ ἐγὼ θὰ τοὺς ἀπαντήσω εὐχαρίστως...

CENTRE "AIR ET SOLEIL"
T. VOIRIS
78 LA QUEUE LES YVELINES
YVELINES
SEINE A OISE
FRANCE

εἶναι καὶ τὰ 3 ὑπέροχα!..

HOOVER

ΝΕΑ ΥΠΕΡΑΥΤΟΜΑΤΑ ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ

κατάλληλα γιὰ κάθε νοικοκυριό

Ἡ HOOVER σὰς προσφέρει σήμερα τὰ νέα της αὐτόματα πλυντήρια, προϊόντα μακρᾶς πείρας καὶ μελέτης.

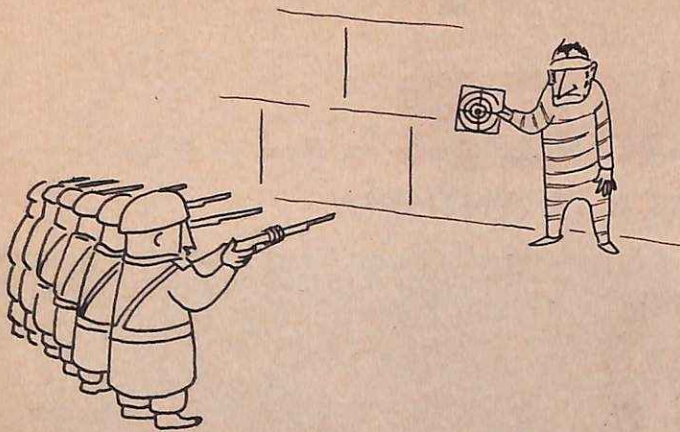
Μετ' ἡν πλήρη αὐτὴ σειρὰ σὰς δίδει τώρα τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαλέξετε ἕνα αὐτόματο πλυντήριο, τὸ πιὸ κατάλληλο γιὰ σὰς.

Δὲν μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι τέλεια ἀφοῦ εἶναι HOOVER

ΓΕΝΙΚΟΙ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ:

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ Α.Ε.

ΧΡ. ΛΑΔΑ 13,
ΤΗΛ. 237.860 - 226.747

••

Δ

«Θα πηγαίνω στα μέτρα της δίδοις, άκριδώς!»

«Δεν ξέρω αν είναι αλήθεια... αλλά λέγεται ότι αυτή η πολυθρόνα είναι παραγεμισμένη με χρυσές λίρες...»

Οι αναγνώστες γράφουν επί

EIKONEX

Εύλο την γυναίκα που διεκδικούν, την κλέβουν και φεύγουν. Το έργο πρωτοπαύθηκε τον Οκτώβριο 1963 στο θέατρο Μάρτιν Μπέκ της Ν. Υόρκης κι ο Howard Taubman, κριτικός των «Τίμς» της Ν. Υόρκης, έγραψε χαρακτηριστικά: «...το έργο αποκαλύπτει την απάθεια και σκοτεινή μορφή ενός τσακισμένου και ανώμαλου έρωτα. Μια ιστορία ατομική». Δεν ξέρω τι έννοει ο κριτικός με την τελευταία του φράση. Πάντως, η σκληρή και ανδροειδής γυναίκα του έργου έχει κάποια ψυχασυνθετική ομοιότητα με την συγγραφέα της νοβέλλας. Και νομίζω ότι αυτό που είπαν πολλές φορές για τον Άλμπι, ότι κάνει «θέατρο του Παράλογου» δικαιολογείται με το έργο αυτό που στηρίζει την έρωτική του «θέση» στον άξονα του σαδισμού και του μαζοχισμού.

Για τον αναγνώστη Γ. Καρδ. που ρωτά για τα μεταγενέστερα της «Βιρτζίνια Γούλφ» έργα του Άλμπι, προσθέτω ότι το 1964 έγραψε την «Μικροσκοπική Άλκιρα», έργο τόσο χωτικό και ακατανόητο, ώστε κι ο ίδιος ο συγγραφέας σε μία συνομιλία του με τον Άγγλο ήθοποιό σέρ Τζων Γκίλγκουντ είπε: «...είναι αλήθεια ότι είναι ένα έργο δυσνόητο, που δεν ξέρω αν έγινε έτσι με τη θέλησή μου ή απλά μου.

Νομίζω πως θα το ήθελα πιο προκλητικό και δεν ξέρω, έτσι που έγινε, ποιά είναι το πραγματικό του νόημα στο σύνολό τους.

Κα Κ.Γ.Χ. — Βέβαια έργα όπως του Άλμπι, αλλά και όλων των σύγχρονων πρωτοποριακών συγγραφέων θεατρικών ή λογοτεχνικών, δεν είναι δυνατόν να αναλυθούν και να νοηθούν χωρίς την ψυχολογική διάλυση του συγγραφέα, δεδομένου ότι όλα, δίχως, σχεδόν, εξαίρεση, είναι ψυχοβιοματικά. Άλλα και πέρα απ' αυτά, νομίζω, πως η «ψυχοκριτική» που χρησιμοποιώ, είναι εξ' ίσου απαραίτητη για την ανάλυση και κατανόηση των σύγχρονων νεωτερικών τεχντροποιών, τόσο στη ζωγραφική και τη γλυπτική, όσο και στη μουσική.

Τέλος ευχαριστώ την ομάδα των φοιτητών νομικής, που πέρα από τα πλαίσια του Άλμπι, δρῆκε στο άρθρο μου ερμηνείες για μερικά ψυχολογικά προβλήματα της σύγχρονης νεότητας και θα ήθελα μία επικοινωνία μαζί τους, σχετικά με τα ζητήματα αυτά, που εξ' ίσου με ενδιαφέρουν (τηλ. 810.998 — απογευματινές ώρες).

Αθήνα ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΟΞΑΣ

Κυκλοφοριακά

...Μέσα στη φασαρία και την πολυκομία των παρανομών (Χριστούγεννων και Πρωτοχρονιάς) κυκλοφορούσαν φορτηγά, ταχυφόρα και άλλα μεγάλα οχήματα, που με τον ήλιο τους διαχέονταν πολύ την ήδη μπερδεμένη κυκλοφορία. Δεν γνωρίζω τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, έτσι δεν ξέρω αν τα επιτρέπη ή όχι. Πάντως, μία απαγόρευση της κυκλοφορίας των τέτοιων μερς θα ήταν ευεργετική.

Αθήνα Ν. Π.

Ο στολισμός

...Τώρα που τελείωσαν οι γιορτές, δε μου επιτράπη η έκφραση μιάς απορίας. Ή οδός Σταδίου έμεινε σκοτεινή — χωρίς κανένα στολισμό — ενώ θα έπρεπε λόγω της θέσεως και της ιστορίας της να είναι η πρώτη στη διακόσμηση, γιατί, λέει, ο Δήμος, για να δώσει την σχετική άδεια, ζητούσε να εισπράξει κάποιο τέλος από τους καταστηματαρχές που θα έκαναν τον στολισμό, με το δικαιολογητικό ότι αυτός — ο στολισμός — θα συνέτεινε στην αύξηση της κινήσεως και του τζίρου. Δεν έρετάω τις εμπορικές δοσοληψίες του Δήμου, το μικρό μυαλό μου, όμως, λέει ότι: όπως ή άλλως ο Δήμος δεν εισπράττει τίποτα, τι πείραζε λοιπόν μία χειρονομία που θα επέτρεπε να διαλυθούν, έστω και για λίγες μέρες, τα μισοσκόταδα από τον πενιχρό δημοτικό φωτισμό και να φαντάζε λίγο η πόλις;

Αθήνα Ν. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

• Ναί αλλά... Γιατί να μην πληρώσουν το ακάτι τα καταστήματα;..

Τουριστικά

Έν όνόματι της αλήθειας — τετάρτη στήλη, σελίς 32 του τεύχους σας της 10ης Δεκεμβρίου, σχετικώς με το πρόγραμμα του ΕΟΤ για το 1965 — γράφετε: «...είναι γνωστό σε όλους μας ότι υπάρχει ήδη μεγάλη προσφορά έθνου κεφαλαίου για τοποθετήσεις σε τουριστικά μας έργα. Μένει θέμα δικό μας η έκλογη των ξένων κεφαλαίων...».

Από τας άρχάς του 1964, διάφοροι μεγάλοι όικοί της Αγγλίας, άσכולόμνοι με ιδιοκτησίας και τουριστικές εργασίας εις την περιοχή της Μεσογείου, εξεδήλωσαν το ενδιαφέρον των να επενδύσουν, κεφάλαια σε τουριστικά σχέδια στην Ελλάδα — και όσον άφορά έμέ έμε προσωπικά, διά την Κρήτην. Οι εν λόγω όικοί, εις τούς όποιους ειχον άνταπόη ή εξέυρεσις κεφαλαίων και ή άσφαλις επένδυσις των εις πλείστα μέρη, Ισπανίαν, Μαγιόρκαν, Σαρδηνίαν, Μάλταν, Ιταλίαν, Καναρίους και Μπαχάμας, διεκινδύνευον έπιχειρήσεις, οι όποιαι απέφεραν λίαν σημαντικά κέρδη εις έκεινους οι όποιοι έλαβαν την χρηματοδότησιν. Αυτοί οι ίδιοι μεγάλοι όικοί άναζητούσαν εύκαιρίαις επενδύσεως εν Ελλάδι.

Αυστηρώς, οι όροι που προσέφεροντο σ' αυτούς τούς κεφαλαίουόους δεν ήταν —στην Ελλάδα και ιδιαίτέρως στην Κρήτη— συναγωνιστικό τόσο, όσο εις άλλας περιοχάς.

Καθ' όσον έγω γνωρίζω εκ πείρας εις μίαν περιορισμένην περιοχήν προσεφέρθησαν πλέον του ένος εκατομμυρίου στερλινών δι' επενδύσεις εις την Κρήτην, υπό τον όρον ότι οι προσφερόμενοι όροι δεν θα ήσαν όλιγώτερον εύνοικοι από τούς όρους άλλων περιοχών. Το χρήμα αυτό, που άνευρέθη τόνσον έπιμελώς από την χρηματοοογάν, πήγε τώρς αλλού.

Έδώ στην Κρήτη υπάρχει ζήτησις κεφαλαίων. Υπάρχουν πολλές δυνατότητες (εύκαιρίες) διά τουριστικάς έπιχειρήσεις. Το κεφάλαιον είναι δυνατόν να έξευρεθί από τις κυριώτερες χρηματοοογές, έφ' όσον οι όροι είναι συναγωνιστικοί και οι έγγυήσεις άσφαλείς. Έναπόκειται σ'όυ άνευρέθον να προσφέρη τας αίτούμενας έγγυήσεις. Το κεφάλαιον είναι διαθέσι-

Οι αναγνώστες γράφουν επί

EIKONEX

μον —οι πελάται περιμένουν— τί θα κάνουν επάνω σ' αυτό οι πελάται;

Αν θέλετε επιβεβαιώσιν οιοδήποτε σημείον, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μπορείτε να ανατρέξετε εις φύλλα του ξένου τύπου που περιγράφουν λεπτομερώς τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των επενδύσεων εις διάφορες τουριστικές περιοχές. Το έβδομο αριθμόν «Sunday Times» και ο «Observer» δημοσιεύουν λεπτομερείς άγγελλίες καθορίζουσες τις επενδύσεις αυτές.

Ός αντιπρόσωπος δύο μεγάλων οίκων του Λονδίνου, άσכולούμενων με τουριστικάς άξιοποιήσεις, και ως αντιπρόσωπος διαφόρων ευρωπαϊκών ταξιδιωτικών επιχειρήσεων, προσπαθώ να προσελκύσω και κεφάλαιον και πελάται στην Κρήτη, το νησί που τόσο αγαπώ.

Σας παρακαλώ να με βοηθήσετε να το επιτύχω για χάρη των Έλλήνων.

JOHN W. HOUSEMAN
(παθών Καπετάν Πέτρος)

Ταλαιπωρία...

...Την παραμονή του νέου έτους πήγα στο Μετοχικό Ταμείο Δημοσίων Υπαλλήλων να εισπράξω πενήκτον μέρημα. Γνώριζα ότι ήτο ήμιαργία (12η μεσημβρινή), αλλά λόγω έμποδίων και δυσκόλου συγκοινωνίας έφθασα εκεί στις 11.30 π.μ. Ή πόρτα ήταν ήδη κλειστή και σε 3 - 4 μερισματούχους ο θυρωρός άνένδοτος δεν επέτρεπε την είσοδο. Ή άργία ένοείτο να έχουν τελείωσει και όλοι οι λογαριασμοί κλπ., έστε οι υπάλληλοι να φύγουν στις 12 άκριδώς. Τέλος πάντων. Έπέστρεψα το πρωί της Δευτέρας, 3η τρέχοντος μηνός περί ώραν 9ην. Τώρα ήταν κλειστή ή επάνω πόρτα και οι μερισματούχοι περίμεναν στον διάδρομο και στην σκάλα, παραδίδοντας τα φυλλάδια των στον κλητήρα. Ερώτησα και πάλιν τί συμβαίνει και με πληροφορήσαν ότι αυτή τη φορά άνεμένετο ο οικονομικός έπιθεωρητής να κάνει έλεγχο λόγω της νέας χρονιάς και ύστερα θα έπαιρναν σειρά οι ενδιαφερόμενοι. Έφυγα και πάλι και έλπιζω την τρίτη φορά που θα πάω να εισπράξω τις πενταροδεκάρες μου (δεν άνήκω σ'όυς μεγάλους μερισματούχους) και να μην ταλαιπωρηθώ εκ νέου λόγω κάποιας άλλης διαδικασίας...

Αθήνα ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ

Και του χρόνου...

...Θαυμάσια ή ιδέα σου να μάς προσφέρεις μιά δολόκληρη ώρα μουσικής ψυχαγωγίας. Κάτω από τα διρτοούδα δάκτυλα του Λέβ, παλιές μελωδίες και μοντέρνοι ρυθμοί πήραν μιά εχωριστή χάρη, παλότητα, γοητεία και ήρθαν σάν παλιοι και νέοι φίλοι να μάς κρατήσουν λίγη συντροφιά στο κατώφλι της νέας χρονιάς. Σ' εύχαριστούμε πάρα πολύ και του χρόνου!

Αθήνα ΦΙΛΟΜΟΤΗ ΠΑΡΕΑ

Εκπαιδευτικά...

Εις το τεύχος 526 άνέγνωσα την «έλευθεράν γνώμην» αναγνώστου σας, ό όποιος τάσσεται άντιπυλάκτως ύπέρ της εκπαιδευτικής μεταρρυθμίσεως και του κ. Παπανούτσου. Χρησιμοποίησε ως έπιχειρήματα ότι εύποτο το κρατούν σύστημα οι απόφοιτοι γυμνασίου δεν δύνανται να συντάξουν απλουστάτην αίτησιν, αι όρθογραφικά των Ικανότητες εξοικονώνται κάτω του μετρίου και τέλος ότι οι έπικριται της μεταρρυθμίσεως δεν έχουν να προτείνουν τίποτε το καλύτερον.

Θέταν κατά μέρος το άνευ ουσίας άσάφες τελευταίον έπιχείρημα, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι δεν είναι λογικόν να άναιμένη ο άναγνώστης σας να μάθουν να συντάσσουν οι απόφοιτοι γυμνασίου αίτήσεις και να γίνουν όρθογράφοι, διαδίδοντες την γραμματικήν του Μ. Τριανταφυλλίδη, ως και τα άλλα βιβλία, τα όποια βαρύνουν, μετά γενικήν κατακραυγήν, καταργούνται.

Πάντως άναντίρρητον γεγονός είναι ότι το κρατήσαν εκπαιδευτικόν σύστημα ήτο σχετικώς καλόν. Τα τρωτά σημεία του δε, εις τα όποια άφείλετο ή σχετικότητα του, ήδυναντο να εξαλειφθούν διά ριζοσπαστικής δελτιώσεως χωρίς να επιβάλλεται εκ βάθρων μεταρρύθμισις του όλου συστήματος, γενομένη μάλιστα άστραπταίως έφ' ένος και μόνου προσώπου. Το τελευταίον ταυτο, ως και το ότι ή μεταρρύθμισις άνηγγέλθη κατά την περίοδον του νομοπαραγωγικού καλπασμού των 50 ήμερών υπό της κυβερνήσεως της μειοψηφίας, αποδεικνύουν ότι ή άλλαγή δεν είχε άντικειμενικόν σκοπόν την δελτίωσιν της παιδείας, αλλά την έξυπνότητα ήτοιελών κτλ. κτλ. σκοπόν. Κατά συνέπειαν αι παρατηρήσεις του αναγνώστου σας επί του σημείου τουτου έλέγχονται άστοχοι και άτυχές.

Τόν κ. Εύάγγελον Παπανούτσον ως διαπρεπή επιστήμονα άπαντες, ως έπίσης γνωστό είναι και οι άλλα ιδέαι του περί άδελφείας και ύλισμού, ένκα των όποιων προσεκήληθ' τέσσας σάλας εις την παιδείαν εν νέμει, χωρίς όμως ο έγκέφαλος της μεταρρυθμίσεως να καθ' ασυμπτωτικήν στοιχειώδη ευδίαν και απαραιτηθή συμφώνως πρὸς το πιστεύω της ΕΚ κατά την περίοδον της Οκταετίας.

Άτυχώς, ο χώρος άφ' ένος και ο χαρακτήρ του περιοδικού άφ' έτέρου, δεν έπιτρέπει περαιτέρω ανάπτυξιν επί του θέματος, πλην όμως τα άνωτέρω θα έδει να άναφερθώ, διότι πρέπει να παραδεχώμεθα όχι άπλώς το σωστόν, αλλά το άντικειμενικώς αληθές.

Αθήνα Σ. Β.

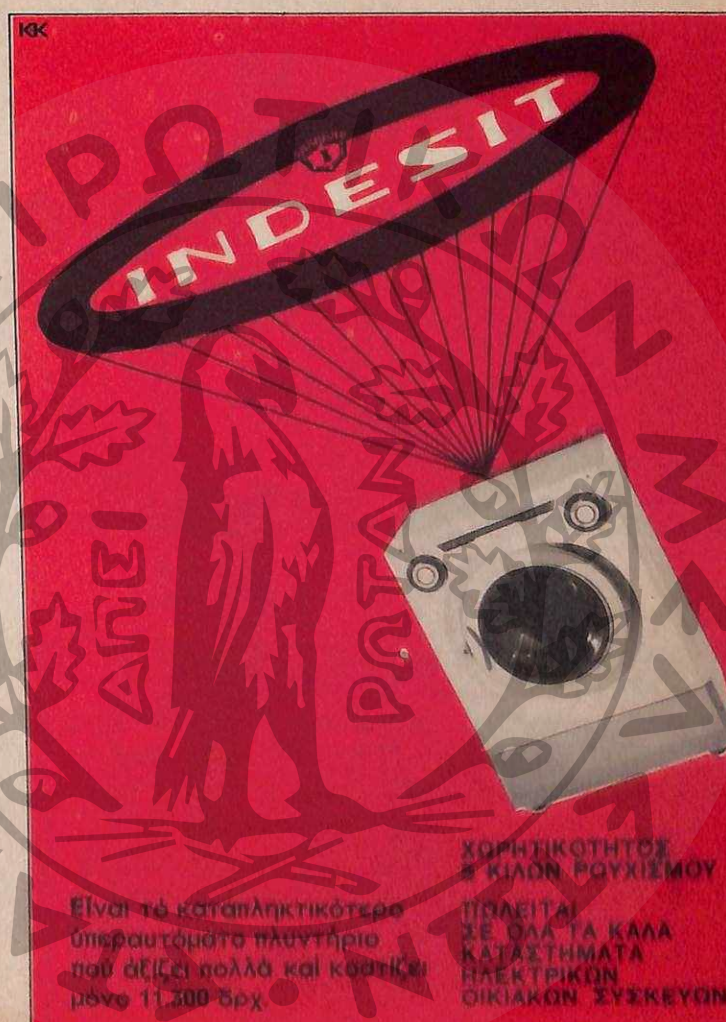
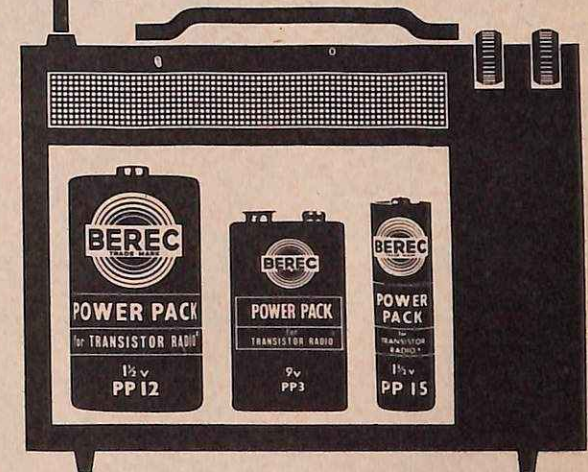
Η Kie Furuzawa, 8 - Z. Shinjohmachi, Kano, Gifu City, Japan, Ιαπωνία 16 χρόνων, θα ήθελε ν' άλληλογραφήση με Έλληνόπουλο της ίδιας ηλικίας, στην άγγλική. Είναι μαθήτρια της Άνωτάτης Σχολής Θηλέων του Gifu, αγαπάει την μοντέρνα μουσική, τα σπόρ, την έλαφρά φιλολογία και τον χορό.

ΕΘΝΕΙΑΙ ΣΤΗΝΑΡΟΜΑΙ	Κοινών Ταχυδρομείων	Άεροπορικών Ταχυδρομείων
1 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΤ	Δραχμαί 260	Δραχμαί 300
2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΤ	Δολάρια 14	
Τουρκία - Γιουγκοσλαβία - Κίπρος.....	Δολάρια 16	
Εθιοπιακή χώρα - Αιγυπτos	» 28	
Βόρειος Άφρική	» 40	
Η.Π.Α. - Δυτική και Νότιος Άφρική.....	» 68	
Καναδάς - Λατινική Άμερική	» 64	
Ιαπωνία	» 96	
Αυστραλία - Νέα Ζηλανδία	» 140	
Επιδόματα: Περιοδικόν ΕΙΚΟΝΕΣ - Σωρότους 57 (101) - ΑΘΗΝΑΙ		

ΑΠΟΔΟΣΙΣ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΜΕ ΓΗΝΕΙΕΣ ΑΓΓΛΙΚΕΣ ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ ΜΠΕΡΕΚ

ΔΙΑΡΚΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΑ ΦΡΕΣΚΕΣ
ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΛΗΤΕΡΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ
ΒΕΡΕΚ
ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΤΥΠΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ Η ΚΑΤΑΛΛΗΛΗ ΜΠΑΤΑΡΙΑ ΒΕΡΕΚ

ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΑΤΑΠΗΚΤΙΚΟΤΕΡΟ
ΥΠΕΡΑΥΤΟΜΑΤΟ ΠΛΥΝΤΗΡΙΟ
ΠΟΥ ΔΕΙΞΕΙ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΕΑ
ΜΕΝΟ 11.300 ΔΡΧ

ΧΩΡΙΤΙΚΟΤΗΤΟΣ
ΚΙΛΩΝ ΡΟΥΚΙΣΜΟΥ
ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΛΑ
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ
ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

ΤΙ ΘΕΛΩ ;
 ΠΟΥ ΘΑ ΤΟ ΒΡΩ ;
 ΕΙΝΑΙ ΕΚΕΙΝΟ ΠΟΥ ΘΕΛΩ ;
 ΤΙ ΘΑ ΜΟΥ ΣΤΟΙΧΙΣΗ ;
 ΜΗΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΩ ΚΑΠΟΙΟΝ ;
 ΜΟΥ ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ ;

A π/ρ

Κάθε φορά πού διαπιστώνετε μια έλλειψη, ή ίδια ζαλάδα...
 Έλστε στην μόνιμη Έκθεσι ειδών ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ-ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ νά σās βοηθήσωμε. Έκεϊ δā καμαρώσετε, τοποδετημένα στην ιδανική τους θέση, ό,τι χρειάζεστε σεις και τó σπίτι.
 Στην έκθεσι δā βρῆτε: Κρετόν, ύφάσματα έπιπλώσεων και ταπετσαρίας, Σεντόνια, Κουβέρτες, Λευκά είδη, Στρωματσόπανα, Είδη ένδύσεως άνδρικά, γυναικεία και παιδικά, Τεντόπανα, Ντόκ και γενικώς κάθε είδους βαμβακερό ύφασμα.

Ή μεγάλη έκθεσις τῆς ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ-ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ σημαίνει για σās κέρδος κόπου, χρόνου και χρημάτων.

ΜΟΝΙΜΟΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΙΔΩΝ ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ

ΟΔΟΣ ΟΜΗΡΟΥ 8
 ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ
 ΜΗΝ ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΤΕ ΝΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΤΕ
 ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ: (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ) 10⁰⁰ - 13³⁰
 17⁰⁰ - 20⁰⁰
 (ΣΑΒΒΑΤΟ) 10⁰⁰ - 13³⁰

Maryland RADIO
 \$ 370.00

TELEPHONE
 PHONO

«...Κι αυτό έδω τὰ έχει όλα».

Γίνεσθε γοητευτική όταν έχετε ώραία μαλλιά

Γιά να τὰ ἀποκτήσετε όμως πρέπει να τὰ περιποιή-
σθε τακτικά και να τὰ λούζετε με ένα ἀνεγνωρι-
σμένης ἀξίας σαμπουάν.

Τὸ GLEMO με τὰ φυσιολογικά συστατικά που
περιέχει (αὐγό, βιταμίνες) εἶναι μοναδικό
γιὰ τὴν ὑγεία και ὁμορφιά τῶν μαλλιῶν.

Τὸ GLEMO λούζει και τρέφει τὰ μαλλιά
GLEMO σε δύο μεγέθη φιαλῶν και σωληναρίων

ΑΠΟΚΛ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ: **Cosmetica E.P.E.**
ΑΘΗΝΑΙ (ΧΑΛΑΝΔΡΙ) ΚΗΦΙΣΙΑΣ 100 - ΤΗΛ. 684.926 & 684.235
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 8 - ΤΗΛ. 36.101

Ας υποβληθούμε ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

Κρυολόγημα

Η πάντηση σε ἀναγνώστρια, μητέρα τεσσάρων παιδιών, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ δύο μικρότερα προσβάλλονται συχνὰ ἀπὸ κρυολογήματα. Ὁφελοῦν οἱ εἰσπνοὲς ἀτμοῦ; Ὑπάρχει κίνδυνος ἀπὸ τὴν κατάχρηση; Ποιά εἶναι ἡ ἀσφαλέστερη μέθοδος;

Ὁ ἀτμός εἶναι ἐξαιρετικά εὐεργετικός στὴ θεραπεία τοῦ ῥινοφάρυγγος, τῆς βρογχίτιδος, τῆς λαρυγγίτιδος και τῶν μολύνσεων τῆς ρινοφάρυγγος κοιλότητος.

Ἡ βοήθεια ποὺ προσφέρει ὁ ἀτμός στὶς περιπτώσεις αὐτὲς εἶναι μεγάλη. Οἱ ἐπίμονες πηχτὲς ἐκκρίσεις στὴ μύτη και στοὺς βρόγχους χαλαρώνονται με τὴν θερμότητα τοῦ ἀτμοῦ. Ὁ ἀτμός ἀντισταθμίζει ἐπίσης τὴν ξηρότητα τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, ἰδιαίτερα μάλιστα στὶς περιπτώσεις ποὺ ὁ ἀρρωστος βρίσκεται σὲ ὑπερθερμασμένο δωμάτιο και ἡ ἀνακούφιση γίνεται γρήγορα αἰσθητὴ στὸ δερμα ποὺ καλύπτει ἐσωτερικά τὴν ρινική κοιλότητα, τὸ στόμα, τὸν φάρυγγα και τοὺς βρόγχους.

Ἀρωματικές οὐσίες

Στὸ νερὸ ποὺ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὶς εἰσπνοὲς ἀτμοῦ συνηθίζουν, ἀπὸ παλαιὰ, νὰ χρησιμοποιοῦν πολλὰ και διάφορα βότανα, φάρμακα, πτητικά ἔλαια. Ὁ κόσμος πιστεύει ὅτι ἐνισχύεται ἡ θερμαντικὴ ἀξία τοῦ ἀπλοῦ ἀτμοῦ τοῦ νεροῦ. Οἱ οὐσίες ποὺ χρησιμοποιοῦνται συνηθέστερα εἶναι ἡ βενζόνη, τὸ χαμαμήλι, τὸ τσάι, ἡ μέντα.

Στὶς περισσότερες περιπτώσεις τὸ μόνο ποὺ προστίθεται εἶναι ἡ ὁσμὴ, ποὺ μάλιστα δὲν εἶναι πάντα εὐχάριστη. Γιὰ τὴν πραγματικὴ τους θεραπευτικὴ ἀξία, τὸ καλύτερο ποὺ μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς εἶναι ὅτι εἶναι πολὺ μικρὴ.

Διάφοροι τρόποι

Υπάρχουν πολλοὶ τρόποι ἐφαρμογῆς τῆς θεραπείας με εἰσπνοὲς.

Εἶναι εὐκόλο νὰ γεμίση κανεὶς τὸ δωμάτιο τοῦ λουτροῦ με ἀτμό. Τὸ κρυολογημένο μικρὸ παιδί ἡσυχάζει γρήγορα στὴν ἀγκαλιά ἐκείνου ποὺ τὸ κρατᾷ μέσα σὲ ἓνα τέτοιο περιβάλλον.

Υπάρχουν και ηλεκτρικὲς συσκευὲς διαφόρων διαστάσεων και τύπων, κατάλληλες γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ. Καλὸ εἶ-

ναι νὰ προσέχουμε πρὶν τὶς ἀγοράζουμε. Πρέπει νὰ παράγουν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερο ἀτμὸ και νὰ ἀνταποκρίνονται σὲ ὠρισμένους ὁρους ἀσφαλείας. Ἡλεκτρικὸ ρεύμα και ἀτμοί, δὲν εἶναι καμμιὰ φορά ἰδεώδεις σύντροφοι. Παλαιεὶς συσκευὲς, ἀχρησιμοποίητες γιὰ πολὺν καιρὸ, πρέπει νὰ ἐλέγχονται με προσοχὴ πρὶν νὰ χρησιμοποιηθοῦν.

Οἱ μικρὲς συσκευὲς παράγουν μικρὴ ποσότητα ἀτμοῦ. Μποροῦμε νὰ ἐνισχύσουμε τὸ ἀποτέλεσμά τους ξαπλώνοντας τὸν κρυολογημένο μέσα σὲ μιὰ πρόχειρη «σκηνὴ» ἀπὸ μιὰ ὀμπρέλλα, τὴν ὁποία σκεπάζουμε με ἓνα σεντόνι.

Μποροῦμε ὁμως νὰ κάνουμε εἰσπνοὲς ἀτμοῦ και με μιὰ ἀπλὴ μετάλλινη τσαγιέρα, ποὺ σκεπάζουμε με μιὰ πετσέτα. Ἀνάλογο ἀποτέλεσμα ἔχομε εἰσπνέοντας τὸν ἀτμὸ ἀπὸ τὸ ρουμπινὲ τοῦ ζεστοῦ νεροῦ.

Προσοχὴ νὰ μὴν πλησιάζουμε πάρα πολὺ στὸν ἀτμὸ γιατί ὑπάρχει κίνδυνος ἐγκαυμάτων στὸ πρόσωπο. Ἀμέσως μετὰ τὶς εἰσπνοὲς χρειάζεται γερὸ σκούπισμα. Γιὰ τὴν ἀποφυγὴ ἐρεθισμοῦ τοῦ δέρματος, εἶναι χρήσιμη λίγη πούδρα. Προσοχὴ ἐπίσης ἀπὸ τὰ ρεύματα. Πολλοὶ συνηθίζουν νὰ τυλίγουν τὸ κεφάλι τους με μιὰ πετσέτα, γιὰ πέντε-δέκα λεπτά μετὰ τὶς εἰσπνοὲς. Κατὰ τὴν διάρκεια τῶν εἰσπνοῶν τὰ μωρὰ και τὰ μικρὰ παιδιά δὲν πρέπει νὰ ἀφήνονται ποτὲ μόνοι τους.

Ἀντενδείξεις

Ἡ περβολικὴ ποσότης ἀτμῶν μπορεῖ νὰ φέρῃ ἐνοχλήσεις στὴν καρδιά και τοὺς πνεύμονες σὲ άτομα ποὺ ἔχουν περάσει τὴν μέση ἡλικία. Μεγάλη προσοχὴ ἀπαιτεῖται σὲ περιπτώσεις χρονίων παθήσεων τῆς καρδιάς ἢ ὑψηλῆς πίεσης.

Κυκλοφοροῦν στὸ ἐμπόριο συσκευὲς ποὺ παράγουν ψυχρὸ ἀτμὸ. Ὁ ψυχρὸς ἀτμός εἶναι σχεδὸν τὸ ἴδιο εὐεργετικὸς ὅσο και ὁ θερμὸς. Οἱ συσκευὲς αὐτὲς εἶναι ἱκανοποιητικώτερες, ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἀσφαλείας.

Γενικὰ οἱ εἰσπνοὲς ἀτμοῦ εἶναι μιὰ θαυμάσια κούρα. Ὁπως, ὁμως, και σὲ κάθε ἄλλῃ κούρα, χρειάζεται μέτρο και ἄμεσος ἐλεγχος και ὑποδείξεις τοῦ γιαιτροῦ.

Ποτὲ βίαιο μασσὰς ἢ ἀσκήσεις σὲ περιπτώσεις πόνων χαμηλὰ στὰ νῶτα πρὶν διαγνωσθῇ ἀπὸ γιαιτρὸ ἢ ἀκριβὲς αἰτία.

ΛΕΣΤΕΡ ΚΟΛΜΑΝ

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Στὴν σύγχρονη διασημικὴ μόδα, τὸ κόκκινο σκουφάκι, ποὺ προτείνει ἡ ἰταλικὴ μόδα, προορίζεται γιὰ τὰ χιόνια, στὰ ὁποῖα τὸ κόκκινο χρώμα τοῦ προσθέτει μιὰ ζωηρόχρωμη αισθητικὴ κλιδία. Οἱ πολὺ νέες κοπέλλες θὰ τὸ φορέσουν και στὴν πόλη, μαζί μ' ἓνα σπορ ἐπανωφόρι.

Ἡ νεολαία, αὐτὸ τὸ πρόβλημα

Ὁ καθηγητὴς τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, κ. Ἀλέξανδρος Τσιριντάνης, ἔδωσε τρεῖς διαλέξεις, με θέμα τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 πρόβλημα τοῦ ἔθνους, τὴν νεολαία, κάνοντας τὴν θαθεῖα τομὴ και ἀναφερόμενος στὶς μεθόδους θεραπείας. Στὶς σ. 27-37 σὰς προσφέρουμε τὰ κείμενα τῶν 3 διαλέξεων.

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΟΣ • ΑΡΙΘ. 534
ΕΤΟΣ ΙΑ' • 14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1966

Γραφεῖα: Ἀθῆναι, Σωκράτους 57 - 59 (τ.τ. 101). Τηλέφωνα: Διευθύν-
σεως, 537.988. Συντάξεως, 523.366.
Διαχειρίσεως, Διεκπεραιώσεως, Ἀγ-
γελιῶν Τηλ. 537.611 (10 γραμμαί)

ΕΚΔΟΣΙΣ

«Ἐκδόσεις Βλάχου - Λούνδρα»

ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Ἑλένη Γ. Βλάχου - Λούνδρα

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Κ. Ψύχας

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ Π. Λαμπούρας

Ἀρχισυντάκτης: Δ. Παπαγιαννῶτου.
Ἀρθρογράφος: Θ. Παπακωνσταντῖ-
νου. Ἐπὶ τῆς ῥίτης: Κ. Βεντῆς.

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ - ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Πέτρος Ἀναγνωστόπουλος, Φοῦντ Γερ-
μανός, Θέμος Δασκαλόπουλος, Ἑλένη Δου-
κίδου, Β. Καζαντζῆς, Μ. Καραῖα, Μ.
Κατσανέλη, Ἀλ. Κοτῆς, Γ. Λαμπάς, Ν.
Μαυρομάτης, Ν. Μεταξάς, Μ. Παπασκευ-
αίδης, Ροῖτα Σάκου, Ἀνδρέας Φραν-
κιάς, Γ. Χατζηαγγεῶν, Σ. Χατζηγιαννῶτης

Χρ. Ἀλοῦσης, Στέλ. Ἀρτεμίδης, Νικόλ.
Βαλαβανίδης, Δ. Βόγλης, Α. Βούβου-
λης, Γ. Γαῖας, Α. Διαμαντόπουλος, Γ.
Δρόσος, Α. Καραμαζός, Θ. Καραῖς, Ε.
Κόλλιας, Α. Κορομηλῆς, Α. Λεωφορέας, Α.
Μαρκάκης, Χρ. Οικονόμου, Ε. Χαλκιάς,
Α. Χωρέμη, Κ. Ψαλτῆρας, Β. Ψυράκης

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Νικόλαος Καραμυζῆς

ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ

Η. Σκουλάς, Γ. Κυριακόπουλος, Θ. Πα-
καλῆς, Φο. Ἀλτουβάς, Α. Δουλαβέρης

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΗΡΗΣΙΣ

Β. Καραμανῶλης, Π. Ἀσημακόπουλος, Κ.
Παπαλῆδης, Α. Παπαδόπουλος, Α. Λουδῆς

Προστέτατος τυπογραφείου: Α. Φίλδρος
(Ὁδὸς Ἀγιάδου, ἀριθμὸς 23, Ἀθῆναι)

Ἐνας ἄνθρωπος χωρὶς μνήμη

ΣΕΛΙΔΕΣ 68 - 69

Δὲν ἔχει ὄνομα, δὲν ἔχει προέλευ-
ση, σπῖτι, οἰκογένεια, ἡλικία. Τὸ
μυστήριό τοῦ ἐπαίτη με τὸν «θη-
σαυρο». Ρεπορτάζ τοῦ συνεργά-
του μας κ. Π. Ἀναγνωστόπουλου

Ἡ κυβέρνησις δὲν θιάζεται

ΣΕΛΙΣ 18

Τὸ πολιτικὸν χρονικὸ τοῦ κ. Νίκου
Μεταξά. Ἐν ὧσιν τοῦ φορολογι-
κοῦ και τῆς ἀναλογικῆς και μετὰ
τὴν παραίτησιν τοῦ κ. Χοιδά, ἡ
πολιτικὴ ρευστότης αὐξάνεται,
ἐνισχύουσα (ἀρνητικὰ) τὴν θέ-
σιν τῆς σημερινῆς κυβερνήσεως.

Χριστούγεννα στὰ 2.500 μ.

ΣΕΛΙΔΕΣ 38 - 41

Δυὸ ἄνδρες και μιὰ γυναίκα ὀρει-
δάτες ἔχουν κατακτήσει τὴν κο-
ρυφή τῶν Βαρδουσίων ὄρεων. Ἐ-
να ἀποκλειστικὸ φωτορεπορτάζ.

Ὁ Φάλοσφ Οὐέλλες...

ΣΕΛΙΔΕΣ 48 - 51

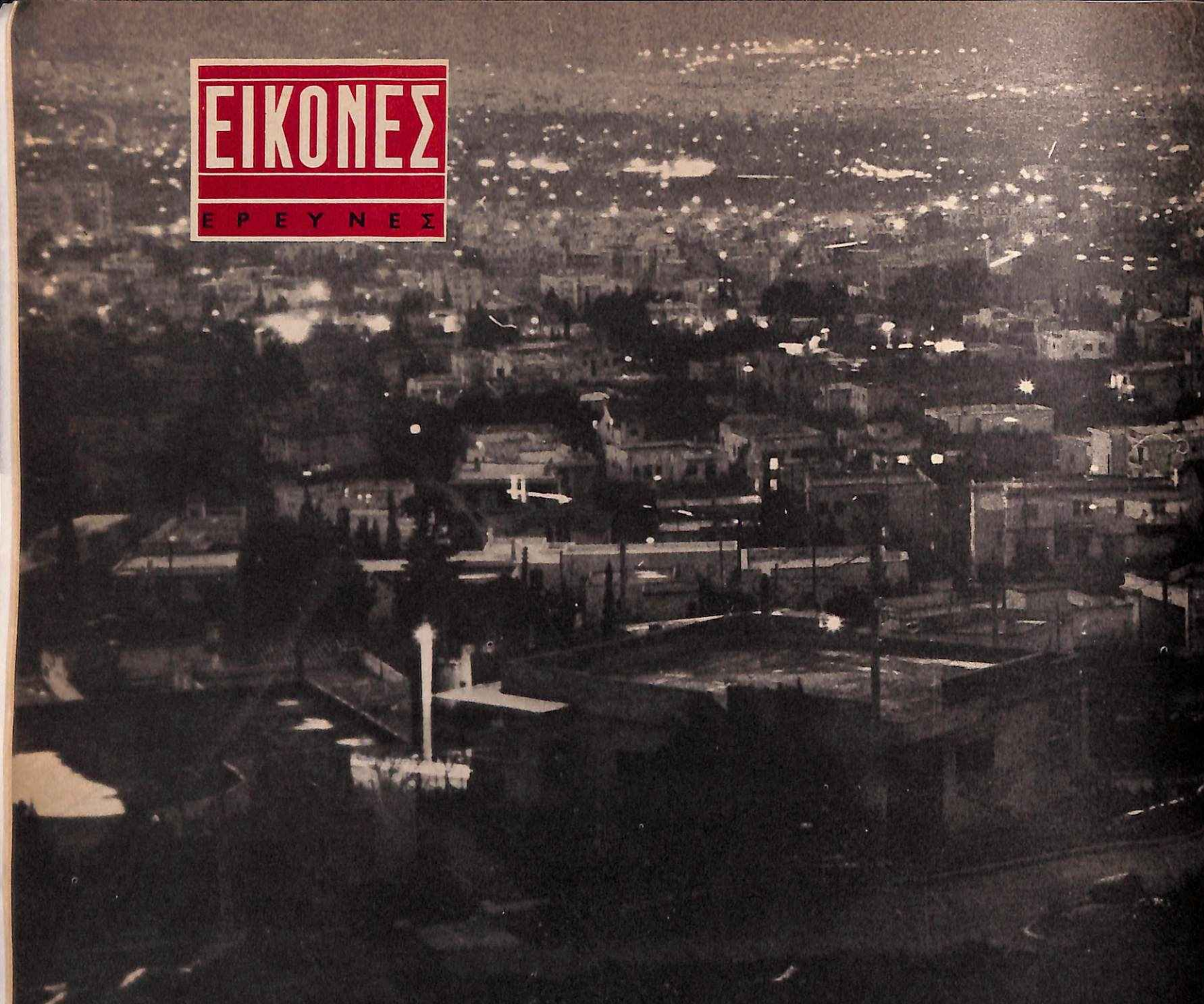
Ὁ Ὀρσον Οὐέλλες, σεναριογρά-
φος, σκηνοθέτης, πρωταγωνιστὴς,
προβληματίζεται και μαζί προ-
βληματίζει με τὴν καινούργια κι-
νηματογραφικὴ δημιουργία τοῦ.

6 παραστάσεις, 6 ἐπιτυχίες

ΣΕΛΙΔΕΣ 56 - 58

Ὁ κ. Ἀλέξης Διαμαντόπουλος
παρουσιάζει τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ
Κρατικοῦ Θεάτρου Βορείου Ἑλ-
λάδος. Προτάσεις, διαπιστώσεις.

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΑΡΟΜΑΙ: Ἐσπερικὸν δοχ. 800 • Ἐξωτερικὸν
δι' ἀπὸστολὴν 8.14 • Ἀποστολὰν ἀποστολὰν: εἰς Ἑλ-
λάδα 8.28 • Βόρειον Ἀφρικὴν 8.40 • Η.Π.Α. - Νότιον Ἀ-
φρικὴν 8.68 • Καναδῶν - Λατ. Ἀμερικὴν 8.84 • ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
κατὰ τμηματὶδων και συστημάτων • ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ὁ-
ρθῶν και φωτογραφῶν μόνον κατ'ὸν ἀξίαν • ΑΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕ-
ΦΟΝΤΑΙ τὰ χειρόγραφα και αἱ φωτογραφίαι • ΘΕΛΕΓΡΑΦΙ-
ΚΗ διευθύνσις: «ΕΙΚΟΝΕΣ» Ἀθῆναι • ΕΜΒΛΕΜΑΤΑ ΚΑΙ
ΕΠΙΤΑΓΑΙ: Περιοδικὸν «ΕΙΚΟΝΕΣ» Σωκράτους 57, Ἀθῆναι.

Καμμιά περιουσία δεν είναι ασφαλισμένη στα βόρεια, έκτεταμένα προάστια των Αθηνών! Μόλις πέση τὸ βράδυ - κάποτε καὶ τὴν ἡμέρα—, μακριὰ ἀπὸ τὸ ἀργυρὸ φῶς τῶν κεντρικῶν λεωφόρων, ἐκεῖ πού ἡ νύχτα συγχέει τὶς σκιὲς ἀνθρώπων καὶ φυλλωμάτων, ἀλαφροπάτητοι κι ἀδίστακτοι κακοποιοὶ γλιστροῦν μέσ' στὸ σκοτάδι καί, ἀπὸ θάμνο σὲ θάμνο, ἀπὸ μάνδρα σὲ μάνδρα—ἔρποντας, πηδώντας λαχανιάζοντας—, πλησιάζουν τὰ σπίτια, πού κοιμούνται ἢ τὰ ἔχει ἀφήσει ἄδεια καὶ ἐντελῶς ἀπροστάτευτα ἢ νυκτερινὴ ἔξοδος τῆς οἰκογένειας...

Τὸ ἀβέβαιο φῶς τῶν δημοτικῶν, ψηλοκρεμαστῶν λαμπτήρων—πού θυμίζουν πολλές φορές νυσταλέους νυκτοφύλακες τῆς ρουτίνας— κι ὅσες ἀχτίδες γλιστροῦν ἀπὸ τὰ φωτισμένα παράθυρα σταματοῦν στὰ πρῶτα φυλλώματα καὶ κάνουν τὴν σκιὴ τῶν θάμνων νὰ μακραίνουν, νὰ συνωμοτοῦν καὶ νὰ καλύπτουν ἀθέλητα τὰ νυκτερινὰ, παράνομα βήματα, ὡς τὴν στιγμή πού θὰ φθάσουν στὸν στόχο. Σὲ μιά θίλλα τοῦ Ψυχικοῦ καὶ τῆς Φιλοθέης, σὲ κάποιο σπιτάκι τοῦ Χολαργοῦ καὶ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, σχεδὸν κάθε βράδυ, τὸν τελευταῖο καιρὸ, τὰ ἐπιδέξια δάκτυλα ἐνὸς διαρρήκτη, μόλις—ἴσως— ἀ-

ποφυλακισμένου, ψηλαφοῦν πόρτες καὶ παράθυρα, τὰ ἐξησηκμένα αὐτιά του ἀκροάζονται τὴν «ἀνάπνοή» τοῦ σπιτιοῦ καί, στὸ ἀδύνατο σημεῖο, τὰ δάκτυλα καρφώνουν τὸ διαρρηκτικὸ τοῦς νυστέρ. Χρησιμοποιοῦν μὲ ψυχραιμία δοκιμασμένου χειρουργοῦ τὰ ἐργαλεῖα τῆς νυκτερινῆς ἐπεμβάσεως, καὶ τὴν ἐπομένη οἱ καταδικωτικὲς ἀρχὲς προσθέτουν στὸ παθητικὸ τοῦς μιά νέα διάρρηξη... Ἡ χωροφυλακὴ—χωρὶς τὰ μέσα νὰ ἀπλώσῃ ἕνα προστατευτικὸ δίκτυο πάνω ἀπὸ τὸν ὕπνο καὶ τὶς περιουσίες τῶν ἀνθρώπων— τὸ ξέρει καὶ τὸ περιμένει καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ ἀντιδράσῃ μὲ κάθε δυνατόν μέσον

ΟΙ ΔΙΑΡΡΗΚΤΕΣ ΠΡΟΤΙΜΟΥΝ ΤΟ ΨΥΧΙΚΟ

Ἡ πρόσφατη διάρρηξη δέτει πάλιν ἐπὶ τάπητος τὸ πρόβλημα ἀσφαλείας τῶν προαστίων τῆς πρωτεύουσας

‘Η χωροφυλακή δεν έχει
την δυνατότητα
να προστατεύσει την περιοχή,
γιατί δεν έχει
ούτε την απαιτούμενη δύναμη
σε αριθμό ανδρών!

Η ΑΤΥΧΗ ΕΠΑΥΛΗ (άνω) του έμποροπλοιάρχου κ. Γ. Νικολού, στο Ψυχικό. Δ- που έκανε την πρωτοχρονιάτικη τύχη του ο ασύλληπτος διαρρήκτης. ‘Από το μπαλκονάκι της κουζίνας (δεξιά) φαίνεται ότι σκαρφάλωσε και μπήκε μέσα.

Ο α ήταν δύσκολο να γίνουν τα πράγματα διαφορετικά. Μόνον το Ψυχικό έχει έκταση 4.000 στρεμμάτων και 1.700 σπίτια με κήπους και πυκνές φυλλωσιές και δεντροστοιχίες. Το δίκτυο του δίκτυο — στροφουριστό, λαβυρινθώδες, ανεξιχνίαστο — μήκους 40 χιλιομέτρων. Μόνον η Φιλοθέη έχει δίκτυο μήκους 20 χιλιομέτρων — δημιουργημένο, λές, ειδικά για «κλέφτες κι αστυνόμους», 3.000 στρέμματα έκταση και 900 άραιοι κτισμένες, αλλά πυκνοφυτεμένες βίλλες...

Μόνο στα δυο αυτά βορεϊνά προάστια των ‘Αθηνών η χωροφυλακή έχει ένα πονοκέφαλο έκτασως 7.000 στρεμμάτων, 2.600 σπιτιών και δρόμους μήκους 60 χιλιομέτρων για να ελέγξει, να περπατήσει και να φρουρήσει. Και αυτό την νύκτα. Τότε που οι σκιεροί κήποι της ημέρας, οι πυκνοί θάμνοι και οι δεντροστοιχίες των δρόμων μεταβάλλονται σε μια σκοτεινή ζούγκλα που απαιτεί τα θηρία της. ‘Ισως όχι αίμοδορα. Στα σίγουρα, όμως, η μάλλον αποκλειστικά... χρηματοδόρα.

Πλούσια σε σκοτάδι, πλούσια σε φυλλώματα, πάμπλουτη σε προστατευτικούς θάμνους και ικανοποιητικά εφωδιασμένη με... απροστάτευτες περιουσίες, η προαστιακή αυτή περιοχή, δεν μπορούσε να μη φιλοξενήσει κάθε τόσο ένα διαρρηκτικό θηρίο των διαστάσεων και των όρεξων του Βούρδαχ. Δεν ήταν δυνατόν να μην στεγάσει τρυφερούς άμνους - σπιτία, στον τύπο της οικίας Νικολού.

Στην πρώτη περίπτωση, όταν ο Βούρδαχς προτίμησε το θάνατο από την σύλληψη, κυνηγημένος σε κάποιο σκοτεινό ρέμα της Φιλοθέης, η χωροφυλακή ανέκαλυψε στο κρησφύγετό του μια κλεμμένη περιουσία. ‘Ενα θησαυρό που θύμιζε «‘Αλη Μπαμπά και —όχι έναν, αλλά— σαράντα κλέφτες»...

Στην δεύτερη περίπτωση, μετά την πρόσφατη λεηλασία —αυτή μέρα μεσημέρι— της οικίας Νικολού, στο Ψυχικό, η χωροφυλακή πρέπει τώ ρ α ν’ ά ν α κ α λ ύ ψ η τ ό ν κ λ έ φ τ η μ ι ά ς έ λ λ η ς π ε ρ ι - ο υ ς ι α ς — ήταν αξίας 4.000 λιρών όσα έκλάπησαν, λένε τα θύματα — να βρή και να αποδώσει τα κλοπιμαία, αλλά συγχρόνως και να φρουρήσει και να διαφυλάξει τις υπόλοιπες περιουσίες, τα άλλα σπιτία, τα άλλα νοικοκυριά, που ποιος ξέρει με πόσο κόπο και πόσες θυσίες δημιουργήθηκαν.

Τι μέσα διαθέτει για να τρυπήσει αυτό το νυκτερινό σκοτάδι και να φρουρήσει αυτή την έκταση των βορειών προαστίων ή χωροφυλακή;

Στην περίπτωση της Φιλοθέης και του Ψυχικού, τουλάχιστον, — 7.000 στρέμματα, 2.600 σπιτία, όλα με κήπους, 60 χιλιόμετρα δρόμους με θάμνους και δεντροστοιχίες — η κατάσταση παρουσιάζεται απογοητευτική! Λένε οι πληροφορίες, παραστατικά, και υπολογίζουμε εμείς βάσει των στοιχείων που μάς παρεχωρήθησαν από τις κοινοτικές αρχές και τις στατιστικές της χωροφυλακής:

1 “Ενας χωροφύλακας, αν θαδίζει με συνηθισμένο θήμα και χωρίς καμιά καθυστέρηση, θέλει 12 ώρες για μια περιπολία σε όλους τους δρόμους της Φιλοθέης και του Ψυχικού!

2 Στα δυο προάστια μαζί υπηρετούν λιγώτεροι από 50 αστυνομικοί, από τους οποίους, οι μισοί τουλάχιστον είναι απασχολημένοι με εργασία γραφείου και με την ασφάλεια ύψηλων προσώπων!..

Και τώρα: ‘Ελάτε στην θέση των 25 χωροφυλάκων που απομένουν για να φυλάξουν όλη αυτή την έκταση. ‘Ελάτε όμως και στην θέση των διαρρηκτών —74 απέλυθησαν το τελευταίο δίμηνο και είναι ήδη... αγνώστου διαμονής...— που ξέρουν ότι όλη αυτή η έκταση φυλάγεται από 25 χωροφύλακες!...

Αυτά είναι τα χαρακτηριστικά των δύο ειδυλλιακών προαστίων, όπου το τελευταίο τετράμηνο έγιναν 23 διαρρήξεις (15 στην Φιλοθέη και 8 στο Π. Ψυχικό).

● Το άποκορύφωμά τους υπήρξε η λεηλασία, το μεσημέρι της πρώτης Κυριακής του 1966, της βίλλας του πλοιάρχου του εμπορικού ναυτικού Γεωργ. Ι. Νικολού, από όπου έκαναν φτερά κοσμήματα και χρήματα αξίας χιλιάδων χρυσών λιρών.

● Οι θρασύτερες του περασμένου χρόνου είχαν σαν αποτέλεσμα την εξαφάνιση κοσμημάτων, δολλαρίων, δραχμών, χρυσών λιρών και διαφόρων αντικειμένων συνολικής αξίας αρκετών εκατομμυρίων δραχμών...

Θησαυρός ολόκληρος ήταν η ληστρική αυτή συγκομιδή και ο δράστης των περισσοτέρων και πλέον αποδοτικών εξορμήσεων δρέθηκε ένα βράδυ στην Φιλοθέη, καθώς ετοιμαζόταν για κάποια καινούργια δουτιά. Κυνηγημένος, εκείνο το βράδυ του Νοεμβρίου, από τους χωροφύλακες, ο 25χρονος Κ. Βούρδαχς, έπεσε τελικά νεκρός σε ένα ρέμα της Φιλοθέης, και ο θησαυρός που δρέθηκε στο σπίτι του έπεστράφη σχεδόν στο σύνολό του, σ’ αυτούς που ο διαρρηκτής είχε κατακλέψει.

Συγκεκριμένα έπεστράφησαν κλοπιμαία σε 21 θύματα του Βούρδαχ, που αναφέρονται κατωτέρω:

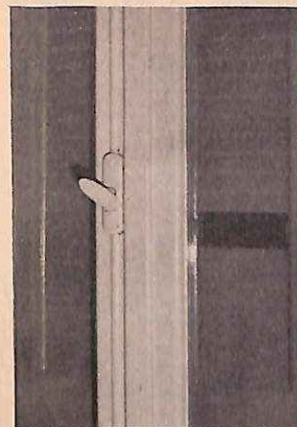
1. Β. Καλαποθαράκος Παρνασσού 28, 2. Δ. Δάδιος Δόλαση 6, 3. Μαρία Λούππα Πηνειού 4, 4. Θεώνη Στεφανοπούλου Κισσάδου 14, 5. ‘Αρτεμις Πεζοπούλου Παπαδιαμάντη 3, 6. Γ. Νικολαΐδης Θησέως 2, 7. Γ. Γερασιμάτος, Θησέως 2, 8. Μ. Κοντολέφας ‘Αρτέμιδος, 9. Μαρίνα Σακελλαρίου Κυδωνιών 24, 10. ‘Αγγελική Χ. Α. Παυλή Μέτωνας 10, 11. Β. Μαυρομάτης Μαγνησίας 8, 12. Γ. Τζαμουρτζής Μαγνησίας 8, 13. Π. Τερζόπουλος ‘Αρτέμιδος 8, 14. Ν. Μπακιρτζόγλου ‘Ασπασίας 94, 15. Κ. Σκοταράς, Σουνίου 2, 16. Ι. Κατοπόδης ‘Αθηναίων 12, 17. Περσεφώνη ‘Αχιόπια Ναϊάδων 106, 18. Χ. Μαθουδάκης, Παρθενώνος 22, 19. Ι. Σάντας Κρήτης 21, 20. ‘Ελ. Δημητριάδης, Ευκαιρίου 15, 21. Στέλλα Δενδρινού Περιελέους 29.

‘Από αυτούς, οι έπτά πρώτοι είναι κάτοικοι Ψυχικού και Φιλοθέης. Οι επόμενοι έξι κατοικούν στον Συνοικισμό Παπάγου και οι άλλοι στον Χολαργό, Χαλάνδρι, ‘Αγία Παρασκευή, Π. Φάληρο και Νέα Σμύρνη. ‘Ο μικροκαμωμένος, με άψογο ντύσιμο (της τελευταίας μόδας) διαρρηκτής, έκανε νυκτερινές εξορμήσεις σε όλα τα προάστια. ‘Από τα κλοπιμαία αρκετά περιμένουν τους ιδιοκτήτες των. Είναι κοσμήματα, 189 χρυσές λίρες, 1.155 δολάρια και δεκάδες χιλιάδων δραχμών σε χαρτονομίσματα. Τα έναπομένοντα κοσμήματα και τα άλλα αντικείμενα θα αποδοθούν σε όσους τα αναγνωρίσουν. Για τις λίρες και τα χαρτονομίσματα θα έκδοθη δικαστική απόφαση, γιατί κανείς δεν γνωρίζει σε ποιόν ανήκουν πραγματικά.

‘Ο Βούρδαχς είχε κλέψει πολύ περισσότερα χρήματα από όσα ανευρέθησαν. ‘Εδρασε περίπου ένα μήνα από την ημέρα της τελευταίας αποφυλάκισέας του. Σύμφωνα με τις δηλώσεις των θυμάτων του και τα χρήματα που είχε στο κρησφύγετό του, έστατάλησε περίπου 100.000 δραχμές στο διάστημα αυτό. Δηλαδή εξώδευε περίπου 4.000 δραχμές το 24ωρο!..

Κοινό χαρακτηριστικό όλων των διαρρηκτών και των κλεπτών είναι η σπάταλη ζωή. Τα βρίσκουν έτοιμα, και ανέμελα τα ξεδεύουν, τα πετούν, τις περισσότερες φορές. Και σ’ αυτή τη συνήθεια όφειλεται και το γεγονός ότι δεν μπορούν —παρά τις καταδίκες και τις φυλακίσεις — να ξεχάσουν, να απαρηθούν το «επάγγελμα» τους.

Μόλις αποφυλακισθούν, αρχίζουν και πάλι την κακοποιό τους δράση για να ξαναγυρίσουν στα γλέντια, τα ταξίδια, τα ωραία και πολλά κοστούμια, τις εύκολες γυναίκες.

ΔΥΟ ΓΡΙΑΛΛΙΕΣ έσπασε στο παράθυρο της κουζίνας, ‘Ισα-‘Ισα, για να περάσει το χέρι.

ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟ δεν χρειάστηκε να το διαρρήξει. Ψάχνοντας στο υπνοδωμάτιο του ζεύγους, ανάκαυσε το δεύτερο κλειδί.

ΣΥΡΤΑΡΙΑ πεταμένα, αντικείμενα ανακατωμένα. Σ’ αυτή την κατάσταση βρήκαν την βίλλα τους οι ιδιοκτήτες, όταν επέστρεψαν. ‘Ο θησαυρός είχε πετάξει.

“Όπως γράφουμε και πιο πάνω, μέσα στους τελευταίους δυο μήνες βγήκαν από τις φυλακές, μετά την έκτιση της ποινής τους, 74 διαρρήκτες. ‘Από αυτούς, οι μισοί περίπου είναι κιόλας αγνώστου διαμονής. ‘Εχουν, κατά πάσαν πιθανότητα, ξαναρχίσει την δράση τους ή ετοιμάζουν κάποιο νέο και ασφαλώς προσοδοφόρο «κόλπο»...

Κι αναρωτιέται κανείς μετά απ’ αυτά: Δεν υπάρχει γι’ αυτούς τους ανθρώπους σωτηρία; Τουλάχιστον μετάνοια;

Για το εξωτερικό, τουλάχιστον, μεγάλο ποσοστό παλιών διαρρηκτών —ισχυρίζονται οι στατιστικές—, ξαναγυρίζει στον ίδιο δρόμο. Μια πρόσφατη στατιστική για την κατάσταση στην Γαλλία αναφέρει ότι, από 1.043 άτομα, που καταδικάστηκαν το 1964 σε ποινές άνω του έτους, για κλοπές, τα 50% ζούν έντιμο οικογενειακό βίο, 10% έκαναν νέες κλοπές και 40% εξηφανίστησαν και είναι αγνώστου διαμονής.

Αυτά, όμως, συμβαίνουν εις... Παρίσιους. Στην ‘Ελλάδα, τουλάχιστον στην περιοχή της πρωτεύουσας που έσποτεύει η χωροφυλακή, τα πράγματα εμφανίζονται διαφορετικά.

Τόσο ο διοικητής της ‘Ασφαλείας Προαστίων συνταγματάρχης κ. Λάζαρος Σακελλαρίου, όσο και ο συνεργάτης του ταγματάρχης κ. Πέτρος Ντόκος, έκμυστηρεύονται:

—Δεν γνωρίζουμε παρά μόνο μια περίπτωση διαρρηκτού που μετά την αποφυλάκισή του εργάζεται σε μια εταιρία τεχνικής και φαίνεται ότι ξαναγύρισε στον «ίσιο δρόμο».

Φαίνεται ότι τού... ‘Ελληνα διαρρηκτή «ο τράχηλος ζυγόν δεν υποφέρει»... “Όσο είναι ελεύθερος, έννοει να... εξασκή το «επάγγελμα» του. Να κάνει ό,τι του κατέβη στο κεφάλι, σε ό,τι τον σπρώχνουν ή ανάγκη της σπάταλης ζωής και η κακή συνήθεια.

Οι ίδιοι αξιωματικοί της χωροφυλακής μάς διηγήθηκαν —ένω η σόμπα έκαινε ξύλα στο γραφείο του διοικητού ‘Ασφαλείας Προαστίων, ένα από τα τελευταία χειμερινά πρωινά— την περίπτωση του αμετανόητου Χρ. Β. Ζαμπέτα. Τη μια μέρα απέλυθη από τις φυλακές Βόλου και την επομένη... συνελήφθη στην... Φιλοθέη!

—Αν καθυστερούσατε δέκα λεπτά να με πιάσετε, θα είχα διαπράξει και την νέα μου διάρρηξη, είπε φανερά στενοχωρημένος ο... φιλότιμος διαρρηκτής στους χωροφύλακες.

‘Ο εισαγγελέας, όμως, όπου οδηγήθηκε, τον άφησε ελεύθερο, γιατί όταν συνελήφθη, ούτε καν απόπειρα διαρρήξεως είχε κάνει. Και ο διαλογισμός δεν δικάζει...

Και οι διαρρήξεις εξακολουθούν. Στατιστικά στοιχεία παραθέτει η χωροφυλακή (η ίδρυεΐσα μόλις πρό τετραμήνου ‘Ασφάλεια Προαστίων) και επιμένει ότι έφέτος, στα προάστια, γίνονται λιγώτερες διαρρήξεις από τα προηγούμενα χρόνια. Και το αποδεικνύει στατιστικά:

“Ο,τι όμως και αν συμβαίνει στα προάστια γενικά, το Ψυχικό και η Φιλοθέη εξακολουθούν να... προοδεύουν! Στις δυο κηπουπόλεις παρετηρήθη και νέα αύξηση των διαρρήξεων!...

Κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 20 Δεκεμβρίου 1965 και 6 ‘Ιανουαρίου 1966, (παρατηρείται ένταση διαρρηκτικής δράσεως σε κενά, λόγω των εορτών, σπιτία), έμειώθη ο αριθμός των διαρρήξεων. Το γεγονός φαίνεται και από τα κατωτέρω στατιστικά στοιχεία. (Τα περυσινά στοιχεία έντος παρενθέσεως):

Π. Ψυχικό 3 (0), Ν. Ψυχικό 1 (0), Φιλοθέη 1 (1), Ν. Φιλαδέλφεια 0 (3), Χαλάνδρι 1 (3), Πεντέλη 0 (0), Πεύκη (Μαγκουφάνα) 0 (0), Μελίσα 0 (0), ‘Αγ. Παρασκευή 8 (15), Μαρούσι 2 (1), Ν. ‘Ερυθραία 0 (0), Κηφισιά 1 (2), Χολαργός 1 (4), Παπάγου 1 (0). Σύνολο 19 (έφέτος), 29 (πέρυσι).

Τουλάχιστον μία διάρρηξη στο 24ωρο σημειώνεται στα αθηναϊκά προάστια στούς τελευταίους τέσσερις μήνες!

Κ. ΒΟΥΡΒΑΧΗΣ. Μια μοιραία σφαίρα έβαλε άδοξο τέλος σε μια περίλαμπρη διαρρηκτική καριέρα.

Αυτή η κατάσταση επικρατεί και αυτή η πρόοδος σημειώθηκε στα δυο διάσημα πιά αθηναϊκά προάστια. Ένώ στα υπόλοιπα το στρατόπεδο των διαρρηκτών παρουσιάζει φαινόμενα λιποψυχίας, στο Ψυχικό και στην Φιλοθέη το ήθικό του έχθροу ανέρχεται με συνέπεια να αυξάνει όχι μόνον ο αριθμός των κλοπών, αλλά και το θράσος των διαρρηκτών.

Στα αθηναϊκά προάστια έχουν γίνει το τελευταίο τετράμηνο 80 περίπου διαρρήξεις. Από αυτές παραμένουν ανεξιχνίαστες μόνον 17. Ανάμεσά τους — και γιατί παραμένει ασύλληπτος ο δράστης, και γιατί υπήρξε θρασυτατή, και γιατί υπήρξε χρυσοφόρος — δεσπόζει η μεγάλη διάρρηξη που έγινε την Πρωτοχρονιά στο Ψυχικό, στο σπίτι του έμποροκαπετάνιου Γ. Ι. Νικολού, στην όδo Τσακώνα 12, χωρίς να... τσακώσουν ακόμη τον κλέφτη...

Διηγείται η ίδια η Κα Νικολού:

—Το σπίτι δεν το αφήναμε ποτέ μοναχό του και κλείσαμε καλά πόρτες και παράθυρα, όταν την Κυριακή, δεύτερη μέρα της Πρωτοχρονιάς, μαζί με τα κορίτσια μας, 10 και 15 ετών, και την υπηρεσία μας, φύγαμε στις 11 παρά 10' το πρωί, να πάμε να φάμε στο σπίτι της μητέρας μου.

Όταν επέστρεψαν στις 2.30 μ.μ., βρήκαν το σπίτι τους λεηλατημένο...

Την ημέρα εκείνη είχε λιακάδα και όταν ο διαρρηκτής είδε κατάκλειστα τα παράθυρα, κατάλαβε πως δεν μένει κανένας στην βίλλα. Το ζεύγος Νικολού πιστεύει πως ο κλέπτης τους παρακολουθούσε από καιρό. Η αστυνομία όμως έχει την γνώμη ότι από τις 10 φορές, τις 9 οι διαρρηκτές κτυπούν στην τύχη. Πάντως, η έτσι η αλλιώς, ο διαρρηκτής μπήκε από την είσοδο του κήπου η πήδησε την πίσω χαμηλή μάντρα και έφτασε (κρεμάστηκε μ' ένα πηδάλιο, πιθανότατα) στο μικρό σιδερένιο μπαλκονάκι, κάτω από το παράθυρο της κουζίνας. Έσπασε δυο γρίλλες του παραθύρου, έβαλε το χέρι του και έστριψε την μετωπύγιά του παραθύρου. Το τζαμόφυλλο του παραθύρου ήταν ανοιχτό (να πάρη αέρα η κουζίνα) και έτσι θρέθηκε άμεσα μέσα στο σπίτι.

Η εισβολή στα σπίτια κατ' αυτόν τον τρόπο είναι η συνήθης και απλή διαδικασία των «γριλλάκηδων». Δυο - τρεις γρίλλες (δύο χρειάζονται για να χωρέσει το χέρι που θα στρίψει την μετωπύγιά) σπάνε εύκολα με ένα κατσαβίδι ή και με ένα μεγάλο καρφί. Συνήθως οι «γριλλάκηδες», για να ξεμπερδεύουν άμεσα, έχουν ένα σκεπάρνι, (δπως ο Βούρβαχης), που το χρησιμοποιούν ύστερα για να σπάσουν και τα κλειδωμένα έπιπλα ή τις κλειδωμένες πόρτες των δωματίων. Στην βίλλα Νικολού την πόρτα του υπνοδωματίου του ζεύγους, όπου ήταν το χρηματοκιβώτιο με τις χρυσές λίρες, τα χρήματα και τα μεγάλης αξίας τιμαλφή, ο άγνωστος διαρρηκτής την έσπασε με ένα σκαλιστήρι που πήρε από τον κήπο.

Ο διαρρηκτής έμεινε αρκετή ώρα στο σπίτι. "Αδειασε όλα τα ρούχα και έρευνήσε το υπνοδωμάτιο των κοριτσιών. "Υστερα έσπασε την πόρτα του υπνοδωματίου του ζεύγους. Σε μια ντουλάπα βρήκε — ανέλπιστα τύχη — δεύτερο κλειδί του χρηματοκιβωτίου. Μ' αυτό άνοιξε το χρηματοκιβώτιο όπου υπήρχε ο θησαυρός.

Διεσώθησαν μόνο μερικά κοσμήματα (κολλιέ, βραχιόλι, καρφίτσα κλπ., χρυσά και με πολύτιμες πέτρες), που η οικοδέσποινα τα είχε φορέσει την Πρωτοχρονιά και δεν είχε προφτάσει να τα ξανακλειδώσει στο χρηματοκιβώτιο.

Όπως δήλωσε το ζεύγος Νικολού, τα κοσμήματα ήταν αξίας άνω των 4.000 χρυσών λιρών. Έκτός από τις 200 χρυσές λίρες και τις 10.000 δραχμές σε χαρτονομίσματα.

Η χωροφυλακή όμως (που καταρτίζει σχέδια των κλαπέντων κοσμημάτων για τις υπηρεσίες ανάζητήσεων) θεωρεί υπερβολική την δήλωση.

Ο κατάλογος των κοσμημάτων έχει ως εξής:

ΧΡΥΣΑ ΜΕ ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ: Άνδρικό ρολόι, 3 κολ-

λιέ, καρφίτσα, 2 ζεύγη σκουλαρίκια, καρφίτσα με σύμπλεγμα πέντε λίρες Τουρκίας, 5 δακτυλίδια, 3 σταυροί με μπριγιάν και με μονογράμματα ΚΓΝ, ΜΓΝ και ΚΓΝ, 2 άπλοι σταυροί, βραχιόλι με χρυσές λίρες, βραχιόλι άπλο, ταυτότης με το όνομα Καλλιόπη, γυναικείο ρολόι.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ: Ένα κολλιέ και 4 μαργαριτάρια ασύνδετα. (Από τα 4 μαργαριτάρια βρέθηκαν μέσα στα σκορπισμένα ρούχα τα 3).

ΧΡΥΣΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ: 200 λίρες Άγγλιας, 12 πεντόλιρα διαφόρων χωρών, νόμισμα Μεξικού των 100 πέζος κλπ.

Όμορφες έξοχες, όμορφοι δρόμοι, ώραία σπίτια, ειδυλλιακή ατμόσφαιρα, οικονομική —συγκριτικά— ευεξία, πολλά προσόντα διαθέτουν τα αθηναϊκά προάστια. Ίδιως το Ψυχικό και η Φιλοθέη. 2.600 όμορφα σπίτια, τριγυρισμένα από λουλουδιμένους μεγάλους κήπους, από πυκνούς πράσινους θάμνους, από πυκνές καταπράσινες δενδροστοιχίες. "Ό,τι χρειάζεται για να νοιώθη κανείς ευχάριστα, άνετα, εύχρηστα. Και έτσι συμβαίνει. Συνήθως την ημέρα. Όταν τα δέντρα δεν κάνουν σκοτεινές σκιές, όταν οι θάμνοι δεν γίνονται καταφύγιο, κρυψώνας, άντρο έξορμήσεως, στέγη ύποπτων σκιών... Την νύχτα, όμως, κάθε σκιά μπορεί να κρύβει άλλη μία. Αυτήν που την κατάλληλη ώρα, αλαφροπάτητη, σβέλτα, άερηνή λές, θα κάνει λίγα γρήγορα δήματα και μετά άλλα λίγα... κι άλλα, ώσπου να φθάσει εκεί όπου θέλει. Στο σπίτι που κοιμάται άνύποπτο, στο σπίτι που μένει για λίγο άδειο, στο σπίτι που θα βρεθεί την επομένη σε σπασμένες γρίλλες, διασμένα παράθυρα, αναστατωμένες ντουλάπες, λεηλατημένο. Κάποτε με κάποιο ανθρώπινο θύμα...

Έτσι, δεν είναι μόνον οι κλοπές. Είναι και ο φόβος. "Ο φόβος που κατέχει τους κατοίκους της Φιλοθέης και του Ψυχικού. "Ο φόβος που διαφεντεύει τους ανθρώπους που κατοικούν σε άλλα, έρημικά προάστια.

Στα περισσότερα σπίτια, οι γυναίκες φοβούνται να μένουν μόνες τα βράδια. Δεν δικαιολογείται πάντως πανικός, γιατί ποτέ μέχρι σήμερα δεν έχει σημειωθεί επίθεση διαρρηκτου έναντίον ένοίκων. Μερικοί, όμως, θυμούνται τη φοβερή ληστεία της Ν. Σμύρνης, πριν από χρόνια και δεν συμφωνούν με την άποψη αυτή.

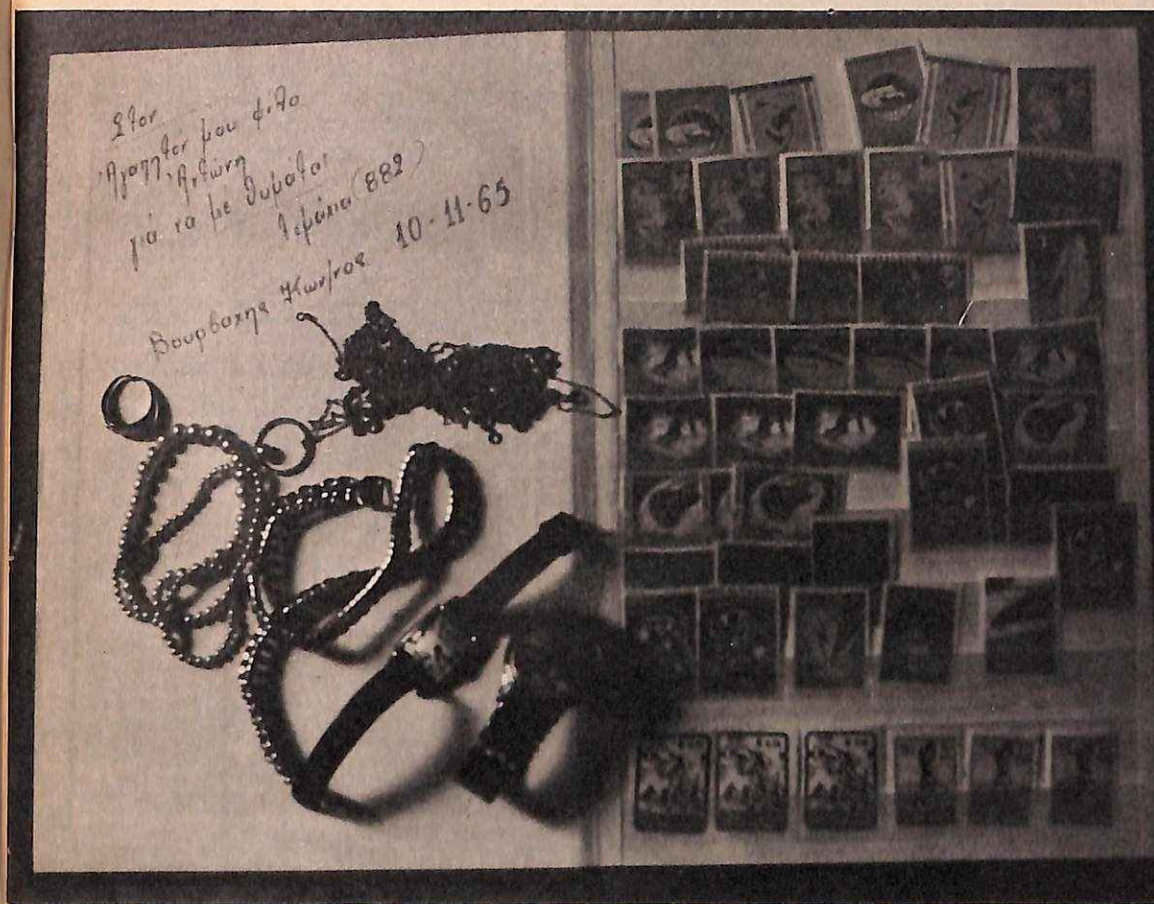
Γεγονός είναι, πάντως, ότι μόνον οι λεγόμενοι «μπουκαδόροι» εισβάλλουν από τα άνοιχτά παράθυρα σε σπίτια όταν κοιμούνται οι ένοικοί τους. Άλλα και οι κακοποιοί αυτοί φεύγουν σε κάθε φωνή που θ' ακούσουν. Υπάρχει ακόμη και η "Άμεσος Έπέμβασις (άρθρος τηλεφώνου 119) που καταφθάνει έντος ελάχιστα χρονικού διαστήματος.

Έτσι έχουν συλληφθεί αρκετοί διαρρηκτές και κλέφτες στα προάστια το τελευταίο τετράμηνο, περίπου 30.

Υπάρχουν όμως πολλοί που κάνουν ακόμη. Και αυτοί πρέπει να έξουθενθούν, να συλληφθούν δηλαδή και να φυλακισθούν, ώστε να παύσουν να αποτελούν κίνδυνο για την δημόσια ασφάλεια και τις περιουσίες χιλιάδων ανθρώπων.

Και για να γίνει αυτό, πρέπει να ενισχυθεί η χωροφυλακή προαστίων, κατ' άρχήν, με κάθε τρόπο, και με όλα τα μέσα. Οι συμπταματικές έnéδρες που στήνει τώρα στα δυο προάστια μόνον τυχαία μπορούν να οδηγήσουν στην σύλληψη ενός κακοποιού. Πρέπει δηλαδή ο ίδιος να διαλέξει για διάρρηξη κάποιο από τα σπίτια που ανήκει στα λιγοστά οικοδομικά τετράγωνα που παγιδεύει κάθε βράδυ η χωροφυλακή. Έξω από αυτά, ή νυκτερινή δραστηριότητα ενός διαρρηκτή είναι παιχνίδι, γιατί τα υπόλοιπα σπίτια μένουν σχεδόν άφυλαχτα.

Μέχρις ότου βρεθούν τα μέσα και οι δυνάμεις που θα εξασφαλίσουν την ήσυχία αυτών των προαστίων, τα βράδια κάθε σκιά θα είναι ύποπτη.

«ΣΤΟΝ ΑΓΑΠΗΤΟ ΜΟΥ φίλο Άντώνη, για να με θυμάται, τεμάχια (882), Βούρβαχης Κων)νος, 10.11.63». Από τους καρπούς των μόχθων του ο δαιμόνιος «γριλλάκις» δεν περιωριζόταν να σπαταλή μόνο για την καλοπέρασή του, αλλά έκανε και δώρα σε φίλους. "Η ιδιόχειρη άφιέρωση, με την οποία πρόσφερε τα γραμματόσημα στον «Αγαπητόν Άντώνη», αποκαλύπτει ότι ήταν άνθρωπος με κάποια παιδεία. Άλλωστε, το καμουφλάζ του ήταν να εμφανίζεται σαν σπουδαστής. Μόνο που στην τσάντα του είχε τα διαρρηκτικά του εργαλεία.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ και ο ύποδιοικητής της Ασφαλείας Προαστίων, συνταγματάρχης κ. Α. Σακελλαρίου και ταγματάρχης κ. Π. Ντόκος, ενώ ταξινομούν τα βαρύτιμα κλοπιμαία, που ανακαλύφθηκαν μετά τον θάνατο του Βούρβαχ, για την έπιστροφή τους στους νομίμους κατόχους.

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ όπλοστάσιο ανακάλυψε η αστυνομία στο σπίτι που είχε νοικιάσει ο Κ. Βούρβαχης, στην όδo Μαυρομυχήλη.

ΘΗΣΑΥΡΟ όλόκληρο από κοσμήματα κάθε είδους, χρυσά νομίσματα και χαρτονομίσματα αποτέλεσε η λεία που είχε συγκεντρώσει ο Κ. Βούρβαχης στο σπίτι του.

Πρὸ ἡμερῶν φάνηκε ὅτι εἶχε ἀρχίσει νὰ ὠριμάζει, στὴν κυβέρνηση, ἡ σκέψη: ὅτι τὸ φορολογικὸ θὰ μπορούσε νὰ διατηρηθῇ λίγον καιρὸ στὸ φυγεῖο καὶ ὅτι θὰ ἦταν δυνατόν, σὲ μεταξὺ, νὰ προωθηθῇ στὴν Βουλὴ τὸ ζήτημα τῆς ἀπλῆς ἀναλογικῆς. Ὅριστικὴ ἀπόφαση δὲν ἔχει ληφθῇ τὸ θέμαιο εἶναι, ὡστόσο, ὅτι ἡ κυβέρνηση δὲν φαίνεται νὰ διάζειται, γενικά! Ἀπεδέχθη τις ὑποδείξεις τῆς Ε.Ρ.Ε. στὸ φορολογικὸ καὶ στὸ οἰκονομικὸ θέμα (ἀλλῇ ὑπόθεσιν ἂν καὶ πότε θὰ τις ἐφαρμόσει — «ὡς τότε, ἢ ὁ σουλτάνος θὰ πεθάνει, ἢ ἡ καμήλα, ἢ ἡ ἐγὼ»), μᾶς εἶπε χαρακτηριστικὰ πολιτικὸς παράγων, εἰρωνευόμενος τις κυβερνητικὲς ὑποσχέσεις πρὸς τὴν Ε.Ρ.Ε. ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ...), καὶ ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ προχωρεῖ μᾶλλον μὲ βραδυπορία, πεπεισμένη ὅτι, ἐπὶ τοῦ παρόντος τουλάχιστον, τῆς ἀνήκει ἡ πρωτοβουλία καὶ σχετικὴ ἐλευθερία κινήσεων.

Ἡ κυβέρνηση δὲν βιάζεται

Αὐτὴν τὴν πρωτοβουλία θέλει νὰ ἀξιοποιήσῃ ἡ κυβέρνηση, γιὰ νὰ βελτιώσῃ τὴν ὁπωδήποτε ὄχι εὐχάριστη θέσιν της. Ἐκεῖ ἐπὶ γνῶσιν τῶν δυσχερειῶν πού ἀντιμετωπίζει στὸν κομματικὸ, στὸν πολιτικὸ καὶ στὸν οἰκονομικὸ τομέα. Ἐκεῖ, ὅμως, ἐπὶ γνῶσιν καὶ τῶν πλεονεκτημάτων της καὶ τὸ μεγαλύτερο πλεονέκτημά της εἶναι: ὅτι βρίσκεται στὴν ἐξουσία («μακάριοι οἱ κατέχοντες» — καθιέρωσε ὁ Βίσμαρκ...), ὅτι τὰ κόμματα πού τὴν στήριζον ἀνέχονται τὴν σημερινὴ ἐρμαφρόδιτη κατάσταση («ἀκύλο πού γαβγίζει μὴ τὸν φοβάσαι») — μᾶς εἶπε κυβερνητικὸς παράγων, σχολιάζοντας τις προειδοποιήσεις πού ἀπευθύνουν αὐστηρὰ στὴν κυβέρνηση ἡ Ε.Ρ.Ε. καὶ οἱ Προοδευτικοί!», ὅτι ὁ χρόνος, ἀπὸ πολιτικῆς ἀπόψεως, τρέχει τόσο ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως ἐν τῷ συνόλῳ της, ὅσο καὶ ὑπὲρ τοῦ κάθε μέλους της ξεχωριστὰ («ὁ βρεγμένος δὲν φοβάται τὴν βροχὴ») — παραδέχθηκε εἰρωνικά μὲν, ἀλλὰ καὶ κάπως μελαγχολικὰ παπανδρεϊκὸ στέλεχος σὲ σχετικὴ συνομιλία μας... καὶ ὅτι ἡ τυχὸν ἀνατροπὴ της, αὐτὴν τὴν στιγμὴ, θὰ ὀδηγήσῃ τὰ πράγματα ἢ σὲ ἐκλογὲς ἢ σὲ ἀδιέξοδο, ἀφοῦ δὲν φαίνεται πιθανόν ὅτι οἱ οποιοδήποτε ἄλλο κυβερνητικὸ σκῆμα θὰ μπορούσε σήμερα νὰ ἐξασφαλίσῃ πλειοψηφία στὴν Βουλὴ.

Η ΒΟΥΛΗ ξανανοίγει λοιπὸν κάτω ἀπὸ τις παραπάνω προϋποθέσεις. Καὶ κερδίζει ὀλονέν ἑδαφος μέσα στὴν κυβέρνηση ἢ ἀποψη ὅτι δὲν πρέπει νὰ θίγῃ κανεὶς τὰ καλῶς κείμενα κακὰ. Στόχος συνεπῶς τὸ «φυγεῖο». Δύο αἰσιμαρὰ θέματα τείνουν νὰ τοποθετηθοῦν. Πρωτῶν, ἡ κομματικὴ ὑπόστασις τῆς κυβερνητικῆς ὁμάδος καὶ τὸ φορολογικὸ καὶ ἕνα ἄλλο ἀνασύρειται δευτέρου — ἡ ἀπλὴ ἀναλογικὴ. Τὸ ἐὰν θὰ μπόρῃ ἢ ὄχι νὰ προταχθῇ ἡ συζήτηση ἐπὶ τῆς τελευταίας, εἶναι ζήτημα πού θὰ κριθῇ σὲ ἀμέσως προσεχέσις ἡμέρες καὶ θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν ἐπικράτησιν τῆς μίας ἢ τῆς ἄλλης ἀπόψεως — ἂν πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ ἀπλὴ ἀναλογικὴ ἢ ἀντιστρόφως τὸ φορολογικὸ καὶ ἔχουν, καὶ οἱ δύο ἀπόψεις, ἐπιχειρήματα ὑπὲρ καὶ κατά:

τῶν ὑπευθύνων γιὰ τὴν οικονομικὴ πολιτικὴ της, ἐξαιρουμένων — ἀντιθέτως! Ἐὰν ψηφισθῇ τὸ φορολογικὸ καὶ μείνῃ ἀνοικτὸ τὸ θέμα τῆς ἀπλῆς ἀναλογικῆς, τὰ μέλη τῆς κυβερνήσεως διατρέχουν τὸν κίνδυνον νὰ βρεθοῦν σὲ πολλὴ μειονεκτικὴ θέσιν, ἂν ἐν συνεχείᾳ δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ ἐπιψήφισις τῆς ἀπλῆς ἀναλογικῆς καὶ ἂν, κάποια στιγμή, ἀνατραπῇ ἡ κυβερνήσις... Ἐὰν συνεπῶς ἡρωτῶνται τὰ μέλη τῆς κυβερνητικῆς ὁμάδος ὡς βουλευταὶ, θὰ προτιμοῦσαν τὴν πρόταξιν τοῦ θέματος τῆς ἀπλῆς ἀναλογικῆς — ἀσφαλῶς...

ΕΑΝ ΗΡΩΤΩΝΤΟ τὰ μέλη τῆς κυβερνητικῆς ὁμάδος ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ὡς βουλευτῶν, ἀλλὰ ὡς μελῶν τῆς κυβερνήσεως, θὰ προτιμοῦσαν: νὰ προηγηθῇ ἡ δοκιμασία τοῦ φορολογικοῦ. Διότι ἂν προηγηθῇ ἡ ἐπιψήφισις τῆς ἀπλῆς ἀναλογικῆς, τότε αὐξάνονται οἱ πιθανότητες καταψήφισως τοῦ φορολογικοῦ ἀκόμη καὶ ἀπὸ κυβερνητικούς βουλευτὰς καὶ ἀνατροπῆς τῆς κυβερνήσεως...

ΩΣΤΟΣΟΝ: ἡ ἐπιψήφισις τῆς ἀπλῆς ἀναλογικῆς ἀνήκει στὴν σφαῖρα τοῦ βασικοῦ ἐπιχειρήματος πού προσεβλήθη ἀπὸ τότε πού ἐξεργάσθη ἡ πολιτικὴ κρίσις: ὅτι πρὶν πάμε σὲ ἐκλογὲς πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ ἐκτόνωσις τῆς πολιτικῆς ἀτμοσφαιρῆς — αὐτὸ ἦταν τὸ ἐπιχειρήμα. Στὸ ἐξάμηνον πού μεσολάβησε ἐκτόνε, ἡ ἐκτόνωσις προωθήθηκε σημαντικὰ. Καὶ τώρα πλέον, ἡ τυχὸν καθιέρωσις τῆς ἀπλῆς ἀναλογικῆς θὰ ἀπετέλεε σταθμὸν... Βέβαια, ὡρισμένα γεγονότα τὸν τελευταῖο καιρὸ ἐπέδρασαν ὅχι ἀπλῶς ἀναστασιακὰ στὴν ἐκτόνωσις, ἀλλὰ παλινδρομικά. Τὸ περιεχόμενο τοῦ βασικοῦ πρωτοχρονιατικοῦ διαγγέλματος ἐπροκάλεσε ἐκρηξὴν σὲ τάξεις τῆς ἀντιπολιτεύσεως (Καστρί καὶ Ε.Α.Α.) καὶ κάποια σύγκυσις

στὴν παράταξιν τῆς συμπολιτεύσεως καὶ ἐπὶ πλέον, ἡ ἀρκετὰ ἐπαναστατικὴ ἐμφάνισις τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου κατὰ τὸν ἀγίασμό (!) τῶν ὑδάτων στὸν Πειραιᾶ (ὁ ἴδιος τὴν ἐκαρακτήρισε ὡς ἀπάντησιν στὸ βασιλικὸ δι' ἀγγελίαν!) συνετέλεσε σὲ (παροδική;...) ὑποτροπὴ τῆς ἀξέτητος. Καὶ τέλος, ἡ ἀπρόοπτη (δὲ ἀπρόσδοκη) ἀποχώρησις τοῦ κ. Κ. Χοϊδᾶ ἀπὸ τὴν πολιτικὴ σκηνὴ περιέπλεξε ἑξαιρετικὰ τὰ πράγματα καὶ ἀκίνητοποιήσας τὰ κουβάρια τῶν σκέψεων καὶ τῶν συλλογισμῶν.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ ἀναγγελία τῆς ἀποδοχῆς τῆς παρατήσεως τοῦ κ. Κ. Χοϊδᾶ ἐπεσε ὡς θόμβη. Πρῶτα — πρῶτα, διότι στὸ εὐρύ κοινὸ δὲν ἦταν γνωστὸ ὅτι ὁ κ. Χοϊδᾶς εἶχε ὑποβάλει παραινῆσιν. Καὶ ἔπειτα, διότι ἡ ἀναγγελία αὕτη ἐγένετο ὁμῶς μετὰ τὸν θόρυβον πού ἐπροκάλεσε σὲ τάξεις τῆς ἀντιπολιτεύσεως τὸ πρωτοχρονιατικὸ βασιλικὸ διαγγέλιμα. Κ' εἶται ἐξιστοῦσαν ἀκόμη καὶ ἐκεῖνοι πού ἤξεραν ὅτι ἀπὸ τῆς 20ῆς Δεκεμβρίου ὁ κ. Χοϊδᾶς εἶχε ὑποβάλει παραινῆσιν, χωρὶς, ὅμως, νὰ πάρῃ ἀπάντησιν στὸ αἶτημά του.

Τὸ πρῶτ' ἡ 5ης Ἰανουαρίου ὁ κ. Κ. Χοϊδᾶς ἐκλήθη σὲ ἀνάκτορα τοῦ Τατοῦ. Ἦταν ἡ τελευταία του συνεννόησις μὲ τὸν Βασιλέα. Κανεὶς δὲν ἔμαθε τί διημιμήθη σὲ ἐκείνη τὴν συνάντησιν. Οὐτε καὶ ἐγγνώστη ἀκριβῶς γιὰ ποιὸν λόγον ἀπεχώρησε τελικὰ ὁ κ. Χοϊδᾶς ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα, καὶ μέλας αὕτη τὴν ὥρην... Πόμπολλες εἰσαίσεις διετεύχθησαν μετὰ — ἄλλες ἐντελῶς ἀπὸ τῆς ἀπλῆς ἀναλογικῆς, ἄλλες ἐὼς ἐκλογαίως. Μερικοὶ ὑπεστήριζαν ὅτι εἶχε ἐκδηλωθῇ κρίσις σὲ σχέση μετὰ τοῦ Στεμματος μὲ τὸν διευθυντὴ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Βασιλέως, ἐδῶ καὶ ἕνα μῆνα τοὐλάχιστον... Μερικοὶ τοποθετοῦσαν τὴν ἐκδήλωσιν τῆς κρίσεως αὐτῆς στὸν Ὀκτώβριον καὶ μερικοὶ (τέλος) πηγαιναν πολὺ πρὶν — στὸν Αὐγούστον καὶ ἀπέδιδαν τὸν κ. Κ. Χοϊδᾶ «εὐθύνῃ» διότι δὲν εἶχε ψηφισθῇ τελικὰ ἡ κυβερνήσις τοῦ κ. Η. Τσιριμώκου... Ὅλες αὗτεις οἱ ἐκδοχαὶ (καὶ πολλὰς ἄλλας) ἐκυκλοφόρησαν σὲ τὰς πολιτικὰς «διαδρομὰς», ἢ εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος. Τὸ θέμαιο εἶναι, ὡστόσο, ὅτι κανένα κόμμα δὲν συνεδύασε ἀμέσως τὴν ἀναγγελίαν τῆς παρατήσεως τοῦ κ. Κ. Χοϊδᾶ μὲ τὸ πρωτοχρονιατικὸ βασιλικὸ διαγγέλιμα καὶ τὸ ἀξιοπεριεργὸ ἦταν ὅτι τὸ Καστρί, ἀντὶ νὰ θριαμβολογήσῃ, ὅπως ἐπερίμεναν οἱ περισσότεροι, περιήλθον ἐλπιόμηνον ὅτι ὁ κ. Χοϊδᾶς κατεῖχε τὴν ὑπεύθυνον θέσιν τοῦ κοντὰ στὸν Βασιλέα, δὲν ἔγινε ἡ κρίσις τοῦ Ἰουλίου καὶ ὅταν ἐκτόνε καταβλήθησαν ὑπεράνθρωποι προσπάθειες γιὰ νὰ σπρωχθῇ μίαν διὰδοχὸς κυβερνήσῃ σὲ τὴν Βουλὴν. Καὶ, μέσω τοῦ πιστοῦ τοῦ τύπου, τὸ Καστρί ἀπέδωσε «εὐθύνῃ» εἰς τὸ Στέμμα καὶ τώρα, γιὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ κ. Κ. Χοϊδᾶ!

ΟΤΑΝ τὸ θράδυ τῆς 5ης Ἰανουαρίου ἀναγγέλλῃ ἡ ἀποδοχὴ

τῆς παρατήσεως τοῦ κ. Χοϊδᾶ, τὰ δημοσιογραφικὰ γραφεῖα ὁλῶν τῶν «παπανδρεϊκῶν» ἐφημερίδων προβληματίζονται — δὲν ἤξεραν πῶς νὰ ἐμφανίσουν τὴν εἶδησιν. Ἐὰν ἐθροισθολογῶσαν, θὰ ἐπαύσαν ἐκ τῶν πραγμάτων θέσιν ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ὅτι θὰ τὸν καθύστασαν γιὰ τὸν κόσμον τοὺς καὶ ἀναδραματικὰ «ἀνεύθυνους» τῆς πολιτικῆς κρίσεως τοῦ Ἰουλίου... Ἐὰν πάλι: κατέκριναν τὴν ἀνακτορικὴ μεταβολὴ ὑπὲρ τοῦ κινδύνου νὰ ἡττηθῶσιν τὸν κ. Χοϊδᾶ σὲ μετὰ τὴν ἀναγνωστῶν τους. Καὶ δὲν ἤξεραν οὐτε τὸ ἕνα, οὐτε τὸ ἄλλο! Οἱ ἐφημερίδες τῆς Ε.Κ. πού ἐσκέψαν ἐταί, ἐπροτίμησαν τελὶ καὶ νὰ δημοσιεύσουν χωρὶς σχόλια καὶ ἐντελῶς ξερά τὴν εἶδησιν. Ὡστόσο, ἡ ἐφημερίδα πού εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸ Καστρί ἐπροτίμησε τὸν πρῶτον δρόμον καὶ εἶδε πίσω ἀπὸ τὴν ἀνακτορικὴ μεταβολὴ ἐνέργειες «σκοτεινῶν δυνάμεων». Τὸ ἴδιο ἔκαμε καὶ ἡ ἄκρα Ἀρσενική. Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐξεδηλώθη πρᾶγματι μίαν διαφοροποίησιν ἀρκετὰ σημαντικὴν σὲ τὸν κόλπον τῆς ἀντιπολιτεύσεως — καὶ ἡ διαφοροποίησις αὕτη δὲν ἐξέφυγε τῆς προσοχῆς τῶν πολιτικῶν παρατηρητῶν.

Δότι ἀποτελεῖ κοινὸ μυστικὸν ὅτι ἀπὸ μακροῦ χρόνου καταβάλλεται σὲ τὰς τάξεις τῆς Ε.Κ. προσπάθεια νὰ πεισθῇ ὁ κ. Παπανδρέου ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ συνεργηθῇ γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν σχέσεων του μὲ τὰ ἀνάκτορα καὶ γιὰ νὰ σπρωχθῇ μετὰ ταῦτα ἐπάνω στὴν δίκην τοῦ ψήφου μίαν νέα κυβερνήσιν στὴν Βουλὴν — μίαν κυβερνήσιν πού «θὰ μπορούσε» νὰ ὀδηγήσῃ σὲ ἐκλογὰς μετ' ὀλίγους μῆνας. Αὕτη ἡ προσπάθεια συναντᾷ τὴν ἀντίδρασιν τῆς ἀδιστάκτου μεριδος τῆς Ε.Κ. καὶ τῆς ἄκρας Ἀρσενικής. Καὶ ὁπωσδήποτε, οἱ θέσεις τις ἐποῖες ἐπῆραν τὸσον ἢ μίαν ὅσο καὶ ἡ ἄλλη σὲ ζήτημα Χοϊδᾶ ἐπιβεβαιώνουν τὴν ἐμμονὴν τους στὴν γραμμὴ τῆς ἀδιστάκτου...

Ἐνῶς, πάντως, στὴν παπανδρεϊκὴ παράταξιν συνεχίζεται αὕτη ἡ διεκδικητικὴ (ἐπικεντρωμένη τῆς διαμάχης εἶναι ὁ κ. Α. Παπανδρέου), ἡ προσπάθεια γιὰ νὰ σκηματισθῇ μίαν νέα κυβερνήσιν μὲ ὑποστήριξιν τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου μέσα στὴν Βουλὴν δὲν εἶναι εὐκόλῳ νὰ καρποφορήσῃ καὶ ἐπὶ πλέον ἐνισχύονται οἱ αἰώνεις κεντροφύγετες δυνάμεις μέσα στὴν Ε.Κ., οἱ ὁποῖες θὰ ἦταν πολὺ πιθανὸν νὰ πάρουν κάποια συγκεκριμένη ὑπόστασιν ἐὰν καὶ ὅταν θὰ καθύστασαν ἡ ἀπλὴ ἀναλογικὴ. Ὅλες αὗτεις οἱ λεπτομέρειες εἶναι γνωστὲς στὴν κυβερνήσιν — καὶ σὲ τὸ Καστρί καὶ συνετελοῦν τὴν αὐξήσιν τῆς ρευστότητος ἢ τοῦ αὐτῆς τῆς κυβερνητικῆς θέσεως, διακρινόμεναι τὴν σημερινὴν κατάσταση σὲ ἕνα οὐδέτερον χωρὸν μεταξὺ φθορᾶς καὶ ἀφθορίας.

Νίκος Μεταξᾶς

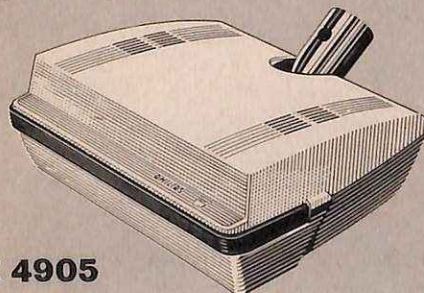
ΟΙΚΙΑΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΑΙ

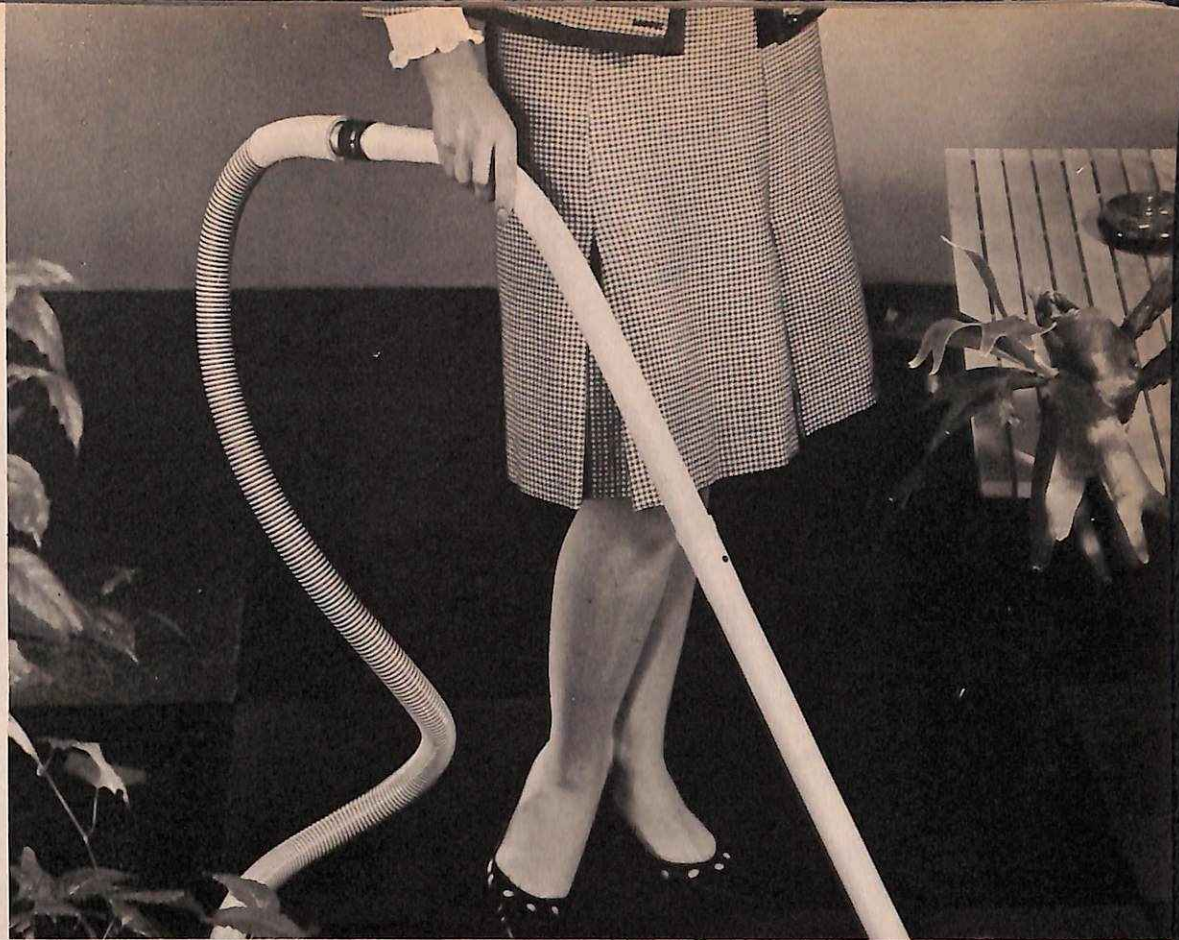
PHILIPS

Τὸ ὄνειρο
κάθε νοικοκυρᾶς!

Ἐξάρτημα γιὰ τὸ κτυπημα τῶν χαλιῶν. Εἰδικὸς κύλινδρος κτυπᾷ ἀπαλὰ τὰ χαλιά, ἀφαιρῶντας σὲ βάθος τὴν σκόνην, χωρὶς νὰ τὰ φθειρῇ.

HZ 4905

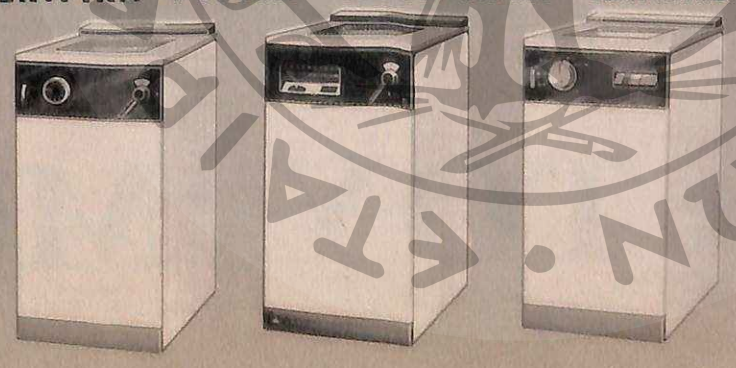
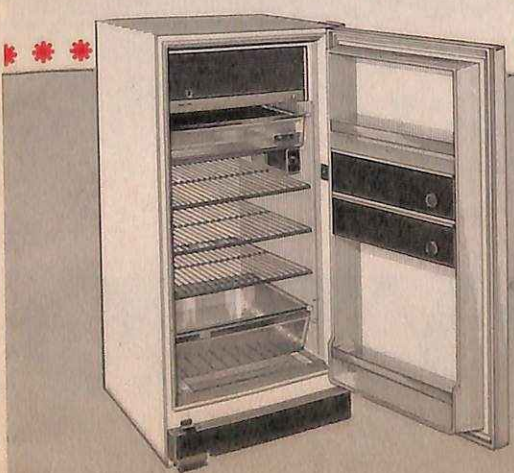

“βαρελάκι”

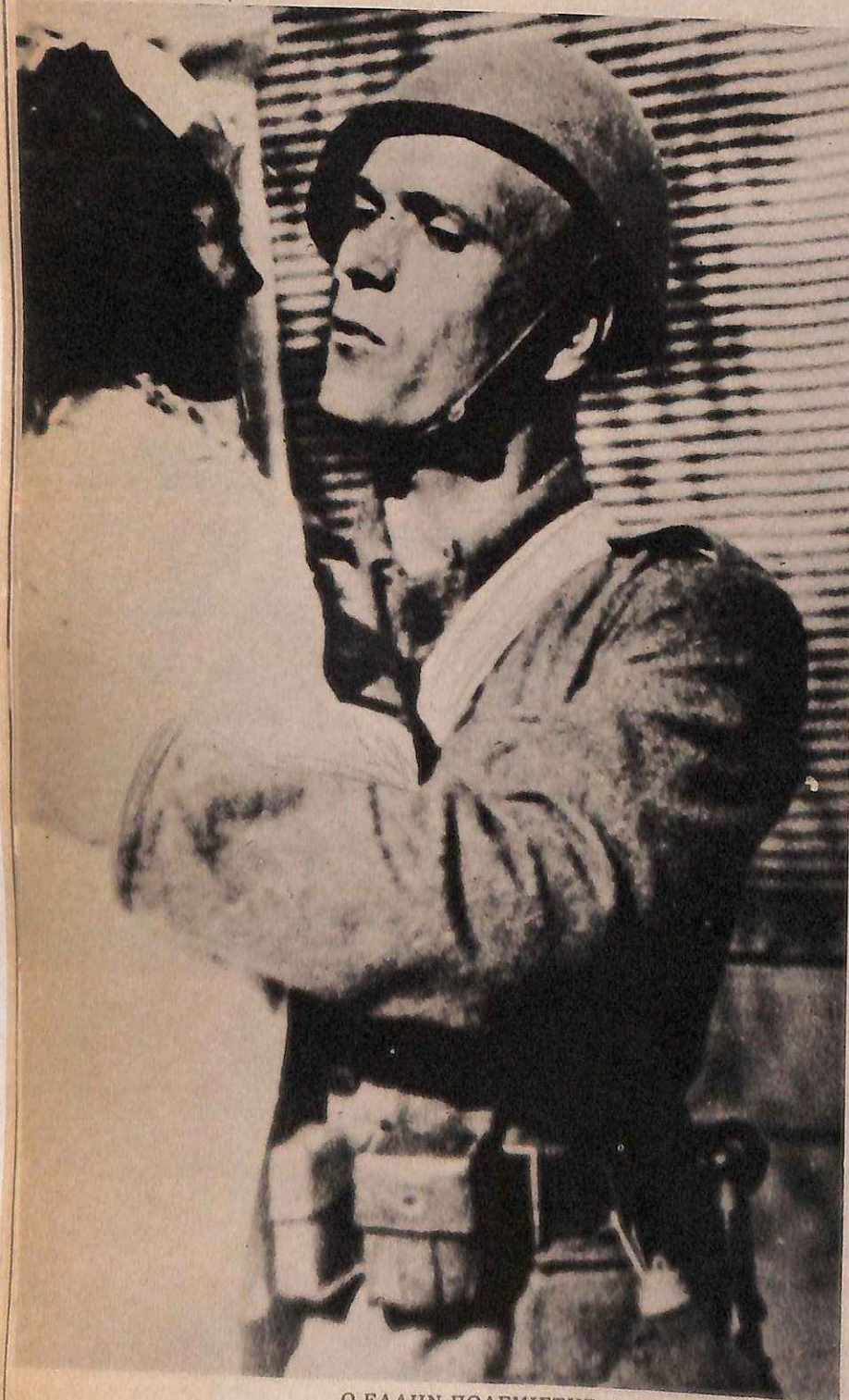
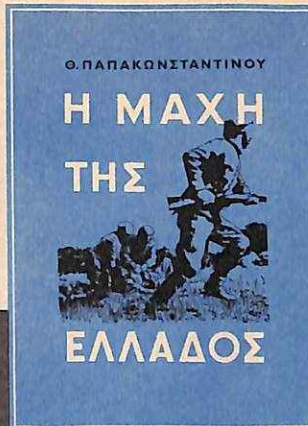
HZ 4890 ἡλ. Σκούπα

- Εὐκίνητη! Σὲς ἀκολουθεῖ παντοῦ.
- Νέο σύστημα ἐφαρμογῆς τοῦ σωλήνος καὶ 3 εἰδικὲς ρόδες σὲς ἐπιτρέπουν ΑΠΟΛΥΤΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΙΝΗΣΕΩΝ
- Μεγάλῃ ἀπορροφητικῇ δυνάμει.
- Μεγάλος χώρος γιὰ τὴν σκόνην.
- Πλήρης σειρά ἐξαρτημάτων.

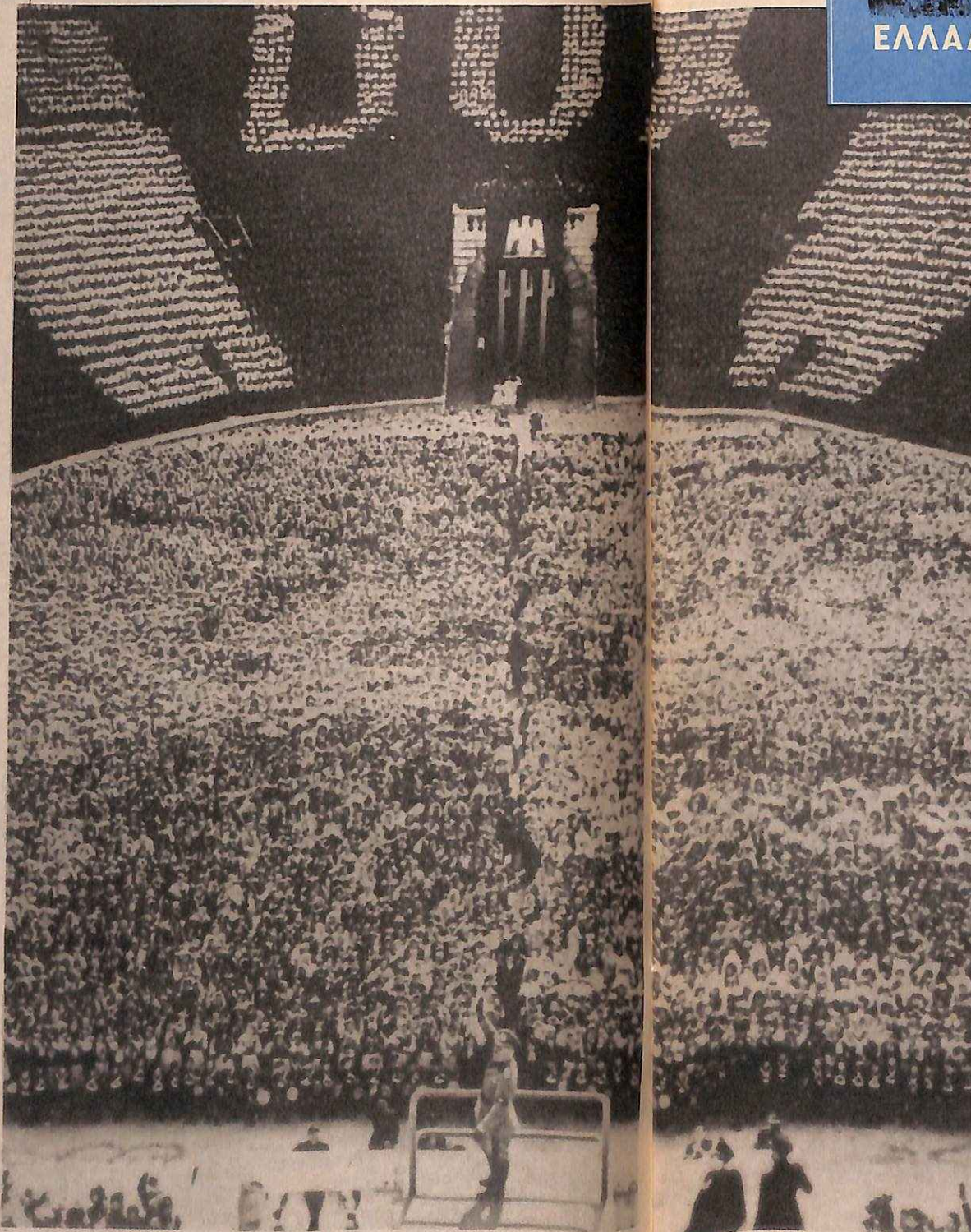
ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΨΥΓΕΙΑ ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ ΦΙΛΙΠΣ

ΟΙ ΣΦΑΛΔΑΣΜΟΙ

Ο ΕΛΛΗΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ σε μια ανθρώπινη στιγμή....

...Ο ΙΤΑΛΟΣ ΔΙΚΤΑΤΩΡ σε απάνθρωπη μέθη: Στην αρένα της Βε

ρόνας δρύνεται βέβαιος για την δύναμή του

ΤΟΥ ΜΟΥΣΣΟΛΙΝΙ

Δύο ήταν οι αντικειμενικοί σκοποί της 'Ιταλίας άρχομένου του 1941: Πρώτος, ή δημιουργία ενός ισχυρού και όριστικού άμυντικού «τείχους» διά την ανάσχεσιν της ελληνικής προελάσεως, ή οποία συνεχίζετο από της 14ης Νοεμβρίου, παρά την αποστολήν νέων ενισχύσεων εις την 'Αλβανίαν και την επέλευσιν του χειμῶνος. Καί δεύτερος, ή ανάληψις — τὸ ταχύτερον — ἐπιθετικῆς πρωτοβουλίας πρὸς ἀνάκτησιν τῶν ἀπολεσθέντων ἐδαφῶν καί τελικὴν συντριβὴν τῶν ἐλληνικῶν δυνάμεων. Διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν δύο αὐτῶν αντικειμενικῶν σκοπῶν εἶχαν ἐξασφαλισθῇ ἤδη αἱ ἀπαιτούμεναι προϋποθέσεις.

Συμφώνως πρὸς ἰταλικὰς πηγὰς, τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1941 οἱ Ἴταλοι διέθεταν εἰς τὴν Ἀλβανίαν 10.613 ἀξιωματικούς, 261.850 ὑπαξιωματικούς καὶ ὁπλίτας, 7.563 αὐτοκίνητα καὶ 32.871 ζῶα. Οὕτε, ὅμως, τὸ «τείχος» κατῴρθωσαν νὰ ἐγείρουν, οὔτε τὴν πρωτοβουλίαν νὰ ἀφαιρέσουν ἀπὸ τὰς ἐλληνικὰς χεῖρας, παρά τὰς διαταγὰς, τὰς ἐκκλήσεις καὶ τοὺς ἐξορκισμοὺς τοῦ Μουσσολίνι πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Οὐγκο Καβαλλέρο, ὁποῖος, ἀφ' οὗ ἀντικατέστησε τὸν Μπαντόλιο, εὕρισκετο ἤδη εἰς τὴν Ἀλβανίαν καὶ προωρίζετο διὰ τὴν ἀντικατάστασιν καὶ τοῦ Οὐμπάλντο Σοντού εἰς τὴν ἀρχιστρατηγίαν τῶν ἐναντίων τῆς Ἑλλάδος μαχομένων ἰταλικῶν δυνάμεων.

Τὴν Πρώτην τοῦ Ἔτους ὁ Ντούτσε ἀπήνυθε πρὸς τὸν Καβαλλέρο τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν, ή οποία προδίδει εὐγλωττῶς τὴν νοστορπιαν τοῦ καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ:

«Ἐ Αγαπῆτε Καβαλλέρο. Πρὸς τῆς ἡμέρας τὴν ὁποίαν θὰ ἔχετε καθορίσει διὰ τὴν ἐνέργειαν, συγκαλέσατε ὁλοὺς τοὺς διοικητὰς σωμάτων καὶ μεραρχιών, ποὺ θὰ ἐμπλαστοῦν εἰς αὐτὴν καὶ ἀνακοινώσατε εἰς τοὺς τὰ ἐξῆς: α) ἡ ἀπόφασις ὅπως ἐνεργηθῇ ἐπὶ τῆς θά ὑπάρξῃ καὶ πρέπει νὰ ἀναβῇ τὴν κατὰ τὴν ἀπόφασιν ἀπὸ πάντων ἀπὸ ἀποφασῶν ἡδυνά. Ἐπὶ 60 ἡμέρας εἴμεθα ἄκμων ὡς θὰ γίνωμεν σπύρα β) ἡ ἐνέργεια αὐτῇ, ή ὁποία ἐπιδίδεται νὰ ἀναληφθῇ καὶ διεξαχθῇ με ἐξαιρετικὴν δραστηριότητα, πρέπει νὰ ἐξουδετερωθῇ καὶ ἀποδομῇ παρρησιῶν ψυχῶν εἰς ὅρος τοῦ ἰταλικῶν στρατιωτικῶν γοήτρων, τοῦ ὁποῖου ἐπὶ τῆς, εἶμαι καὶ θὰ εἶμαι θερμοτάτος υπερασπιστής γ) ἡ Γερμανία εἶναι ἐτοιμὴ ν' ἀποστείλῃ μίαν μεραρχίαν εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ἐνὸς προετοιμάζει στρατὸν ἀποστολῆν νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς Ἑλλάδος, τὸν Μάρτιον, ἀπὸ τὴν Βουλγαρίαν. Ἐπι-

θυμία μου, πεποίθησίς μου εἶναι ὅτι χάρις εἰς τὴν ἡγεσίαν σας καὶ εἰς τὴν ἀξίαν τῶν στρατευμάτων σας θὰ καταστῇ περιττὴ ή ἀπ' εὐθείας βοήθεια τῆς Γερμανίας εἰς τὸ ἀλβανικὸν μέτωπον δ) ὁ ἰταλικὸς λαὸς ἀναμένει με ἀγωνίαν ὅπως ὁ ἀνεμος ἀλλάξῃ κατεύθυνσιν. Δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο νὰ προσθέσω, πλην τοῦ ἐξῆς: τὴν παραμονὴν τῆς ἐνεργείας θὰ μεταβῇ εἰς τὸ καταλλήλοτερον διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς σημείων τοῦ μετώπου καὶ θὰ παραμείνετε ἐκεῖ μέχρις ὁλοκληρώσεως τῆς ἐνεργείας. Αἱ μάχαι τῶν συγχρόνων στρατῶν εἶναι πάρα πολὺ περιπλοκαί, διότι εἶναι δυνατόν νὰ διενθύνονται ἐκ τοῦ μακρόθεν»

Παρ' ὅλα ταῦτα, διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ἡ πρωτοβουλία διετηρήθη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Δέκα ἡμέρας μετὰ τὴν λήψιν τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς, ὅταν πλέον ἡ Κλεισούρα εἶχε πέσει εἰς ἐλληνικὰς χεῖρας καὶ εἶχεν ἐπὶ πλέον δημιουργηθῇ ἑνας ἐπικίνδυνος θύλακος βάθους 15 χιλιομέτρων, ἐντὸς τῆς ἰταλικῆς παρατάξεως, ὁ Καβαλλέρο ἀπέστειλε πρὸς τὸν στρατηγὸν Τζιρόττι, διοικητὴν τῆς πολυπαθοῦς μεραρχίας «Τζούλια», ποὺ ὑπερήσπιζε τὸν τομέα, ἐκκλησίαν ἀγωνιώδη:

«Ἐ Τζούλια» ἔχει ἐπιτελεσθῇ τὸ καθήκον τῆς — τοῦ ἔλεγε. Εἴμεθα εὐχαριστημένοι, μολοντοῦ ἀνεδαπλώθη. Τώρα συρροῦν νέαι δυνάμεις, μέρος τῶν ὁποίων εὐρίσκειται ἤδη εἰς τὸ Μπεράτι. Ἀνάγκη νὰ κλειθῇ τὸ ἀνοιγμα. Ἄν διασπασθῇ ἡ τοποθεσία, δὲν θὰ κρατήσωμεν πλέον. Τὸ ἀπαιτεῖ ἡ πατρις! Πρέπει νὰ γίνῃ καὶ ἡ ἀκόμη χρεώσῃ νὰ πεθάνωμε, θὰ δίδω καὶ ἐγὼ νὰ πεθάνω μαζί σου. Κάμε τὴν τελευταίαν αὐτὴν προσπάθειαν. Σοὺ τὸ ζητῶ ἐν ὀνόματι τῆς Ἰταλίας. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θὰ εἶσαι εὐχάριστος, διότι κατόπιν θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν νίκην. Αἱ ἐνισχύσεις ἐρχονται καὶ θὰ πᾶτε νὰ ξεκουρασθῇτε. Ὁ ἀνασυνγκροτήσωμεν μίαν ὁμαδίαν «Τζούλια», ἀλλὰ τώρα ἀνάγκη νὰ κρατήσωμεν»

Ἡ Ἀθήνα γιόρταζε τὶς νίκες
τοῦ στρατοῦ στὰ βουνά
καὶ χαιρετοῦσε τὸν Βασιλέα
Γεώργιο στὶς σπάνιες
ἐμφανίσεις του ἐνῶ στοὺς
δρόμους ἀπεθέωνε
τοὺς ἀδειούχους φαντάρους

Τὴν 13ην Ἰανουαρίου ὁ Καβαλλέρο ἀνελάμβανε καὶ ἐπισήμως τὴν ἀρχιστρατηγίαν τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ ἰταλικῶν δυνάμεων, ἐνῶ ὁ Σοντού, πού εἶχε προσκληθῇ εἰς Ρώμην «πρὸς διάσκεψιν» ἀπὸ τῆς 29ης Δεκεμβρίου, ἀπηλλάσσεται τῶν περαιτέρω ἐθυνῶν τοῦ πολέμου, τὰς ὁποίας εἶχεν ἐπιδώσει. Τὴν ἐπομένην, ὁ νέος ἀρχιστρατηγὸς συνηντᾷ δις μετὰ τὸν Μουσσολίνι εἰς τὴν Φότζια καὶ ἐσημείωνει εἰς τὸ ἡμερολόγιόν του:

«Ὅλα τὰ προβλήματα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐξετάσθησαν κατὰ βάθος, εἰς τὸν ὅποιον ὡςτις διὰν ἀνεχώρησα διὰ τὸ Μπάρρι, ἡ μέλλουσα ἐξέλιξις τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν Ἀλβανίαν εἶχε πλέον καθορισθῇ εἰς τὰς θεμελιώδεις γραμμὰς τῆς»

Καὶ αἱ «θεμελιώδεις γραμμὰς» συνίσταντο εἰς τὴν ἐξαπόλυσιν μιᾶς ἐπιθέσεως

εἰς τὸ βόρειον μέτωπον (Κορυτσᾶς) «θᾶσσιν ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἐν συνεχείᾳ τελικὴν νικην». Ἡ ἐπίθεσις ὅμως αὐτὴ δὲν ἐπραγματοποιήθη. Φαίνεται δὲ ὅτι, ἀντιθέτως πρὸς τὸν Καβαλλέρο, ὁ ὁποῖος ἀνέκτα τὴν αἰσιοδοξίαν του, ὁ Μουσσολίνι κατείχετο ἀπὸ ζωηρὰς ἀνησυχίας.

«Ὁ Ντούτσε — γράφει ὁ Τσιάνο εἰς τὰς 16 Ἰανουαρίων — συνωμίλησε μετὰ τὸν Καβαλλέρο. Εἶναι σκευδαγωγὸς καὶ ἀπαισιόδοξος. Τὸ μέτωπον δὲν ἔχει ἀκόμη σταθεροποιηθῇ, παρὰ τὰς ἀποσταλείσας ἐνισχύσεις καὶ τὰ ἐφόδια. Τὸ στρατιωτικὸν σχέδιον ἔχει ἀποτύχει πλήρως. «Πολιτικῶς, μοῦ λέγει ὁ Ντούτσε, ἡ ἑλληνικὴ ὑπόθεσις ὑπὸ ζεν ἀριστοῦργημα. Ἐπειγόμεν νὰ ἀπομονώσωμεν αὐτὴν τὴν χώραν καὶ νὰ τὴν κάμωμεν νὰ πολεμᾷ ἐναντίον μας μόνῃ. Ἀλλ' ὁ στρατὸς δὲν με βοηθεῖ. Ἐν τῷ μεταξύ, νέα ἐπίθεσις τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Κλεισοῦραν»

Ἡ ἐπίθεσις αὐτὴ, πού ἀπέβλεπεν εἰς τὴν διεύρυνσιν τοῦ θύλακου, ὁ ὁποῖος εἶχε δημιουργηθῇ ἐντὸς τῆς νέας ἰταλικῆς γραμμῆς ἀμύνης, ἀνησυχεῖ ἰδιαίτερος τὸν Μουσσολίνι, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν ἐξῆς στιχομυθίαν, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὰς 18 Ἰανουαρίων μετὰ τὸν ὑπαρχηγὸν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Καβαλλέρο συνταγματάρχην Μπαρτιρόμο:

«Ντούτσε: Οἱ Ἕλληνες ἔχουν πλέον ἐνα θύλακον 15 χιλιομέτρων. Χρειάζεται ἀπολύτως νὰ γίνῃ αὐτὸς ὁ ἐλιγμός, γιὰ τὸν ὁποῖο ἀκούω νὰ μιλοῦν ἀπὸ καιροῦ. —Μπαρτιρόμο: Ἐκεῖ διαταχθῇ ἡδὴ. —Ν.: Χρειάζεται νὰ ἐκδηλωθῇ ὁ ἐλιγμός, νὰ προκληθῇ ἡ προσοχὴ τοῦ ἐχθροῦ, νὰ τεθῇ τέρμα εἰς αὐτὴν τὴν παθητικότητά. —Μ.: Μάλιστα. —Ν.: Οἱ ἐλιγμοὶ αὗτοί, ἐν τούτοις, διὰ τοὺς ὁποῖους γίνεται λόγος, δὲν ἀπέληξαν ποθεν εἰς ἀντεπίθεσιν. —Μ.: Δυστυχῶς, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ συγκέντρωσις τῶν δυνά-

μεων. —Ν.: Ἀλλὰ ἔχετε μεραρχίας. —Μ.: Αἱ μεραρχίαι δὲν εἶναι πλήρεις. —Ν.: Ἐχασαν πολλοὺς αἰχμαλώτους; —Μ.: Δὲν ἔχομεν εἰδήσεις ἀπὸ τὸ 77ον σύνταγμα πεζικοῦ φρονῶ ὅτι θὰ ὑπάρχουν ἀπώλειαι (ο. σ. τὴν 16ην Ἰανουαρίου τὸ 90ον τάγμα τῆς 15ης ἑλληνικῆς μεραρχίας εἶχεν αἰφνιδίᾳσει τὸ 77ον σύνταγμα τῶν «Λύκων τῆς Τροσκάνης» καὶ εἶχε συλλαβεῖ κατὰ μὲν τοὺς Ἰταλοὺς περὶ τοὺς 300 αἰχμαλώτους, κατὰ δὲ τὸ ἑλληνικὸν ἀνακοινωθὲν τῆς 17ης Ἰανουαρίου 1000). —Ν.: Μπαρτιρόμο! Ἐνὰς μόνον δρόμος ὑπάρχει: Ἐπιτίθεσθε! Ἐπιτίθεσθε! Τὸ λέγω ἀπὸ 15 ἡμερῶν. —Μ.: Γνωρίζω ὅτι ὁ ἐξοχώτατος Καβαλλέρο ἔχει αὐτὴν τὴν ἐπιθυμίαν, ἀλλὰ πάντοτε κάτι λείπει! εἰδικῶς τὰ πολεμφοδία. —Ν.: Μοῦ εἶπαν ὅτι κθεὶς ἀπέπλευσαν σκάφη με πολεμφοδία. —Μ.: Μοῦ ἀνεκοινώθη ὅτι κάτι ἐγίνε. —Ν.: Μπαρτιρόμο, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιτίθεσθε, νὰ σπᾶσετε αὐτὸ τὸ μοῦδιον, πού ἐδῶ καὶ ἐνενηντα μέρες (ο. σ. διὰ τὴν ἀκρίβειαν: 81) μᾶς κάμνει νὰ κάνωμεν ἐ-

δοφος καὶ θέσεις. Ἐτοί θὰ βρεθοῦμε στὴ θάλασσα καὶ δὲν θὰ ὑπάρχουν πλέον θέσεις. Οἱ Ἕλληνες θὰ φθάσουν εἰς τὸν Σκούμπι (ο. σ. τὸν ποταμὸν τοῦ Ἑλμπασάν), εἰς τὸν ὁποῖον ἀποβλέπουν. —Μ.: Δὲν πρέπει νὰ κάνουμε καιρό. —Ν.: Μετὰ μίαν λέξιν, πρέπει νὰ συγκεντρώσωμε τὰς δυνάμεις εἰς τὰ κατάλληλα σημεία. Πρέπει νὰ ἐνεργοῦμε καὶ ν' ἀποφύγουμε αὐτὴν τὴν παθητικότητα. —Μ.: Γίνεται αὐτὸ καὶ πάντοτε τὸ ἐπιδιώκωμεν. —Ν.: Πηγαίνω εἰς τὴν Γερμανίαν. Ἡ πρώτη ἐρώτησις, πού θὰ μοῦ κάμουν εἶναι ἂν θὰ κρατηθῇ εἰς τὴν σημερινὴν γραμμὴν τοῦ μετώπου. Τί πρέπει ν' ἀπαντήσω; —Μ.: Ὁ ἐξοχώτατος Καβαλλέρο ἀπῆντησεν εἰς τὸν Γερμανὸν συνταγματάρχην (ο. σ. τὸν Γιόντλ): «Ἐχω πεποισθῇ ὅτι θὰ κρατηθῇ». —Ν.: Δὲν ὑπάρχει ἄλλη λύσις. Ἐπιτίθεσθε! —Μ.: Πράγματι, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἐπιθυμία τοῦ ἐξοχωτάτου Καβαλλέρο. —Ν.: Ἀναφέρατε εἰς τὸν ἐξοχώτατον Καβαλλέρο...»

Ο Ίωάννης Μεταξάς και το
έπιτελείο του
έδιδαν ανακοινωθέντα με
την μεγαλύτερη
δυνατή εντός πολέμου
ακρίβεια όλων
τών πολεμικών εξελίξεων

Εν τῷ μεταξύ ὁ Χίτλερ διεπίστωνε μὲ ἀν-
ξυαν ἀνησυχίαν ὅτι τὸ ἰταλικὸν τμήμα τοῦ
Ἀξονος ἀπεδεικνύετο λίαν ἐπισημὸς, διότι
οἱ Ἴταλοί ἤττωντο καὶ εἰς τὴν Ἀλβανίαν ἀπὸ
τοὺς Ἕλληνας καὶ εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἀπὸ τοὺς
Ἀγγλους. Ἡ ἐξέλιξις αὐτῆς τῆς καταστάσεως
ἐδημιούργει δι' αὐτὸν γενικώτερα προβλήμα-
τα. Ὡς ἐκ τούτου, τὴν 11ην Ἰανουαρίου ἀπέ-
στειλε διὰ δευτέραν φοράν εἰς Ἀλβανίαν τὸν
ἐν Ρώμῃ στρατιωτικὸν ἀκόλουθον στρατηγὸν
φὸν Ρίντελεν διὰ νὰ προβῇ εἰς ἐπιτόπιον ἐκτί-
μῃσιν τῶν πραγμάτων. Ὁ στρατηγὸς ἐφθάσε
τὴν ἐπομένην τῆς καταλήψεως τῆς Κλεισού-
ρας καὶ παρ' ὀλίγον νὰ συνελαμβάνετο αἰ-
χμάλωτος εἰς τὴν περιοχὴν, λόγω νέας ὑπο-
χωρήσεως τῶν Ἰταλῶν εἰς βάθος 6 χιλιομέ-
τρων. Τὸ γεγονός αὐτὸ ἀπέτέλεσε δυσσώ-
νον πρόλογον διὰ τὴν συνάντησιν μὲ τὸν Κα-
βαλλέρο, τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς τὰ Τίρανα. Ὁ
φὸν Ρίντελεν ὑπνίχθη τὴν σχεδιαζομένην χρη-
σιμοποίησιν μιᾶς γερμανικῆς μεραρχίας ὁλ-
πινιστῶν καὶ διεπίστωσε τὴν ἐξαιρετικὴν τρα-
χύτητα τοῦ ἐδάφους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐξε-
λίσσοντο αἱ ἐπιχειρήσεις, ἀλλ' ἀντελήφθη
ταυτοχρόνως ὅτι ἡ ἀποφασιστικὴ «ἐνέργεια»,
περὶ τῆς ὁποίας ὠμίλει ὁ Μουσσολίνι, δὲν εἴ-
χεν ἐλπίδας ἐπιτυχίας.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὁ Χίτλερ ἐξέδιδε τὴν ὑπ'
ἀριθ. 22 «ντιρεκτίβαν» του διὰ τὴν ἀντιμε-
τώπισιν τῆς διαγραφομένης ἀπειλῆς εἰς τὴν
Ἀνατολικὴν Μεσόγειον.

«Ἡ κατάσταση — ἔγραφε — εἰς τὴν
περιοχὴν τῆς Μεσογείου, ὅπου ἡ Ἀγ-
γλία χρησιμοποιεῖ ὑπερτέρας δυνάμεις
ἐναντίον τῶν συμμάχων μας, ἐπιβάλλει
ὅπως ἡ Γερμανία παροῇ βοήθειαν
διὰ λόγους στρατηγικοῦς, πολιτικοῦς
καὶ ψυχολογικοῦς. Ἡ Τριτοπλίτις προέ-
πει νὰ κρατηθῇ καὶ ὁ κίνδυνος μιᾶς
καταρρεύσεως εἰς τὸ Ἀλβανικὸν μέτω-
πον πρέπει νὰ ἀποσοβῇ. Ἐπὶ πλέον,
ἡ Ὁμάς Στρατιῶν τοῦ Καβαλλέρο προέ-
πει νὰ καταστῇ ἰκανὴ ὅπως περάσῃ εἰς
τὴν ἐπίθεσιν.»

Καί, ἀφοῦ πρῶτον ὥριζε τί ἔπρεπε νὰ
γίνῃ διὰ τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν, διελάμβανε τὰ
ἐξῆς διὰ τὸ μέτωπον τῆς Ἀλβανίας:

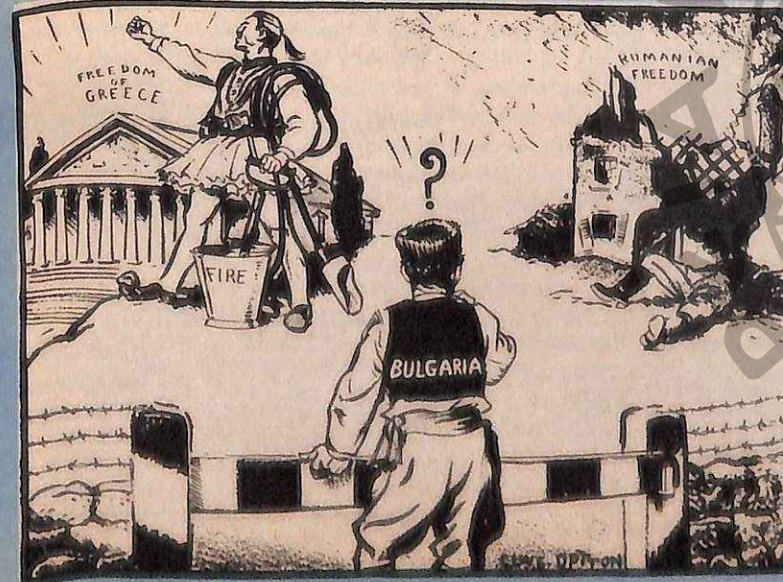
«Γερμανικοὶ σχηματισμοὶ δυνάμεις,
κατὰ προσέγγισιν, ἐνὸς Σώματος, με-
ταξὺ τῶν ὁποίων ἡ 1η ὁρεινὴ μεραρχία
καὶ θεωρακισμένοι μονάδες, πρέπει
νὰ συγκροτηθῶν καὶ νὰ εἶναι ἕτοιμοι
νὰ κινηθῶν πρὸς Ἀλβανίαν. Ἡ κίνη-

σις τῆς 1ης ὁρεινῆς μεραρχίας δ' ἀρ-
χίσῃ ἐνθὺς ὥς ἡ Ἀνωτάτη Διοίκησις
τῶν Ἑνόπλων Δυνάμεων λάβῃ τὴν
πρὸς τοῦτο ἰταλικὴν συγκατάθεσιν. Ἐν
τῷ μεταξύ, κατόπιν συνεννοήσεως μὲ
τὴν ἐν Ἀλβανίᾳ ἰταλικὴν Διοίκησιν,
δ' ἀποφασισθῇ ποῖα περαιτέρω δυνά-
μεις δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶν ἐ-
πιθετικῶς εἰς τὴν Ἀλβανίαν διὰ μιᾶς
ἐπιθετικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ πῶς αὐταὶ
καὶ αἱ ἰταλικαὶ μεραρχίαι πρέπει νὰ
ἐφοδιασθῶν. Ἀποστολὴ τῶν γερμανι-
κῶν δυνάμεων θὰ εἶναι: α) νὰ ἐρε-
γῇσιν ὥς ἄμεσος τόνωσις εἰς τὴν Ἀλ-
βανίαν, ἐν ἣ περιπτώσει δημιουργη-
θῶν νέαι κρίσεις καὶ καταστάσεις β) νὰ
καταστήσῃν ἰκανὴν τὴν ἰταλικὴν Ὀ-
μάδα Στρατιῶν ὅπως ἐξαπολύσῃ θεα-
δύτηρον ἐπίθεσιν μὲ ἀντικειμενικὸν
σκοπὸν ὅπως διασπᾷ τὴν ἑλληνικὴν
ἀμυντικὴν γραμμὴν εἰς ἀποφασιστικὸν
σημεῖον δι' ἐκτεταμέναν ἐπιχειρήσεως
καὶ ὅπως ἀνοίξῃ τὰς διόδους δυτικῶς
τῆς Θεσσαλονίκης ἐκ τῶν νῦν καὶ
ὑποστηρίξῃ τοιοῦτο ὅπως μίαν μετω-
πικὴν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τῆς Στρα-
τιᾶς Δίοι (ο.σ. δηλαδὴ τῆς γερμανικῆς
Στρατιᾶς, ἡ ὁποία θὰ ἐπετίθεται κατὰ
τῆς Ἑλλάδος διὰ Βουλγαρίας ὑπὸ τὴν
διοίκησιν τοῦ στρατάρχου Δίοι)»

Τρεῖς ἡμέρας κατόπιν, τὴν 14ην Ἰανου-
αρίου, ἡ Ἀνωτάτη Γερμανικὴ διοίκησις, θέλου-
σα νὰ μελετήσῃ πάλιν τὴν στρατιωτικὴν κα-
τάστασιν εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ἀπέστειλεν ἐκεῖ
τέσσαρας ἀξιωματικούς, ἐμπειρογνώμονας
τοῦ ὁρεινοῦ πολέμου, μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὸν συν-
ταγματάρχην Γιόντλ, ἀδελφὸν τοῦ ἀρχηγοῦ
τοῦ ἰδιαίτερου ἐπιτελείου τοῦ Χίτλερ. Ἐπι-
κολούθησαν συσκέψεις μὲ τὸν φὸν Ρίντελεν,
ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὴν Ἀλβανίαν,
μὲ τὸν φὸν Μπράουχιτς, τὸν φὸν Πάουλους
καὶ τὸν Κάιτελ, κατὰ τὰς ὁποίας διεπιστώθη
ὅτι ἡ ἀποστολὴ γερμανικοῦ στρατοῦ εἰς Ἀλ-
βανίαν (τὴν ὁποίαν εἶχαν ζητήσει ἀπὸ τοῦ
Δεκεμβρίου οἱ Ἴταλοί) παρουσίαζε δυσχε-
ρείας, διότι οἱ Ἕλληνες ἠπειλοῦν μὲ τὴν προ-
έλασιν των τὸν Αὐλῶνα, τὸ δὲ Δυρράχιον διέ-
θετε λιμένα στενόν, ἀκατάλληλον διὰ στρατι-
ωτικὰς μεταφορὰς. Ἐν τῷ μεταξύ, ὅμως, οἱ
Ἴταλοι ἀρχίζουν ν' ἀναλογίζωνται τὰς ὁδυ-
νηρὰς διὰ τὸ γόητρόν των συνεπειὰς, τὰς ὁ-
ποίας θὰ εἶχεν ἡ ἀποστολὴ καὶ γερμανικῶν
δυνάμεων διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς μικρᾶς
Ἑλλάδος. Προτιμοῦν νὰ δοκιμάσουν διὰ μίαν
ἀκόμη φοράν τὴν τύχην των καὶ προσφασί-

ΟΙ ΕΜΠΡΗΣΤΑΙ τῶν Βαλκανίων ἔχουν κάψει ἤδη τὴν Ρουμανίαν. Ἀλλ' ὁ
Βούλγαρος, ἐκπληκτος, παρατηρεῖ ὅτι ὁ Ἕλληνας τσοῦζας ὑπῆρξε ἕνας ἀλη-
θινὰ λαμπρὸς πυροσβέστης: Κέρδισε τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος του.

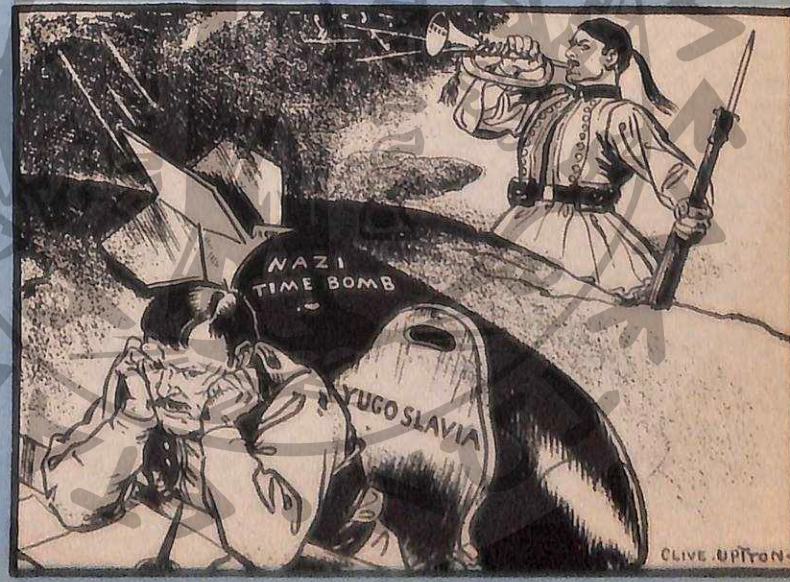
Ὁ ξένος τύπος
παράκολουθεῖ
σκολιάζει καὶ
καυτηριάζει...

Ο ΕΛΛΗΝ τσοῦζας, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν
Ἀγγλο ναύτη (ἄγγλικὴ ἐκδοχή), γκρεμίζει
τὸν φασιστικὸν πύργον — δάβρο τοῦ Ντούτσε.

ΟΙ ΔΙΑΡΡΗΚΤΕΣ τῶν Βαλκανίων ἐπιχει-
ροῦν νὰ ἐισδύσουν, ἀλλ' ὁ πρῶτος — ὁ
Μουσσολίνι — θρῖσκεται, ἀπροσδόκητα, ἀν-
τιμέτωπος στὸ ἀκαταμάχητο ἑλληνικὸ πῦρ.

Ο ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΟΣ προβληματίζεται. Οἱ ναζιστικὲς δόμεις τὸν ἔχουν
τρομοκρατήσει. Καὶ σ' αὐτὰ τοῦ ὅμως ἀντεγεί τὸ προσκλητήριο τῆς
τιμῆς, τὸ ὑπερήφανο σάπισμα τοῦ ἡρώου Ἑλλήνα πολεμιστῆ...

Η ώρα του Χίτλερ πλησιάζει

είναι ότι πρόκειται περί των «Δύων της Τροϊκής», μιάς μεραρχίας με άριστην αγωγή και μεγάλες παραδόσεις, που απεστάλη από ολίγον εις την Αλβανίαν και επί της οποίας εστηρίζοντο πολλοί ελπίδες. Όμιλεϊ διά μακρών περί αυτού επαναλαμβάνει την απαισιοδοξίαν του διά τον στρατόν και τον Ιταλικόν λαόν. Δεν ήμπορει να συλλάβη την αιτίαν των πραγμάτων. Επαναλαμβάνει οργικά: «Εάν κανείς, εις τας 15 Οκτωβρίου, είχε προβλέψει αυτό που κατόπιν συνέβη εις την πραγματικότητα, θα είχα διατάξει τον τριτοκοσμόν του»»

Αί συνομιλίας

Οι γερμανοϊταλικά συνομιλίας του Ζάλτσμπουργκ διήρκεσαν επί διήμερον (19 και 20 Ιανουαρίου) και μετέσχον αυτών, πλὴν των δύο δικτατόρων, ο φόν Ρίμπεντροπ, ο φόν Μπρόουχιντς, ο κόμης Τσιάνο και ο στρατηγός Γκουτζίονι. Από την πρώτην σύσκεψιν οι Γερμανοί επέστησαν, βάσει της αναλύσεως του Ιταλού στρατηγού Γκουτζίονι, ότι οι Ιταλοί δεν θα ήδυναντο να υποστηρίξουν δι' εκ των νύτων επιθέσεως κατά των Ελλήνων μίαν μετωπικὴν κατ' αυτών επίθεσιν της στρατιάς Λίστ (όπως ὠρίζεν ἡ «ντιρεκτίβα» 22, της 11ης Ιανουαρίου). Διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὰ ἐπίσημα γερμανικά πρακτικά σημειοῦται:

«Πρόκειν ν' αποκλεισθῇ τὸ ἐνδεχόμενον διεικτικῆς ἀπὸ τῆς ἰταλικῆς πλευρᾶς βοήθειας διὰ τὴν περίπτωσιν γερμανικῆς ἐπιθέσεως ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ ἐδάφους ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος»

«Ἡ γερμανικὴ ἐπίθεσις, πάντως, — σημειοῦται εἰς τὸ περιθώριον τῶν πρακτικῶν, διὰ χειρὸς τοῦ Χίτλερ πιδανώτα — θὰ ἐπιφέρει σοβαρὰν ἀνακούφισιν τοῦ ἰταλικοῦ μειώπου»

Κατὰ τὴν δευτέραν σύσκεψιν, της 20ῆς Ιανουαρίου, οἱ Ιταλοὶ περιωρίσθησαν σχεδὸν εἰς τὸν ρόλον τοῦ ἀκροατοῦ.

«Ο Χίτλερ ὁμιλεῖ ἐπὶ δύο περίπου ὥρας συνεχῶς περὶ τῆς προσεχούσης ἐπεμβάσεώς του εἰς τὴν Ἑλλάδα — γράφει ὁ Τσιάνο εἰς τὸ «Ἡμερολόγιόν» του. Ἐξετάζει τὸ πρόβλημα ἀπὸ τακτικῆς ἀπόψεως καὶ τὸ τοποθετεῖ ἐντὸς γενικωτέρου πολιτικοῦ πλαισίου. Πρόκειν νὰ ὁμολογηθῇ διὰ τὸ ἐπιτυγχάνει μετ' ἐξαιρετικῆς ἱκανότητος. Ὁ στρατηγός Γκουτζίονι, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν συνομιλίαν κοιλίαν του καὶ τὰ δαμμένα του μαλλιά ἔκαμεν εἰς τοὺς Γερμανοὺς μειωτικὰν ἐντύπων, ὥπως λέγει ὁ πρεσβευτὴς Ἀλφίερι, τονίζει ἐκκλητικῶς πόσον θαλερὰ εἶναι αἱ στρατιωτικαὶ γνώσεις τοῦ Χίτλερ»

Κατὰ τὰς συνομιλίας τοῦ Ζάλτσμπουργκ ὁ Φύρερ ἀπέφυγε νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὰ ἰταλικά «ἄτυχεματα» καὶ ἐπέτυχεν νὰ ἐντυπωσιάσῃ τὸν Ντούτσε, χωρὶς νὰ τὸν ταπεινώσῃ. Ἐπιστρέφον οὗτος εἰς Ρώμην κατέχειτο ἀπὸ μίαν μόνον σκέψιν: Πῶς νὰ πραγματοποιήσῃ κατὰ τὸ ἄξιον λόγου προτοῦ ἐπέμεινον οἱ Γερμανοὶ. Διὰ τοῦτο ἤρχισε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ὅτι χρειάζεται ἐπίθεσις, ἐπίθεσις, ἐπίθεσις. Ἀντὶ ἐ-

πιθέσεως, ὅμως, ἐσημειοῦτο ὑποχώρησις. Τὴν 22αν Ιανουαρίου ὁ Καβαλλέρο εὐρίσκειτο εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ ἀναφέρῃ ὅτι «ὁ ἐχθρὸς κατέλαβε τὸ Κιάφ Σοφιούτ» καὶ ὅτι «ἀπωλέσθη ἓν ὕψωμα εἰς τὸν τομέα τῆς μεραρχίας «Σιένα»»...

Ἡ ἐπαφὴ

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου ἡ ἐν Ἀθήναις γερμανικὴ πρεσβεΐα ἀπέφυγε κάθε ἐπίσημον ἐπαφὴν μετὰ τὴν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν. Μίαν μόνον φορὰν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο (τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου 1940) ὁ Γερμανὸς πρεσβευτὴς συνητήθη μετὰ τὸν Ἑλληνα πρωθυπουργόν. Ὁ πρίγκιψ φόν Ἑρμπαχ ἐζήτησε νὰ ἴδῃ τὸν Μεταξάν μετὰ τὸ πρόσχημα ὅτι θὰ τοῦ ὠμίλει περὶ τῶν ἑλληνογερμανικῶν σχέσεων, ἀλλ' ἔφερον ἐντέχνως τὸν λόγον εἰς τὸν πόλεμον.

«Υπέστημεν, τοῦ εἶπα — γράφει ὁ Μεταξάς, εἰς τὸ μνημόνιον τῆς συνομιλίας, τὸ ὁποῖον κατέθεσεν ἀντιμεταρρῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν — μίαν ἀδικαιολόγητον ἐπίθεσιν, καίτοι εἴχαμεν κάμει ὅ,τι ἦτο δυνατόν διὰ τὴν διατηρήσασθαι αὐτοπροσώπως τὴν ἑαυτοῦ ἀντιληψίν. Ἡμποροῦν ὅμως νὰ σὰς ἀποκαλύψω διὰ ἡγήθημεν νὰ παρῶμεν εἰς τοὺς Ἀγγλοὺς καὶ τὰς στοιχειώδεις ἀκόμη ἐνκομίας, πὺν ἐπιτρέπονται ἀπὸ τοὺς θεμελιώδεις κανόνας τοῦ διεθνικοῦ δικαίου καὶ διὰ τὴν ἐπὶ τῶν οἱ Ἀγγλοὶ ἀδιαμαρτυρήτως, δεικνύοντες οὕτω πλήρη κατανόησιν τῆς θέσεώς μας. Συνεπῶς, δὲν ἐπὶ ἡμεῖς καμία δικαιολογία οἰασθῆποτε φύσεως διὰ τὴν ἐναντίον μας ἀποδοχὴν ἐπιθέσεως. Ἀλλ' οἱ Ιταλοὶ ἐπεθύμουν νὰ κατακτήσουν τὴν Ἑλλάδα. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἡ Ἑλλὰς ἐσηκώθη ὡς ἄνθρωπος καὶ θὰ ἀντισταθῇ μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐκδιωχθῇ ἀπὸ τὰ Βαλκάνια. Ὁ πρεσβευτὴς μετὰ τῆς Ἀγγλίας κατενδύεται καὶ κατὰ τῆς Γερμανίας. Ἄν μὲς ἐργάζοιτο εἰς τὰ Βαλκάνια, ἀπὸ τῆς ἑξῆς, δὲν προτιθέμεθα, ἀπὸ τῆς ἑξῆς, ὁ πρεσβευτὴς, νὰ σὰς ἐνοχλήσωμεν ὁπωδήποτε εἰς τὰ Βαλκάνια, οὔτε ἡ Γερμανία θὰ προσθῇ ποτε εἰς τὸ παραμικρόν, πὺν θὰ ἡδύνατο νὰ διέξῃ τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος»

Ἐννοεῖται ὅτι ὅταν ὁ Γερμανὸς πρεσβευτὴς παρεῖχε τὴν κατηγορηματικὴν αὐτὴν διαβεβαίωσιν, τὸ σχέδιον «Μαρίττα» τοῦ Γερμανικοῦ Στρατηγείου διὰ τὴν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος ἐπίθεσιν ἦτο ἤδη ἐτοιμὸν.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

- ΤΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ ΣΤΑΛΙΝ - ΧΙΤΛΕΡ ΚΑΙ Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ • Ο ΜΟΛΟΤΟΦ ΠΑΡΑΧΩΡΕΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΥΡΕΡ
- Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε. ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ • ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ «ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΣ» ΚΑΙ ΑΜΕΣΟΣ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ • ΠΡΟΤΡΟΠΑΙ ΣΑΜΠΟΤΑΖ, ΑΠΟΤΑΞΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΟΛΟΓΗΣΕΩΣ.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ «ΙΔΑΝΙΚΑ», ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ «ΣΥΜΒΟΛΑ» ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΗΣ ΣΗ ΜΕΡΙΝΗΣ ΕΠΟΧΗΣ;..

Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΣΙΡΙΝΤΑΝΗΣ —καθηγητὴς τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν— ἔδωσε, κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους πού πέρασε, τρεῖς διαλέξεις, με θέμα «τὸ ὕψ. 1 πρόβλημα τοῦ ἔθνους», ὅπως ἐκαρρακτήρισε τὴν νεολαία. Δὲν πέρασαν ἀπαρηρτητές, οὔτε ἐθεωρήθησαν συντηρητικὲς παραινέσεις ἢ ἀσκοποὶ κασσανδρισμοὶ οἱ ὁμιλίες του. Ἀπὸ τὴν πρώτη ὡς τὴν τελευταία, εὐρυνόταν τὸ ἀκροατήριον τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ μετὰ τὸν κυμῶδη λόγον καὶ συγκροτοῦσαν τὸ ἀκροατήριό του νέοι, φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριες, μετὰ τὰ σπουδαστικά συγγράμματα στὶς μασχάλες, ἀλλὰ καὶ ἀκαδημαϊκοὶ καὶ ἐπὶλεκτα μέλη τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας καὶ πολιτικοὶ ἀρχηγοὶ ἀκόμη — ὅλοι ὅσοι πίστευαν στὶς μεγάλες διαστάσεις τοῦ θέματος καὶ στὶς μεγάλες ἱκανότητες τοῦ ὁμιλητοῦ: Νὰ ἀνατάμῃ τὸ πρόβλημα, νὰ ἐπισημάνῃ τὴν νόσον, νὰ προσδιορίσῃ τοὺς κινδύνους, νὰ προτείνῃ —μετὰ παρηγορία καὶ ζωτικότητα— ἀσυνήθιστες στὶς ἀπὸ καθέδρας ὁμιλίες— τὶς μεθόδους θεραπείας. Τὰ κείμενα τῶν τριῶν διαλέξεων, πὺν ἀπαρτίζουσιν μίαν ἀπὸ τὶς πὺν ὠλοκληρωμένους ἀντιμετωπίσεις τοῦ φλέγοντος προβλήματος καὶ σὲ διεθνὲς μάλιστα ἐπίπεδο: προσφέρουσιν σήμερον οἱ «Εἰκόνες» στοὺς ἀναγνώστες τους, στὶς σελίδες πὺν ἀκολουθοῦν. Μετὰ τὴν βεβαιότητα ὅτι τὸ ἠθικὸ νόημα, πὺν περικλείεται σὲ μίαν συναρπαστικὴν, συχνὰ καὶ μετὰ πηγαίον χιούμορ, ἐκθεσιν, «θὰ πιάσῃ τόπον», στοὺς ἀρμόδιους, πὺν εἶναι πρωτίστως οἱ νέοι, μετὰ οἱ γονεῖς καὶ τέλος ὅλοι οἱ, δυστυχῶς, «ἀρμόδιοι».

...Η ΣΟΦΙΑ ΔΕΝ ΘΑΙΝΕΤΑΙ ΝΑ ΣΥΓΚΙΝῃ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΠΛΕΙΟΝΟΤΗΤΑ

Ἡ σημερινὴ νεολαία ἔχει μπροστὰ της ἓνα μέλλον τόσο χρυσό δουὸν καρπία ἄλλη νεανικὴ γενιά

Κυρίκι, Κύριος.

Τὸ λεωφορεῖον κατ'ἔρχετο ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν πρὸς τὴν Γλυφάδα. Ἦτο γεμάτο. Ἀσφυκτικῶς γεμάτο. Μέσα εἰς τὸ λεωφορεῖον ἦσαν καὶ ἔξω νεαροὶ τὴν ἡλικίαν ἐπιβάται, οἱ ὅποιοι κατ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς διαδρομῆς ἐξεδήλωναν τὴν περιφρόνησιν τῶν πρὸς τοὺς συνεπιβάτας τῶν. Ἄν ἐρωτούσατε τὸν καθένα ἀπὸ αὐτούς: «Τί δουλειὰ κάνεις;», θὰ ἀπήντα: «Περιφρονῶ, αὐτὴ εἶναι ἡ δουλειὰ μου». Ἄν πῶ ὅτι οἱ νεαροὶ αὐτοὶ παρεξέτρεποντο, θὰ πῶ λίγο. Μὲ συγχωρεῖτε, νὰ προσέσω κάτι, ἀλλὰ θὰ αἰσθάνηται καὶ σὺ ποσοστὸν τῆς ἀηδίας, τὴν ὁποίαν ἠσθάνοντο οἱ ἄλλοι. Προσεπινοῦντο τὸν ἄνθρωπον πὺν κάνει ἐμετόν! Ὑπῆρξε κάποιος νεοσύτης, ὁ ὁποῖος διεμαρτυροῦντο. Πρέπει ὅμως νὰ σὰς πῶ ὅτι... ζωντανὸς ἐδόγηκε ἀπὸ τὸ λεωφορεῖον! Ἡ διαδρομὴ ἦτο μακρυτικὴ, καὶ τὸ λεωφορεῖον κόλασις.

Τί ἦσαν αὐτοὶ οἱ ἔξω νεαροὶ; Οἱ ἔξω αὐτοὶ ἦσαν ἔξω θεομήτερες, τὰ ὅποια, καὶ τὰ ἔξω, ἔδειχναν τὸ ἴδιο: τὴν νόσον. Διότι δὲν πρόκειται περὶ τῶν ἔξω αὐτῶν, οἱ ὅποιοι ἦσαν τυχόν μαμονωμένη τις ἐμφάνισις, ὁποῦ θὰ ἔλαγε κανεὶς ὅτι «ἔξω παλαιοπαῖδα εἶναι». Τὸ κακὸν εἶναι ὅτι δὲν πρόκειται περὶ μαμονωμένου φαινομένου. Ἐτοί ποὺ τὸ περιγράφει πρόκειται θεομῆτις περὶ ἀκρίας τινὸς περιπτώσεως. Τὸ φαινόμενον ὅμως εἶναι γενικώτερον. Ὅχι ἴσως μετὰ τὴν αὐτὴν ἐμφάνισιν, ἀλλὰ πάντως μετὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, τῆς αὐτῆς νόσου ἐκδηλωτικὴν.

Ἐάν ὅμως θελήσωμεν νὰ ἰδοῦμε πῶς θὰ ἀντιμετωπισώμεν αὐτὴν τὴν κατάστασιν, τότε θὰ ἰδοῦμε ὅτι πέφτομεν εἰς ἓνα πεδῖον ὅπου τὸ πᾶν στασιάζεται, τὸ πᾶν ἀφισοδότηται — διαφωνοῦμεν ὅλοι μας περὶ τοῦ παντός. Ἐνα εἶναι βέβαιον: ὅτι τὸ θέμα πὺν λέγεται νεολαία εἶναι πρόβλημα. Εἶναι καλὴ ἡ πορεία πὺν ἔχει πάρει ἡ νεολαία; Εἶναι κακὴ; Ἡμπορεῖ καὶ τὸ ἓνα καὶ τὸ ἄλλο νὰ ὑποστηριχθῇ. Δὲν ἡμπορεῖτε ὅμως νὰ ἀρνηθῆτε ὅτι τὸ πᾶν ὡς πρὸς τὴν νεολαίαν εἶναι πρόβλημα καὶ ὀντολογικῶς καὶ δεοντολογικῶς.

Πρῶτον, διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ τί θὰ πῇ νεολαία. Ἡθέλω νὰ εἶρω ἓνα ὄριον καὶ νομίζω ὅτι ἓνα κατώτερον ὄριον θὰ μετὰ τὸ δώδεκα πάλιν ὁ Ἀστικός Κώδικς εἶναι τὰ περὶ χειραφεσίας, περὶ γάμου ἀρρέων κλπ., δηλαδὴ τὰ 18 χρόνια, κατὰ τὸ ὅπου εἶναι παιδικὴ ἡλικία μάλλον παρὰ νεολαία. Τὸ δὲ ἀνώτερον τὸ φέτο μετὰ τὸν Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον de minoribus XXX annis τὰ 25 χρόνια. Ἐπομένως, ἡλικίας 18-25 χρόνια εἶναι ἡ νεολαία, ὅχι βεβαίως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι μετὰ τὰ 25 χρόνια ἔπαυσε ἓνας νὰ εἶναι νέος. Ἰσα - ἰσα, πιστεύω ὅτι αὐτὰ τὰ θέματα εἶναι διὰ τὴν νεολαίαν τῶν 8 - 408 ἐτῶν! Ἀλλὰ νομίζω ὅτι αὐτὰ τὰ ὅρια πὺν εἶπα (18 - 25) εἶναι τὰ χαρακτηριστικά, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ βάση, ἡ ὁποία δέβεται ἐπεκτείνεται καὶ πέρα πέρα. Καί, ἀκούω, προτοῦ εἰσελθῶ εἰς τὸ θέμα μου, θέλω νὰ ἐκφράσω τὴν χαρὰν μου διὰ τὴν συνῆσιν τοῦ ἀκατομήτου αὐτοῦ. Βλέπω ἐκπροσωποῦμενος ὅλους τὰς ἡλικίας καὶ αὐτὸ μετὰ χαρῆς ὅπως ἰδαιτέρως. Διὰ δὲ τοὺς ἔξω ἡμῶν ἐμπόκτοντας εἰς τὰ χρονικά αὐτὰ ὅρια τῶν 18 - 25 ἐτῶν ἐκφράζω τὴν χαρὰν μου καὶ τὴν πεποίθησίν μου ὅτι θὰ φερθῇτε κατὰ τρόπον ὅχι μόνον νεανικόν, ἀλλὰ καὶ λεβέντικόν. ἀλεβέντικον θὰ πῇ νὰ ἀκούσατε καὶ κριτικὴν καὶ νὰ ἰδῆτε. Ἐάν μὲν ἡ κριτικὴ εἶναι

ὀρθή, νὰ τὴν ἀκούσατε μετὰ χαρᾶς, ἐάν δὲ ἡ κριτικὴ δὲν εἶναι ὀρθή, τόσο τὸ καλύτερον, διότι ἡ ἐπικρίσις ἀποδεικνύεται ἀναληθής.

Κύριοι, εἶπα ὅτι δὲν τὸ πᾶν εἶναι ἀδέβαιον καὶ στασιαζόμενον, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ πρόβλημα τῆς νεολαίας. Θὰ πῶ ὅμως τρία πράγματα, πὺν εἶναι βέβαια.

Τὸ πρῶτον εἶναι τὸ ὅτι ἡ νεολαία εἶναι τὸ μέλλον. Τὸ παρὸν εἶναι θεωρητικὴ ἔννοια, ὅπως ἡ εὐθεία, ἡ στιγμή, κλπ. Τὸ παρελθόν, μὲ ὅλην τὴν τιμὴν, εἶναι παρελθόν. Ἡ νεολαία εἶναι, λοιπόν, τὸ μέλλον, ἄρα εἶναι σπουδαῖον. Ἐάν ἡ νεολαία εἶναι πρόβλημα, εἶναι πάντως τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ὅλοκληρου. Κοινός, βέβαια, τόπος, τὸν ὁποῖον ὅμως οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἔχει λάβει ὑπ' ὄψιν. Ἡδὴ, τὸ ὅτι δὲν ἐλάβαμεν αὐτὸ ὑπ' ὄψιν, εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ πούμε σ ρηοῖοι ὅτι δὲν πᾶμε καλῇ! Διότι, ἐάν δὲν τὸ προσέξωμεν τὸ πρόβλημα αὐτό, πῶς θὰ ἡδέλαμα, ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, νὰ πγαίνον καλὰ τὰ πράγματα;

Δεύτερον. Ὑπάρχει εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, μέσα εἰς τὴν νεολαίαν, μία ἀτμόσφαιρα δυσφορίας. Ἡ νεολαία ὅλου τοῦ κόσμου δυσφορεῖ. Αὐτὸ δὲν εἶναι κρίσις σ ρηοῖοι, εἶναι ἐμπειρικὴ κρίσις, δυστυχῶς ὅμως ἐπισχυρομένη ἀπὸ οἰκονομικὰ παρατηρήσει. Ἀπὸ ὅτι παρατηρήσει ἐγώ, δὲν εἶδα πονεῖν — καὶ τὸ ἔχω παρακολουθεῖ αὐτὰ — ἀντίθετον γνώμη.

Τρίτον, ὅτι οἱ πρσδύτεροι, οἱ ὑπὲρ τὰ τρία — κοντα ἔχον γεγονότα, δυσφοροῦν, διότι ἀ ν η - σ υ χ ο ὦ ν.

Εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 1 πρόβλημα, ἡ δυσφορία τῶν νεωτέρων, ἡ ἀνσυρία τῶν πρσδύτερων, εἶναι γεγονότα, δέβεται πράγματα. Τὸ ἀδέβαιον εἶναι τίς πταίει. Τίς πταίει ἄρα γε; Ἡ μίπως δὲν εἶναι ὀρθῶς τεθεμελιωτὸν τὸ ἐρώτημα; Ἀντὶ νὰ ἐρωτησωμεν τίς πταίει, μίπως πρέπει νὰ ἐρωτησωμεν τίς πταίει; Ποῖον πρᾶγμα, ποῖον γεγονός ἡ ποία γεγονότα;

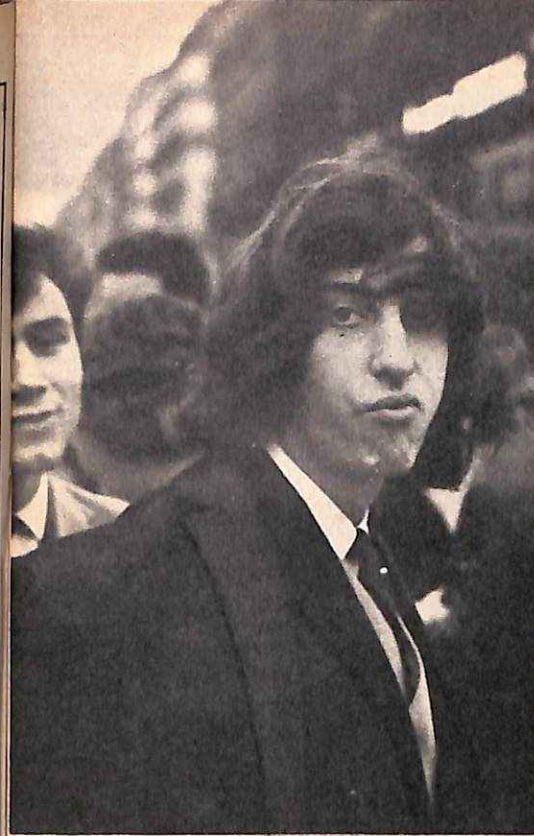
Προτοῦ ὅμως νὰ μποῦμε εἰς τὴν διάγνωσιν, πρέπει νὰ ἰδοῦμε τὰς ἐκδηλώσεις τῆς νόσου.

Πρῶτη, λοιπόν, ἐκδηλώσεις εἶναι ὁ τ ε ν τ υ μ π ο ὡ σ μ ο ς, ὅπως τὸν εἶδαμε εἰς τὸ περιστατικὸ πὺν εἶπαμε εἰς τὴν ἀρχὴ μετὰ τὸ λεωφορεῖον. Μετὰ τὴν πολιτείαν πὺν ἡναγκάσθη νὰ θγάλη τὸν περιφρονὸν νόμον 4.000. Καὶ μέσα μὲν εἰς τὸν νόμον 4.000 ἐμπόκτον ἐλάχιστοι. Ἀλλὰ, πάντως, ἐδῶ πὺν κρίνομεν τὰ πράγματα ἀπὸ γενικωτέρως σκοπιᾶς, θὰ δεχθῶμεν ὅτι εἶναι μὲν μικρὸς ὁ ἀριθμὸς εἰς τὴν ἀκραίαν περιπτώσει, ἐν τούτοις ὅμως πανταποῦτος μὲν κροτέρας μὲν ἐξυτήτος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἔννοιαν τῆς περιφρονήσεως καὶ τῆς φρασεύσεως, ὑπάρχει εἰς εὐρύτερον πεδῖον. Ἐγὼ ὑποβαδμίζω ὅ σεδισμὸς. Ὡς φρασεύσεως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 4.000 εἶναι σπανία ἡ περίπτωση. Ὡς ὑποθετικὸς ὅμως τοῦ σεδισμοῦ εἶναι φαινόμενον πολὺ εὐρύτερον. Φαινόμενον τὸ ὁποῖον ἐλάπετε καὶ εἰς τὴν παρελθούσιν τῆς ἐμφάνισις, εἰς τὴν ἡδελγημένην παρελθούσιν τῶν καλῶν τρόπων, καὶ μετὰ τῶν νέων. Ἐγώ, ὡς φοιτητῆς, ἐνθυμούμαι ὅτι ὡμιλοῦσαμε ὅς ἓνας φοιτητῆς εἰς τὸν ἄλλον εἰς τὸν πληθυντικόν. Τώρα πρσδύτερος ὅτι αὐτὰ ἔχουν καταργηθῇ. Θὰ μοῦ

πῆτε: Τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἐπῆρες ὡς κριτήριον; Ὁλόκληρος ὁ ἀρχαῖος πολιτισμὸς ἡγνός τὸν πληθυντικὸν τῆς εὐγενείας, εἰς ἄλλους τρόπους ἀδερφοσύνης ἡδὴ ἀπὸ τῶν ὀμνηρικῶν ἐπῶν. Καὶ ἡ «Γλαῖς» καὶ ἡ «Ὀδύσεια» εἶναι γεμάτες ἀπὸ ἐκφράσεις ἀδερφοσύνης, ἀλλὰ τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν ἐχρησιμοποιοῦν. Ἐτοί εἶναι. Ἀλλὰ ἀμειβάλλω ἐάν οἱ σημερινοὶ νέοι, πὺν ὁμιλοῦν συνεχῶς, εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν, τὸ κάνουν ἀπὸ τὴν πολλὴν μελέτην τῶν ἀρχαίων συγγραφέων!

Δεύτερα ἐμφάνισις τῆς νόσου εἶναι οἱ Μ π ῆ τ λ ς. Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλ' ὅταν λέω «Μπῆτλς», δὲν ἐννοῶ τοὺς Μπῆτλς. Ὁραῖλον νὰ ἐκφράσω τὸν σεδισμὸν μου εἰς τὸ ἐμπειρικὸν δαιμόνιον τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν! Καί... ἐάν με ἔκταναν μέτοχον τῆς ἐταιρίας τῶν δὲν ξέρω τί θὰ ἀπῆνταν. Ἀλλὰ τέτοιος κίνδυνος δὲν ὑπάρχει. Ὅταν λέω Μπῆτλς, ἐννοῶ ἰδίως τοὺς νέους καὶ διὰ τὰ κορίτσια, πὺν κατὰ μυστρίδας παθαίνουν ὅτι αὐτοὺς μίαν ὑστερίαν ἀπίστευτον. Κάποιος μοῦ εἶπε ὅτι καὶ οἱ Μπῆτλς κάτι προσφέρουν. Δὲν ἀποκλείεται. Καὶ ὁ Φλέμιγκ «κάτι» προσέφερε. Καὶ ὁ Σὼλκ «κάτι» προσέφερε. Ἀλλὰ δὲν εἶδα καμμίαν ὑστερίαν δι' αὐτούς. Εἰς τὸ κάτω κάτω, ἐγώ θὰ δεχθῶ ὅτι ἡ μουσικὴ τῶν Μπῆτλς εἶναι μία ἀξία. Ἀλλὰ τόσαι ἀξίαι ἐμφανίζονται εἰς τὸν πολιτισμὸν μας! Καὶ ἡ ἀνδρεία, πὺν μᾶς σώζει, εἶναι ἀξία, καὶ τόσα ἄλλα πράγματα ἐμφανίζονται εἰς τὴν κοινωνίαν μας. Διὰ τὴν εἰδικῶς εἰς αὐτὸ ἐμφανίζεται ἡ ὑστερία; Διότι εἶναι τὸ ρ ε ὡ μ α. Οἱ Μπῆτλς εἶναι ρεῦμα. Καὶ ἡ κοινωνία μας ἀποδεικνύεται μὲ μικρὰν ἀντίστασιν πρὸς τὸ ρεῦμα. Καὶ ἡ ἱστορία λέγει: ὅτι ὅταν ἡ ἀντίστασις πρὸς τὸ ρεῦμα ἐλαττοῦται, ἔρχεται ἡ τυραννίς. Ἡ ἑλευθερία διατηρεῖται μὲ τὴν ἀντίστασιν πρὸς τὸ ρεῦμα. Ὅπου ἡ ἀντίστασις αὐτὴ κάμπτεται, ἔρχεται ὁ τύραννος. Καὶ οἱ κοπέλλες εἰς τὴν Ἀγγλίαν, πὺν χαλᾶν τὸν κόσμον κατὰ τρόπον ἀπίστευτον, ὥστε παραμορφώνεται τὸ πρόσωπόν τους καὶ γίνεται πρόσωπον ἄλλου ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν φωνὴν τῆς ὑστερίας διὰ τοὺς Μπῆτλς. οἱ κοπέλλες αὐτὲς εἶναι ὑποψήφιοι δοῦλοι. Λεῖπει ὅχι ὁ δοῦλος — ὁ τύραννος λείπει. Θὰ λείπει ἐπὶ πολὺ; Αὐτὸ εἶναι τὸ ἐρώτημα.

Τρίτη ἐκδηλώσις τῆς νόσου εἶναι τὰ α ὡ ρ γ ι σ μ ε ν α ς ε ἰ ᾱ τ α ν, εἶναι slogan, τὸ ὁποῖον ἔχει διαδοθῇ εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ δίδει μίαν διόστασιν μεταξὺ νέων καὶ πρσδύτερων, μίαν ἀγριάδα. Ἡ ἀγριάδα διέπει τὰς σχέσεις μεταξὺ νέων καὶ πρσδύτερων. Ἀγριάδα πὺν ἐμφανίζεται, φέρ' εἰπεῖν, καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Θὰ ἀφῆσω τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ πάω εἰς τὴν Γερμανίαν. Εἰς τὴν Γερμανίαν οἱ καθηγηταὶ παραπονοῦνται ὅτι δὲν αὐτοὶ ἦσαν φοιτηταί, ὁ καθηγητῆς ἦτο δι' αὐτοὺς ἱερὸν πρόσωπον. Οὐτε καὶ οἱ καθηγηταὶ ἐκείνοι ἦσαν ἀλάφτοι, ἀλλὰ οὐτε ἐπῆγιναν καὶ οἱ φοιτηταὶ γυρεῦντας νὰ βροῦνε ἓνα λάθος εἰς τὸν καθηγητὴν τῶν. Σήμερα, λένε οἱ Γερμανοὶ καθηγηταί, μᾶς ἔχουν ὑπὸ συνεχῇ ἐπικρίσιν καὶ γκρινια. Ὅποτε, λένε, ἐάν εἶναι ἔτσι, νὰ φύγουμε τότε ἐμεῖς καὶ ἂς ἔλθουν ἄλλοι νὰ τὰ καταφέρουν καλύτερα. Ἐντεῦθεν ἡ τάσις τῶν διαπραπστέρων Γερμανῶν καθηγητῶν νὰ φεύγουν ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον πρὶν τῆς ὥρας τῶν. Δηλαδὴ, ἐνὸς πρὶν ἐβλεπν μετὰ ἄγωνιν ὅτι ἔρχεται τὸ ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖον θὰ γίνων ὁρτισμοὶ καθηγηταὶ καὶ θὰ ἀποσυρθῶν, λόγῳ ἡλικίας, τώρα βλέπουν μετὰ ἀπομονωμένην πότε θὰ ἐλθῇ τὸ ἔτος αὐτό. Μία, δηλαδὴ, τάσις πὺν δείχνει ἀκριβῶς τὴν ἀγριάδα πὺν ὑπάρχει. Ἐπῆρα αὐτὸ τὸ παράδειγμα, πὺν εἶναι ἰδιαιτέρως χαρακτηριστικόν, ἀλλὰ, τηρουμένων τῶν ἀναλογιών, ἐμφανίζεται αὐτὸ εἰς ὅλους τοὺς κλάδους. Δηλαδὴ τὸ πρᾶγμα παίρνει μίαν μορφήν οἰονεὶ πάλης τῶν τάσεων, ἀλλὰ ἐδῶ, βεβαίως, ὡς πάλης τῶν ἡλικιῶν. Οἱ νέοι καὶ οἱ πρσδύτεροι ἐμφανίζονται ὡς νὰ εἶναι δύο κοινωνικαὶ τάξεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὅμως λησμονεῖται τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο: Ὁ προλετᾶριος εἶναι ἀλλοτῆς ἀπὸ τὸν καπιταλιστὴν, διότι ὁ προλετᾶριος δὲν ἐλπίζει ποτὲ ὅτι θὰ γίνῃ καπιταλιστῆς, ἐνὸς ὁ νέος — φεῖ! —, εἶτε θάλει, εἶτε δὲν θάλει, ἐτοιμάζεται καὶ αὐτὸς νὰ γίνῃ σὲ

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΔΕΙΓΜΑ: Ο «ΣΟΠΕΝ ΤΟΤ ΤΟΥΤΙΣΤ», ΕΝΑΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΠΟΤ ΞΕΤΡΕΛΛΑΙΝΕΙ ΤΗΝ ΝΕΟΛΑΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΜΕ ΤΟ ΠΙΚΡΟ ΤΟΤ ΤΩΟΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΤΙΚΗ ΑΤΗΜΕΛΗΣΙΑ

...ΚΑΙ Η ΑΘΗΝΑ-ΙΚΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΤΥΠΟΥ: ΓΙΑΛΙΣΤΕΡΟ ΠΕΤΣΙΝΟ ΣΑΚΚΑΚΙ, ΠΛΟΥΣΙΑ, ΓΙΑΛΙΣΤΕΡΑ ΕΠΙΣΗΣ ΜΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΤΩΟΣ ΒΑΡΤ, ΟΡΓΙΛΟ — ΑΚΟΜΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ, ΣΤΟΝ ΔΙΑΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣ ΕΛΗΦΘΗ Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

λίγο πρσδύτερης. Γίνεται, λοιπόν, μιὰ πάλη μεταξὺ τῶν ἡλικιῶν, πὺν θυμίζει πάλιν τῶν τάσεων. Καὶ ἐμφανίζεται μιὰ ἀγριάδα εἰς τὰς σχέσεις αὐτῶν δύο ἀτάξεων.

Ὑπάρχει καὶ κάτι ἄλλο ἐδῶ, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἐπικαλοῦμαι τὴν λεβεντιά τῶν νέων: Εἶναι ἡ ἀ ν τ ι φ α σ ι κ ὅ τ η ς. Οἱ νέοι ἐνὸς δέχονται τὸν αὐτὸν τῶν ἀρμόδιον δι' ἀσκήσιν ἐλέγχου κατ' ἄλλων, δὲν δέχονται τὸν αὐτὸν τῶν ἀρμόδιον διὰ τὰς εὐθύνας. Μά, ἡ εἰσαί παιδί, ἡ εἰσαί μεγάλος. Ἐάν εἰσαί παιδί, μὴν ἐλέγχης, διότι ἀκόμη δὲν ξέρεις. Ἐάν εἰσαί μεγάλος, μὴν ἐλέγχῃς μόνον, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐλέγγεσαι καὶ νὰ ἀναδέχεσαι τὰς εὐθύνας. Τὸ ἄλλο εἶναι ἀντιφατικόν. Μίαν τέτοιαν ἀντίφασιν διέπουν εἰς τὰς σχέσεις γονέων καὶ τέκνων. Ὁ Edison, εἰς ἡλικίαν δέκα τεσσάρων ἐτῶν, εἶπεν εἰς τὸν πατέρα του: ὕψος σου οὐκ ἔχω. Καὶ τοῦ ἔδωκε «διδόνον ἀποστασίον». Ἀφῆσε τὸ πατρικὸ σπῖτι, μετὰ κατὰ μικρὰς ἀποσκαυεὶς καὶ μερικῇ δολλάρια, ἐμπῆκε εἰς ἓνα φορτηγὸ τραῖον, μέσῃ εἰς τὸ ὅποιον ἐγκατέστησε τὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος του. Καί, ὑπάλληλος πλέον τοῦ τραῖνου καὶ ἐκδότης ἐφημερίδος, ἐπάλασε εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἔγινεν αὐτὸς πὺν ἔγινε. Χωρὶς ὅμως νὰ ἐνοχλήσῃ πλέον τὸν πατέρα του, μολονότι ἐπέραιε πάρα πολλὰς δυσκολίας. Δὲν ἔγιναν ὅμως ὅλοι Edison. Ἄν ἔγινε ὅς ὅψιν σας τὸν Cronin, ὁ Cronin εἰς τὸ διδόνον του «Between Two Worlds», περιγράφων τὴν ζωὴν του, λέει ὅτι παντρεύθηκε νέος καὶ πῆρε τὴν κοπέλλα πὺν ἤθελε, χωρὶς οὐτε ἡ κοπέλλα, οὐτε αὐτὸς νὰ ρωτήσουν τοὺς γονεῖς τῶν. Ἡ ζωὴ τῶν ἡτο γεμάτη δοκιμασίαις. Οὐτε ἀπᾶξ ὅμως ἐσκέφθησαν νὰ ἐπικαλεσθῶν τὴν βοήθειαν τῶν γονέων τῶν. Αὐτοὶ εἶναι λογικὸν. Ἐπὶ τέλους καὶ εἰς τὰ ζῶα, ὅταν τὸ παιδί γίνῃ ὠριμμένης ἡλικίας φεύγει ἀπὸ τὴν μητέρα του καὶ οὐτε ὁ ἓνας ξέρει πλέον τὸν ἄλλον. Εἶναι αὐτὸ συνεπές. Ἀλλὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἰδίως εἶναι ἄλλως τὰ πράγματα. Τὸ παιδί λέει μὲν εἰς τὸν πατέρα «ἔρχου σου οὐκ ἔχω», ἂν ὅμως τὰ πράγματα πᾶνε ἄσχημα, θὰ τοῦ πῇ: «Πατέρας δὲν εἶσαι; Παιδί σου δὲν εἶμαι;».

Ἐνα ἄλλο εἶναι τὸ ἐξῆς: Παρατηρῶ ὅτι ἡ νεολαία παρουσιάζει μίαν ἀ ν τ ι φ α σ ι ν α σ μ ο φ ω ρ ι α κ ῆ ν. Ἐγὼ εἰς τὸ ἓνα μᾶτι ἐστοχάμενον πρὸς τὰς ἀριστερὰ καὶ τὸ ἄλλο πρὸς τὴν σομαπρία. Ὁ νέος εἶναι καὶ ἀριστερός καὶ σομαπ. Πράγματα πὺν δὲν πολυσυνεπίζονται. Ἡ τὸ ἓνα θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἡ τὸ ἄλλο. Δὲν εἶναι ὁ τύπος τοῦ Ῥώσου νέου ἐπαναστάτου, ὅπως ἦτο ὁ Λένιν. Κάνει καὶ τὸν ἀριστερό, ἔχει καὶ εἰς τὸ βολὰν τὸν νοῦ του, πᾶσι καὶ ἀπ' ἐδῶ, πᾶσι καὶ ἀπ' ἐκεῖ, καὶ αὐτὸ εἶναι ἀντιφατικόν.

Καί, τελευταῖον, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀντίφασιν αὐτὴν, πὺν μᾶς ἀπαγορεύει, εἶναι αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἴσως εἶδατε εἰς τὰς σημερινὰς ἐφημερίδας διὰ τὸν Ἀϊχενχάουερ. Ἄν περιφρονῇς ὠρισμένα πράγματα καὶ τὰ θεωρῇς ἀνάξια τοῦ ἐνδιαφερόντος σου, πρέπει νὰ εἶσαι καὶ ἀναρμόδιος δι' αὐτά. Ἐτοί, ἡ τάσις αὐτὴ δείχνει τὴν νόσον τῆς ἀ σ υ ν ε π ε ῖ α ς.

Ἐνα ἄλλο παράπονον εἶναι τοῦτο: Ὅτι οἱ νέοι σήμερον δὲν προσπαθοῦν. Καὶ λένε «ὀργισμένα νιάτα», δηλαδὴ ὁ κ ν η ρ ᾱ ν ἰ ᾱ τ α, τὰ ὅποια, ἀντὶ νὰ προσπαθῶσιν, ὀργίζονται, διότι εἶναι εὐκολώτερον τὸ ὀργίζεσθαι ἀπὸ τὸ προσπαθεῖν. Αὐτὸ ἔχει μίαν ἱστορικὴν ἐξηγήσειν. Διότι, μετὰ τὴν πάλιν τῶν τάσεων, ἡ τάσις τοῦ ἐργάτου εἶναι νὰ ἐπιτυγχάνῃ ὅσον τὸ δυνατόν εὐνοικωτέρους ὁρους ἐργασίας. Ὅταν δὲ λέμε εὐνοικωτέρους ὁρους ἐργασίας, δὲν ἐννοοῦμεν μόνον περισσότερον ἡμερομίσθιον, ἀλλὰ καὶ λιγώτερον χρόνον ἐργασίας. Μάλιστα, τώρα, ἡ τάσις εἶναι μάλλον πρὸς τὸν ὀλιγώτερον χρόνον ἐργασίας, παρὰ πρὸς τὸν μεγαλύτερον ἡμερομίσθιον. Καὶ ὅσο μὲν ἡ πάλιν αὐτὴ εἶναι γνωστὴ μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν, εἶναι ἓνα κοινωνικὸν φαινόμενον ἀνελαῶς ἔξον ἀπὸ τῆς βραδύας μας. Ἀλλ' ἔχει παρανεργείας τὸ θέμα αὐτό. Ὁδηγεῖ εἰς μίαν τάσιν νὰ δουλεύωμε δ-

σον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον, ἀνεξαρτήτως ἀν ἔχωμε ἐνώπιόν μας ἐργοδοτὴν — ἐργοδοτὴς εἶναι ὁ ἴδιος ὁ αὐτός μας. Καὶ μιὰ τέτοια τάσις εὐρίσκει τὴν νεολαίαν μας ἐτοιμὴν νὰ τὴν ἀγκαλιάσῃ.

Ἐνα ἐρείπιον ἀπὸ τὴν ἐξέλιξιν αὐτὴν εἶναι ἡ ἰ ε ρ α ρ χ ι α. Ἀλλὰ εἶναι ἐρείπιον ἀντιφατικόν. Ὅπως εἶπα: δὲν ἀναγνωρίζουν εἰς τὸν πρσδύτερον δικαιώματα. Τοῦ ζητοῦν ὅμως εὐθύνας. Ὁ πρσδύτερος εἶναι μηδέν, προκειμένου νὰ τοῦ ἀναγνωρισθῇ τιμὴ. Ἀλλὰ εἶναι τὸ πᾶν προκειμένου νὰ τοῦ ζητηθῶν εὐθύνας. Τὸ ὁποῖον εἶναι ἐπίσης ἀντιφατικόν. Βέβαια, αὐτὸς ὁ μαρμαρὸς τοῦ αἰσθηματος τῆς ἱεραρχίας ἦτο σπουδαῖος, διότι πράγματι ἦτο καιρὸς νὰ φύγῃ ἡ αὐθεντία. Αἰῶνες παρσμένοι, πρὸ τῶν αἰώνων τοῦ διαφωτισμοῦ, ἔχον τὴν ἔννοιαν τῆς αὐθεντίας: «αὐτὸς ἔφα» καὶ ἔπαυε ἡ συζήτησις. Τὸ εἶπε ὁ Πυθαγόρας, ἔληξε τὸ ζήτημα. Κατόπιν, τὸ εἶπε ὁ Ἀριστοτέλης, ἐτελείωσε ἡ ὑπόθεσις. Τὸ εἶπε ὁ Θωμᾶς ὁ Ἀκινάτος, δὲν ὑπάρχει θέμα. Τώρα, ὅμως, ἦλθε τὸ ἄλλο ἔκρον, ὅτι αὐτὴ δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν. Ἐγὼ νομίζω ὅτι εἰς τὸ μέσον εἶναι ἡ ἀλήθεια. Εὐρίσκειται εἰς τὸ κ ὡ ρ ο ς. Κύρος εἶναι ἡ ἀναγνωρίσις ἀξίως, χωρὶς στερεῶν τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας. Καὶ ἓνα νεαρὸ παιδί ἡμπορεῖ νὰ πῇ ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ δὲν ἔχει δίκιον. Ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ πῇ προχείρως. Δὲν ἀποκλείεται καὶ ὁ Ἀριστοτέλης νὰ ἔξῃ... καλύτερα! Δι' αὐτό, λοιπόν, τὸ παιδί αὐτὸ φέρει τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως. Κἀνῆρε πρῶτα, σκέψου τὸ καλὰ, μελετήσε το, διότι θέλει κόστις αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις καί, ἂν αἰσθάνεσαι ὅτι ἔχεις αὐτὰ τὰ κόστις, κανένα «αὐτὸς ἔφα» δὲν θὰ σὲ ἐμποδίσῃ νὰ πῇ τὴν πεποιθήσιν σου. Ἀλλ' ὅχι κατ' ἐπιπολὴν. Θέλει κόπον αὐτὴ ἡ ἀντιλογία.

Τὸ χειρότερον ἀπ' ὅλα καὶ τελευταῖον: λείπουν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν μας αἱ μ ο ρ φ α ῖ. Ἡ νεολαία αἰμαρὶς δὲν ἔχει ἐμπρός της μορφά. Ἀντὶ ἄλλου θὰ σὰς διαβάσω κατὰ ἀπὸ πρόσφατον φύλλον ἐνός γερμανικοῦ περιοδικοῦ, τῆς «Neue Illustrierte». Λεῖσι σχετικῶς μετὰ τοὺς νέους: «Οἱ πατέρες τους καὶ οἱ μητέρες τους τὸ μόνον πὺν ἔχουν νὰ τοὺς λένε εἶναι διὰ λεπτὰ καὶ διὰ κοινωτικὴν ἐπικράτησιν. Τουλάχιστον ἔτσι σκέπτεται ἡ νεολαία. Ἀκούει ὁ νέος τοὺς γονεῖς νὰ τοὺς λένε πάντοτε: «Δούλευε διὰ νὰ κάνης καριέρα. Σπουδάξε, διὰ νὰ θγάλης ἀργότερα λεπτὰ». Οἱ ἐνῆλικοι εἰς τὰς ἡμέρας μας προσφέρουν εἰς τὴν νεολαίαν εὐμάρειαν καὶ διὰ τὸ μέλλον ἀσφάλειαν, πὺν δὲν ὑπῆρχον ἄλλοτε. οἰκονομικὰ ἀγαθὰ, ὑγείαν, εἰς ποσὸν συνεχῇ. Ἡ σημερινὴ νεολαία ἔχει μπροστὰ της τὸ μέλλον τόσο γρη῏ καὶ τόσο βέβαιον καὶ τόσον ἀσφαλές, ὅσον ποτὲ ἄλλοτε μιὰ νεανικὴ γενεά. Ἀλλὰ κανεὶς δὲν δίδει εἰς τὴν νεολαίαν αὐτὴν (τὴν γερμανικὴν νεολαίαν) ἰδανικά. Κανεὶς δὲν ἐνθουσιάζει τοὺς νέους μας διὰ προσωπικότητάς — ἀποδείγματα. Δὲν ἀπαγορεύονται οἱ νέοι μας μετὰ καὶ πὺν νὰ προβάλῃ ἀξιώσεις ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Κ

Κάτω οι φθινές λύσεις! 'Η αντίμετρώποις του προβλήματος κοπιώδης!..

είδωλα. Είναι μία νέα εποχή ειδωλολατρίας. Και περιμένει την γενεάν μας εκείνο που περιμένε την γενεάν των 'Ισραηλιτών, όταν κατέρυγεν εις τὸ εἶδωλον τοῦ χρυσοῦ μόσχου. Αυτό ισχύει ειδικώτερον διὰ τὴν Ἑλλάδα. Μία θαθεῖα χαρακία τέμνει τὴν ἱστορίαν τῆς νεολαίας μας ἀπὸ τὸ 1922. Τὸ 1922 ἔγινε ἡ μικρασιατικὴ καταστροφὴ. 'Ητο συμφορὰ πολὺ μεγάλου-τερη ἀπὸ τὴν συμφορὰν τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων, τὸ 1453. Τότε ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος ἠναγκάσθη νὰ πῇ ἀπὸ τοῦ θύματος τῆς Βουλῆς: «Ἐτελείωσεν ἡ Μεγάλη Ἰδέα», ἡ Μεγάλη Ἰδέα νὰ ἐλευθερώσωμεν τοὺς ἀδελφούς μας. 'Όταν ἡ Μεγάλη Ἰδέα ὑπῆρχε, τὸ παιδί ἐζύσε διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς ἀδελφούς του. 'Όταν τὸ παιδί ἀτακτοῦσα καὶ εἰς τὰ μαθήματα δὲν ἐπῆγινε καλὰ, τοῦ λέγανε: «Ἐστὶ θὰ πάρουμε τὴν Πόλιν». Σήμερα δὲν ἔχουμε νὰ τοῦ πούμε: «Ἐστὶ θὰ πάρουμε τὴν Πόλιν». 'Η μὲν Μεγάλη Ἰδέα, μὴ καὶ ἔγινε ἡ μικρασιατικὴ καταστροφὴ, βέβαια ἐξόησε. Ναί, ἀλλὰ δὲν ἤλθε καὶ τίποτε ἄλλο στὴν θέσιν τῆς. Δὲν ἤλθε ἡ Μεγάλη Ἰδέα. Κανείς δέβει δὲν λείει ὅτι ἐπρεπε αὐτὰ νὰ μένουν ἀναλλοίωτα. Ἀλλὰ, πάλιν, νὰ μένῃ κανόν; 'Η φύσις μισεῖ τὸ κανόν, καὶ ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου ἐπίσης. Σκεφθῆτε τὸ ἐξῆς: 'Όταν ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης ἐστάθη εἰς τὰ προπύλαια τοῦ Πανεπιστημίου καί, ἀνεκλινόμενος τὸν μολὴς ἀποκαλυφθέντα ἀνδριάντα τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε', εἶπε ἐκεῖνο τὸ: «Πῶς μὰς θεωρεῖς ἀκίνητος; Πῶς τρέχει ὁ λογισμὸς σου;...», ἦσαν χιλιᾶδες ἔξω ἀπὸ τὰ προπύλαια, οἱ ὅποιοι ἐκλάσαν ἀπὸ ἐνθουσιασμόν διὰ τὸ ποίημα αὐτό! Φαντάζεσθε αὐτὸ τὸ περιστατικὸν νὰ ἐπαναληφθῇ σήμερα; Σήμερα ἡ γενεὰ μας ἔχει ποιητάς, ἔχει τραγουδῆτας. Ἐχουν τραγουδοὶ οἱ νέοι μας. Τραγοῦδι δὲν ἔχουν! Είναι μία γενεὰ χωρὶς τραγοῦδι!

Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι μία ἀποσύνθεσις. Ἀποσύνθεσις ὡς κοινωνικὸν φαινόμενον. Σιγὰ-σιγὰ θὰ ἀλλάξωμεν τὸν ὅρισμόν καὶ τῆς κοινωνιολογίας. Δὲν εἶναι πλέον ἡ θεωρία τῶν σχέσεων, ἀλλὰ ἡ θεωρία τῶν ἀποσυνθέσεων. Καὶ οἱ νέοι ἀποχωρίζονται ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ οἱ νέοι μεταξὺ τῶν δὲν ἔχουν διαμόρφωσιν. Οἱ Μπῆτλς δὲν συνδέονται. Μόλις περᾶσθ το κλάμα τῆς υστερίας ἀπὸ τὸ τραγοῦδι τῶν Μπῆτλς, ἔλοι εἶναι ἕννοι: ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλον, διότι τὸ κοινὸν μεταξὺ τοῦ δὲν εἶναι ἰθαγενὲς, εἶναι ὑστερία!

Ποῦ οὐφείλονται αὐτά;

Πρώτη ἀπάντησις εἶναι ἐτι... μὰ πάντοτε ἔτσι ἦσαν. Φυσικὸν εἶναι αὐτό. Ἐμφανίζεται πάλιν τὸ μεγάλο πρόβλημα: Ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἱστορία; 'Η ἀπάντησις εἶναι: Ναί, ἐπαναλαμβάνεται, ἀλλὰ καὶ κάθε γενεὰ ἔχει τὰ χαρακτηριστικά της. Παρόμοια πράγματα μπορεῖ νὰ τὰ ἴδῃς εἰς ὅλας τὰς ἐποχάς. Εἰς αὐτὴν ὅμως τὴν συνοχὴν τὸ φαινόμενον αὐτὸ δὲν τὸ ξαναβλέπομεν. Εἶναι χαρακτηριστικὸν τῆς ἐποχῆς μας.

Δευτέρα δικαιολογία εἶναι ὅτι τὸ φαινόμενον αὐτὸ εἶναι παγκόσμιον. Εἶναι ὅπως παγκόσμιον. Καί, λοιπόν; Τί μὲ τοῦτο; Ἐάν, ὁ μὴ γίνοντο, ἔλθῃ ἡδὴ μία ἐπιδημία, θὰ εἶναι παρηγοριά δι' ἡμᾶς ὅτι ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἐπιδη-

μιαν πάσχουν καὶ οἱ Κινεζοὶ; Τὸ θέμα εἶναι νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὴν ἐπιδημίαν. Μακάρι δι' ἑλπὴν τὴν ἀνθρωπότητά. Ἀλλὰ, πάντως, ὅσον ἡμποροῦμε, δι' ἡμᾶς τοὺς ἰδίους.

Μία ἄλλη αἰτιολογία εἶναι ὅτι πταίει τὸ ὅτι ἀπεμακρύνθημεν ἀπὸ τὴν θρησκείαν. 'Η νεολαία μας, λέγουσιν, ἐφυγε ἀπὸ τὴν θρησκείαν καὶ αὐτὸ πταίει. Μὲ συγχωρεῖτε, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν μὲ πείθει καθόλου. Τὸ εὐρίσκω ὡς σύγχυσιν μεταξὺ αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ. 'Η ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τὴν θρησκείαν εἶναι αἰτιατόν. Τὸ θέμα εἶναι: τίς πταίει, διότι ἡ νεολαία ἔχει ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν θρησκείαν; Αὐτὸ εἶναι τὸ ἐρώτημα. Μὴν ἀπαντῶμεν, λοιπόν, δι' ἀπάντησιν, ποῦ εἶναι καὶ αὐτὰ ἐρωτήματα. Μὲ κάποιο ἀρρυθμικὸν πρόσωπον συνωμίζουσιν πρὸ ἡμερῶν καὶ μοῦ ἔλεγαν ὅτι τὸ 1948 τὸ χριστιανικὸν δυναμικὸν τῶν χριστιανικῶν ὁργανώσεων ἤλεγχε τὴν νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος. Σήμερα κανεὶς δὲν αἰσθάνεται ἂν ὑπάρχῃ κἄν αὐτὸ τὸ χριστιανικὸν δυναμικόν. Διατί αὐτὴ ἡ μεταβολή; Νεολαία δὲν ἦταν τότε ὅπως καὶ τώρα; Ποῦ οὐφείλεται αὕτη ἡ μεταβολή; Ἐπομένως τὰ περὶ θρησκείας δὲν εἶναι ἐξηγήσεις, ἀλλὰ ἐρωτήσεις.

Θὰ μοῦ πῆτε ἴσως ἕνα ἄλλο: Πταίει ἡ ἀπορρόφησις τῶν νέων ἀπὸ τὸ θέμα τῶν σχέσεων τῶν φύλων — ἡ σεξουαλικὴ ἀπορρόφησις τῆς ζωῆς τῶν νέων. Ὅστε αὐτὸ τὸ πιστεύω. Καὶ αὐτὸ ἐρώτημα εἶναι. Αὐτὰ τὰ προβλήματα εἶναι αἰώνια καὶ ἡ νεολαία ὧλον τῶν αἰώνων καὶ ὧλον τῶν γενεῶν ἀντιμετωπίζει αὐτὰ τὰ ζητήματα. Διατί εἰδικῶς εἰς τὴν ἐποχὴν μας αὐτὴ ἡ ἀπορρόφησις; Ἐπομένως ἐρώτημα εἶναι καὶ αὐτὸ καὶ ὅχι ἀπάντησις.

Τὸ ἴδιο θὰ παρατηρήσῃ καὶ διὰ τὴν ἀπάντησιν ὅτι πταίει ὁ κομμουνισμός. Ὅστε αὐτὸ εἶναι ἀπάντησις. Διότι εἰς τὸ θέμα «νεολαία» δὲν βλέπομεν αὐτὸ πᾶν εἶδωλον. Τὸ ζήτημα κομμουνισμὸς θὰ ἡμποροῦσε νὰ ἀντιμετωπιθῇ γενικώτερον εἰς τὸ θέμα τῆς ἀποδυναμώσεως τῶν ἀξιών τοῦ πολιτισμοῦ. Ἐκεῖ ἔχει τὴν θέσιν του ὡς εἰδικὸν θέμα. Διὰ τὸ πρόβλημα μας ὅμως εἶναι καὶ αὐτὸ ἐρώτημα καὶ ὅχι ἀπάντησις.

Μία ἐξηγήσις ἐρίγδουπος εἶναι ὅτι πταίει τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα. Ἀλλὰ ἂν ἤλθωμεν ἐδῶ διὰ νὰ λέμε τὴν ἀλήθειαν, θὰ πούμε ὅτι δὲν εἶναι ἀλήθεια αὐτό. Διότι δὲν εἶναι ἀλήθεια ὅτι σήμερα οἱ νέοι στεροῦνται τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν περισσότερο ἀπὸ ὅτι ἐστερούμεθα ἡμεῖς ἢ οἱ πατέρες μας ἢ οἱ προπάπποι μας. Τουναντίον, καὶ μόνον λόγῳ τῆς τεχνικῆς προόδου καὶ τῶν κομρῶν, σήμερα ὁ νέος ἔχει οἰκονομικὰ ἀνάσεις τὰς ὁποίας δὲν ἔχουν οἱ προηγούμενοι καὶ εἰδικώτερον ὁ φοιτητὴς καὶ οἱ ἄλλοι. Καὶ εἰπαί, τί συζητοῦμε; Συζητήσιν θὰ ἐπεδεχέτο τὸ θέμα ἐάν ἐδίδωμε μίαν διαφοράν: οἱ μὲν πνεύστεται νέοι νὰ ἔχουν πᾶσι τὸν κατήφορον, ἐνῶ οἱ πλουσιώτεροι νὰ εἶναι ὑποδείγματα ἀρετῆς. Ἀλλὰ δὲν τὸ βλέπω αὐτό. Τουναντίον βλέπω ὅτι τὰ βουτυρόπαιδα εἰσὶν εἰς τὴν πρωτοπορίαν τῆς καταπτώσεως!

Ἀλλὰ μία δικαιολογία, ὅτι πταίει ὁ πόλεμος, φύγει ἀπὸ τὴν μέση μὲ τὸ ἐξῆς: 'Η σημερινὴ νεολαία, οἱ σημερινοὶ εἰκοσιπενταετῆς δὲν ἐξέρουν τί θὰ πῇ πόλεμος. Δὲν ἔχουν ἰδεάν τί εἶναι ἀντιαεροπορικὸν καταφύγιον. Διότι ἔχουμεν ἤδη εἰκοσι χρόνια εἰρήνης. Ψευδοεἰρήνης.

κακοεἰρήνης, ἀλλὰ εἰρήνης. Οἱ σημερινοὶ εἰκοσιπενταετῆς, ὅφ' ἧς ἔγιναν πάντα ἐτῶν καὶ ἐλθόντων τὴν κοινωνίαν, δὲν ἔχουν ἰδὴν πόλεμον.

Λοιπόν, ἂν καταφύγωμεν εἰς τοιούτας δικαιολογίας, χάνομεν τὴν ἐλπίδα νὰ ἴδωμεν τὴν ἀλήθειαν. Καὶ ἂς μὴ χάσωμε τὴν ἐλπίδα αὐτήν.

Ἐπομένως; Ποῦ κατελήξαμε;

Κυρία καὶ Κύριοι —καὶ συγχωρεῖστέ μοι νὰ πῶ αὐτὴ τὴν φορὰ, ἀγαπητοὶ φίλοι— δὲν κατελήξαμε πονθέν. Ποῖα εἶναι τὰ συμπεράσματά μας; Κανένα. Ἐπομένως, τί ἐκάμαμε; Ἐ, κοιτάξτε τί γίνεται μὲ τὰς οἰκοδομὰς. Περνάτε εἰς τὸν δρόμο, βλέπετε ἕνα σπίτι παμπάλαιο, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ γκρεμισθῇ, διὰ νὰ κτισθῇ μία πολυκατοικία εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν. Τί θὰ κάνετε ὡς ἀρχιτέκτων; Δὲν θὰ γκρεμίσετε πρῶτα; Ἐ, σήμερα ἐκάμαμε τὸ γκρέμισμα. Δὲν ἤρξισαμε τὸ κτίσιμον, διότι εἴχαμε νὰ κάνωμε τὸ γκρέμισμα. Μὰς ἀπερρόφησε σήμερα αὐτὸ τὸ γκρέμισμα: Ὅτι ὅλοι αὐτοὶ αἱ δικαιολογίαι εἶναι ἀπορροήσεις ἐν ἀμαρτίαις. Καὶ τὸ συμπεράσμα εἰς τὸ ὁποῖον καταλήγω εἰς τὴν σημερινὴν ἀρνητικὴν εἰσαγωγήν, καὶ ζητῶ συγχωρῶν δι' αὐτό, ὅτι σὰς ἀπησχόλησα τὴν ὥραν αὐτὴν μὲ τὸ ἀνιερὸν ἔργον τῆς κατεδαφίσεως, ἡ νεολαία εἶναι πρόβλημα. Καί, δεύτερον, πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ πρόβλημα αὐτὸ χωρὶς νὰ στεκώμεθα εἰς προφάσεις καὶ εἰς φθινέας αἰτιολογίας.

Θέλετε νὰ συνοψίσωμεν ὅτι εἶπαμε; 'Η νεολαία εἶναι πρόβλημα, καὶ κάτω οἱ φθινές λύσεις. Ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ εἶναι κοπιώδης. Ἡ πορεία θὰ εἶναι ἀνάντης καὶ δύσκολος. Ἐάν θέλῃ ὁ Θεὸς νὰ ἀρχίσωμεν τὴν ἔρευναν αὐτὴν, ὑπόσχομαι εἰς τὸ ἀκρατήριον κόπωσιν. Ἐάν, ὅμως, παρ' ὅλον τοῦτο, ἔλθῃ εἰς τὴν ἐπομένην φορὰν, τότε θὰ πταίῃ αὐτὸ πλέον. Ἐμεῖς οἱ νομικοὶ λέμε: «ὁ ἐξ ἰδίου ἀμαρτήματος ζῆμιούμενος οὐ δοκεῖ ζῆμιούσθαι». Ἐάν ὅμως ἔλθῃτε πάλιν, ὑπόσχομαι νὰ κουρασθῶμεν, διὰ νὰ ἴδωμεν, χωρὶς πλέον φθινέας αἰτιολογίας, τί πταίει καὶ ἄρα, αὐτὸ πού μᾶς ἐνδιέφερε, τί πρέπει νὰ γίνῃ διὰ νὰ ἐβρωμεν λύσιν εἰς τὸ πρόβλημα πού λέγεται νεολαία, τὸ ὅφ' ἀριθμὸν 1 πρόβλημα τῆς ζωῆς μας!

Κυρία, Κύριοι,

Προκειμένου νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἔρευναν τὴν ὁποίαν ἠρξίσαμεν εἰς τὴν περασμένην ὁμιλίαν, ἐν σχέσει μὲ τὴν σημερινὴν νεολαίαν ὡς πρόβλημα, βλέπομεν ἕνα ἐμπόδιον. Τὸ ἐμπόδιον εἶναι μία σύγχυσις. Γίνεται μία σύγχυσις μεταξὺ νόσου καὶ πταίσματος. Ἄν πῶμε ὅτι ἡ σημερινὴ νεολαία νοσεῖ, ὑπάρχει φόβος νὰ θεωρηθῇ ὅτι λέμε ὅτι ἡ νεολαία πταίει. Καὶ ἐάν δὲν θέλωμεν νὰ τὸ πῶμε αὐτό, εἴτε διότι δὲν τὸ πιστεύομεν, εἴτε διότι δὲν θέλομε νὰ τὸ πῶμε, λέμε ὅτι ἡ νεολαία δὲν νοσεῖ. Λοιπόν, ἔτσι δὲν εὐρίσκειται ἡ ἀλήθεια καὶ ὑπεσχέθημεν νὰ πῶμε τὴν ἀλήθειαν. Θὰ κάμωμε λοιπόν τὸ ἐξῆς: Θὰ ξεκαθαρίσωμεν ὅτι ἄλλο «νοσεῖ», ἄλλο «πταίει» καὶ ἂν πῶμε ὅτι ἡ νεολαία νοσεῖ —καὶ τὸ εἶπαμε τὴν περασμένην φορὰ καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνομεν ἐκ προοιμίου τώρα—, μὲ αὐτὸ δὲν ἐννοοῦμε ὅτι πταίει ἡ νεολαία. Ποιὸς πταίει, θὰ τὸ δοῦμε τώρα.

Καὶ τώρα ἀμέσως ἕνα ἐρώτημα. Τὸ θέμα μας εἶναι: «Ἡ σημερινὴ νεολαία ὡς πρόβλημα». Σύμφωνα. Εἶναι ἄρα γε αὐτοτελὲς πρόβλημα ἡ σημερινὴ νεολαία ἢ μήπως εἶναι πρόβλημα ἐντεταγμένη εἰς ἕνα ἄλλο, μεγαλύτερον πρόβλημα, εἰς τὸ πρόβλημα πού λέγεται ὅχι ἡ σημερινὴ νεολαία, ἀλλὰ ἡ σημερινὴ ἐποχή, ἡ ἐποχή μας. Εἶναι δυνατόν νὰ χωρισθῶμεν, νὰ ἐξετάσωμεν χωριστὰ τὴν νεολαίαν μ. α. ε. ἀπὸ τὴν ἐποχὴν μ. α. ε.; Ἡ, νὰ ἐρωτήσωμεν ἀλλοιῶτα: Ἡ νεολαία μ. α. ε. εἶναι κατωτέρα, βέβαια, ἀπὸ ἐκεῖ πού θὰ τὴν θέλαμε νὰ εἶναι, εἶναι

ΚΟΙΤΩΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΥ σὲ μουσικὴ «πανδαίσιον»

ὅμως κατωτέρα ἀπὸ τὴν ἐποχὴν μας; Αὐτὸ εἶναι τὸ ἐρώτημα. Εἶναι πῶς κάτω ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου εὐρίσκειται ἡ ἐποχή μας, ἀνεξαρτήτως ἡλικιῶν πλέον, ὡς σύνολον λαμβανόμενος ὁ πολιτισμός μας; Ἐπομένως, μοιραίως, δὲν ἡμποροῦμε νὰ ἀποκόψωμε τὸ θέμα «νεολαία», λησμονοῦντες τὸ θέμα «ἐποχή μας», «πολιτισμός μας», ἡ σημερινὴ κατάστασις ὧλον, καὶ νὰ ἐξετάσωμεν τὸ θέμα «νεολαία» μὲ ἀπομόνωσιν. Εἰς τὸν ὅσον θὰ ἴδωμεν τὴν ἐποχὴν μας, ἡ ὁποία βεβαίως ἔχει εἰδικὰ ἐπιπτώσεις ἐπὶ τῆς νεολαίας — θὰ ἐξετάσωμεν λοιπόν τὰς εἰδικὰς ἐπιπτώσεις τῆς ἐποχῆς μας ἐπὶ τῆς νεολαίας καὶ πάλιν, βεβαίως καὶ τὰ εἰδικὰ προβλήματα τῆς νεολαίας. Διότι εἰδικὰ προβλήματα ὑπάρχουν, στεγανωμένα προβλήματα δὲν ὑπάρχουν.

Καὶ ἔτσι ἐξετάζομεν τὸ πρῶτον θέμα: Ἡ ἐπὶ τῆς νεολαίας εἰδικὴ ἐπίπτωσις τῆς γενικῆς καταστάσεως τοῦ πολιτισμοῦ μας.

Τὸ πρῶτον πρόβλημα πού ἀνακύπτει, ἔμα ἰδοῦμε ἐπὶ τὸ πρῶτον, εἶναι τοῦτο: Παρουσιάζεται ἐνὸς πόντος, ἀγαπητοὶ φίλοι, ἡ ἀ σ υ ν ἔ π α ι α, ἡ ὁ π ο ῖ α ἔ ξ η ν τ λ ῆ θ η. Εἴχαμεν ἕνα θεσμοκρατικὸν, ἕνα δογματικὸν, ἕνα ἀκαταλόγητον, ἂν θέλετε, τὸ ὁποῖον ἐλέγχετο ἀσυνέπεια. Καὶ ἡ ἀσυνέπεια ἐξηγητήθη. Ὁ νέος ἔρχεται καὶ βλέπει κανὲς τὰς ἀποδόχας ἀπὸ τὴν ἀσυνέπειαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐμεῖς ἐτράφημεν. Καὶ ἐξηγοῦμαι. Ἡ γενεὰ ἡ ἀμέσως προηγούμενὴ τῆς σημερινῆς νεολαίας, ὑπὸ τὴν ἐννοίαν βεβαίως πού ἀνωτέρω ἀνέφερα, δηλαδὴ τῶν 18 - 25 ἐτῶν, ἔχει πάρει ἀπὸ τὰς προηγούμενας γενεαὶ καὶ ἐκείναι ἀπὸ τὰς προηγούμενας —εἰς τὸν 19ον αἰῶνα εἶναι ἡ ἀρχή— ὡς καθεστὼς τὸν ὕλισμον. Ὁ νεώτερος ὕλισμος, ἀνεξαρτήτως τοῦ τί ἐγένετο εἰς τὴν ἀρχαίτητά, θὰ ἡμποροῦσε νὰ πῶμε ὅτι ἀρχίζει ἀπὸ τὸν 17ον αἰῶνα, ἀπὸ τὸν Hobbes, ἐάν τὸν θεωρήσωμεν ὕλιστον. Ἀλλὰ ὁ 19ος αἰὼν ἦτο ὁ αἰὼν ὅπου ἐκρύβοντο ὁ ὕλισμος καὶ ἔγινε κατὰ τὸ αὐτονοήτον εἰς ὅλον τὸν ἐυρωπαϊκὸν πολιτισμόν. Ὅταν ὁ La Mettrie, ὅταν ὁ Voltaire, ὅταν ὁ Moleschott, ὅταν ὁ Buchner, ὅταν ὁ Haeckel... τί ἔκαναν;... μὰ καὶ τί δὲν ἔκαναν! Θὰ ἔλεγα μὲ «ἐνθουσιάζοντες», ἐάν δὲν ἦσαν ὕλισται, μὲ ὕλιστικὸν λοιπὸν ζῆλον, ἐγύριζαν κηρύττοντες τὸν ὕλισμόν, ἦσαν ἀσυνεπείς. Ἀλλὰ ἦσαν καὶ συγχωρεῖς καὶ ἐπιστήμονες καὶ ἱεροκέρυκες τοῦ ὕλισμοῦ καὶ χωρὶς δὲν ἄφηναν καὶ σπείρα δὲν ἄφηναν διὰ νὰ διαδώσουν τὸν ὕλισμόν, ἐνῶ συγχρόνως ἐδῶ, γύρω εἰς τὸ 1890, οἱ καθηγῆται, κυρίως τῶν φυσικομαθηματικῶν, ἐξέδιδαν τὸ περιοδικὸν «Ο Προμηθεύς», τοῦ ὁποῖου μοττο ἦταν: «Πᾶν τὸ πνευματικὸν καὶ φυσικὸν ἀποτελεῖ πτώμα ὁδοῦ», ἡ ταφή του εἶναι ζήτημα χρόνου.

Ἐνῶ, ὅμως, ἐκέρυττον τὸν ὕλισμόν καὶ φιλοσοφώντας ἦσαν ὕλισται, ζῶντες δὲν ἦσαν ὕλισται, ἦσαν ἀσυνεπείς. Καὶ μόνον διότι ἔδειχναν τόσον ζῆλον καὶ κατέβαλλαν τόσον κόπον διὰ νὰ κηρύξουν ὕλισμόν, ἔδειχναν ὅτι δὲν ἦσαν ὕλισται. Δὲν ἀντέγω εἰς τὸν πειρασμόν νὰ ὑπομνήσω δι' ἐλαχίστων τὸ παράδειγμα ἐνὸς φοιτητοῦ μου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν γερμανικὴν κατοχὴν διενεικόμενος στρατοπέδῳ συγκρατούμενος, εἰς τὴν καλύτεραν περίπτωσιν, διὰ νὰ κηρύττῃ τὸν ὕλισμόν, ἐνῶ διὰ τῆς ζωῆς του καὶ τῆς αὐτονομίας του ἀπεδείκνυε πόσον ἦτο ἰδεολόγος. Εἶναι περίπου αὐτὸ πού λέγει: Ὁ Ἐπικτατοῦς ἐπιπλέον τὸν Ἐπικούρου, ὅτι ὁ Ἐπικούρος, ἀντιθέτως ἀπὸ ὅτι λέγει ὁ ἴδιος, εἶναι ἕνας ἄνθρωπος ἰδεολόγος, ὁ ὁποῖος ὑποκαθίσταται διὰ τὸν καλὸν τῶν συνανθρώπων του πολὺ περισσότερο ἀπὸ ὅτι ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ. Καὶ τοῦ λέγει: Ἐάν δὲν ἐνδιαφέρεσαι δι' ἡμᾶς ἐπὶ κοπιᾷ καὶ λυγρὸν καίει» καὶ κουράζεισαι διὰ νὰ διαδίδῃς αὐτὰς τὰς ιδέας; Φοβεῖσαι μὴ πλανηθῶμεν; Ἄ! Ἄφες ἡμᾶς πλανησθῶν. Τί πρὸς σέ; Εἰς τὸ κάτω κάτω ὅλοι αὐτοὶ οἱ ὕλισται ἦσαν ἄνθρωποι, ἦσαν γενεαὶ προσερχόμεναι μὲν εἰς τὸν ὕλισμόν, θεοκρατικὰ δὲ πνευματικῶς. Μεταξὺ τῶν ὕλιστων αὐτῶν ὑπάρχουν ἥρωες, ἄνθρωποι οἱ ὁ-

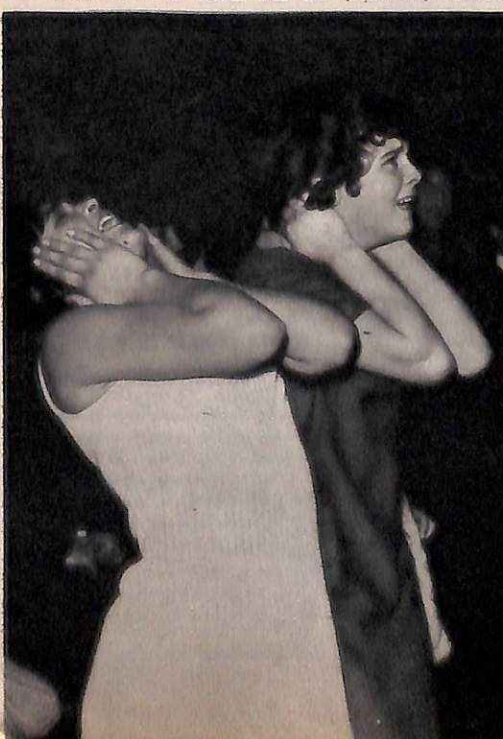
ποῖοι ἐθουσιάζοντες χάριν ἰδανικῶν, οἱ ὕλισται αὐτοί! Καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀσυνέπειαν ἐξοῦσαν: Ἀλλ' ἡ ἀσυνέπεια ἔχει ἕνα κακόν: ἐξαναλείπει. Τὰ παιδιὰ τὰ σημερινὰ ἔχουν πλέον τὴν συνέπειαν. Καὶ σήμερον τὸ καθεστὼς εἶναι ὅτι ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος δὲν εἶναι ὕλιστής τῆς θεωρίας, διότι, ἀπλοῦστα, δὲν ἔχει τὴν φιλοσοφικὴν κατάρτισιν ἡ ὁποία χρειάζεται διὰ νὰ εἰσαί ὕλιστής, ἀλλὰ εἶναι ὕλιστής τῆς πράξεως, τῆς ἐφαρμογῆς. Ζῇ ὕλιστικὰ, ἐνδιαφερόμενος διὰ τὸν ἐαυτόν του καὶ διὰ τὸν κατώτερον ἐαυτόν του. Αὐτὸ τὸ ἔχομε ὡς καθεστὼς καὶ τώρα εἶναι καθεστὼς. Ὅταν ὁ Hobbes ἔλεγε «homo homini lupus», δὲν εἰκάζω ἂν τὸ ἐπίστανε. Σήμερα εἰμεθα ὁ ἕνας λύκος διὰ τὸν ἄλλον, χωρὶς νὰ τὸ λέμε. Ὅταν ὁ Feuerbach ἔλεγε ὅτι «ὁ ἄνθρωπος εἶναι αὐτὸ πού τρώει», πολὺ ἀμφιβάλλω ἂν τὸ ἐπίστανε. Σήμερα τὸ πιστεύομεν, ἀλλὰ δὲν τὸ λέμε. Τὸ γερμανικὸν καλαμπόκι: «Der Mensch ist was er isst» ἔχει ἐξαχασθῇ, ἡ πραγματικὴ εἰδικὴ ὁμολογία αὐτῆς. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον σήμερον εἶναι καθεστὼς πλέον ὁ ὕλισμός αὐτός, δηλαδὴ ὁ ὕλισμός πού ἐκρύβοντο εἰς τὸν 19ον αἰῶνα, ἔκαμε ἕνα αἰῶνα περίπου διὰ νὰ γίνῃ πράξις, διὰ νὰ ἐξερριώσῃ ὅλην τὴν πνευματικὴν φυτεῖαν πού εἶχαν αἰῶνες περσάμενοι σωρεύσει καὶ νὰ γίνῃ πλέον σημερινὸν καθεστὼς. Ὅταν τοιαύτας συνθήκας, φυσικῆς ἀνοδος εἶναι α priori ἀδύνατος καὶ ὁ νέος ὁ σημερινὸς ἔρχεται πλέον μέσα εἰς ἕνα ὕλισμόν διὰ τὸν ὁποῖον εἰργάζονταν εὐσεβεῖς γενεαὶ περσάμεναι — πολλὰ γενεαί. Μία σειρὰ γενεῶν εἰργάζοντο διὰ νὰ ἔχουμεν σήμερα τὸν νέον ἀναπτύσσοντα ἀτμοσφαιρὸν ἀμύγδαλις ὕλιστην. Εἶναι περίεργον ὅτι ταῦτα ἀναπτύσσον, ταῦτα ἀποδίδει;

Κυρία καὶ Κύριοι,

Ὅποιοι ἔχει ζήσει —καὶ τολμῶ νὰ ἰσχυρισθῶ πῶς ἐγὼ ἔχω ζήσει— τὴν προσπάθειαν τοῦ θεωρητικοῦ ὕλισμοῦ νὰ ἐπικρατήσῃ, ἔχει δ' ὅπ' ὅταν ἐπὶ ἤλθῃ ἡ ὥρα τῶν συνεπειῶν, αὐτὸς δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ προχωρήσῃ παραπέρα. Θὰ ἡμποροῦσα νὰ σταματήσω τὸ σημεῖον αὐτό. Διατί νοσεῖ ἡ νεολαία; Μά... ὁ μόνος πού δὲν πταίει εἶναι ἡ νεολαία. Πταίουν αἱ γενεαὶ αἱ ὕλισται, αἱ ὁποῖαι ἔσπειραν ἐκείναι καὶ ἡ σημερινὴ θορῶν. Θὰ μποροῦσα νὰ σταματήσω, ἀλλὰ δὲν σταματῶ, διότι κατὰ ἄλλο δὲν μὲ ἀφῆκε, κατὰ ἀκόμη χειρότερον ἀπὸ τὸν ὕλισμόν. Ὑπάρχει ἕνας ἄλλος πταίστης — θὰ ἔλεγα ἐγκληματίας. Καὶ αὐτὸς εἶναι ἡ ἀντίθετος πρὸς τὸν ὕλισμόν πλευρά, ἡ πνευματικὴ θεωρησις, τὸ πνευματικὸν δυναμικόν, τὸ ὁποῖον ἐχρημάτισεν! Ὁ ὕλισμός ἐπικρατεῖ χωρὶς ὁ νέος νὰ τὸν βλέπῃ. Εἶναι ὅλῳ ἄν τὸν ἀτμοσφαιρικὸν αέρα. Δὲν τὸν βλέπει τὸν ὕλισμόν. Ἀλλὰ τὴν χρεωκοπίαν τὴν βλέπει, τὴν χρεωκοπίαν τοῦ πνευματικοῦ δυναμικοῦ. Νὰ ἀρχίσω ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην; Μά, ἀρχομένου τοῦ αἰσθητοῦ αἰῶνος, ὁ Herbert Spencer ἐκέρυττεν ὅτι τὸ πᾶν διὰ τὴν ἀγωγὴν τοῦ νέου εἶναι αἱ θετικαὶ ἐπιστήμαι. Σήμερα ποῖος θυμάται ὅτι αἱ θετικαὶ ἐπιστήμαι ὑπεσφάθησαν ποτὲ νὰ ἀνεβάσουν τὸν ἄνθρωπον; Σήμερα ἡ ἐπιστήμη πάει νὰ ἀποκηρύξῃ τὰς συναλλαγματικὰς τὰς ὁποίας εἶχεν υπογράψῃ καὶ ἀσφάλει διότι μὴν τὰς θυμῆ-θηκα! Ὅστε σκέπτεται ποτὲ νὰ πληρώσῃ τὰς συναλλαγματικὰς αὐτάς.

Τὸ πᾶν συμβαίνει μὲ τὴν φιλοσοφίαν. Εἰς τὴν ἀρχαίτητα φιλόσοφος ἐστῆναι —διὰ νὰ ἴδῃς πόσο ἔχομε φύγει ἀπὸ τὴν ἐννοίαν τοῦ φιλοσόφου— ἕνατος: ἄνθρωπος. Κυρίως τὸν φιλόσοφον τὸν δέικνουν ὅχι τόσο ἀπὸ τὰ φιλοσοφήματα, ὅσον ἀπὸ τὸ ὅτι ἐξοῦσε κατὰ τρόπον ἀνωτέρω ἀπὸ ὅτι οἱ συνάνθρωποι τοῦ. Καὶ ἂν καμμιὰ φορὰ δῇται εἰς τὸν Λουκιανόν, φερ' εἰπεῖν, νὰ γαλήνῃ ὁ κόσμος ἀπὸ εἰρωνείαν διότι ἕνας φιλόσοφος ἐδόκῃσε —καὶ ταῦτα φιλόσοφος ὄν— σήμερα ποῖος θὰ ἀσφάξῃ ποτὲ νὰ παραβῇ διότι ἕνας καθηγητῆς τῆς φιλοσοφίας θυμῶναι; Ἡ φιλοσοφία, ἀπλοῦστα, ἐγκατέλειπε τὸν ἄνθρωπον. Τώρα —δὲν θέλω νὰ ἐξοργίσω κανέναν, διότι εἶπαμε μὲν νὰ συν-

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΟ ΎΠΕΡΤΙΑΣ ἐκ «μουσικῆς» αἰτίας

“Παιδιά μου πάρτε το άπόφασι! “Ηλθατε στόν κόσμο σέ μιάν έποχή καίσαπτώσεως. ‘Αλλά...”

γμένη. Είναι φραγμένη σταδιοδρομία. Δεν είναι περίεργον πού βλέπει τόν προσβύτερον πού έχει κάποιαν θέσιν, και τόν βλέπει με ζήλεια. Βέβαια, ο προσβύτερος θά τού απαντήσει ότι: «Και εγώ, παιδί μου, νέος ήμουνα, επάλισσα, κατέλαβα αυτήν την θέσιν, με την οποίαν σέ έδρεφα εμένα. Και σύ ζης διότι εγώ είχα αυτή την θέσιν». Αυτά λέει η λογική. ‘Αλλά άνθρωπινον είναι να λέγει ο νέος: «Συ ήγωνίσθης, αλλά εγώ ήκεις θέσι!». Εγώ ήγωνίσθην και μου λένε δεν έχει θέσι!». Αυτό είναι και εις τας εισιτηρίους εξετάσεις τού φοβερόν και εις τούς διαγωνισμούς και παντού εις την ζωήν. Δεν υπάρχει θέσις. Έάν αυτό τού ζήτημα δεν τού λύσωμεν, δεν ξέρω τί θά γίνη. Να σάς πω και κάτι: Και ο όμιλόν έχει τέλος πάντων μίαν θέσιν υπό τόν ήλιον. Δεν τού είναι εύκολον να μπη εις την θέσιν ενός, ο όποιος, ήμας θά πάρη τού πυλίου. Θά τού πάρη και θά άγνοη πώς θά τού μετασχηματισθή εις ψωμί. Και ήμας με έρωτήση: «Κύριε καθηγητά, μου δώσατε τού πυλίου, δεν θά μου δώσετε και ψωμί με τού πυλίου αυτό;». Τι να τού απαντήσω;

Πώς θά αντιμετωπισθώ τού θέμα αυτό; Τώρα δεν ήμπορούμε να τού πούμε. Πρέπει όμως να αντιμετωπισθώ. ‘Αλλιώς, να τού έρωμα: Το φράγμα είναι κακός σύμβουλος. ‘Ο νέος σήμερα έχει κομφορ της ζωής πού δεν τά είχεν ο παλιός. Έτσι είναι. Θυμάμαι, έπηγα πού έτών εις μίαν ξένην πανεπιστημιακήν πόλιν και έπεσκέφθην κάποιον καθηγητήν της Νομικής Σχολής, ο όποιος μου είπε: «Κύριε συνάδελφε, ήχουμε προβλήματα». «Τί προβλήματα έχετε;» τόν ρωτώ. «Νά! μου άπαντά, δεν ήχουμε πού να παρκάρουν τά αυτοκίνητά των οι φοιτητάί μας!». «Ε, είπα μέσα μου, ο Παντοδύναμος, ο όποιος έλαει τούς δυστυχείς να... σάς έλεήση και να σάς βοή χώρων παρκάρημα-τος τών αυτοκινήτων σας!». Και ήμεις! Δεν είναι έτσι τού πράγμα. Είναι άλλιως. Διότι ο σημερινός νέος μπορεί μόν να ήχη αυτοκίνητον πού δεν ξέρει πού να τού παρκάρη, αλλά και δεν ξέρει τί τέχεται ή έπιούσα — στην ‘Ελλάδα κυρίως.

Κύριοι, πρέπει να κλείσω: θά κλείσω συνοψίζων. Τό ερώτημα: άν νοση ή νεολαία σήμερα, έχει μίαν απάντησιν: ‘Η νεολαία νοσεί και τού βλέπει ο prius. Πρὸ πάσης έμπειρίας, είναι οίδιαον ότι νοσεί. ‘Ομοιάζουμε με ένα γιατρό, ο όποιος ξέρει ότι κάποιος πέρας από κάποια νοσογόνον κίττα. Ξέρει άρα ότι ο άνθρωπος αυτός νοσεί. «Και άν άκούη, λέγει, εγώ δεν τού διαπιστώνω ότι νοσεί, εγώ πταίω, ή νόσος ύπάρχει».

Και νοσεί. λοιπόν, ή σημερινή νεολαία μας διά τρεις λόγους:

Πρώτον, διότι ο όλος πνευματικός πολιτισμός, εξ ύπακιτότητας τών περασμένων γενεών, ήχει πέσει.

Δεύτερον, διότι ή νεολαία είναι ιδιαιτέρως εύπαθής εις την πτώσιν αυτήν — έτσι την έκανε ο Θεός να είναι εύπαθής και τού καλόν και εις τού κακόν. Και,

Τρίτον, διότι ή νεολαία άγνοεί τί τέχεται ή έπιούσα. ‘Έχει μπροστά της τού ερώτημα διά την αύριον.

Και τί, λοιπόν, πρέπει να γίνη; Δι’ αυτό, πλέον, φοβόμαι ότι θά χρειασθώ να σάς άπαρολήσω ακόμη μίαν φοράν.

Και τώρα τί ήμπορεί να γίνη; Διεπιστώσαμεν την κατάπτωσιν με την νοσην κατάστασιν, έμελετήσαμεν τά αίτια και καταλήξαμεν εις αυτό τού ερώτημα: Καλά — ή μάλλον όχι καλά — όλα αυτά. Τώρα, τί ήμπορεί να γίνη; Αυτό τού ερώτημα θά είναι και τού ξεκίνημα της σημερινής μας συναντήσεως.

Και εϋθής άμείσως, με την ερώτησιν αυτήν συνδέεται μι άρνητική διαπίστωσις. Διπλή άρνητική διαπίστωσις. ‘Η λύσις εις τού πρόβλημά μας δεν είναι ούτε ή στρουθοκάμηλος, ούτε ο Φλέμιγκ. Θέλω να πω: δεν άποτελεί λύσιν να λέμε δεν υπάρχει τού κακόν, όλα πάνε καλά και, επικαλούμενοι ίσως τόν Leibniz, να διαβεβαιώνωμεν έαυτούς και άλλήλους ότι και ως προς την νεολαίαν μας «όλα πάνε κατά τόν καλύτερον δυνατόν τρόπον, εις τόν καλύτερον δυνατόν κόσμον». Και ακόμη δεν είναι ούτε ο Φλέμιγκ εδω, δεν υπάρχει κανένα αντιβιοτικόν πού να τού παίρνουμε κάθε εξ ώρας και μετά τρεις — τέσσαρες ημέρας ο άρρωστός μας θά γίνη καλά — δεν υπάρχει τέτοια θεραπεία. Τούθ’ ύπερ δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει θεραπεία. ‘Υπάρχει, αλλά θεραπεία δυσερής. Δεν υπάρχει άπροσπάθής θεραπεία. Προσφέρεται θεραπεία με δυσκολίας, με θυσίας, με άγώνα — αλλά και με νίκη! ‘Η θεραπεία προσφέρεται εις τούς άγωνιστάς. Και τού πρόβλημά μας μετασχηματίζεται: έρωτάται όχι άν δέλωμεν να έλθη ή θεραπεία, αλλά άν δέλωμεν να γίνη άγών και, πρὸ παντός, άν δέλωμεν να μετάσχωμεν τού άγώνος — έννοώ ως άγωνιστάι.

‘Η σημερινή εισηγήσις μου άκριδώς προτείνει μίαν τοιαύτην συνταγήν, άς πω, θεραπεία, συσταμένην από τέσσαρας προτάσεις. Θά ήχω την τιμήν, λοιπόν, να θέσω υπό την κρίσιν σας τας τέσσαρας αυτές προτάσεις, διά να δούμε άν συμφωνούμε. ‘Επικαλούμαι πάντοτε την συμφωνίαν πού έκάμας όταν ξεκινούσαμε εις τας όμιλίας αυτές. ‘Ο μόν όμιλητής θά πη ότι πιστεύει, ο δέ άκροατής θά άκούση όχι από προσκομιδής μέρους, αλλά τού συνόλου και δεν περιμένει να άκούση την ήχώ τών ιδιών του σκέψων, αλλά είναι έτοιμος να άκούση σκέψεις διαφόρους από τας ιδίας του. Εις δέ τά νιάτα, πού είναι εδω και μου προσφέρουν την ιδιαιτέραν χαράν με την παρουσίαν των, ύπενθυμίζω: έκάμας μίαν συμφωνίαν ότι θά με άκούσετε κατά τρόπον λαβέντικον. Τό ύπενθυμίζω σήμερα, διότι θά πω μερικά πράγματα πού καθιστούν άπαραίτητον να τού ύπενθυμίσω.

‘Η πρώτη πρότασις είναι ή υπόμνησις της έννοιας τού χρόνου. Την ήχουμε ξεχάσει. ‘Όταν λέγω χρόνος εδω, έννοώ μίαν προσαγήν όπου δεν έρωτάται άν ή εκπλήρωσις της προσαγής θά είναι άποτελεσματική ή όχι. ‘Η προσαγή δεσμεύει καθ’ έαυτήν ανεξαρτήτως πιθανότητων να φέρη ή όχι καρπόν. Δεν μπορώ, διά να έκταλώ τού χρόνος μου, να πω: «Κά- μου πού πρώτα μίαν δήλωσιν άνώπιον συμβολαιογράφου ότι, άν εκπληρώσω τού χρόνος μου, θά αλλάξω μορφήν ο κόσμος. Αυτό δεν είναι ήθι- κόν. Έάν κάνω τού χρόνος μου, τού άποτέλεσμα είναι ότι... έκαμα τού χρόνος μου. Έάν αυτό μέ- σα μου δεν μου όμιλή, άν αυτή ή διαπίστωσις

μέ παραξενεύη και δεν την αισθάνομαι μέσα μου να είναι έντονος και επιτακτική, πάει να πη ότι ο ψυχικός μου κόσμος δεν είναι εν τάξει, κάποιαν ψυχολάθειαν έχω μέσα μου, ψυχολάθειαν με την βαθύτεραν και χειροτέραν έννοιαν, και έπομένως πρέπει να κάνω τού πάν δια να ήμπορέσω να επαναφέρω την γραμμήν αυτήν την άγωνιστικήν. ‘Όπως εις τόν άγώνα πού έκάναμε κατά τού κατακτητού. ‘Όπως ή γενεά τού άλθανικού πολέμου άντεστάθη, και άντε- στάθη και κατά τών ‘Ιταλών και κατά τών Γερμανών και κατόπιν έδειξεν όλην την αντί- στασιν εκείνην, διότι ήτο χρέος να γίνη αντί- στασις και χωρίς προηγουμένη διαδεδομένην ότι θά φέρη την νίκην ως άποτέλεσμα ή αντί- στασις αυτή. Έτσι γενικώς και εδω πρέπει να ή- γωμε μπροστά μας την έννοιαν αυτήν τού χρόνου. Και εάν, επαναλαμβάνω, ή έννοια αυτή μέσα μου δεν μιλάει, πάει να πη ότι κάτι μέσα μου δεν λειτουργεί καλά και, έπομένως, τού πρώτο πού πρέπει να κάμω είναι να καταβάλω πάσαν προσπάθειαν διά την θεραπείαν μου, διά να ξαναρχίσω μέσα μου να λειτουργή ή έννοια τού χρόνου. Αυτό είναι τού πρώτον. ‘Η, μάλλον, δεν είναι τού πρώτον. είναι πριν από τού πρώτον!

Δεύτερα πρότασις. ‘Η δευτέρα πρότασις έ- χει σχέση με τά καυσάερα. Με την άπόπειαν την οποίαν αναδίδουν οι βενζίνες και τά διάφο- ρα καύσιμα τά όποια μολύνουν την άτμόσφαι- ραν, και εδω τά καύσιμα αυτά, τά καυσάερα, είναι τού ψέμα.

‘Ο Κύριος είπε αγνώσεσθε την αλήθειαν και ή αλήθεια έλευθερώσει ύμās και μόνον ή αλήθεια. Αυτήν την στιγμήν ή έποχή μας εί- ναι γεμάτη από την άπόπειαν τών καυσάερίων τού ψεύδους. Ζούμε εις μίαν έποχήν όπου περισ- σότερο, δεν λέω από κάθε άλλη, άλλ’ από πολ- λές άλλες έποχές περισσότερο, κυριαρχεί τού ψέμα εις την άτμόσφαιραν, εις την κοινωνίαν, και μέσα μας ακόμη. Πρέπει, λοιπόν, να γίνη ένας καθαρισμός, πού να μας κάνει να λέμε την αλήθειαν. Διότι και εϋω και μέσα μας δεν είναι μόνον τά ψεύδη τά δόλια, είναι και τά καλοπορεύετα ψεύδη, τά χειρότερα απ’ όλα. Δεν είναι μόνον τά εκατό τοίς εκατό ψεύδη, είναι και τά πενήντα τοίς εκατό ψεύδη και αυ- τού είναι τού χειρότερο, διότι ή μισή αλήθεια εί- ναι διπλό ψεμα, ήπου παίρνει κάποιαν αλή-θειαν, της βάζει κάποιαν σάλτσον, την κάνει άγνωρίστη και την καθιστά κατά τούτο περισ- σότερον επικίνδυνον, ότι έχει και κάποιαν α- λήθειαν διά να στηριχθώ. Έάν δεν καθαρίσω- με την άτμόσφαιραν από τού ψέμα, ματαιοπονού- μεν.

Έάν, τούναντίον, ή πρότασις μας αυτή πε- ρι της αλήθειας γίνη δεκτή, τότε θά ακολου-θήσουν τά εξής: ‘Η πάλη τών ήλικιών, περὶ της οποίας όμιλήσα την άλλη φορά, ως ανα- λόγου προς την πάλην τών τάξεων. θά γίνη διάλογος τών ήλικιών και οι προσβύτεροι θά όμιλήσουν εις τούς νεωτέρους και θά τούς πούν ταύτα περίπου:

— Παιδιά μου, πάρτε τού άπόφασι. Εις τόν κόσμο αυτόν ήλθατε εις μίαν έποχήν κατα- πτώσεως. Έτσι είναι. Ξέρετε, αυτό συμβαίνει γενικώς. ‘Αλλος ήρχεται εις τόν κόσμο εις μίαν πλουσίαν οικογένειαν, άλλος εις πτωχήν. Τόν ένα τόν ύποδέχεται εις την γέννησιν του οικογένεια άγίων. Τόν άλλον, οικογένεια κα- κούργων ή και εκφύλων. Έτσι είναι. Τό ίδιο συμβαίνει και με τας έποχές. Σεις οι νέοι, οι άγοντες, ήμεις είπαμε, την ήλικίαν 18 - 25 έ- τών και τηρουμένων βέβαια τών αναλογιών και επέκεινα — διότι δεν βάζουμε μαχαίριαν εις την είκοστήν πέμπτην επέτειον τών γεγε- θλιών —, σεις οι νέοι ήλθατε εις μίαν έποχήν πεσμένην, κουρασμένην, (συγχωρήσατε την λέ- ξιν) μαγαριαμένην, μεμολυσμένην. ‘Αλλά ύ- πάρχει μία ‘Ηρόνοια, πού έχει θέσει μίαν δια- λεκτικήν. ‘Η διαλεκτική διέπει τού πάν και ά- κριδώς διότι ή έποχή μας είναι πεσμένη, σάς είναι δυνατόν από αυτήν την πτώσιν να άνα- βείτε εις τού μεγαλείον. Κοιτάξτε τού τότε όταν

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ σέ σκοτεινά ύπόγειο

ΧΑΡΑ σέ πανεπιστημιακές αούλες

τού κτυπήσετε κάτω κάνει ένα «γκέλ» και άνε- δαίνει επάνω — ένα τέτοιο πράγμα ήμπορεί να γίνη άκριδώς από αυτήν την κατάπτωσιν, άν την άντιμετωπίσετε όπως πρέπει.

Αυτά θά πη ο προσβύτερος εις τά παιδιά και θά συνεχίση. Θά τούς ύπενθυμίση τόν μύ- θον τού Προδίκου, τόν γνωστόν εκείνον, τόν όποιον μάς παρείδωκεν ο Ξενοφών εις τά ‘Απο- μνημονεύματά του, με τόν ‘Ηρακλέα, τας δύο κυρίας πού τόν ύπεδέχθησαν, έκάτερα τών ό- ποιων δείγνει χωριστόν δρόμον. ή μία, την ό- ποιαν οι φίλοι της την άποκαλούν Εϋδαιμονίαν, οι έχθροί της την άποκαλούν Κακίαν, και ή άλλη πού όνομάζεται ‘Αρετή — και θά πη εις τόν νέον ο προσβύτερος: «Και σύ, παιδί μου, θρίσκεισαι μπροστά σε ένα σταυροδρόμι, σε μιá διχάλα. Δύο δρόμοι είναι μπροστά σου. Δεν μπορώ να σέ απλλάξω από την εϋδύνην της έκλογής. ‘Ο ένας δρόμος έχει την έπιγραφήν: “Συμμόρφωσις με την κατάπτωσιν”, να συμμο- ρωθής με την κατάπτωσιν. Πώς τού λέει ο Λου- κιανός; “Όπου τού φέρον σε φέρε και φέρου και φέρε”. Λοιπόν, θά άφήσης τού ρεύμα, να σε φέρη όπου αυτό θέλει. Και, αφήνοντας τού ρεύμα να σε φέρη, εξασφαλίζεις την... εϋδυνά- σιν! Θά σε πάρη τού ρεύμα, χωρίς αντίστασιν. ‘Αν ακολουθήσης αυτόν τόν δρόμον, δεν θά σε λιθοβολήσω. Κανείς ποτέ, πού τόν παρέρυσε τού ρεύμα κατά τόν πνιγμόν, δεν έλιθοβολήτο την ώρα πού παρέρυετο. ‘Αμφίβολα ήμεις εάν ήτο πολύ μεγάλη παρηγορία δι’ αυτόν εις τόν πνιγμόν τού ή έλλειψις λιθοβολισμού! ‘Ε- πομένως, εν πάση περιπτώσει, εγώ, λέγει ο προσβύτερος, εγώ σου δείχνω τόν ένα δρόμον: Τόν δρόμον της συμμορφώσεως προς τού ρεύμα.

» ‘Υπάρχει ήμεις και δεύτερος δρόμος. ‘Ο δρό- μος της άντιστάσεως. Να άντιστάθης εις τού ρεύμα. Και να αγωνισθής. Και ο άγών θά σου φέρη την νίκην. ‘Η μάλλον, ο άγών είναι ήδη νίκη. Και όταν άκούη ο άγωνιστής δεν έπιτυ- χάνη τόν ειδικόν στόχον διά τόν όποιον άγωνί- ζεται, πάντως νικά διότι και μόνον άγωνίζεται. Δεν υπάρχει άγωνιστής ήττημένος. ‘Υπάρχει άγωνιστής πού τόν ειδικόν στόχον δεν επέτυχε. ‘Αλλά πάντοτε ο άγωνιστής είναι καλύτερα ά- πό τόν λιποτάκτην. Περίπτωσις άγωνιστού πού να είναι χειρότερα από τόν λιποτάκτην δεν ύ- πάρχει. Διότι ο άγωνιστής ή, υπάρχει. Θυμά- σθε εκείνο τού Καρτεσίου «corrigito, ergo sum», «σκέπτομαι, άρα ύπάρχω» — ή μου έπιταγή να πω «άγωνίζομαι, άρα ύπάρχω». ‘Ο μύ άγω- νιζόμενος διά τού βάρος της άποδείξεως ότι ύπάρχει! Και τού να εγκαταλείπει κανείς τόν άγώνα διά να συμμορφώνεται προς τού ρεύμα από χουζούρι τάχα, είναι τακτική πολύ όλιγώ- τερον έξυπνη απ’ ότι φανταίνεται.

Αυτά, άγαπητοί φίλοι, θά πη ο προσβύτε- ρος εις τά παιδιά μας, με βάση την ελπίαν- νειαν πού είπαμε. Και από τά πη αυτά, θά κα- θήση εις την πολυδρόμη του, θά αναζητή τού τα- γαράκι του και θά διαβάση την εφημερίδα του...

...Δεν πιστεύω να είναι έτσι! Διά να ήχη νόημα ή φωνή του και να είναι τιμία ή φωνή του, πρέπει να είναι φωνή αγάπης. Και όταν λέμε αγάπην εδω, έννοούμεν κατανόησιν των προβλημάτων τών νέων. Και όταν λέμε κατα- νόησις των προβλημάτων τών νέων, έννοούμεν θυσία. Οι προσβύτεροι πρέπει να είναι εις θέ- σιν να θυσιάσθω ύν διά τά παιδιά.

‘Ε, τώρα έχουν δικίον να θυρώσουν οι εξ- ύμων γονείς. Θά πούν: «Έμείς τά λες αυτά περί θυσιών, όπου διά τά παιδιά μας θυσιαζό- μεθα, όπου δεν ήχουμε ιδί μία καλή ήμέρα, διότι ήχουμε τού νού μας στα παιδιά μας, από τού μητρικό γάλα μέχρι τού πανεπιστήμιου, μέχρι τις σπουδές, μέχρι τόν γάμο τους κλπ. Έμείς τού λες αυτό;». Και ή απάντησις είναι: Μάλι- στα, έσας τού λέω. Διότι ή αγάπη αυτή την ό- ποιαν δείχνουν οι γονείς στα παιδιά των δεν εί- ναι ή αγάπη των προσβυτέρων προς τούς νέους, είναι ή προέκτασις της αγάπης πού έχει κα- νείς διά τόν έαυτόν του. Τό παιδί είναι προέκ- τασις της προσωπικότητος τού γονέως και α-

γαπώντας τού παιδί του ο πατέρας, τόν έαυτόν του αγαπά. Είναι άτομικτική αγάπη και αυτή άκόμη. Χρειάζεται όμως μιá κοινωνική αγάπη. ‘Οχι ο πατέρας να αγαπά τά παιδιά τού ο, άλλ’ όλοι να αγαπούμε τά παιδιά μας. Να γίνη μιá κοινωνικοποίησις της θυσίας. ‘Όπως ή μάνα θυσιάζεται χάριν τών παιδιών της, έτσι οι σή- μερον προσβύτεροι, πού κατέχουν όλα τά πόστα εις την κοινωνίαν, πρέπει να ύποστούν θυσίας, διά να βρουν τόπον υπό τόν ήλιον τά παιδιά μας τώρα. Και καταλαβαίνετε τί αίνισσομαι. Κάτι οδυνηρόν. Διότι διά τά παιδιά είναι ζή- τημα τί θά γίνη αύριον. Τά παιδιά έρχονται εις την κοινωνίαν και ή κοινωνία τά βλέπει τά παιδιά αυτά με πολλά μειδιάματα, με πολλήν άνεκτικότητά άναντι πολλών άτασθαλιών, άλ- λα με σριτοκλειδωμένες τις πόρτες, από τις όποιες θά μπουν διά να ιδούν και αυτά Θεού πρόσωπον, διά να δώσουν και αυτά την μάχην της ζωής. Κλειδοκράτορες της αύριον, είναι οι προσβύτεροι της σήμερα. Και, έπομένως, πρέ- πει απ’ αυτούς να ύπάρξη ή πρωτοβουλία διά να άπαλλαγούν οι νέοι μας από τού φοβερόν αϊ- σθημα τών κλειστών θυρών. Αμ, άκούστε τά νιάτα πού παραπονούνται: «Α! δεν μας αφή- σατε και τίποτε. Έχετε πιασμένα όλα τά πό- στα. Σάμπως μένει τίποτε για μας;». Και άρ- χίζει τού «κατηγορώ» και ο θυμός και τά άωρη- σμένα νιάτα κλπ. Προσέξτε: τού ξέρω, από αυτά πού λέγονται, πολλά είναι ξεκαρφωτα, άδάσιμα, χωρίς καμμίαν δικαιολογίαν. Τού ξέρω. Θά πω ήμεις εις τούς προσβυτέρους: Μη γαν- τζώσετε εκεί. Διότι ένδέχεται τά έπί μέρους να είναι εσφαλμένα, τού καθολικόν ήμεις είναι ορθόν. Ένδέχεται ή συγκεκριμένη αίτίασις να είναι άδάσιμος, ή κραυγή ήμεις είναι δάσιμος, ορθή, και είναι βιολογική ανάγκη. Μπορεί τά νιάτα να κατηγορούν άστηρίκτως. ‘Όταν κρα- γάζουν, κραυγάζουν διότι δεν ήμπορούν να μη κραυγάζουν. Και αυτό δεν είναι ψεύδος, είναι αληθινόν.

Αυτά διά τούς προσβυτέρους. Και τώρα προς τά παιδιά, προς τούς νεωτέρους:

— Παιδιά, άκούστε κάτι. ‘Υπέρ πάν άλλο έχετε ανάγκην από την αλήθειαν, και να βοη- θήσετε να σάς λένε την αλήθεια. Διότι δεν άρκεί να λές ότι θέλεις να σου λένε την αλή-θεια, πρέπει να ένθαρρύνης τόν άλλον να σου λή την αλήθεια. Να μη τόν κάνης να μετανοή και να σκέπτεται: «Τί γκάφα ήταν αυτή πού έπαθα και είπα την αλήθειαν!».

Και κάτι άλλο. ‘Αν θέλετε να νικήσετε θά σάς πω: να διδάξετε εις όλους: «Ασπήςε τά λιβανίσματα, σε μένα δεν ήχουν πέραςση. Προτιμώτερος ο άδικος έλεγχος από τού ψεύτικο λιβάνισμα. ‘Αμα τά θέλωμε αυτά κάτω και συμφωνήσωμε — είπαμε ότι θά τά άκούτε λε- βάντικα αυτά — να πού χρυσάσθημε να τού πώ —, θά σάς πω τού εξής:

— ‘Ακούστε, παιδιά, κάτι: Δεν έχετε μόνον δικαιώματα, έχετε και εϋθύνες. Πώς ο έγών δι- καίωμα έχει και εϋθύνη. ‘Η εϋθύνη παιδιά μικρά και δεν έχετε ούτε δικαιώματα να ελέγγετε, ούτε εϋθύνες, ή διακδικαίτε και πρέπει να διακ- δικήτε μίαν θέσιν υπό τόν ήλιον και έχετε δι- καιώματα, αλλά έχετε και εϋθύνες. ‘Ησθα νέοι, αλλά είσθε μεγάλοι. Διότι ή άποστολή σας είναι μεγάλη. ‘Ισως θά ήσαν καλύτερα άρ- γότερα να φανόνταν ή άποστολή της άποστολής και ή ύπαρξις τών εϋθύνων. ‘Ομοιάζετε λιγά- κι με παιδιά πού ώρφάνεψαν και έρρίφθησαν εις τόν άγώνα της ζωής προφώς, διότι όρ- φάνεψαν — τί να κάνουν, έτσι είναι. ‘Ηλθατε, είπαμε, εις μίαν έποχή δύσκολη, μαύρη, πεσιμέ- νη, δοκιμασία. Συμπέρασμα: από νορίς - νορίς βγαίνετε εις τόν άγωνιστικόν στίβον. ‘Όπως από πολύ άνωρίς ένα ώρφανισμένο παιδί μπαίνει στη δουλειά. Και αυτό είναι για σας μία εϋ- καιρία. Δεν προσβάσατε ακόμη να κουρασθήτε. ‘Όραίο είναι. Καλύτερα να μπητε εις τόν άγώ- να πρὸς τού κουρασθήτε, παρά κατόπιν. Και ή εϋθύνη σας είναι πρωτοφανώς μεγάλη. Διότι ή έποχή εις την όποιαν ήλθατε είναι πρωτοφα-

Να βάλουμε δλν μας ιην καρδιά οιό 1966 - έτος νεολαίας! Και τὰ πράγματα μπορεί ν' αλλάξουν

νως μεγάλη. "Όχι τούτη η κουρασμένη εποχή, αλλά η εποχή που έρχεται. Η εποχή της ατομικής ενέργειας. Την ατομική ενέργειαν την έχουμε από τώρα. Η ατομική εποχή δεν εφθασεν ακόμη. Έρχεται όμως. Και τμήν θα την αντιμετωπίσετε σεις, όχι εμείς. Και την εϋθύνην την έχετε σεις. Κάτι άλλο: Έχετε την τεραστίαν εϋθύνην να ετοιμασθίτε εις τα τριάντα πάντα χρόνια που μās μένουν ακόμη έως του έλθθι ο 21ος αιών. Πρέπει να ετοιμάσετε την υποδοχην του 21ου αιώνος, διότι από τα τριάντα πάντα αυτά χρόνια και τον τρόπον που θα τα περάσετε θα εξαρτηθί έαν ο αιών αυτός, με την ατομικήν ενέργειαν και με την δλνν πρόδοον που θα φέρη, θα είναι ο χρυσούς αιών που είχαν όνειρευθί γενναί γενναίον ή θα είναι η καταστροφή, που θα επέρχεται με ταχύτητα πυρκαλίου.

Ποτέ άλλοτε, παιδιά, όμηλικόι σας δεν είχαν τέτοιες εϋθύνας. Σήμερα, εις τις ημέρες μας και ημέρες σας, κλείνουμε τον ένα τόμον της ιστορίας. "Ο,τι έως τώρα έγραψε η ιστορία είναι ένας τόμος. Τόμος πρώτος. «Πανανθρώπινη Ιστορία. Τόμος πρώτος! "Ο άνθρωπος κολλημένος εις τον πλανήτην του». Ετοιμάζεσθαι: «Πανανθρώπινη Ιστορία, τόμος δεύτερος. "Ο άνθρωπος έλευθερός από τον πλανήτην του». Μη μου πητε ότι δεν είναι μεγαλειώδης η αποστολή σας! Δύσκολη, γεμάτη εϋθύνας. Σκαφθήτε ότι όποι από σας είσθε τώρα 18 ετών θα υποδεχθίτε τον 21ον αιώνα εις ηλικίαν 58 ετών. Και όποι είσθε 25 ετών, θα είσθε μόλις έξι ήντα ετών, όταν θα υποδεχθίτε τον αιώνα αυτόν! Να! αλλά πώς θα τον υποδεχθίτε; Να σας πω πώς; "Όπως θα ζήσετε τα χρόνια μέχρι τότε. Και σεις έχετε εϋθύνην δι' ένα πράγμα. Σεις, τώρα, τα παιδιά, πρέπει να επιτύχετε ένα πράγμα. Κάτι που εμείς δεν μπορούμε να το επιτύχωμε. Μόνον εσείς μπορείτε να το επιτύχετε. Και αυτό είναι η αποστολή σας. "Όπως, όταν ήρχιζε η ελληνική Ιστορία, εις τους προϊστορικούς χρόνους, εκείνοι οι μυθικοί ήρωες, οι όποιοι ήρωες ήσαν, αλλά έντελώς μυθικοί δεν ήσαν, Ηρακλής, Θησεύς κλπ., είχαν την έντολήν να καθαρίσουν την Έλληνίδα γην από παντός είδους φοβερά πράγματα, τα όποια έλυμάνοντο την χώραν και καθίσταν αβύσσον την κοινωνικήν ζωήν, έτσι και σεις, όπως ο Εϋρύσθεύς τον Ηρακλέα εκείνον, έτσι η Έλλάς τώρα σας αναθέτει άβλους. "Η μάλλον ένα άβλον: Να σκοτώσετε την Λερναίαν Υδραν. Ακούσατε: άν δεν την σκοτώσετε, θα σας φάη αυτή. Και περιττόν να κινή τον κόπον να σας φάη. Διότι, όπως ξέρετε, η Λερναία αυτή "Υδρα άπέναντε μολυσμενον άέρα, τον όποιον και τώρα αποπνέει και μολύνει όλην την άτμόσφαιραν. Αν προτιμάτε να σας φάη η Λερναία "Υδρα ή να πάθετε άσφυξίαν από την άναπνοήν της, θέμα γούστου και αυτό. "Όσοσδήποτε είναι ζήτημα ζωής ή θανάτου. Αυτόν τον άβλον, να σκοτώσετε την Λερναίαν "Υδραν, αυτόν θα τον επιτελέσετε σεις. Διότι μόνον σεις μπορείτε να το κάμψτε. Ημείς δεν μπορούμε. Έαν δεν το κάμψτε σεις, τον αυτόν σας να αιτιάσθαι, διότι, άρχομένης όλοταχώς της ατομικής εποχής, θα έρχεται συγχρόνως η καταστροφή.

"Η μάλλον, άν έχετε μίαν μόνον Λερναίαν

"Υδραν να σκοτώσετε. Δύο είναι εις την παλιν μας αι Λερναίαι "Υδραι, διότι εις την ελληνικήν προσετέθη και άλλη μία. Ας αρχίσωμε από την νεότεραν. Η σύγχρονος Λερναία "Υδρα, το φρούτο της εποχής μας, είναι η άποικισμός.

Κυρίαί και Κύριοι, η ύποκρισις ύπρχε πάντοτε. Αυτή, άλλωστε, ώδήγησε τον Θεάνθρωπον εις τον Σταυρόν. "Ο Κύριος ποτέ δεν έπαισται όμιν άμαρτωλοί». "Ισα - ίσα τους άμαρτωλούς τους βλέπει όπως ο ιατρός τον άσθενή του. Είπαν όμως ούτοι όμιν ύποκριταί. Σήμερα όμως η ύποκρισις έχει γίνει καθεστώς. Έχει φθάσει εις ένα σημείον άποπικτικόν. Ημείς οι προσδύτες οι κολλημένοι εις την ύποκρισιν. Σεις αντιθέτως... δι δεν ξέρετε τι θα πη ύποκρισις, έ, άν μπορού να είμαι τόσο ύποκριτής, ώστε να σας κάνω τέτοιον... κομπλιμέντο! Βεβαίως και σεις ξέρετε την ύποκρισίαν, αλλά ύφίσταται μεγάλη διαφορά, όπως και να το πάρετε. Σεις έχετε σιγμάς ύποκρισίας. Αλλά ακόμη άν προφθάσατε να μολυνθίτε. Δέν σας έπαινώ δι' αυτό διαπιστώνω άπλως. Δέν έχετε ακόμη προφθάσει να μολυνθίτε. Είσθε ακόμη άμόλυντοι. Επομένως είσθε οι άρμόδιοι να δώσετε μίαν νόταν ειλικρινείας εις την κοινωνικήν μας ζωήν, να κυπτήσετε τα κατά συνθήκην ψεύδη. Δέν χρειάζονται πολλά. Να δείξετε την άγρίαν σας όταν σας κοροϊδεύουν. Και να πητε: "Τόσο μυαλό το έχωμε διά να καταλάβωμε ότι μάς κοροϊδεύει, και τήν ειλικρινείαν την έχωμε διά να δείξωμε ότι το καταλάβαμε. "Ιδίως όπου μεγάλη λόγια συνοδεύονται προδήλως από εκδηλώσεις βίου οι όποιοι δεν ταυρίζουν με τα μεγάλα λόγια. Αυτή είναι η μία Λερναία "Υδρα, η καινούργια.

"Αλλά σας περιμένει και άλλη μία Λερναία "Υδρα, την όποιαν πρέπει και αυτήν να την κυπτήσετε. Είναι ο άποικισμός. Αυτή πλέον δεν είναι καινούργια, είναι άρχαία, είναι το προαιώνιον έλάντωμα της φυλής μας. "Οσάκις με ξένους ίδίως όμιλως καλούμαι να απαντήσω εις τας αιτιάσεις, θυμάσθαι, του Φαλαεργίου ότι ατό Έλληνων γένος εξέτηλον έγένετο, όπως μετεφράσθη έλληνιστί παλαιά, η άπάντησις μου είναι μία: Πώς έγένετο «εξήτηλον». άφου ζώμεν τα έλάντωματα των άρχαίων Έλλήνων; Είναι η καλύτερα άπόδειξις της συνολής του έθνους. Αμα ιδίως εις την «Ιλιάδα» πώς εφάρθθι ο Άχιλλεύς και παράτησε σύζυγον τον πόλεμον των Έλλήνων, διότι ήκηκθη τέλος πάντων κάπου, και άπ' εκεί πηδήσατε εις τα «Απομνημονεύματα» του στρατηγού Μακρυγιάννη και ιδίως πώς διεξήγετο ο άγων εκείνος, και έλθετε και εις την σημερινήν εποχήν, έλέπετε ότι είναι ένα ένιαιον έθνος, που το δένει ο άποικισμός και η εγωπάθεια. Έ, ναι, αλλά άν μπορούμε να φθάσωμε εις την ατομικήν εποχήν με αυτόν τον άποικισμόν. Και εμείς μόν, παιδιά, με αυτόν τον άποικισμόν έτεροφνημεν πλέον. Σεις όμως ζήτε εις μίαν εποχήν κοινωνικών ρευμάτων, όπου έχει ύποχωρήσει η άτομική σκέψις και η φιλελευθέρη σχολή, και όποι από σας άν είσθε οικονομολόγοι και κα-

ταλαβαίνετε από την ύποχώρησιν του ατομιστικού οικονομικού πνεύματος. "Όλα αυτά άποτελούν παιδαγωγούς διά ν' αντικατασταθί γενικώτερον ο τρόπος του σκέπτεσθαι από ατομικού εις κοινωνικόν.

Παιδιά, μη χάσετε την εύκαιρίαν. Καλλιεργήσατε το κοινωνικόν πνεύμα υπό την έννοιαν του ύπερατομικού, του νά μη ενδιαφέρωμαι μόνον διά τον εαυτόν μου, αλλά να σκέπτομαι την όλότητα, είτε είναι το έθνικόν σύνολον, είτε είναι το κρατικόν σύνολον, το συμφέρον της όλότητος, είτε της κοινωνικής, είτε το συμφέρον της πατρίδος, πάντως προσέξατε να κυπτήσετε τον άποικισμόν. Διότι ούδεις ποτέ άβάρδους κατακτητής μάς έκανε το κακόν το όποιον μάς έκανε ο άποικισμός. Αν μπόρεσατε να μελετήσατε την ιστορίαν της Άλωσης της Κωνσταντινουπόλεως υπό των Τούρκων, θα ιδίτε ότι ο Μωάμεθ ο Πορθητής ήτο ο ελιγώτερον φοβερός έχθρός, μπροστά εις τον άποικισμόν που μάς έδρανε την ώρα που ο Πορθητής ήτο έτοιμος να καταλάβη την Πόλην.

Αυτοί είναι οι δύο έδλοι, η ο ένας Άβλος. Με την άγνόητά σας, που την έχει σύμφυτον η ηλικία σας, να δώσετε καινούργια ζωή —εσείς να την δώσατε, όχι να την ζητάτε, αλλά να την δώσατε— εις το θέμα ειλικρινείας και εις το θέμα ύπερατομισμού. Αυταί αι δύο εύκαιρίαί είναι δύο εϋθύνη. Με αυτάς θα πάρετε, εσείς πλέον, στα χέρια σας την σκυτάλην και θα πάρετε μια ώρα άρχίτερα στα χέρια σας τας εϋθύνας διά την δικαιοσύνην των τυχόν της χώρας αυτής. Εσείς, παιδιά, αναζητήσατε μέσα σας την εϋθύνην.

Αυτά είχα να πω διά σας, παιδιά, που μου δίνετε την χαράν να παρακολουθίτε την ώμλίαν αυτήν. Και άφου σας εύχαριστήσω διότι είχατε την ύπομονήν να με ακούσατε έως τώρα, ταυτα λέγοντα, να σας πω κάτι άλλο:

Πρό ήμερών είχα δεί ένα όνειρον. Ήκούσθη ένα σάλπισμα. Μην ζητάτε λεπτομέρειες, διότι τα όνειρα άν άφήνουν λεπτομέρειες. Αυτό το σάλπισμα είχε το νόημα: σώσατε την νεολαία μας! Ανεβάσατε την νεολαία μας. Αναψύσατε την νεολαία μας. Αγαπήσατε την νεολαία μας. Και μόλις ήκούσθη αυτό το σάλπισμα —λέει το όνειρο—, άμέσως οι παράγοντες του πολιτισμού των ήμερών μας ήχρισαν ο ένας μετά τον άλλον να προσέρχωνται εις το προσκήνητόν, να άποδώνουν πᾶσαν άλλην μέριμναν και να άφιερώωνται εις την άγάπην προς την νεολαίαν. Η πολιτεία, ά! βεβαίως, η πολιτεία άφρσε πᾶν άλλο και άμέσως έγινε όλη άγάπη προς την νεολαίαν. Η πολιτική ανέθηκε άμέσως, έγινε μεγάλη πολιτική, όπως έζητήσαμεν εις σειράν άφρων δημοσιευθέντων εις το περιοδικόν «Συζήτηση». Η Έκκλησία, αυτή έσπεξε διά να φέρη τον ήγασμενον των αιώνων, άφηνουσα πᾶν άλλο θέμα κατά μέρος. Η παιδεία, το πανεπιστήμιον, τίποτ' άλλο άν έσκέφθησαν έντός άπό αυτά. Και, μάλιστα, όλοι αυτοί συνήλθαν —λέει το όνειρον πάντοτε— και είπαν: το 1966 θα είναι το έτος της ελληνικής νεολαίας. Θα άφρώσωμε κάθε άλλη μας μέριμνα, μά κάθε άλλη μέριμνα, και εξ όλης της καρδιάς και εξ όλης της ψυχής και εξ όλης της διανοίας μας θα άφιερωθώμε εις την προσπάθειαν διά την νεολαίαν. Ένας χρόνος — λίγο είναι; Να πραγματοποιηθί αυτό το όνειρον, να έχωμε ένα 1966 όπου εκεί θα δάλωμε όλη μας, μά όλη μας την καρδιά, και να δίτε πώς αλλάζει η κατάσταση με ταχύτητα και αυτή διηπειρωτική πυρκαλίου.

Αυτά λέει το όνειρον. Σεις τί λέτε, κύριοι, θα πραγματοποιηθί αυτό το όνειρον; Έγώ άν δεν το πιστεύω ότι θα πραγματοποιηθί. Ήσαν από εκείνα τα όνειρα τα όποια καλόν είναι να μη τα βλέπη κανείς, διότι έρχεται η πραγματικότητα και είναι άσχημη ή άφύσικη. Είχα όμως και ένα δεύτερον όνειρον. Και

ΜΕΛΙΣΣΙ. Η πανεπιστημιούπολη Β. Έλλάδος

Ο.Η.Ε. Το πανεπιστήμιο των Άθηνών

το όνειρον αυτό το όρείλω εις κάτι το όποιον έχω άκούσει και πιθανόν να το έχετε άκούσει και σεις. Ύποθέσωμεν, ο μη γένοιτο, ότι αυτή την στιγμή που μιλάμε εις την αίθουσαν αυτήν κόβεται το ρεύμα και η αίθουσα θυδίζεται εις το σκότος. Και ύποθέσωμεν, κυρίαί και κύριοι, ότι κάποιος από εδώ ανάδει το κεράκι. Με το ένα αυτό κερί άλλαξε η κατάσταση. Έπαψε η αίθουσα αυτή να είναι σκοτάδι. Είναι ήμίφως, είναι άνεπαρκές φώς, σύμφωνοι, αλλά άν είναι σκοτάδι. Εγώ έχω κάνει εις το πανεπιστήμιον μάθημα (αυτό που λέω εδώ έγινε στ' αλήθεια) και το συνέγισα το μάθημα με ένα —ένα μόνον— κερί! Έ, λοιπόν, σκεφθήτε αυτό, εις το κάτω — κάτω, όσοι είναι εδώ παρόντες, σκέπτονται: «Πού να περιμένωμε εμείς την Πολιτείαν και την Έκκλησίαν και το πανεπιστήμιον και λοιπά. Εγώ θα ανάψω ένα κεράκι, ενώ θα γίνω φως. Πόσο; "Όσο μπορώ. Να γίνη, λοιπόν, καθένας μας φως ή, άν δώλετα, νησίς υγείας. Πόσο θα ήτο πράγματι άλλαγμα η κατάσταση, εάν οι καλοπροαίρετοι άνθρωποι έμάθωναν πόσον ήμπορούν καλό να κάνουν και μόνοι τους. Δέν μάς λείπουν, κύριοι, οι καλοπροαίρετοι άνθρωποι. Μας λείπει η έπίγνωση του τί ένας ήμπορεί να κάνει, άρκεί να μη περιμένη τους άλλους. Άρκεί να ξεχάσθ την ένστασιν ατού μη έκπληρωθέντος συναλλάγματος». Και να μη λέει: «άφου οι άλλοι άν δεν έκαμνν το χρέος των, άρα ούτε εγώ ύποχρεομαι».

Και έτσι έρχομαι εις την τατάρτην και τελευταίαν πρότασιν. Πρέπει να κάνωμε το χρέος μας και ο μόνος μας έστω. Και εις την έρημον άκόμη. Μου έδόθη άλλοτε η εύκαιρία να το εκθέσω αυτό: "Όποιος άν ήμπορεί εις την έρημον να νικήσθ, άν ήμπορεί να κυβερνήσθ τη πλήθθ, "Όποιος ήμπορεί να είναι μία ακιρωτός υγείας, μία νησίς υγείας, θα ήπορθ να κάνει καλό. Έάν ποτέ αι μυριάδες των καλοπροαίρετων ανθρώπων που πλημμυρίζουν την Έλληνίδα γην, από των βορειοτατών ακριτικών περιοχών μέχρι των νοτιωτάτων άκτών της Κρήτης, άν ήμπερυσαν αυτοί οι άνθρωποι να το μάθουν αυτό, πᾶσον θα ήλλαξε η κατάσταση, διότι η ατομική εποχή άν περιμένει.

Μία παρένδσις διά μαρικούς: Και η Κοινή Άγορά άν περιμένει. Κλείνει η παρένδσις.

Αυταί ήσαν αι τέσσαρες προτάσεις που είχα να θέσω ενώπιόν σας. Και, προκειμένου τώρα να έλθωμεν εις την εφαρμογήν, θα πω ότι το πρώτον είναι, άφου σκοτώσαμε την πρώτην Λερναίαν "Υδραν, την ψευτιά, την ύποκρισίαν, το κατά συνθήκην, να ήχοδομήσωμε διά τον εαυτόν μας μίαν τιμίαν κοσμοθεσίαν. Είς την όποιαν, με συνεπή και έλευθέρην περί του παντός στοχασμόν, να λάβωμεν, πρώτον, θέσιν συνεπή και τιμίαν έναντι εκείνου που άναφέραμεν εις την όμιλίαν του περασμένου μηνός, ως την κυρίαν αιτίαν του κακού, τούτέστιν έναντι του όλισμοδ. Είς τον όλισμό είναι αλήθεια, είναι αλήθεια. Έάν, αντίθέτως, αλήθης είναι η πνευματική θεώρησις της ζωής και του παντός, τότε να προσέλθωμεν εις αυτήν. Έάν αισθανώμεθα την πίστιν μέσα μας, να πιστεύωμε. Έάν άν έχωμε την πίστιν, να είμεθα άφραγώς άπιστοι. Έχωμεν ανάγκην άπιστών ανθρώπων, δηλαδή που άν κρύβουν την άπιστίαν των. Δέν αντίγραψον τον Καβάφν, μη νομίζετε: «Και οι θάρβαροι ήσαν μία κάποια λύσις». "Όχι. Παίρνω την πραγματικότητα. Έχωμεν ανάγκην άπιστων, διότι έχωμεν ανάγκην πιστών! Και μόνον άν δώσωμεν έλευθέρην διάξοδον εις την άπιστίαν, μπορούμε να έχωμε πίστιν. Άλλίως έχωμεν μίαν κατάσταση νόθον, όπου άν έέρει ούτε ποίος είναι πιστός, ούτε ποίος είναι άπιστος.

Αυτό είναι το πρώτον. Αμα αι κεφαλαί της Λερναίας "Υδρας φύγουν από την μέση, άμα πεθάνη η Λερναία "Υδρα, θα ήχοδομήσωμε την κοσμοθεσίαν μας, θα ήμολογήσωμε την

πίστιν μας, η έστω την άπιστίαν μας, αλλά θα είμεθα τίμιοι άνθρωποι και εις το μέν και εις το δέ. Θα είναι τούτο ένα ξεκίνημα. Διότι η κορομωρία είναι το ξεκίνημα άνευ του όποιον ούκ έσται των κακών παύλα.

Δεύτερον, μάς χρειάζεται ένας υγιής άνθρωπος. Άναφέρωμεν εδώ εις όσους εξ ήμων άτενίζουν προς τον ούρανόν το βλέμμα, περιφρονούντες την γην. "Όσοι διάζονται να φύγουν από την γην διά να πάνε εις τον ούρανόν. λησμονούν ότι και η γή άστρον του ούρανού είναι και εύρίσκονται ήδη εις τον ούρανόν, όταν άντιμετωπίζον ταυτα τα γήινα προβλήματα τούτης της γής σαν τον Σπινόζα, *sub specie aeternitatis*, με το φώς της αιωνιότητος.

Από δέ το σκότωμα της δευτέρας Λερναίας "Υδρας, δηλαδή του ατομισμού, έχει να ώφελθθ η ο Χριστιανισμός μας, ο όποιος ένίηκε τους Καίσαρες, ένίηκε τους σοφούς και ήττήθη από τον άποικισμόν ήμων των χριστιανών. Έγινε κάτι το νόθον μέσα μας, το όποιον έγινε αμωρόν έλας. Με το σκότωμα αυτής της Λερναίας "Υδρας, θα ζωντανεύθι ο Χριστιανισμός μας και θα γίνη πραγματικά Χριστιανισμός της ένότητος των πολλών μελών, όπως το ώνερεώετο, άλλου είδους άνευ αυτού, ο Άπόστολος Παύλος.

Και, τρίτον, η κοινωνική δικαιοσύνη. Κύριοι, συζητήσις περί του περιεχομένου και των συντηρημένων προστάσεων της κοινωνικής δικαιοσύνης ήμπορεί να υπάρξθ. Αλλά άν ήμπορώ να καταλάβω πώς είναι δυνατόν να γίνη συζήτησις περί του ότι χωρίς κοινωνικήν δικαιοσύνην άν ήμπορεί να υπάρξθ πολιτισμός, ζωή, άτομον. Και όσοι ένοχλούνται από την πάλιν των τάξεων, άς έχουν ύπ' όφιν των ότι την πάλιν θα την αντικαταστήσθ μόνον η δικαιοσύνη. Αυτό το είδεν ήδη ο καπιταλισμός, από λόγους καθαρώς ώφελιμοθηρικούς. Ημείς το λέμε τώρα από πνεύμα αιωνιότητος, διά να σκοτωθί η δευτέρα Λερναία "Υδρα, ο ατομισμός. Με το όποιον θα ήμπορέσωμε να έχωμε την κοινωνικήν ένάτησιν της ζωής, την κοινωνικήν δικαιοσύνην. Και τότε θα έχωμεν αυτό που λέγει η Γραφή: ακανούς ούρανούς και καινήν γην άν οίς δικαιοσύνη κατοικήει.

Χωρίς αυτά τα τρία, άν ήμπορεί η άνεβθ ή εποχή μας. Και άν άν άνεβθ η εποχή μας, παιδιά μου, ούτε η ιδική σας —θα πω την λέξη— τύχη ήμπορεί να βαλτωθί. Μην παρασφύδθτε ποτέ εις σκέψεις ότι οι προσδύτες ποτέ θα διορθωθούν, άν η εποχή μας άν άνεβθ, και άν άν άνεβθ έσείς ν' άνεβθ, εις τα σημεία που ήμπορείτε έσείς να βοηθήσατε. Δι τύχαι σας είναι στα χέρια σας. Έμείς άπλως θα βοηθήσωμε. Σεις έχετε το μεγαλότερο μέρος των εϋθύνων, διότι ήμείς μόν έχωμεν τα κλειδιά των δημοσίων θέσεων, σεις όμως έχετε τα κλειδιά της ανθρώπινης ψυχής. Τα δικά σας κλειδιά είναι σπουδαιότερα από τα δικά μας!

Σας εύχαριστώ πολύ που με ήκούσατε. Αυταί είναι αι προτάσεις που θέτω υπό την κρίσιν σας, ότι χρειάζεται μέσα μας η έννοια του χρέους να υπάρξθ, η έννοια της αλήθειας να ζωντανεύθ, η συνειδήσις της εϋθύνης να πάρη δύναμιν, να μην περιμένωμε τους άλλους, αλλά έστω και μόνοι μας ν' άγωνισθώμε. "Όχι μόνον ως συναγωνισταί, αλλά και ως άγωνισταί, μόνοι μας έστω.

Με το να σας εκθέσω αυτά, σας είπα τί περιμένουν και η Έλλάς και η ζωή και η ατομική εποχή από σας, παιδιά. Αυτά είχα να σας πω.

Αυτά είχα να σας πω. Και με το να σας τα πη αυτά ο όμιλητής φρονεί ότι έξαπλώσας το χρέος του με τας τρεις αυτές όμιλίας. Τώρα αρχίζει το χρέος του άκροατού, ο όποιος έχει χρέος να κρίνη, να δικασθ. Και η να άπορίψθ η να δεχθθ. Έν πάση, όμως, περιπτώσει, είτε άπορίψθ, είτε δεχθθ να το κάνη, με πᾶσαν συνέπειαν!

ΒΑΡΔΟΥΣΙΑ. Χιονοσκεπαστα, άγρια, άφιλόξενα. Ή χειμωνιάτικη θύελλα μαίνεται στις απόκρημνες πλαγιές και στις κάθετες, σχεδόν, κορυφές τους, όπου το χιόνι έχει μεταβληθεί σχεδόν σε πάγο. Καί όμως, μία ομάδα θαρραλέων όρειθατών αποφάσισε να εισχωρήσει μέσα σ' αυτό το έχθρικό περιβάλλον και να φτάσει ως τις πιο ψηλές κορυφές.

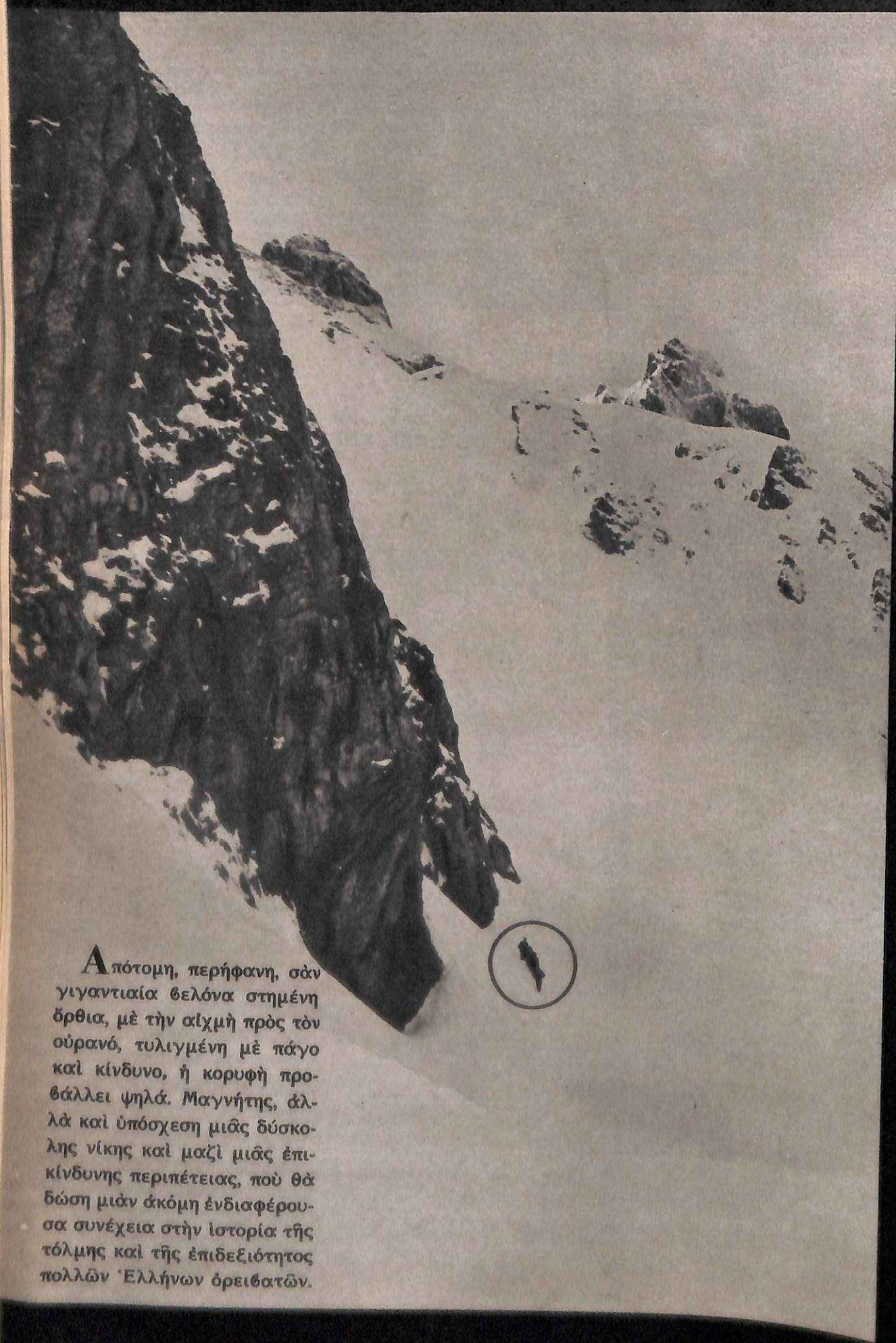
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΣΤΑ 2.500 μ.

ΟΙ ΤΟΛΜΗΡΟΙ Άθηναίοι όρειθάτες, ανάμεσά τους και μία γυναίκα, έχουν ξεκινήσει. Το χιόνι παγωμένο απλώνει γύρω τους την λευκή απραντοσύνη του. Ο χειμώνας σ' όλο το μεγαλείο του τυλίγει με πυκνά σύννεφα και χιονοθύελλες τις άγριες και άπρόσιτες βουνοκορφές.

Πέντε όρειθάτες και μία όρειθάτισσα, ξεκίνησαν την παραμονή των Χριστουγέννων για να φτάσουν στα Βαρδούσια, ν' ανέβουν με τις δυσμενέστερες συνθήκες, από τις πιο δύσκολες και απρόσιτες πλαγιές και να φτάσουν στις κορυφές τους. Τα Βαρδούσια με την απaráμιλλη άλπική εμφάνιση παρουσιάζουν αυτή την εποχή έξαιρετικό ενδιαφέρον για τους πιο θαρρετούς και τολμηρούς όρειθάτες. Αυτός ο όρεινός όγκος της Ρούμελης ύψωνεται περήφανος και κατάλευκος, γεμάτος επιβλητική μεγαλοπρέπεια. Έδω ή έπαρση και ή δειλία δεν έχουν θέση. Παντού παραμονεύει ο κίνδυνος, αλλά πάντα υπάρχει ένα πέρασμα για τον έμπειρο και αποφασιστικό όρειθάτη. Τα έξη μέλη της ομάδας ξεκίνησαν από το καταφύγιο του σωματείου τους, του «Πεζοπορικού Όμιλου Άθηνών», που βρίσκεται σε ύψόμετρο 2.000 μ. και προχώρησαν βαθιά ως την καρδιά των Βαρδουσιώτικων βουνών. Στην αρχή ήταν κάπως εύκολα, αλλά ύστερα από λίγο ανάγκαστηκαν να δεθούν και να κατακτούν με σκαπάνες και με πολύ μεγάλη προσπάθεια το κάθε βήμα της πορείας τους προς την κορυφή, από την απόκρημνη πλευρά της.

ΔΕΜΕΝΟΙ οι σύντροφοι της μεγάλης έρημιας ανεβαίνουν βήμα - βήμα. Με τα «πιολί» (τις όρειθατικές σκαπάνες) στο χέρι θαβίζουν τώρα για την πιο όπερήφανη κορυφή των Βαρδουσίων, όπου το χιόνι είναι τόσο άπικίνδυνο.

Δυὸ ἄνδρες καὶ μιὰ γυναίκα ὀρειβάτες

ΜΟΝΟΙ, μεταξὺ οὐρανοῦ
καὶ γῆς —μιάς γῆς παγα-
μένης καὶ ψυχρῆς, ἐνὸς οὐ-
ρανοῦ σκοτεινοῦ πού μπο-
ρεῖ κάθε στιγμή νὰ ἐξα-
πολύσῃ τὸν χαλασμέ-ν-
ον ἀρχηγὸ τῆς ὁμάδος προ-
χωρεῖ. Πίσω του ἀνέλκουν
θοῦν οἱ ἄλλοι, ἀνέλκουν
σκαλιὰ γιὰ νὰ πατοῦν καὶ
προσθετικά, βῆμα πρὸς
βῆμα, κερδίζουν ὕψος καὶ
πλησιάζουν στὴν κορυφή.

ΠΑΡΟΙΣΙΑΣ

ΣΑΝ μικρές μέσες στὸν
κίδες(ἀριστερά κι ὀρεί-
κύκλο), φαίνονται κι ὀρεί-
βάτες στὴ βάση τοῦ ὄ-
βηπλαγιάς. Πίσω ἀπὸ τὸν
ἀπότομο ὄραχο διακρίνε-
ται ἡ κορυφὴ τοῦ μαυρί-
ζει μέσα στὸ ἀέραντο ἄ-
σπρο βασίλειο. Τρεῖς ὀ-
καὶ τὸ χιονιοῦ. Βάθιστοι οἱ
λόκληροι ὥρες βάθιστοι οἱ
ὀρειβάτες μέσα στὴ βυλ-
λα καὶ με ὀρατότητα μη-
δὲν. Ἐπειτα ὅμως ὀ και-
ρὸς ἀπότομο ὥρατασε. Τὸ
ἔγμα ἔγινε πρὸ ταχὺ πλά-
ξια, ἡ κορυφὴ ἐν ὀφεί.
κας εἶναι πρὸ

«Άσημη μέχρι χθές για το διεθνές κοινό, η Βίρνα Λίζι, γνωρίζει ήδη την παγκόσμια καθιέρωση στην νέα υπερπαραγωγή του Χόλλυγουντ, στο πλευρό του Φράνκ Σινάτρα.»

Χάρις στη Βίρνα Λίζι

τό Χόλλυγουντ κοιμάται πιά ήσυχα

ΑΠΟ ΤΑ πρώτα της καθήκοντα, μετά την άφιξη της στην Μέκκα του κινηματογράφου: Έπίσκεψη στην πανακοθήκη του Χόλλυγουντ — και οι απαραίτητες πόζες για τους παρισταμένους φωτογράφους.

«Ο ΚΟΣΜΟΣ βοήθη το καινούργιο είδωλό του, διαφημίζει το Χόλλυγουντ το νέο του απόκτημα, και η Μαίριλιν Μονρόε την αντίξια διάδοχό της». Οι παραγωγοί μπορούν να κοιμούνται πιά ήσυχοι...

Το άστρο της Βίρνα Λίζι ανέρχεται συνεχώς. Μετά τον Τζάκ Λέμον, ο νέος συμπρωταγωνιστής της στην καινούργια ταινία, που έκλήθη να γυρίσει στο Χόλλυγουντ, είναι ο Φράνκ Σινάτρα κι αυτό σημαίνει καθιέρωση κι άνοδο για την μέχρι χθές άσημη στο διεθνές κοινό 'Ιταλίδα ήθοποιό, που φαίνεται ότι κατέχει σταθερά τα σκήπτρα του σέξ.

Η Βίρνα, μόλις τελείωσε στην 'Ιταλία το γύρισμα της ταινίας του Πιέτρο Τζέρμι «Κυρίες και Κύριοι», μία σάτιρα των Ιταλικών επαρχιακών ήθων, κατά το πρότυπο του «Ατιμασμένη και Έγκαταλελειμμένη», στην οποία παίζουν επίσης ο Γκαστόν Μοσίν, η Μπέμπα Λονκάρ και ο ίδιος ο σκηνοθέτης Πιέτρο Τζέρμι. ■■■

ΑΠΟΚΑΛΥΨΘΗΤΕ! Ένας καινούργιος θρόνος γεννιέται. Μιά άσπρη ομορφιά, μία τέλεια γυναίκα, μία άρκετά έμπορικη στάρ. Τό νέο απόκτημα, η Βίρνα Λίζι.

ΤΟ ΜΠΑΛΛΕΤΟ ΤΗΣ ΣΑΡΡΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Η ΖΑΝΙΝ ΣΑΡΡΑ ΣΕ ΜΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΑΠΟ ΤΗΝ «ΣΦΑΓΗ ΤΩΝ ΑΜΑΖΟΝΩΝ»

Προερχόμενο από την Αίγυπτο και κατευθυνόμενο στο Βέλγιο, το συγκρότημα «Μπαλλέ Τε-ατρ ντε Παρί» θα δώσει μια μοναδική παράσταση στις 21 Ιανουαρίου στο θέατρο «Κοτοπούλη» με χορογραφίες Φοκίν, Λιφάρ, Σαρρά και Κάρτερ. Έπικεφαλής του γαλλικού συγκροτήματος είναι η Ζανίν Σαρρά, που χαρακτηρίστηκε σαν «παιδί-θαύμα», όταν σε ηλικία 12 ετών έθριάμβευσε στην ταινία «Ο θάνατος του Κύκνου» του Ζαν Μπενουά - Λεβύ. Η Σαρρά είναι μία από τις σπάνιες περιπτώσεις ενός παιδιού - θαύματος, που ξεπληρώσε και ξεπέρασε τις πρώιμες υποσχέσεις του ταλέντου, γιατί δεν διακρίθηκε μόνον ως χορεύτρια, για τις έρμηνευτικές και δεξιότητες, αλλά και ως χορογράφος.

Ο Ρολάν Πετί ήταν εκείνος που έδωσε την πρώτη μεγάλη ευκαιρία στην Σαρρά, το 1945. Ήταν μία εποχή που η Όπερα των Παρισιών, με την αυστηρή προσήλωση στην παράδοση, δεν ικανοποιούσε πολλούς χορευτές της γενιάς που ωρίμασε στα χρόνια της κατοχής. Ένας από αυτούς, ο Ρολάν Πετί, συμμετείχε στην ίδρυση, το 1945, των «Μπαλλέτων των Ήλυσίων Πεδίων».

Για το συγκρότημα του Πετί η Ζανίν Σαρρά παρουσίασε την «Τράπουλα» (Jeu de cartes) του Στραβίνσκυ. Η χορογραφία της, μοντέρνα σε ύφος, έφευρετική και έντελως προσωπική, έγινε δεκτή με ένθουσιασμό.

Μετά την διάλυση του θιάσου των Ήλυσίων Πεδίων, η Σαρρά χορογραφεί για διάφορα συγκροτήματα τα μπαλέτα «Αντάμ Μιρουάρ» σε σέ λιμπρέττο Ζαν Ζενέ, «Η γυναίκα και η σκιά της» του Κλωντέλ, «Κρεσσίντας» για την Σωδιρέ και άλλα.

Το 1951 συγκροτεί δικό της θίασο, με τον όποιο περιοδεύει στις γαλλικές επαρχίες και αντιπροσωπεύει την Γαλλία σε διάφορα ευρωπαϊκά φεστιβάλ. Την εποχή αυτή παρουσιάζει δυο από τα σημαντικότερα έργα της, την «Σφαγή των Αμαζόνων» και τα «Φύκη».

Επί 10 συνεχή χρόνια περιοδεύει με τον θίασό της ανά τον κόσμο, ζώντας την... νομαδική ζωή της χορεύτριας, που δεν ανήκει σ' ένα κρατικό συγκρότημα.

Τον Δεκέμβριο του 1961, στις παραμονές μιας νέας περιόδου της στίς «Ηνωμένες Πολιτείες», άρπάζει το κοστούμι της φωτιά κατά την διάρκεια δοκιμών στην γαλλική τηλεόραση. Η Σαρρά παθαίνει σοβαρά εγκαύματα, η ζωή της κινδυνεύει, αλλά είναι πιο τυχερή από την συνάδελφό της του περασμένου αιώνα, την Έμμα Λίβρυ, που πέθανε, όταν το κοστούμι της άρπαξε φωτιά στις δοκιμές ενός μπαλέτου. Με την μοναδική εκείνη πειθαρχία του νου και του σώματος, που αποκτάται με την καθημερινή, επί χρόνια, χορευτική άσκηση και με την θέληση και το θάρρος που την χαρακτηρίζαν πάντοτε, είναι σε θέση σε 10 μήνες να ασχοληθεί και πάλι με την χορογραφία. Προσλαμβάνεται ως διευθύντρια του χορευτικού τμήματος του «Μεγάλου Θεάτρου» της Βιέννης, για το όποιο χορογραφεί το μπαλέτο «Το δόγμα σου θα είναι... Τριστάνος».

Το 1964 ιδρύει με τον Μιλοράντ Μίσκοβιτς το «Μπαλέτο των Παρισιών», με το όποιο συμμετέχει στο δεύτερο διεθνές φεστιβάλ χορού της γαλλικής πρωτεύουσας. Το Παρίσι, ξαναβρίσκει με χαρά και αγάπη την Ζανίν Σαρρά, κοινό δέ με χαρά και κριτική υποδέχονται με δυσμενή σχόλια δυο από τα καινούργια μπαλέτα της. Γεγονός που δεν εμποδίζει, πάντως, τον κριτικό των «Τάμπος» του Λονδίνου να παρατηρήσει ότι αυτό δεν έπεσκασε το έργο της Σαρρά, η οποία με τα «Φύκη» που παρουσίασε το 1953 έδειξε σημαία ότι αναδεικνύεται ως η πιο σημαντική χορογράφος της Γαλλίας από της εποχής του Πετί.

Ο άμεσος συνεργάτης της Σαρρά, Γιουγκοσλάβος Μιλοράντ Μίσκοβιτς, ήταν ήδη σε ηλικία 17 ετών, πρώτος χορευτής της Όπερας του Βελιγραδίου. Από το Παρίσι, όπου πήγε να μελετήσει με την Όλγα Πρεομπράζεβσκα, ξεκίνησε την διεθνή καριέρα του, συμμετέχοντας στα μεγαλύτερα χορευτικά συγκροτήματα «Ρωσικά Μπαλέτα του συνταγματάρχη ντε Μπαζίλ», το «Ιντερνάσιοναλ Μπαλέ», τα «Μπαλέτα ντε Κουέβας», το «Φεστιβάλ Μπαλέ» του Λονδίνου. Στο συγκρότημα Σαρρά συμμετέχουν επίσης ο Λουί Ντιάζ, της Όπερας της Γενεύης και η Ζοζέτ Κλαβιέ, άλλοτε πρώτη χορεύτρια της Όπερας των Παρισιών.

Η Κλαβιέ είναι ήδη γνωστή στο αθηναϊκό κοινό από την εμφάνισή της στην εορταστική παράσταση για τα 10 χρόνια του «Ελληνικού Χοροεράματος». Με παρτενέρ των «Ελλήνων χορευτών» Λεόν ντε Πιάν, ο οποίος προσελήφθη τελευταίως ως δάσκαλος του μπαλέτου της Λυρικής Σκηνής, η Κλαβιέ είχε χορέψει τον «Αρλεκίνο» της Σαρρά.

ΡΕΝΑ ΑΓΙΟΤΡΙΔΟΥ

ΜΙΑ σκηνή από το «Κοντσέρτο», σε μουσική Γκορήκ, με την Ζανίν Σαρρά και τον Μιλοράντ Μίσκοβιτς. Είναι το μόνο έργο της Γαλλίδας χορογράφου που θα δοθεί στην Αθήνα από το «Μπαλέ Τεατρ ντε Παρί»...

Ο ΜΙΑΟΡΑΝΤ Μίσκοβιτς, ένας από τους μεγάλους εντανασέρ νόμπλς της εποχής μας. Ο γιουγκοσλαβικής καταγωγής χορευτής έχει εμφανιστεί με μερικές από τις μεγαλύτερες σύγχρονες χορεύτριες, όπως οι Μάκοβα, Σωδιρέ, Ζανναίρο.

Ο ΕΛΛΗΝΑΣ χορευτής Λεόν ντε Πιάν και η Ζοζέτ Κλαβιέ, άλλοτε πρώτη χορεύτρια της Γαλλικής Όπερας, σκηνή «Αρλεκίνο» της Σαρρά. Η Κλαβιέ είναι γνωστή στο αθηναϊκό κοινό από την εμφάνισή της στην εορταστική παράσταση των δέκα χρόνων του «Ελληνικού Χοροεράματος»...

ΑΠΟ τὸ ὄπλοστάσιο τοῦ μουσείου «Ὁρουζίνεγια Παλάτω» (αἰθούσα τῶν ὄπλων) στὸ Κρεμλίνο. Πιστόλια τοῦ 1750 κατασκευασμένα στὴν Τούλ, ἀνῆκαν στὴν τσαρίνα Ἐλισαβέτα Πετρόβνα. Τὰ πιστόλια εἶναι διακοσμημένα μετὰ ξυλογλυπτικῆ καὶ χρυσάφι.

Τὸ Βυζάντιο καὶ ἡ ἐθνικὴ ρωσικὴ τέχνη

ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ἐπὶ τῆς ἀναστήλωσης στὸ μουσεῖο τοῦ Κρεμλί-
νου, ἀποκατέστησαν τὰ ἐπιθήσεια ρούχα τῶν υἱῶν τοῦ τσάρου
Ἰβάν Γκερόβνυ, Ἰβάν τοῦ Τρομερού, καὶ τοῦ γνωστοῦ Ρώσου στρα-
τηλάτη Μιχαὴλ Σκούιν - Σούτσου. Στὴ φωτογραφία, τὸ ἐνδυμα-
τοῦ Σκούιν - Σούτσου. Εἶναι ραμμένο μετὰ ἐπιχρυσωμένο σπειρήτι.

Στὰ ἀπομνημονεύματα τῶν ξέ-
νων, ποὺ ἐπισκέφθηκαν τὴν Ρωσία
τὸν 14ο - 18ο αἰώνα, περιέχονται
πολλὰ στοιχεῖα γιὰ τὴν χλιδὴ τῶν
τσαρικών δεξιώσεων καὶ συμποσίων
στὴν Μόσχα. Ἰδού πῶς περιγράφει
τὴν ὑποδοχὴ τοῦ πατριάρχου Ἰε-
ρεμίου ἀπὸ τὴν τσαρίνα Εἰρήνα:
«Ὁ τὸ ντύσιμο τῆς τσαρίνας ξεπε-
ρνοῦσε σὲ πολυτέλεια τὸ κάθε τι ποὺ
τὴν περιέβαλλε: τὰ περιδέματα καὶ
τὰ βραχιόλια τῆς ἦταν ἀπὸ βαριά,
δλοστρόγγυλα μαργαριτάρια. Τὸ φό-
ρεμά της, γαρνιρισμένο μετὰ γούνες
σαμοῦρι, ἦταν γεμάτο διαμαντόπε-
τρες καὶ σμαράγδια, καὶ τὸ στέμμα
τῆς ἔλαμπε ἀπὸ κάθε λογῆς πετρά-
δια. Ἔῤχε γύρω 12 αἰχμές, στὴν μνή-
μη τῶν 12 ἀποστόλων, καὶ πάνω στὸ
κατάλευκο μέτωπο τῆς τσαρίνας κρέ-
μονταν μεγάλα διαμάντια...»

Ἀπὸ τὶς διαθήκες τῶν τσάρων καὶ
τὶς περιγραφὲς τῆς περιουσίας τῶν
πατριαρχῶν καὶ τῶν βογιάρων μα-
θαίνουμε γι' αὐτὰ τὰ πλοῦτη, ποὺ
ἓνα μέρος τοὺς διατηρήθηκε ὡς τὶς
ἡμέρες μας.

Καὶ φαντάζεται πόσο ὠραία ἔ-
πρεπε νὰ εἶναι αὐτὰ τὰ πράγματα
στὴν ἐποχὴ τους, ὅταν καὶ σήμε-
ρά ἀκόμη τὰ βλέπουμε μετὰ αἰσθημα θαυ-
μασμοῦ καὶ ὑπερηφάνειας. Τὰ περισ-
σότερα εἶναι ἀριστουργήματα, ἔργα
μεγάλων τεχνιτῶν, ποὺ ἐνασπῆραν
ζωὴ στὰ χεῖρες τῶν τεχνιτῶν - ἐπι-
σκευαστῶν.

Ὁ 15ος αἰώνας στὴν ρωσικὴ τέ-
χνη εἶναι μιὰ πολὺ ενδιαφέρουσα πε-
ρίοδος. Ἀκριβῶς τότε διαμορφώνεται
ὀριστικὰ τὸ πρωτότυπο στυλ ποὺ
χαρακτηρίζει τὴν ρωσικὴ διακοσμη-
τικὴ τέχνη.

Ἡ διείσδυση στὴν Ρωσία τῶν ἐλ-
ληνικῶν εἰκόνων καὶ τῶν ἔργων δια-
κοσμητικῆς τέχνης, ὅπως καὶ τὰ τα-
ξίδια τῶν Ἑλλήνων τεχνιτῶν ποὺ πῆ-
γαιναν νὰ ἐργασθοῦν στὴν Μόσχα
καὶ ποὺ ἔγιναν πολὺ συχνὰ στὸ τε-
λευταῖο τέταρτο τοῦ 14ου αἰώνας
καὶ συνεχίσθηκαν καὶ τὸν 15ο αἰώ-
να, δὲν μπορούσαν παρὰ νὰ ἀφήσουν
τὰ ἴχνη τους. Μεγάλο ρόλο στὴν σύ-
φιξη αὐτῶν τῶν σχέσεων ἔπαιξε
ὁ γάμος τῆς Ἀννας, κόρης τοῦ πρίγ-
κιπος τῆς Μόσχας Βασίλη Νεμίτριε-
βιτς, μετὰ τὸν διάδοχο τοῦ βυζαντινοῦ
θρόνου Ἰωάννη Παλαιολόγο, καθὼς
καὶ ἡ ἀνάδειξη, τὸν 15ο αἰώνα, τοῦ
μητροπολίτου Φωτίου, ποὺ ἦταν ἐλ-
ληνικῆς καταγωγῆς.

Ἐνα ἀπὸ τὰ σπάνια αὐτὰ εὐρή-
ματα εἶναι τὸ χειρόγραφο «Εὐαγ-
γέλιο τοῦ Μορόζωφ», μετὰ χρυσὸ δέσι-
μο, ποὺ φυλάσσεται στὸ μουσεῖο «Ὁ-
ρουζίνεγια Παλάτω». Τὸ χρυσὸ ἐ-
ξώφυλλο τοῦ «Εὐαγγελίου τοῦ Μο-
ρόζωφ» ἔγινε, κατὰ τὰ φαινόμενα, μετὰ
διαταγὴ τοῦ μητροπολίτου Φωτίου.
Ἐτοῖς ἐξηγεῖται ἡ ὁμοιότητα ὀρισμέ-

νων μοτίβων τοῦ μετὰ τὰ καλύμματα
ἐλληνικοῦ τύπου, καθὼς καὶ ἡ ὁμοι-
ότητα στὴν σύνθεση, ποὺ τὸ κάνει
νὰ ξεχωρίζη ἀπὸ ὅλα τὰ γνωστὰ
ρωσικὰ καλύμματα εὐαγγελίων τοῦ
15ου αἰώνας, καὶ τὸ φέρνει πρὸ κον-
τὰ στὸν τύπο τῶν ἐλληνικῶν καλύμ-
ματων. Ὅλα μαρτυροῦν ὅτι τὸ κά-
λυμμα αὐτὸ κατασκευάστηκε ἀπὸ τε-
χνίτες τοῦ Νόβγκοροντ.

Ἡ γέννηση τῶν πολιτιστικῶν δε-
σμῶν μεταξὺ Ρωσίας καὶ Ἑλλάδος
ἀνάγεται σὲ προγενέστερη περίοδο.
Ἡ πριγκίπισσα Ὀλγα πῆγε δυὸ
φορὲς στὴν Κωνσταντινούπολη (τὸ
957 καὶ τὸ 959), ὅπου ἔῤχε συνομι-
λίες γιὰ τὸν ἐκκρίστιανισμό τῆς Ρω-
σίας καὶ ὅπου καὶ ἡ ἴδια ἀσπάσθη-
κε τὸν χριστιανισμό, καὶ ἐπιστρέ-
φοντας στὴν Ρωσία βάπτισε καὶ τὸν
γιό της.

Ἰδιαίτερα στενὲς ἦταν οἱ σχέσεις
τῆς Ρωσίας τοῦ Κιέβου μετὰ τὸ Βυ-
ζάντιο. Τὰ στοιχεῖα τοῦ βυζαντινοῦ
πολιτισμοῦ ἀναζητήθηκαν δημιουρ-
γικὰ μέσα στὸ ρωσικὸ περιβάλλον,
παίρνοντας τὸ ἐθνικὸ του χρῶμα. Γιὰ
κανενὸς ὁμοῦ εἶδους τυφλὴ ὑποτέλεια
δὲν μπορεῖ νὰ γίνη λόγος.

Ὅταν ὁ Γαροσλάδ, ὕστερα ἀπὸ
μακρόχρονο ἀγῶνα, ἔγινε ἀπόλυτος
κύριος τῆς καταστάσεως, ἀπόφασι-
σε νὰ συναγωνισθῇ τὸ Βυζάντιο, τὸ
ἰσχυρότερο κράτος τῆς μεσαιωνικῆς
Εὐρώπης. Ἀφιερώοντας στὴν ἀγία
Σοφία τὸν ναὸ ποὺ ἀνέγειρε, ὁ Γα-
ροσλάδ ἤθελε νὰ ὑπάρχη στὴν ρωσι-
κὴ γῆ μιὰ ἐκκλησία, ποὺ νὰ θυμίζει
τὴν μεγαλοπρεπεία της καὶ τὸν
πλοῦτο της τὸν ἐξακουστὸ ναὸ τῆς
Ἁγίας Σοφίας τῆς Κωνσταντινου-
πόλεως. Καὶ δὲν εἶναι τυχαῖο ὅτι καὶ
οἱ δυὸ μεγαλύτερες ἐκκλησίες τοῦ
11ου αἰώνας (στὸ Νόβγκοροντ καὶ
στὸ Πόλοτσκ) εἶναι ἐπίσης ἀφιερω-
μένες στὴν ἀγία Σοφία.

Ἀπὸ τοὺς Ἑλλήνες τεχνίτες, ποὺ
ἐπισκέφθηκαν τὴν Ρωσία, πρῶτα ἀπ'-
ὅλους πρέπει νὰ ἀναφέρουμε τὸν Θε-
οφάνη τὸν Γραικὸ. Ἀτυχῶς, δὲν δι-
ασώθηκε ὡς τὶς μέρες μας κανένα
ἀπὸ τὰ ἔργα του ποὺ ἔγιναν στὴν
Μόσχα, γιατί οὔτε ἡ ἐκκλησία τῆς
Γεννήσεως τοῦ Κρεμλίνο, οὔτε ὁ ἀρ-
χιεὸς ναὸς τοῦ Ἀρχαγγέλου διασώ-
θηκαν. Διατηρήθηκε μόνο τὸ εἰκονο-
στάσιο τοῦ ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ,
οἱ εἰκόνες τοῦ ὁποῖο ἀναμφισβήτη-
τα ἀνήκουν στὸν Θεοφάνη. Δὲν εἶναι
γνωστὸ πότε ἀκριβῶς ὁ Θεοφάνης ἔ-
φυγε ἀπὸ τὸ Βυζάντιο. Περιδεύον-
τας ἀπὸ πόλη σὲ πόλη, γνώρισε τὶς
διαφορεσ πλεῖρες τῆς ρωσικῆς ζωῆς
καὶ τὶς διαφορὲς σχολὲς ζωγραφι-
κῆς. Καὶ, ὅπως ζοῦσε σὲ τελειώ-
ντο κοινωκὸ περιβάλλον, ἦταν φυσι-
κὸ νὰ ὑποστῇ τὴν ἐπίδρασή του.

Τὸ 1374 ὁ Θεοφάνης πῆρε τὴν
παραγγελία νὰ εἰκονογραφήσῃ τὸν
ναὸ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτή-

ρος. Βλέποντας ὀρισμένες λεπτομέ-
ρειες ἀπὸ τὶς ἀντιγραφίες τοῦ ναοῦ
τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος,
ὅπως, π.χ., τὶς κολώνες μετὰ μεγα-
λοπρεπῆ κιονόκρανα, εἶτε τὰ ὀλα-
νοῖχα φτερά τοῦ μεσαίου ἀγγέλου
στὴν «Ἁγία Τριάδα», δὲν μπορούμε
νὰ μὴν προσέξωμε τὴν ἰδιαίτερη ἀνά-
ταση τῆς καλλιτεχνικῆς ἐκφράσεως
τοῦ Θεοφάνη. Ἔρεϊ νὰ δῖνη στὸ κά-
θε πρόσωπο τὴν δική του ἐκφραστι-
κότητα, νὰ ἀποκτᾷ κίνηση ἡ κάθε
γραμμὴ του.

Ὁ Θεοφάνης, φυσικὰ, δὲν ἦταν ὁ
μοναδικὸς βυζαντινὸς ζωγράφος στὴν
Μόσχα. Τὰ 1344 ἐργάζονταν στὴν
Μόσχα Ἑλλήνες τεχνίτες, ποὺ εἰκο-
νογράφησαν, μετὰ διαταγὴ τοῦ μητρο-
πολίτου Θεογνώστου, τὸν ναὸ τῆς
Θεοτόκου τῆς Αὔλης.

Λίγο ἀργότερα ἐφερναν ἀπὸ τὸ
Βυζάντιο στὴν Μόσχα θαυμάσιες εἰ-
κόνες καὶ μερικὲς ἀπὸ αὐτὲς ζω-
γραφίσθηκαν ἐπὶ τόπου ἀπὸ βυζαν-
τινοὺς ζωγράφους ποὺ ἐφθάναν στὴν
Ρωσία.

Τὸ 1557 ὁ Ἰβάν ὁ 4ος ἔστειλε
σὰν δῶρο στὸν πατριάρχη Κωνσταν-
τινουπόλεως ἐμὴ πλούσια κουρτί-
να, κενημένη μετὰ χρυσό, μαργαριτά-
ρια καὶ πολύτιμες πέτρες τῶν Οὐ-
ραλίων, ὁ δὲ τσάρεβιτς Ἰωάννης ἔ-
στειλε ἐμὴ χρυσοκεντημένη Παναγία
μετὰ μαργαριτάρια.

Στὴν Μόσχα ἐκτιμοῦσαν πάρα πολ-
λὰ τὰ κομμοτεχνήματα ἀπὸ σμάλτο,
ποὺ πῆγαιναν στὰ μέσα τοῦ 17ου
αἰώνας ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη
σὰν δῶρο στὸν τσάρο. Στὰ ὠραϊό-
τατα αὐτὰ χρυσὰ ἀντικείμενα, τὸ δι-
αυγὲς πράσινο σμάλτο δὲν ὑπερεῖ
σὲ ἔνταση καὶ λάμψη ἀπὸ τὸ σμαρά-
γδι. Ὁ συνδυασμὸς τοῦ θαυμάσιου
σμάλτου μετὰ τὰ ὠραία πετράδια προ-
καλεῖ μεγάλη ἐντύπωση. Οἱ Ἑλλη-
νες τεχνίτες - χρυσοῦχοι, ἀπὸ τὴν
Κωνσταντινούπολη, Λ. Κωνσταντί-
νοφ, Κ. Μανουήλοφ, Η. Γιούριεφ καὶ
Φ. Παύλοφ, δουλύνοντας στὰ ἔργα
στήρια τοῦ Κρεμλίνο τῆς Μόσχας,
τὸ 1662 - 1667, ἀντήλλαξαν τὴν
πεῖρα τους μετὰ τοὺς Μοσχοβίτες τε-
χνίτες, κατασκευάζοντας πολυτελέ-
στατα σκεῦη μετὰ διακοσμήσεις ἀπὸ
σμάλτο. Τὰ ἀντικείμενα αὐτὰ ἦταν
πολὺ ἀνώτερα ἀπὸ τὰ σμάλτωμένα
σκεῦη ποὺ ἐφερναν ἀπ' τὴν Ἀνατολή.

Τὸ γνωστὸ σ' ὅλο τὸν κόσμο κα-
πέλλο τοῦ Μονομάχου, διακοσμημέ-
νο μετὰ λεπτότατο κέντημα καὶ πολὺ-
τιμα πετράδια, ἀπασχολεῖ ὡς σῆμε-
ρα ἀκόμη τοὺς ἱστορικοὺς καὶ τοὺς
τεχνοκρίτες. Μετὰ τὸ καπέλλο αὐτὸ
συνδέεται ὁ θρόνος γιὰ τὶς κληρονο-
μικὲς σχέσεις μεταξὺ τῶν Ρώσων με-
γάλων πριγκίπων καὶ τῶν αυτοκρα-
τόρων τοῦ Βυζαντίου.

ANNA KAPABAEBA

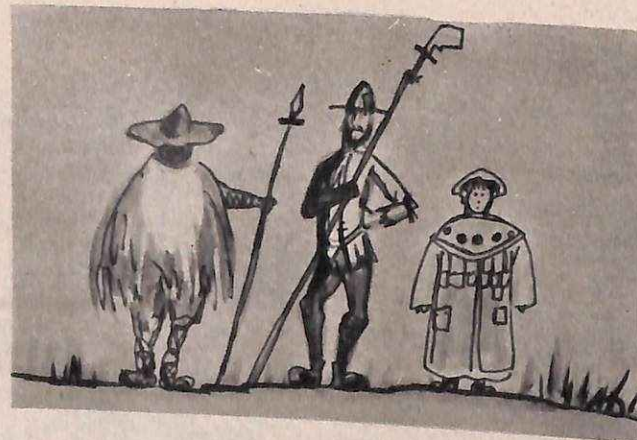
(Ἐπιστημονικὴ συνεργασία τοῦ κρατι-
κοῦ, ἱστορικοῦ Μουσείου τῆς Ε.Σ.Σ.Δ.)

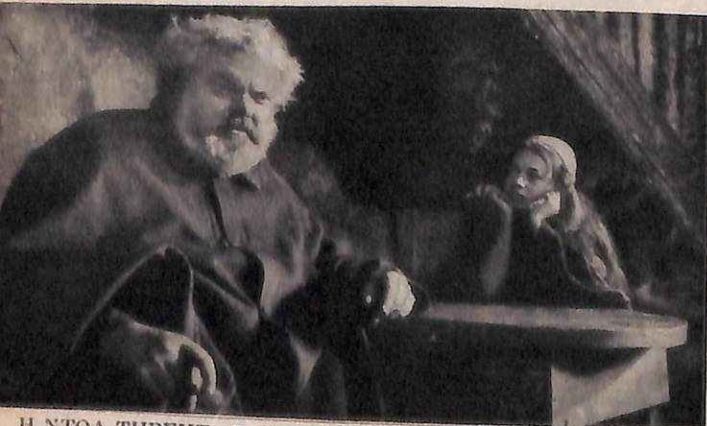
«ΣΑΑΝΤΑΚ», ἔργο τοῦ Ρώσου τε-
χνίτη Γροκόπη Ἀντρέγιεφ (1673).
Εἶναι ραμμένο μετὰ χρυσάφειο καὶ
ἀσημένιο νῆμα, μετὰ ἀπεικόνιση τῶν
ἐμβλημάτων καὶ ἀποψη τοῦ Κρεμ-
λίνο, ἔκτεθειτο στὴν μεγάλη αἰ-
θούσα τῶν ὄπλων, στὸ Κρεμλίνο.

▲ ΠΡΙΝ ακόμη τελειώσει το γύρισμα, η ταινία αναμένεται με διεθνή περιέργεια. Τί θα καταφέρει αυτή τη φορά το «θείο τέρας» της τέχνης, ο «Όρσον Ουέλλες, στον «Φάλσταφ»; Οι συνεργάτες, όπως στην προκειμένη περίπτωση ή Ζάν Μορώ, πιστεύουν ότι είναι η μεγαλύτερη δημιουργία του.

► ΟΛΑ περνούν από τον Ουέλλες— από τα κοστούμια, που μόνος του τα σχεδιάζει, ως το σενάριο, που μόνος του το συνέθεσε παίρνοντας σκηνές από τέσσερα σαιξπηρικά έργα. Έτσι γίνεται ο Φάλσταφ.

Η ΝΤΟΛ ΤΗΡΣΗΤ (Ζ. ΜΟΡΩ) ΕΙΝΑΙ ΕΜΠΙΣΤΗ ΤΟΥ ΦΑΛΣΤΑΦ

ΙΑΝΙΚΗ λαϊκή Πέρση είναι η Μαρίνα Βλαντύ, κατά την γνώμη του σκηνοθέτη. Είναι φυσικά ο πρώτος τόσο σοβαρός ρόλος της «στάρ».

Κάθε ταινία του «Όρσον Ουέλλες» χρειάζεται χρόνια. Για να ωριμάσει μέσα του, για να φθάσει στο σημείο να εκδηλωθεί σαν επιθυμία και, φυσικά, να βρη χρηματοδότη και να μπη στο στάδιο της πραγματοποίησης. Μερικές μάλιστα αρχίζουν και δεν τελειώνουν πριν γυριστή άλλη μία ανάμεσα. «Άλλες, όπως ο «Ουέλλες», αλλάζουν τρεις φορές πρωταγωνίστρια γιατί η πρώτη δεν άνθεξε να περιμένη και η δεύτερη... γέρασε εν τώ μεταξύ. Το πρόβλημα των χρημάτων είναι, βέβαια, πίσω από τις περισσότερες καθυστερήσεις. Πολλές φορές στη ζωή του ο «Όρσον Ουέλλες» έπαιξε σε ταινίες στις οποίες δεν πίστευε να βρη τα απαραίτητα μετρητά που θα του επέτρεπαν να τελειώσει την δική του. Παράλληλα χρειώνεται, προπωλεί δικαιώματα, δίνει ποσοστά, «επόντους» όπως λέμε στην κινηματογραφική διάλεκτο, και, όταν έρθη η ώρα να κυκλοφορήσει το φιλμ, δεν εισπράττει τίποτε, γιατί έχει προσεξοφλήσει τα πάντα. Για την τελευταία ταινία του (και όταν λέμε ταινία ΤΟΥ, εννοούμε ταινία για την οποία είναι απόλυτως υπεύθυνος ο ίδιος από την πρώτη σύλληψη έως το τελευταίο μοντάζ) άκουσε εδώ και αρκετόν καιρό. Γύριζε, μάς έλεγαν, τον «Φάλσταφ» στην «Ι. σπανία και είχε αλλάξει τα φώτα» στο σαιξπηρικό κείμενο. Το σενάριό του, έλλωστε, δεν βασιζόταν σε ένα, αλλά

Ο ΦΑΛΣΤΑΦ Ο ΥΕΛΛΕΣ

ΕΠΙΒΑΝΤΙΚΟΣ, έντονα ανόος με τον όγκο του, ο Ουέλλες, κυριαρχεί απόλυτα στις σκηνές που εμφανίζεται μπροστά στο φακό, αλλά και στις σκηνές που διευθύνει, όταν βρίσκεται πίσω από τον φακό.

ΠΕΡΙΕΡΓΗ έρωτική σκηνή ανάμεσα στον διάδοχο γερο-γλεντζέ και στην ελαιοφρούτακη σύμβουλό του Ντόλ Τήρησι. 'Ο Ουέλλες και η Ζάν Μορώ αποδίδουν θαυμάσια την αισθητική ατμόσφαιρα.

ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ στην θεατρικότητα του τρόπου συγγραφετηρίου, εκτός σκηνής. 'Ο Ουέλλες απάχεται εφραστικώτατα την Μάργκαρετ Ράδεφφοντ για την καταπληκτική απόδοσή της στον ρόλο της Κούκλι.

και στα τέσσερα έργα στα οποία εμφανίζεται ο Φάλσταφ. Γιατί τώρα διάλεξε αυτά τα έργα. Πρώτον γιατί από μικρός ο Ουέλλες λατρεύει τον Σαίξπηρ και δεύτερον γιατί ο ρόλος του Φάλσταφ του ταιριάζει απόλυτα. Και σαν εμφάνιση και σαν χαρακτήρας, έφ' όσον και οι δύο είναι παχύτατοι, καλοφαγάδες και, για να μεταχειριστούμε μια ανατολίτικη έκφραση, «καλογυναικάδες».

Τότε ακόμη, στα πρώτα γυρίσματα του φιλμ, δημοσιογράφοι πήγαν να τον επισκεφθούν και έγραφαν για τη χαρά του που βρίσκονταν στην 'Ισπανία. Ένα δολοκλήρο άρνι ψητό, δυο πιάτα φασολάδα και μια ιταμίζανα κρασί τον είδαν να καταναλώνει για μεσημεριανό και εξέφρασαν όλοι τον θαυμασμό τους για την ομοιότητα του διάσημου σκηνοθέτη με τον σαιξπηρικό ήρωα.

Πέρσι, κατά την Πρωτοχρονιά, μας επισκέφθηκε στην 'Αθήνα ο διευθυντής του φεστιβάλ των Κανών κ. Φάβρ Λε Μπρέ και μας διηγήθηκε με πολύ κέφι τα νεότερα περί Ουέλλες και Φάλσταφ. Ήλπιζε να ξη την ταινία για το φεστιβάλ και,

σαν καλός διευθυντής (πότε η Θεσσαλονίκη μας θα αποκτήσει έναν παρόμοιο να ταξιδεύει, να επισκέπτεται τα στούντιο, να ενθαρρύνει, να παρακολουθή το γύρισμα των ταινιών που ενδιαφέρουν σαν να ήταν έκολλαπτόμενοι νεοσσοί!!) είχε πάει αυτοπροσώπως στην 'Ισπανία.

Εκεί είχε αντιμετωπίσει τον Ουέλλες, έξαλλο, πανύψηλο, θηριώδη, με ρόμπα του σπιτιού ανοιχτή ως κάτω, από βαρύ χρυσόφαντο ύφασμα, με γύρους από γούνα. Φορούσε ψηλές μπότες, ο θώρακάς του ήταν γυμνός, τα μαλλιά του άχτένιστα και...

«...Και όλος μαζί μου φάνηκε σαν τον Μπόρις Γκουντούνοφ!» συμπλήρωσε γελώντας ο κ. Λε Μπρέ.

Η ταινία όμως δεν ετοιμάστηκε εγκαίρως. Και ούτε, σήμερα ακόμη, μπορεί κανείς να όρκιστεί ότι είναι άπολύτως έτοιμη.

Οι ήθοιοί του, οι τεχνικοί του, τον λατρεύουν. Τους διευθύνει όλους με την τεράστια κοιλιά και τα μακριά άσπρα μαλλιά του ρόλου, χωρίς να θυμάται την ψεύτικη μύτη την

οποία έχει τη μανία να φορή σε όλες τις ταινίες του (ή δική του, μικρή και ανασχηματισμένη δεν του φαίνεται αρκετά επιδλητική και μόνον σε φωτογραφίες από την αληθινή του ζωή ή στα πρώτα ακόμη έργα του, την έχουμε απολαύσει!). 'Ο ίδιος, πάντως, αποτελεί την εξαίρεση από απόψεως μακιγιάζ γιατί μέχρι την απαίτηση όλοι οι ήθοιοί του να παίζουν άβασφοι, ακόμη και οι δύο γυναίκες του φιλμ, η Μαρίνα Βλαντού και η αγαπητή του φίλη και τακτική συνεργάτις Ζάν Μορώ. 'Ο ίδιος χρειάζεται αρκετές ώρες για να μεταμορφωθεί σε Φάλσταφ. Τις μέρες που έχει ο ίδιος γύρισμα, ξυπνά πολύ πρωί αν και πάντα ξενυχτάει. Τρώει -άναλόγως- λίγο, δηλαδή καφέ, ψωμοτύρι και κονιάκ, χωρίς, βέβαια, να θυμάται ποτέ το πούρο από το στόμα του.

Τις μέρες που το φως του γοητεύει ιδιαίτερα, γυρίζει χωρίς σταματημό, εξαντλώντας τους τεχνικούς του. 'Υστερα όμως τους περιποιείται σαν καλή μαμά, τους κάνει μασσάς στην πλάτη, τους δίνει να ξεπλύνουν, τους ρωτάει συνεχώς αν

θέλουν τίποτε... 'Η δική του δουλειά είναι αφάνταστη. Είναι σκηνοθέτης, ήθοιοι, διευθυντής φωτισμών, αρχιδιακοσμητής και μπαίνει στη θέση του κάθε ήθοιοι. Οι ίδιοι οι συνεργάτες του μένουν άφωνοι όταν τον βλέπουν να πέφτει στα γόνατα συγκινημένος και να εύχαιρσθή τον Θεό που έχει δημιουργήσει τόσο σπουδαίους ήθοιους. Για όλους πάντως το τελειωμένο έργο είναι μια έκπληξη. Γιατί πρέπει να είναι κανείς μάγος όπως ο 'Όρσον Ουέλλες για να μπορέσει να κάνει τόσα πολλά με τόσο λίγα μέσα: λίγο φως, ένα κομμάτι ουρανού, αλογα από χαρτόνι...

Και τώρα λίγα τεχνικά στοιχεία: 'Η ταινία στηρίζεται στα έργα του Σαίξπηρ «Έρρίκος Β΄», «Έρρίκος Δ΄» (πρώτο μέρος), «Έρρίκος Δ΄» (δεύτερο μέρος) και «Εύθυμες κυράδες του Ουίνδσορ». 'Οριστικός τίτλος: «Καμπάνες τα μεσάνυχτα».

Και κάτι άλλο: Είναι απόλυτως έβδαιο ότι δεν πρόκειται να πάθη τίποτε ο Σαίξπηρ στα χέρια του Ουέλλες. Τον γνωρίζει και τον σέβεται όσο κανένας.

ΡΟΖΙΤΑ ΣΩΚΟΥ

ΜΙΑ ΑΝΑΠΑΤΛΑ ΜΕ ΤΟ ΑΧΩΡΙΣΤΟ ΠΟΤΡΟ ΤΟΥ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΠΟΥΛΟΥΣΕ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ!

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο Τσάρλυ Γκρήν ανατινάζεται στον αέρα καθώς μπαίνει στο αυτοκίνητο του Τζόν Κράιγκ. Το πτώμα είναι παραμορφωμένο και νομίζουν ότι θύμα ήταν ο Κράιγκ, διευθυντής ναυτιλιακής εταιρείας, αλλά στην πραγματικότητα ένας λαθρέμπορος όπλων που, προμηθεύει πολεμικά όπλα στους Άλγερινους επαναστάτες. Φτάνει με άλλο όνομα στο Λονδίνο να συναντήσει τους συνεργάτες του. Σύντομα, όμως, η ίδια εγκληματική πράξη σκοτώνει τον πλοίαρχο Ρούττερ στη χερσόνησο της Γενεύης και τον Μπάουερ στο Ρίο Ιανέιρο. Τις δολοφονίες και την ανατίναξη του αυτοκινήτου τους, την οποία διευθύνει ο συνταγματάρχης Σαίν Μπρίκ. Ο Κράιγκ έρχεται ο' έπαφ' με τον Γκρήν για την μεγάλη αποστολή. Φτάνουν στη Νίκαια, αλλά ο συνταγματάρχης τους σαν εχθρούς και με θάρρος. Έξουδετερώνουν τον Μπρίκ ρίχνοντάς τον στα ηλεκτροφόρα σύρματα της βίλλας του. Δραπέτευσαν, αλλά οι άντρες της οργανώσεως τον στήνουν. Ο Κράιγκ και ο "Άσφορντ", που τους βοήθησε στην επιχείρηση, καταφεύγουν σε μια έπαυλη. Έκεί μαγειρεύουν. Σε λίγο, όμως, πρέπει να φύγουν γιατί θα γυρίσει ο ιδιοκτήτης του σπιτιού.

13

Γιατί δεν άντεχα περισσότερο, θέλω να γυρίσω πίσω στους κορσάδες.
— Γιατί δεν σ' αφήνει να μου δώσεις τον α-ριθμό;
— Γιατί αν τα πράγματα γυρίσουν στο χειρότε-ρο — και πάντα γυρίζουν, δεν είν' έτσι; — πρό-κειται να είσαι εσύ ο Ένοχος. Αλλιώς είναι η άμοιρή σου έπειδή είσαι γενναίος.
— Ο Γκρήν σου το έλε αυτό; ρώτησε ο Κράιγκ.
— Μου είπε κάτι άλλο επίσης. Δεν είσαι εσύ επί κεφαλής αυτής της ομάδας. Έκείνος είναι. Εκεί-νος είναι επαγγελματίας. Θα τον λυπόσε φοβερά να σε πουλήσει — αλλά θα το έκανε.
Ο Κράιγκ ανασήκωσε τους ώμους του.
— Δεν με μισώσαν για το μυαλό μου, είπε.
— Αλλά δεν μ' έπασαν ακόμα.
— Πολύ φοβάμαι πως θα μ' έπασαν, είπε ο "Άσφορντ". Αν δεν με είχε πιάσει ο Βιγγος, θα είχες ξεπεράσει τώρα. Είσα καλύτερα χωρίς έ-μένα. Θα κάναμε καλά να χωσάμε.
Ο Κράιγκ κούνησε το κεφάλι του.
— Όχι, είπε.

Ο "Άσφορντ" θέλησε να διαμαρτυρηθεί, αλλά ο Κράιγκ τον διέκοψε πάλι.
— Δεν μπορώ να πάω πολύ μακριά με το χέρι μου έτσι, είπε.
Ο "Άσφορντ" αναστέναξε.
— Θα μπορούσες να π'άς στο φεγγάρι με δυο σπασμένα πόδια, είπε. Είσα ένας φοβερά διακρι-τικός άνθρωπος, Τζόν.
Ο Κράιγκ θυμήθηκε τα πράγματα που του εί-χαν κάνει. Το σπασμένο δάκτυλο, το κάψιμο, το ξύλο, το πνίξιμο μέσα στην λεκάνη. Θυμήθηκε την πάλη πάνω στον τοίχο, την μυρωδιά του Σαίν Μπρίκ όταν άγγισε στο ηλεκτροφόρο σύρμα, το τσίγκι του σώματός του καθώς το διαπερνούσε ο ηλεκτρισμός. Δεν ένοιωσε καμιά συγκίνηση για ό,τι είχε κάνει. Ο Σαίν Μπρίκ έπληξε ένας έπα-κινδυνος τρολλός, που απειλούσε πολύ περισσότε-ρες ζωές απ' του Κράιγκ. Τώρα, δεν ήταν πιά ά-πειλη για κανέναν. Τίχε κάνει όλα αυτά για να προστατέψει τον εαυτό του και για να εκδικηθεί εκείνους που ο Σαίν Μπρίκ είχε σκοτώσει: Σ' έλο-τό διάστημα, πίστευε πως αυτό ήταν αλήθεια. Ο-στόσο, στην πραγματικότητα, δεν έπληξε τίποτα περισσότερο από ένα όπλο, που το πέταξαν μόλις τέ-λειωσε η χρησιμότητά του. Δεν θα χρησίμευε σε τί-ποτα ούτε να προσπαθήσει καν να προσδώσει τον Λού-ις. Θα δυσκολευόταν ακόμα και ν' αποδείξει ότι ο Λούις έπληξε.
Το κουδούνι της πόρτας κτύπησε κ' η Μαρία έ-στειλε να ανοίξει σε μια εθιμική παρέα.

Το πολύκροτο

— Ο εύτυχης σκοπευτής, κύριος Τέρνερ, είπε ο "Άσφορντ". Έλπιζω να μην είναι στη σκοπευτική του διάθεση απόψε. (Κι' έπειτα πρόσθεσε): Μπο-ρνηκέρα 06058. Δεν μπορούμε όλοι να είμαστε ι-παγγελματίες, μπορούμε;
— Σ' εύχαριστώ, είπε ο Κράιγκ. Δεν θα το ξε-χάσω αυτό.
Ο Τέρνερ μίλησε μέσα γελώντας δυνατά, κι ο "Άσφορντ" παραμέρισε στον τοίχο. Μέσα στο έπα-κινδυνό χέρι του ο Τέρνερ καταλάμβανε δυο μπου-κάλες κονιάς πασμένες απ' τον λαμό. Στο άλλο ήταν γαντζωμένη μια μικροσκοπική 'Ινδοκινέζα. Φορούσε λευκά μεταξωτά πανταλόνια κι ένα φόρεμα φαρδύ, από λεπτό πράσινο μεταξωτό, και φαινόταν να θαρραίνει όσο κι οι δυο μπουκάλες του κονιάς.
Η Μαρία κι' η Σοφί στάθηκαν απ' τις δυο με-ριές ζητώντας εξηγήσεις, καθώς η υπόλοιπη παρέα ξεχρόνησε μέσα στο δωμάτιο. Πότε-πότε, ο Τέρνερ κοιτούσε το κεφάλι του καταφατικά. Ο Κράιγκ άμφεβαλλε αν είχε ακούσει λέξη απ' όσα τα δυο κορίτσια φώναζαν στ' αυτό του. Είχε την μνημειώ-δη ήρεμία ενός ανθρώπου που είναι μεθυμένος από ημέρες.
— Σπουδαία, είπε. Χαίρομαι που σ' έβλεπα. Νά Κράιγκ αυτό...
Η 'Ινδοκινέζα πετάχτηκε στον αέρα, προς το γερό μπράτσο του Κράιγκ, όπου κούρνιασε σαν πι-θκος.
— Χαίρω πολύ για την γνωριμία, είπε ο Κράιγκ.
— Κι' εγώ επίσης, είπε εκείνη.
— Α! είπε ο Τέρνερ. Θυμάμαι. Μου άρεστε Πιπτε κού.

Ανοίξε μια απ' τις μπουκάλες του κονιάς κι' έβαλε πέντε ποτά, για τον εαυτό του, τον Κράιγκ, την Σοφί, την Μαρία και την μικροσκοπική 'Ινδο-κινέζα. Όταν τελείωσε, η μπουκάλα ήταν άδεια. Την στριφογύρισε με κέφι στα χέρια του κι' είπε.
— Κοιτάξτε αυτό! και πέταξε την μπουκάλα με τρομερή δύναμη πάνω απ' τον όμο του.
Η μπουκάλα κατευθυνόταν ίσα πάνω σε μια μπαικονόπορτα, όταν ο ψηλός, αδύνατος νέγρος ά-πλωσε το μπράτσο του και την άρπαξε.
— Είσα ακόμα εδώ, Λάβρυ; φώναξε ο Τέρνερ.
— Εδώ είμαι, είπε ο νέγρος.
Φαινόταν θυμωμένος για κάτι.
— Αλλάς ο Λάβρυ, είπε ο Τέρνερ, είναι ο τρι-τος καλύτερος παίκτης του μπαζέ - μπάλ που εί-δες ποτέ, και θέλει να είναι ποιητής. Είναι από το Τένεσσι.
Ο Κράιγκ ήπιε σιγά - σιγά το κονιά του. Η 'Ινδοκινέζα τραβούσε απαλά το αυτί του.
— Αρχίζει να γίνεται βαρειά για σένα; ρώτη-πε ο Τέρνερ. (Ήταν πολύ βαρειά, αλλά ο Κράιγκ κούνησε το κεφάλι του. Ο Τέρνερ φάνηκε εθα-ριστημένος). Από το Τένεσσι, είπε. Από κει είναι ο Λάβρυ. Αυτό τον κάνει μικρόκοιλο. Θέλει να είναι φίλος μαζί μου, αλλά δεν μπορεί να μ' γλιτώσει! Αν μπορούσε, θα ήμιασε πραγματικά φί-λοι — αλλά, καθώς είναι μαύρος κι όλα αυτά, δεν μπορεί. Και δεν του κάνω χάρες. Δεν θέλει χά-ρες...
— Φυσικά όχι, είπε ο Κράιγκ, κι ο Τέρνερ γέ-λασε.
— Λέω αυτή την ιστορία στην 'Αλαμπάμα κι' όλοι γίνονται πρόσωποι, είπε. Δεν μου φαίνεται να έστε από την 'Αλαμπάμα... 'Ακουμπήστε την κά-που! Δεν μπορείτε να πείτε μ' ένα κατεστραμμένο δάκτυλο.
Ο Κράιγκ άφησε την 'Ινδοκινέζα να γλιστρή-σει μέσα από τα δάκτυλά του, κι' έκειν' έπεσε, μα-λακά σαν γάτα, πάνω σ' ένα νιφάκι, κουλουριά-ζοντας το σώμα της με γατίσια αταρξέσια, χω-ρίς να χύσει σταγόνα από το ποτήρι της με το νο-νιά.
— Μου άρεσε, είπε πάλι ο Τέρνερ. Τι κάνεις;
— Εργαλεία μηχανών, παξιμάδια και βίδες.
— Σπουδαία, είπε ο Τέρνερ. Εγώ ήμουν στ' αυτοκίνητα. Τώρα τραγουδώ εδώ κι' εκεί. Είναι καλύτερα στην Φλωρίδα, συνέχισε ο Τέρνερ. Ο κόσμος που συναντάς, έννοια...
Κούνησε το κεφάλι του με απορία και κοίταξε γύρω του τους ανθρώπους που είχε φέρει μαζί του: Καμιά - δυο στάφλες, έναν λαϊκό τραγου-

μυθιστόρημα του Τζέιμς Μόνρο

διστή, έναν άλλον εκατομμυριούχο, κάποιον κόμτα και διάφορους άλλους ακολουθούς.
— Κανείς δεν ενδιαφέρεται πού είσαι ή τί κά-νεις, είπε. Το μόνο που χρειάζεται είναι άρκετά χρήματα κι' ένα μέρος για να πίνεις, κι' έρχονται όλοι τρέχοντας. Έλα έδω.
Οδήγησε τον Κράιγκ έξω στον κήπο και η Σοφί κι' η Μαρία πήγαν μαζί τους. Έκανε δροσά- τώρα και το άρωμα του νυκτερινού αέρα ήταν λε-πτό και γλυκό. Περιπάτησαν σ' ένα μονοπάτι που οδηγούσε σ' ένα συντριβάνι καταληκτικής άσχη-μιας. Η χαρούλα του έμοιαζε με τενεκεδένιο μπά-νιο σπασμένο, κουρνιασμένη πάνω σ' ένα δελφίνι που δεν έμοιαζε με κανένα θαλάσσιο μαστοφόρο της γής — ένα τέρας με μια ουρά με τρεις άκρες. Η γοργόνα, παρ' όλη την ουρά της, παρ' όλη την γήινη της όμορφη, έμοιαζε σαν ζητιάνη. Πίσω ήταν ένα μεγάλο πέτρινο παραπέτασμα, σκα-λισμένο στο σχήμα μιας τεράστιας αχλάδας, με τις άκρες της γεμάτες σημάδια.
— Είναι στόχος εξασκήσεως σκοποβολής, είπε ο Τέρνερ. Προσπαθώ να κτυπήσω αυτή την κα-ταραμένη γοργόνα τρεις εβδομάδες τώρα. Η έ-κείνο το καταραμένο δελφίνι...
Το χέρι του χώθηκε σε μια τεράστια τσέπη και βγήκε μ' ένα περιστόφο. Πίσω του έτριξαν τα χαλίκια κι' εμφανίστηκε ένας κοντόχονδρος, ανήλικος Φιλιππίνος.
— Ε, Λούις, είπε ο Τέρνερ. Πού κρυβόσουν;
— Ήξερα πως θα έρχόσαστε έδω, άργα ή γρή-γορα, είπε ο Λούις.
— Αλλάς είναι ο Λούις, είπε ο Τέρνερ. Νομί-ζει πως μπορεί να μαγειρέψει...
— Το έξω πως μπορεί να μαγειρέψει. Εξώ έ-πίσης πως δεν θα έβρεπε να σ' αφήνουν ελεύ-θερο μ' αυτό το πράγμα.
— Αυτό το πράγμα; φώναξε ο Τέρνερ. Αυτό είναι ένα πιστόλι των 38. Περιφάνω όπλο.
— Όχι, είπε ο Τέρνερ, και ξαναπροβόλησε, είπε ο Λούις.
— Έτσι λές;
Ο Τέρνερ σκόπευσε και πυροβόλησε την γορ-γίνα. Ένα κομμάτι πέτρας πετάχτηκε απ' την ά-κρη της αχλάδας.
— Δεν υπάρχει άρκετο φως, είπε ο Λούις. Κα-νείς δεν πυροβολεί καλά με το σελήνηφως. Γυρί-στε πίσω στο πάρτυ. Θα σ' μαγειρέψω κάτι.
— Όχι, είπε ο Τέρνερ, και ξαναπροβόλησε.

Μια σφαίρα σφηνώθηκε σ' ένα πείκο, ενάμισυ μέτρο πιο πάνω απ' τον στόχο.
— Νά σ'ς φτιάξω ένα κοτόπουλο à la κίνγκ;
— Όχι.
Ξαναπροβόλησε και το πείκο την ξαναπλήρω-σε πάλι.
— Τι λένε για ένα μπιφτέκι; Με τηγανισμένα κρεμμύδια... 'Αρακά... Σαλάτα στο πλάι... Μηλό-πιττα... Έχω βάσει και λίγη μπίρα στον πάγο.
— Χμμ...
Ο Τέρνερ γύρισε, κι' η κέννη του όπλου ση-μάτισε ένα μαύρο και γυαλιστερό τόξο στο σελή-νηφως. Ο Κράιγκ το πήρε απ' τον Τέρνερ, που εί-πε αστόχητα:
— Μην παίζεις μ' αυτό το πράγμα. Είναι γε-μάτο.
Κι' έπειτα άρχισε μια συζήτηση με τον Λούις για την μηλόπιττα. Ο Κράιγκ σήκωσε το όπλο πυροβόλησε τρεις φορές, και το χαμόγελο έσβησε για πάντα απ' το πρόσωπο της γοργόνας. Το σπου-διαστότερο όμως ήταν πως το όπλο είχε άδειασει.
— Ε, είπε ο Τέρνερ. Είσα πολύ καλός σ' α-τή τη δουλειά. Άφησέ με να σ' το ξαναγεμισώ.
Το πήρε απ' τον Κράιγκ, έβαλε μέσα στην τσέ-πη του, έβγαλε μια φούστα φυσιγγία και τάβαλε μέσα στο όπλο, το έβαλε μετά το άλλο. Έπειτα, τή-θωσε πίσω στον Κράιγκ.
— Θάβει κι' εγώ ένα μπιφτέκι, είπε ο Κράιγκ.
— Θυμιάσαι ιδέα. Θα σκοπεύσαμε άργότερα εί-πε ο Τέρνερ.
— Όταν γύρισε την πλάτη του, ο Κράιγκ έκρυψε τ' όπλο κάτω απ' την άκρη του αντριβανιού. 'Αρ-κετο πυροβολισμοί είχαν πέσει...
Γύρισαν στο σπίτι, όπου ο "Άσφορντ" καθόταν, βαθιά αποκοιμημένος, παρ' όλη τη φασαρία του πάρτυ, τις φωνές και τους θισμούς του γκαρμπαφ-νου που έπαιζαν δυνατά. Ο Τέρνερ είπε πως θα πήγαιναν στην κουζίνα κι ο Κράιγκ δίστασε, αλλά

άφησε τον "Άσφορντ" εκεί παύ ήταν. Χρειαζόταν λί-γη ανάπαυση.
Τηλεχειρ. φαίνεται, κάποια ιεραρχία στα πάρτυ του Ντάν Τέρνερ. Μόνο εκείνοι που άνηκαν στην πρώτη τάξη είχαν την άδεια να μπειν μέσα στην κουζίνα, να βλέπουν τον Λούις, στα κάτασπρα ντυ-μένο, να κάνει όλκληρες θυσίες μπροστά στον ή-λεκτρικό δωμά.
Ο Κράιγκ, πενσιμένος πάλι, πήρε μαζί του την Σοφί και την Μαρία, τον εκόμτα — έναν 'Ι-ταλό, αδύνατο και πολύ κουρασμένο — και τον ίδιο τον Ντάν. Κάθισαν σ' ένα μακρύ μπαρ κι' έφαγαν τα μπιφτέκια τους μόλις ο Λούις τα μαγειρέψει, κι' ήπιαν κρασί της Προβηγκίας, ενώ ο Τέρνερ ήπιε μπίρα. Ήταν όλα πολύ σι-κ, σαν αυτά που γρά-φουν τα κοσμικά, νομπλιστικά περιοδικά. 'Ωστόσο, ο Κράιγκ άμφεβαλλε αν κανείς εκεί, εκτός από κεί-νον και τα δυο κορίτσια, ήταν έστω και μια σι-γηλή ξεμέθυτος της τελευταίας εβδομάδας. Έφαγε το μπιφτέκι που του έκοψε η Σοφί, κι άκουσε τον Τέρνερ να μιλά για μεταφορές με αυτοκίνητα, ή τον εκόμτα, που τ' όνομά του ήταν Νονό, να λή-γει τα έξωδα που χρειαζόταν ή συντήρηση μιας δίλλας στην Τσoκάνη. Σε μια στιγμή άκουστηκε μεγάλη φασαρία απ' τους ταπεινότερους θνητούς, κι ο Τέρνερ βγήκε έξω, για να δει τι γινόταν. Κα-τοπν άκουστηκε το ξεκίνημα αυτοκινήτων, καθώς ξεφύγαν για ένα άλλο πάρτυ, αλλά μετά από λαν-σαν το θόρα φραγτό, όπου ο Λούις έκανε καφέ, μαύρο και δυνατό, κι ο Τέρνερ έβαλε κονιά μέσα, κι ο εκόμτα έγινε χλωμός.
Η πόρτα πίσω τους άνοιξε κι ο Λούις φάνηκε σκανδαλισμένος. Οι κατώτεροι άνθρωποι δεν έμ-παιναν ποτέ στην κουζίνα του Ντάν Τέρνερ. Ο Λάβρυ μίλησε μέσα, και πίσω του ήταν ο Λάβλερ με στολή.
— Αυτάμα πολύ, Ντάν, είπε ο Λάβρυ. Αλλάς ο άνθρωπος λοχυρίζεται πως πρόκειται για κάτι έ-παινον.
Ο Λάβλερ άγγιξε τον Τέρνερ και προχώ-ρησε κατ' ευθείαν προς το μέρος του Κράιγκ. Ή-ταν χλωμός και καταδρωμένος.
— Είσα ένα ανανδρό γουρούνι, είπε ο Λάβ-λερ. (Ο Κράιγκ μόρφασε). Είσα ένας μπάσταρ-δος! Δεν έχεις τιμή!
— Άντε στο διάβολο, φώναξε ο Τέρνερ.
Ο Λάβλερ κτύπησε τον Κράιγκ στο μάγου-λο. Τα μάτια του Κράιγκ τρεμάναξαν, αλλά το

χαμόγελο έμεινε στο πρόσωπό του κι' έγινε στον Τέρνερ να καθήσει ήσυχος.
— Όχι, είπε ο Λάβλερ. Θα το ξανακάνω! Γουρούνι!
Τον ξανακτύπησε, κι ο Κράιγκ, με το ένα χέρι, άρπαξε τον καρπό του χεριού του και τον τράβη-ξε. Ο Λάβλερ άρχισε να ιδρώνει περισσότερο παρ' από ποτέ.
— Πές μου τι ακριβώς θέλεις, είπε ο Κράιγκ.
— Μια μονομαχία, είπε ο Λάβλερ. Σε παρα-καλώ να μονομαχήσεις!
— Ο άνθρωπος αυτός είναι τρελλός, είπε ο Τέρ-νερ. Πετάξτε τον έξω από δω!

Ο Λάβλερ προσπάθησε να ελευθερωθεί κι ο Κράιγκ δυνάμωσε την πίεση του χεριού του. Ο Λάβλερ στάθηκε ακίνητος.
— Αυτό είναι γελοίο, είπε ο Νονό. 'Ο νεαρός — έδειξε τον Λάβλερ — δεν είναι σε θέση να ζη-τή ικανοποίηση. Δεν τον έχουν προσβάλει!
— Αλλά σε πρόσβαλα εγώ, είπε ο Λάβλερ στον Κράιγκ. Σε πρόσβαλα δημόσια! Έσύ πρέπει να με καλέσεις σε μονομαχία!
— Έτσι, είναι καλύτερα, είπε ο Νονό. 'Ο κύριος που κρατά τον καρπό του χεριού σας κατ' αυτόν τον δδονηρό τρόπο πρέπει τώρα να ζητήσει ικανο-ποίηση. 'Αν το κάνει, μπορούμε να προδοίμε στην εκλογή των δούλων — άρκε! φτυσικά, να είστε κι οι δυο τζέντλεμαν.
— Είμαι αξιωματικός του Γαλλικού Στρατού, εί-πε ο Λάβλερ.
— Αλήθεια; είπε ο Νονό. 'Υποθέτω πως αυτό άρκει. Και σεις, κύριε;
— Είμαι επιχειρηματίας, είπε ο Κράιγκ.
— Τηλεχειρ. κάποτε αξιωματικός του Βρεταν-νικού Ναυτικού, είπε ο Λάβλερ.
Ο Νονό σκέφτηκε.
— Νομίζω πως θα μπορούσατε να μονομαχή-τε, είπε στο τέλος. Αλήθεια, νομίζω πως θα πρό-πει, Ρέινολντς... Αλλάς ο Γάλλος φαίνεται άρκετά αποφασισμένος!
Ο Κράιγκ άφησε τον καρπό του Λάβλερ.
— Εγώ δεν είμαι, είπε.
— Έξω από τους μάργους μου, είπε ο Λάβ-λερ. Τον Ντιντ και τον Πατσέλι.
— Και με τι δόλα; ρώτησε ο Νονό. Αλλάς δεν

Εικονογράφηση ΜΙΚΑΣ ΡΩΜΑΝΟΥ

...Το κουδούνι της πόρτας κτύπησε και η Μαρία έσπευσε να ανοίξει σε μια εθιμική παρέα...

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΠΟΥΛΟΥΣΕ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ

μπορεί να μονομαχήσει με σπαθί—άκρια κι αν ή-
πρηζε.
—Εδείξε το χέρι του Κραίγκ.
—Με πιστόλια, είπε ο Λά Βαλέρ. Θα κάνουν
θυσία στη δουλειά μας!
—Ο Τέρνερ άκουμπησε κάτω το κεφάλι του.
—Είστε τρελλός, είπε. Δεν θέλω τέτοιες τρέλ-
λες εδώ! Μεθυσμένους ναι—τρελλούς όχι. Φύγετε
άμέσως!
—Είμαι πρόθυμος να φύγω, είπε ο Λά Βαλέρ,
αλλά θέλω δυο λόγια μαζί του πρώτα.
—Ο Κραίγκ άναστήθηκε τους ώμους του και προ-
χώρησε στην πόρτα με τον Λά Βαλέρ.
—Αυτή είναι η μοναδική σου ελπίδα, ψιθύρισε
ο Γάλλος. Αν δεν συμφωνήσεις, ο Πατσέλλι θα
σε σκοτώσει.
—Ίσως, είπε ο Κραίγκ.
—Θα σκοτώσει επίσης και τα κορίτσια σου, είπε
ο Λά Βαλέρ, κι όποιον άλλον μη στον δρόμο του.
—Ο Κραίγκ άναστήθηκε πάλι τους ώμους του.
—Πρέπει να σκοτώσεις πάρα πολλούς ανθρώ-
πους, είπε.
—Όχι, απάντησε ο Λά Βαλέρ. Όλοι οι άλλοι
καλεσμένοι έχουν φύγει. Τους είδαμε. Γίνεται ένα
άλλο πάρτυ στις Κάννες. Τάχαρι ένας Νέγρος
μόνο εδώ που απαγγέλλει Ρεμπώ και μια Ίνδο-
νέζα που κομμάτι. Είναι πολύ παράξενο αυτό το
σπιτικό, πρόσθεσε αδυστήρα.
—Νομίζεις πως θα με σκοτώσεις; είπε ο Κραίγκ.
—Το ξέρω πως θα το κάνω, είπε ο Λά Βαλέρ.
Στο Σαιν-Συρ, ήμουν ο καλύτερος σκοπευτής της
χρονιάς. Αλλά στην περίπτωση που θα σκοτωνό-
μουν εγώ, θα σε σκοτώσει ο Πατσέλλι. Σου προ-
φέρω την ευκαιρία να πεθάνεις σαν τζέντλεμαν...
—Γιατί;
—Επειδή να σε σκοτώσω ο ίδιος. Κι' επίσης,
επειδή πρόκειται να σπουδαιότερο άνθρωπο που
γνώρισα ποτέ. Μου αξίζει να υποφέρω γι' αυτό.
Σκότωσες τον μόνο άνθρωπο που θα μπορούσε να
ελευθερώ τη Γαλλία. Πρέπει να πεθάνεις.
—Ο Κραίγκ είδε πως ήταν πολύ σοβαρός.
—Κι ο "Ασφορντ; Θα μονομαχήσει κι' εκείνος
επίσης μαζί σου;
—Όχι, είπε ο Λά Βαλέρ, η τιμωρία του είναι
διαφορετική απ' τη δική σου.
—Κοίταξε προς το μέρος της Σοφί.
—Πρόκειται να νάνης κι' άλλη γυναίκα να ή-
παρθεί; ρώτησε. Αποράσεις, γουρούνι! Ο Πα-
τσέλλι είναι έξω. Δεν είναι υπομονετικός άνθρω-
πος...
Ο Κραίγκ κοίταξε γύρω του τους ανθρώπους
που έφταναν στο μπαρ της κουζίνας. Χαρούμενοι,
ένωτες, άνθρωποι που αγαπούσαν τις διασκεδά-
σεις και που δεν είχε καμιά δουλειά ν' άνα-
τώσει.
—Αν μονομαχήσω, ρώτησε, δεν θα πάθω τί-
ποτα κανέναν τους;
—Μόνον εσύ κι ο "Ασφορντ. Σου δίνω τον λό-
γο μου, είπε ο Λά Βαλέρ.
—Ο Κραίγκ άναστήθηκε και κοίταξε την Σοφί.
—Πολύ καλά, είπε και γύρισε πίσω στο μπαρ
της κουζίνας.
—Φαίνεται πραγματικά αποφασισμένος να το
κάνει, είπε ο Κραίγκ. Νομίζω πως θα κάνουμε κα-
λύτερα να τον ευχαριστήσουμε.
—Θάπρεπε να τον στείλωμε στο διάβολο, είπε
ο Τέρνερ.
—Είμαι τρελλός, συμφωνοί, αλλά έχει δαίμο.
"Έχει επίσης δυο φίλους, που είναι κι' εκείνοι επί-
σης δολιχοί. "Αν δεν τελειώσουμε κι' αυτή την
ύπνωση, θα χρησιμοποιήσουν εκείνοι τα δαίμα τους
δυσωδήματα.
—Όχι, έκανε η Σοφί. Όχι.
—Ο Κραίγκ άκουμπησε απαλά το χέρι του στο
στόμα της.
—Μα γιατί είναι τόσο έξω φρενών μαζί σου,
φίλε μου; ρώτησε ο Τέρνερ.
—Δεν μπορώ να σάς πω, είπε ο Κραίγκ. Αλλά
έχει κάποιο δικαίωμα να είναι. Κι' έννοις να το
χρησιμοποίησε αυτό το δικαίωμα. Τώρα άμέσως.

—Μα είναι τρελλός! Έκανε ο Τέρνερ. Έγώ δέν
θα μονομαχήσω με τρελλούς...
—Αυστηρώς, εγώ θα πρότει να το κάνω. Μεί-
νετε εδώ που είστε, κύριε Τέρνερ, κι δ,τι κι' αν
συμύη, μην άνακατωθήτε.
—Γιατί όχι;
—Είστε πολύ κακός στη σκοποβολή.
—Ο Κραίγκ του χαμογέλασε και πήγε στον Λά
Βαλέρ.
—Είμαι έτοιμος, είπε.
—Ο Λά Βαλέρ φώναξε, κι ο "Ασφορντ, ο Πα-
τσέλλι, η Ίνδοινέζα κι ο Ντυκλό μπήκαν μέσα.
—Ο Πατσέλλι κι ο Ντυκλό κρατούσαν κι οι δυο δ-
αίμα κι' έσπρωξαν το κορίτσι προς το μέρος των
άλλων, στο μπαρ της κουζίνας. Φαινόταν άρρωστη,
ή χλωμή χρωσαφένια έπιδερμίδα της είχε γίνει
πράσινη και το χέρι της ήταν στο στόμα της.
—Γιατί δρισκεται ο "Ασφορντ εδώ; ρώτησε ο
Κραίγκ.
—Είμαι ο ύπασιπτής σου, είπε ο Λά Βαλέρ,
κι ο Ντυκλό γέλασε δυνατά.
—Τα κοιράζεις όλα κι' αυτό τον άνθρωπο, δεν
είν' έτσι, Ρίκυ άγάπη μου; Τις καλές και τις ά-
σχημες στιγμές...
—Ο "Ασφορντ δεν είπε τίποτα. Έκλειψε.
—Η Σοφί μισόκλειψε ανανά, κι ο Τέρνερ είπε:
—Τι διάβολο συμβαίνει;
—Ο Λά Βαλέρ είπε:
—Αυτάματα πολύ που διακόπτω το πάρτυ σας.
Για μια ακόμα φορά, η φωνή του ήταν έντελώς
σοβαρή.
—Αλλά αυτό πρέπει να γίνει. Θα μείνετε όλοι
άκνητοι άσπου να ξαναγυρίσω, σάς παρακαλώ.
Αυτός ο άνθρωπος (είδει τον Ντυκλό) θα μεί-
νει μαζί σας. "Αν προσπαθήσετε να το έπιτεθήτε,
έχει έντολή να πυροβολήσει μια άπ' τις γυναίκες.
Εσάς. ("Εδείξε την Σοφί). Έλάτ' εδώ.
Αργά, άπρόθυμα, εκείνη ύπάκουσε. Κατόπιν ά-
ναστήθηκε, καθώς το στόμα του περιστροφού του
Ντυκλό άγγισε τον αυχένα της. Ο Πατσέλλι ά-
νοίξε το σακάκι του Κραίγκ, του πήρε τ' όπλο του
και τ' άκουμπησε πάνω στο τραπέζι.
—Αυτό το όπλο δεν κάνει, είπε ο Λά Βαλέρ.
Θα σου προμηθεύσουμε άλλο όταν θα θυγώμε έξω.
Θα είναι το ίδιο άκρίβως με το δικό μου. Θα φρον-
τίσουμε να σου δώσουμε κάθε ευκαιρία. Μήπως θέ-
λεις να της τίποτα;
—Ο Κραίγκ κούνησε το κεφάλι του.
—Όπως θέλεις, είπε ο Λά Βαλέρ. Θα θυγώμε
έξω.
Βγήκαν έξω στο σελήνωφως, παίρνοντας τον
"Ασφορντ μαζί τους. Τώρα, είχε έρθει η ώρα του
Κραίγκ να πεθάνει. Είχε ζήσει πάρα πολύ κάνον-
τας άλλους να υποφέρουν. "Ακόμα κι ο Σαιν Μι-
αίρι είχε υποφέρει εξ αίτιας του. "Ηταν δίκαιο να
πεθάνει ο Σαιν Μιαίρι, αλλά ήταν δίκαιο, επίσης,
να πεθάνει ο Κραίγκ. "Η Τέσσα κι η γυναίκα
του θα είχαν τα άπαιτούμενα χρήματα για να ζή-
σουν κι όταν εκείνος κι ο "Ασφορντ θα είχαν σκο-
τωθή, η Σοφί κι οι άλλοι δεν θα κινδύνωναν πιά.
Τον "Ασφορντ μόνο εξακολουθούσε να σκέπτεται...
—Ο Λά Βαλέρ σταμάτησε κοντά στο μονοπάτι
με τα δέντρα.
—Εδώ είναι θανάσιμα, είπε.
—Να το δώσω το όπλο; ρώτησε ο Πατσέλλι.
—Και δέβαια, είπε ο Λά Βαλέρ.
—Ο Πατσέλλι άκουμπησε ένα πιστόλι μπροστά
στον Κραίγκ, κι' έπειτα έκανε πίσω, καλύπτοντας
τον "Ασφορντ μ' ένα μεγάλο ατύματα Μάουζερ.
—Αφού με να το κάνω εγώ αυτό. Χάνομε
καιρό, είπε ο Πατσέλλι.
—Όχι. Αυτή είναι δική μου δουλειά. Κάν' έ-
κείνο που σου λέω.
—Ο Πατσέλλι άναστήθηκε τους ώμους του, αλλά
το όπλο του έμεινε πάνω στον "Ασφορντ.
—Δεν είχε καμιά σημασία, σκέφτηκε ο Κραίγκ.
Θα... ποιά ήταν η λέξη;— θα γίνονταν λειψύμα...
—Πάρε το πιστόλι.
—Ο Κραίγκ ύπάκουσε.
—Πλάτη με πλάτη, είπε ο Λά Βαλέρ, κι ο
Κραίγκ ύπάκουσε πάλι. Δέκα βήματα, έπειτα θα κά-
νουμε μεταβολή και θα πυροβολήσουμε. Θα ξανα-
γίνουμε όταν θα πω έμπρός. Θα μετρήσω τα βήματα.
—Ετοιμός; Έμπρός. Ένα-δύο-τρία...
—Ο Κραίγκ άνοιξε βήματα πάνω στο μονοπάτι
με τα χλωμά. "Ο "Ασφορντ θα πέθαινε κατόπιν.
Τώρα, ήταν δική του σειρά. "Ο Γκορρόν δεν θα
έχοταν για έκδωση, ο Γκορρόν ήταν ένας έ-
παγγελματίας. Λιγότερο καλός μ' ένα όπλο, αλλά
πολύ πιο ύπαιθνος στις διαταγές. "Εξου-
—Η Τέσσα θάλαγγε γι' αυτόν. "Η γυναίκα
του ίσως να πέθαινε σύντομα. "Αν ζούσε, θα είχε

περισσότερα χρήματα απ' όσα χρειαζόταν. Κι' η
Τέσσα—της είχε άφηρεί όλα όσα του είχε δώσει
το λαθρεμπόριο δολών. "Αφθονο χρήμα, — και
λίγη...
Εφτά-όχτώ... "Ηταν κοντά στο σιντριβάνι, δ-
που ο Τέρνερ είχε σκοπεύσει τόσο άσχημα. Συμπα-
θητικός άνθρωπος. Βαρετός. Έπινε πάρα πολύ.
"Αλλά εύτυχισμένος μ' ένα Νέγρο σωφεί κι' ένα
Φιλιππινό μάγειρο και τα πιά πολυέσδα παράταιρα
της Κιανής "Ακτής. Έννεά-δέκα. Κάτι έλειπε,
σκέφτηκε ο Κραίγκ. Δέν μπορούσε ν' άκούση άλλα
βήματα εκτός απ' τα δικά του. Μια άντρηκή φωνή,
του "Ασφορντ, που ξεφώνισε, μέσα σε μια άγώνια
ντροπής κι' άγάπης: «Μάμικι! "Οχι! Δέν πρέπει!»
—Ο Κραίγκ γύρισε άπτόματα, χαμηλώνοντας, και
μια σφαίρα έχρισε τον άέρα, εκεί όπου πριν από
ένα λεπτό ήταν η πλάτη του. "Ο Λά Βαλέρ τον ά-
ντηρώπιζε κίχλας περπατώντας προς το μέρος του,
σκοπευόντάς τον για δεύτερη φορά, καθώς εκείνος
κατατραυμάτιζοσε προς το σιντριβάνι. Με την άκρη
του ματιού του, ο Κραίγκ είδε τον "Ασφορντ να
τους παρακολουθώ με φρίκη. "Επτάσε στο σιντρι-
βάνο, θυμωμένος την ύπόσχεση που είχε δώσει,
πως δεν θα έκανε κακό στον Λά Βαλέρ. Δεν είχε
σχετική τότε αυτό που θάκανε ο Λά Βαλέρ. Προ-
σχητικά, με άκρίβεια, το δάκτυλό του πίεσε τη
σκανδάλη του όπλου που του είχε δώσει ο Λά Βα-
λέρ. "Ηταν άδαιο, κι ο "Ασφορντ ξεφώνισε πάλι:
«Όχι, Μπόμικι! "Οχι! Κι' έτρεξε προς το μέρος
τους. "Ο Λά Βαλέρ του φώναξε να γυρίσει πίσω,
αλλά ο "Ασφορντ εξακολουθούσε να τρέχει προς το
μοναδικό πλάσμα στον κόσμο που άγαστοίσε, το μο-
ναδικό πλάσμα του όποιον την προδοσία δεν μπο-
ρούσε να ύποψέρι.
—Ο "Ασφορντ έτρεξε άνάμεσα στον Κραίγκ και
στον Λά Βαλέρ, κι ο Κραίγκ κύλησε πίσω απ' την
άκρηάδα του σιντριβανιού. Δογγώνοντας καθώς
το τραυματισμένο του δάκτυλο κτύπησε στη βάση της.
—Ο Πατσέλλι ξεφώνισε μια προειδοποίηση καθώς
το χέρι του Κραίγκ άνασηκώθηκε, γυρεύοντας.
Βρήκε το όπλο που είχε κρύψει. Τα δάκτυλά του
τόσφαιξαν τη στιγμή που ο Λά Βαλέρ πυροβο-
λούσε κι ο "Ασφορντ ξεφώνισε για τελευταία φο-
ρά. Κατόπιν, έπεσε σαν δέντρο στα πόδια του Λά
Βαλέρ. "Ο Κραίγκ τον είδε να πέφτει, αλλά το μυ-
αλό του άρνώνταν να το δεχτεί. Δεν μπορούσε να
σχετική τίποτ' άλλο, παρά μόνο πως ο Λά Βαλέρ
τον είχε εξαπατήσει, δινόντάς του ένα άδειο πι-
στόλι. Θυμήθηκε πως οι τρελλοί αυτοσχεδιάζαν δι-
κόους τους κανόνες. Τότε, ο Λά Βαλέρ ξαναπυρο-
βόλησε και μια σφαίρα κτύπησε πάνω στο σιντρι-
βάνι, μερικώς λόντους πιά πέρα απ' το κεφάλι του.
Δεξιά του, ο Πατσέλλι προσπαθούσε να πάρη την
κατάληξη θέσε, περιμένοντας ν' άποτελειώση τα
χρήματα; κι ο Πατσέλλι είχε ένα ατύματα Μά-
ουζερ, που μπορούσε να πυροβολήσει πάρα πολλές
σφαίρες, σαν μινιατούρα πολυβόλου. Σιγά-σιγά, μ'
έξαφρητική προσοχή, ο Κραίγκ σκάπαινε τον Λά
Βαλέρ και τον πυροβόλησε στην καρδιά. Την ώρα
που έπεφτε νεκρός, το πρόσωπό του έδειχνε έντο-
νη έκπληξη.
—Ο Πατσέλλι άρχισε να πυροβολή άμέσως μό-
λις έπεσε ο Λά Βαλέρ. "Η μια σφαίρα μετά την άλ-
λη σφηνώνονταν πάνω στο σιντριβάνι, κι ο Κραίγκ
μαζεύτεριε κοντά στο βάθρο και τις άκουγε να τον
προσπερνούν. "Εμεινε άπόλυτα άκνητος κι' ένα λε-
πτό πέρασε τόσο ήσυχα, ώστε μπορούσε ν' άκούση
τους κτύπους του ρολογιού του. "Ο Πατσέλλι έα-
ναπυροβόλησε και πάλι η σφαίρα πέρασε πολύ κον-
τά, κι ο Κραίγκ δεν κουνήθηκε. Τελικά, ο Πα-
τσέλλι άνασηκώθηκε και βγήκε απ' το μέρος όπου
προφύλασσόταν, περπατώντας προσεχτικά, με τα
χέρια του πάνω στην δική άκρη του Μάουζερ. "Ο
Κραίγκ πυροβόλησε καθώς ο Πατσέλλι έφτανε στο
μονοπάτι. "Ηταν η καλύτερη σκοποβολή της ζωής
του. "Η σφαίρα κτύπησε το μπράτσο του Πατσέ-
λλι, και το μεγάλο Μάουζερ έπεσε στο έδαφος. "Ο
Κραίγκ σπρώχθηκε άπάνω. "Ο Πατσέλλι σκετόταν
ταλαντεύοντας μπροστά του, κι όταν ο Κραίγκ έ-
σκαψε και πήρε το όπλο, εκείνος εξακολουθούσε να
ταλαντεύεται.
—Είσα τρελλός, φώναξε ο Κραίγκ. "Ηλίθιος!
"Αν παίζατε το παιχνίδι σας τίμια, θα πέθαινα...
"Ηλίθιος, καθάματα! Γιατί έφρεπε να με κοροϊδέ-
ψετε;
—Ο Πατσέλλι έσφιξε με το χέρι του το μπρά-
τσο του.
—Δέν έδωλα αυτό, είπε. Θα σε σκοτώνα ο Γ-
διος. "Η μονομαχία ήταν ιδέα του Λά Βαλέρ. "Η-

ταν τζέντλεμαν, είπε, κι' η λέξη όγγκ με περι-
φρόνηση απ' το στόμα του.
—Θα πάμε στο σπίτι και θα μιλήσει στον Ντυ-
κλό, είπε ο Κραίγκ. Μη φέρεις άντιρρήσεις. Κάνε
απλώς αυτό που σου λέω.
—Ο Πατσέλλι κοίταξε μέσα στα μάτια του
Κραίγκ, κι' ύπάκουσε. Το αντίθετο σήμαινε θά-
νατο.
—Ο Ντυκλό έννοιωθε θανάσιμα. "Ομορφα κορί-
τσια, σημαντικοί άντρες ήταν στην διάθεσή του.
"Ενας μαυρός κι' ένας μελαψός άντρας ταπεινοί
κι' ύπάκουοι, όπως ήταν δίκαιο και σωστό. Τ' όπλο
του ήταν το σύμβολο της δύναμής του, το σπεί-
τρο του, κι όσο το κρατούσε, θα τον ύπάκουσαν. Αύ-
τό ήταν καλό, θανάσιμα. Και το κρατούσε γυριμέ-
νο εναντίον της καπέλλας. Αυτό ήταν ακόμα πιο
θανάσιμα. "Όταν άκούστηκαν οι πυροβολισμοί κι
όλοι άνασηκώσαν τα κεφάλια των, το μόνο που έ-
κανε ο Ντυκλό ήταν να σηκώσει τ' όπλο μερικά έ-
κατστά, κι όλοι έμειναν ήσυχοι, ύπάκουοι πάλι. Το
όπλο ήταν θανάσιμο πράγμα! Κι' η ιδέα του Λά Βα-
λέρ για μονομαχία ίσως να μην ήταν και τόσο ήλι-
θια, στο τέλος-τέλος. Τ' όπλο είχε χρησιμοποιηθεί
με άξιοπρεπεία, με κάθε τελετουργικό τύπο. Σίγου-
ρα, χρειαζόταν όλοκληρη ιεροτελεστία όταν έ-
νας κακός άνθρωπος σαν τον Κραίγκ έπρόκειτο
πεθάνει. Το χέρι του Ντυκλό κινήθηκε, και το στό-
μα του όπλου άγγισε το λαμπό της Σοφί, κατέβη-
κε στον ώμο της, διέσχιζε έναν κύκλο στην σσι-
κλή περιμέτρο του στήθους της. "Η ζωή μπορούσε
να είναι πολύ καλή μαζί του, μερικώς φορές...
Πίσω του, η φωνή του Πατσέλλι είπε:
—Πολύ καλά, Ντυκλό. Μπορείς να βγεις τώρα.
Σε θέλει ο λοχαγός.
—Ο Ντυκλό άναστήναξε, κι' άπομακρινήθηκε δ-
ποθοζωρόντας απ' την καπέλλα, πολύ προσεχτικά.
Οι καλές στιγμές δεν κρατούσαν ποτέ πάρα πολύ...
Ξαφνικά, το πρόσωπο του κοριτσιού άλλαξε. "Τ-
πήχε κατάληξη απ' αυτό, και μια ξαφνική εύ-
γυια, πάρα πολύ άργά, ο Ντυκλό άρχισε να γυρίζει.
Κάτι σκληρό έκοκασε στον αυχένα του, κι' έπεσε.
Σταμάτησε μια φορά, κι' έμεινε άκνητος.
—Η Σοφί έτρεξε στην άγκαλιά του Κραίγκ κι'
έμεινε εκεί, τρέμοντας άσυμμετρητα, όσπου η δι-
ναμη της έπαφης τον την έκανε να αιώναται άρ-
κατά άσφαλής και μπόρεσε να καταφυγή στην πο-
λυτέλεια των διακρώων, και να κοιτάξει τον Ντυκλό
που ήταν πεμμένος στο πάτωμα και τον Πατσέλλι
που έτρεπε σε μια καρέκλα.
—Ο Λόρρυ σήκωσε το όπλο του Ντυκλό.
—Πού είναι ο άλλος τύπος; ρώτησε.
—Είμαι νεκρός άπάντησε ο Κραίγκ, και τους
έξηγήσε τι είχε συμβεί.
—Ο Νονό ήταν άγανακτισμένος.
—Μ' αυτό ήταν παρανομία, είπε. "Ηταν δολο-
φονία.
—Και δέβαια ήταν, συμφώνησε ο Κραίγκ.
—Αλλά ο κώδικας; ξεφώνισε ο Νονό. "Ατίμα-
σε τον κώδικα!
—Αν δεν το είχε κάνει, είπε ο Κραίγκ, ίσως
να μη τον σκότωναν.
—Ο Λόρρυ γύρισε προς το μέρος του Τέρνερ.
—Θάπρεπε να σου δώση μαθήματα, Ντάν.
—Ναι.
—Ο Τέρνερ προχώρησε, κοίταξε τον Ντυκλό και
τον γύρισε με το πόδι του.
—Είδες πως τον κτύπησε, Λόρρυ; Θα μπορού-
σε να δώση μαθήματα και σε σένα επίσης, αλλά
όχι τώρα, φίλε. Τώρα έχομε προβλήματα...
—Ο Νονό είπε:
—Θα νόμίζα πως τα προβλήματα μας τελειω-
σαν, γάρι στον κύριο Ρέινολντς εδώ.
—Έβδλε λίγο νοτιά κι ο Κραίγκ το ήπαι.
—Τώρα, πρέπει να τα ξεκαθαρίσωμε όλα αύ-
τά, είπε ο Τέρνερ. "Τάχαρι ένας νεκρός στον κή-
πο μου. "Τάχαρι αυτόν οι δυο δολοίτες εδώ. Αυ-
τάματα που το λέω, Τζόν, αλλά είμαι άγανακτιμέ-
νος να φωνάζω τους άστυνομικούς.
—Αν νεκρός, είπε ο Κραίγκ. "Τάχαρι κι' ο
"Ασφορντ. Σας είπε—τον σκότωσαν κι' έννοις έ-
πίπης. "Αγαπήσε τον Λά Βαλέρ ως το τέλος.
Προσπάθησε να τον σταματήσει απ' την άπάτη—
επειδή τον άγαπούσε κι' ήξερε πως η άπάτη ήταν
το χειρότερο έγκλημα στον κώδικά του. Κι ο Λά
Βαλέρ τον σκότωσε...
—Τζόν, λιγώμα πολύ, είπε πάλι ο Τέρνερ, άλ-
λά πρέπει να φωνάζω την άστυνομία.
—Ο Κραίγκ άναστήθηκε τους ώμους του.
—Έμπρός, φώναξε την, είπε. Μόνο που θάθε-
λα να φύγω πρώτα.

—Και δέβαια, είπε ο Τέρνερ. Πήγαινε όπου
θέλεις. (Κοίταξε τον Κραίγκ έξεταστικά). Δεν κά-
νω έρωτήσεις, φίλε μου, γιατί δεν θέλω να σε φέ-
ρω σε άμηχανία, κάνοντάς σε να πής ψέματα.
—Θάθελα να δανειστώ ένα αυτοκίνητο επίσης,
είπε ο Κραίγκ.
—Δέν μπορείς να οδηγήσεις με το δάκτυλό σου
σ' αυτή την κατάσταση, είπε ο Τέρνερ. Πάρε την
Κάντιλλα. "Ο Λόρρυ θα σε οδηγήσει.
—Ευχαριστώ, είπε ο Κραίγκ. "Όσο για την ά-
στυνομία, άν ήμουν στη θέση του, θα καλούσα κά-
ποιον Σεγκύρ. "Ηταν εδώ λίγο πιά πριν. "Ενας πο-
λύ διακριτικός τύπος.
—Έντάξει. Τι θα του πω;
—Πές του τι συνέβη. Κάποιος τρελλός μπήκε
μέσα και δολοφόνησε τον "Ασφορντ και μ' άνάγκη-
σε να μονομαχήσω. Πές πως με συνάντησε στη
Νίκαια και με προσκάλεσε εδώ. Και τον "Α-
σφορντ επίσης. Δεν θέλω ν' άνακατωθώ η Σοφί σ'
αυτή την ιστορία.
—Όύτε κι' εγώ, φίλε. Θα κάνω αυτό που λές.
Είλεις να πηγαίνεις τώρα;
—Ο Κραίγκ κούνησε το κεφάλι του καταφατικά.
—Έχω, είπε ο Κραίγκ. Την ίδια αιτία που με
κάνει να μη μπορώ να σε πάρω.
Το σώμα δεν είχε ήλκυσμα, κι' έτσι ήταν εύ-
κολο για τον Λόρρυ να πηδήσει τον τοίχο, κι' αυτή
τη φορά έπεσε καλά, χωρίς να κτυπήσει το δάκτυ-
λό του. Σταθήκε εκεί, αλωρούμενος, στον κήπο, έα-
λισμένος απ' την κούραση και την υπερένταση. Κα-
τόπιν, αγά-αγά, προχώρησε προς το σπίτι, λέγον-
τας στον εαυτό του, καθώς βίαιε το σώμα του να
προχωρήσει προς τα έμπρός, πως είναι πάντα δυ-
νατόν να νάνης ακόμη ένα βήμα, να νάνης ακόμα
μια δουλειά. "Ενας φρουρός με χαρμάνια ήταν
εξαπλωμένος νεκρός στο μονοπάτι. "Έκει κοντά, στα
σπατάνα των σκύλων, ένα άλοατικό σκυλί γά-
νις μια φορά, αλλά έκείνος προχώρησε προς το
σπίτι. Ξαφνικά, ένας άστυνομικός βγήκε απ' το σά-
τι, κι ο Κραίγκ πάγωσε. Προσεχτικά, προχώρησε
προς το πίσω μέρος του σπιτιού. "Ο Πατσέλλι εί-
χε πιά πως θα ήταν ένας μόνο και δεν είχε πιά ψέ-
ματα. "Ο θάνατος του Σαιν Μιαίρι ήταν ύπεροβο-
λικό σημαντικό κι' άνθρωποι σαν τον Σεγκύρ.
Σπουδαίοι άνθρωποι είχαν σταλή γι' αυτή τη δου-
λειά απ' το Παρίσι, κι' όσπου να φτάσουν αυτοί,
δεν έφρεπε να περάσουν τίποτα. "Ο Λά Βαλέρ κι
οι ύπόλοιποι έφρεπε να φρουρούν την βίλλα, όσπου
οι σπουδαίοι άνθρωποι, οι συμπαθούντες, να φτά-
σουν.
Δέν φαίνονταν φώτα πουθενά μέσα στο ά-
δριο σπιτί. "Ο Κραίγκ έβγαλε τον χροίμο με τα
κλειδιά του Πατσέλλι. Το τρίτο κλειδί άνοίξε την
πορτα και μπήκε μέσα, πίσω στο γκαρτζ, όπου ο
Σαιν Μιαίρι τον είχε άναγκάσει τόσο προσεχτικά.
Τα ντουλάπια του τοίχου ήταν κλειδωμένα, αλλά
τα κλειδιά του Πατσέλλι τ' άνοίξαν κι' αυτά επί-
σης. "Τήρησαν νέα φράγκα μέσα, άξιας 10.000 λι-
ρών, κι' ένας χαρτοφύλακας γεμάτος έγγραφα. "Ο
Κραίγκ τ' άκούμπησε και τα δυο σε μια πλευρά κι'
έξέτασε τ' άλλα συρτάκια και γραφεία. Κατάλο-
γοι όνομάτων, κατάλογοι τοποθεσιών, στρατιωτών,
έξδρων, όλα διακρινόνταν στο σελήνωφως. Αιτάλε-
σε δα νόμισε πως χρειαζόταν, κι' άφησε τα ύπό-
λοιπα—δία εκτός από ένα. Αυτό ήταν ένας κατά-
λογος με τ' όνομα του και τα όνομα του Μιάνου-
μφο, του Ρούττερ, και του Λάνγκε—το καθένα
προσεχτικά σθημένα. Τον έκαψε. "Τήρησαν κι
άλλα όνόματα εκεί επίσης.
Μέσα σε μια απ' τις κρεβατοκάμαρες δορμή με
βαλίστρα και τη γέφυρα με τα χαρτιά και τα έγγρα-
φα που είχε δοθ. Κατόπιν βγήκε στο χώλι, κοιτά-
ζοντας την βαλίστρα. "Ενας σκύλος ξαναγύρισε,
κι ο Κραίγκ προχώρησε στο σπατίδι της σκάλας,
άκουμπησε την βαλίστρα κι' έβγαλε το Ρόιντμαν,
καθώς ο σκύλος γάγινε πάλι.
"Ακούστηκαν μια σειρά από κλικς στην πόρτα
και τελικά άνοίξε. Κρατώντας σταθερά το όπλο στο
χέρι του, ο Κραίγκ περιέμενε μέσα στο σκοτάδι,
κοιτάζοντας τον νεοφερμένο να διαγραφείται στο
σελήνωφως. Ξαφνικά, ένας σκύλος γάγινε κι' έ-
νας δεύτερος άνθρωπος ώρμησε προς τα έμπρός,
κτύπησε τον πρώτο και τον έβριζε κάτω. "Ο πρώ-
τος κουλινώσθηκε σαν γάτα, οι δυο άντρες κλι-
στηκαν κάτω, και ξαφνικά ο Κραίγκ γέλασε δυνα-
τά, γέλασε μέχρι δακρύων, μέχρι που το στομάχι
του πόνεσε, μέχρι που ήταν τόσο άδύνατος ώστε
δέν μπορούσε να νάνη τίποτα άλλο παρά να καθί-
σει στις σκάλες να γαλά, κι' οι δυο άντρες στα-
μάτησαν άσπασμένοι κι' ήσαν να σταθούν μπρο-
στά του, περιτριμμένοι κι' άγανακτισμένοι που ο
Κραίγκ γελούσε, ενώ θα μπορούσε να γίνει βοηθός.

σε για μπέηζμπολ και για την ποίηση του "Έντνα
Σαιν Βίνσεντ Μίλλαιν.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΩΟ
Η βίλλα ήταν ήσυχη, έρημη, και στη νεκρή έ-
ρι πριν απ' τα έφημερώματα δεν ύπήρχε άλλος ή-
γος εκτός απ' τον απαλό φλοίσβο της θάλασσας.
"Ο Κραίγκ κάθησε στ' αυτοκίνητο και κοίταξε τον
ψηλό τοίχο, το ηλεκτροφόρο σύρμα. Δεν άκούγον-
ταν σκυλιά, ούτε ύπήρχε κανένα φως στον κήπο.
—Θέλετε νάρθω μαζί σας; ρώτησε ο Λόρρυ.
—Δέν θέλω να νάνης τίποτα, παρά μόνο να με
βοηθήσεις να πηδήσω αυτό τον τοίχο—κι' έπειτα
να ξεφαντισήθης.
—Ο Λόρρυ άναστήθηκε τους ώμους του.
—Εσείς είστε τ' άφεντικό, είπε.
—Μην είσαι έτσι, είπε ο Κραίγκ. "Ετσι πρέπει
να γίνει! Ίσως να ύπάρχη άστυνομία εδώ—κι' άρ-
κετούς υπαλλήλους σάς έφερα ως τώρα.
—Σας έδειξαν, είπε ο Λόρρυ. Σας έδολοφόνη-
σαν σγεδόν, σάς καταδίδωσαν, σάς άπέλησαν, σάς
βασάνισαν. Πρέπει ναχете μια πολύ καλή αιτία για
να γυρίετε εδώ.
—Έχω, είπε ο Κραίγκ. Την ίδια αιτία που με
κάνει να μη μπορώ να σε πάρω.
Το σώμα δεν είχε ήλκυσμα, κι' έτσι ήταν εύ-
κολο για τον Λόρρυ να πηδήσει τον τοίχο, κι' αυτή
τη φορά έπεσε καλά, χωρίς να κτυπήσει το δάκτυ-
λό του. Σταθήκε εκεί, αλωρούμενος, στον κήπο, έα-
λισμένος απ' την κούραση και την υπερένταση. Κα-
τόπιν, αγά-αγά, προχώρησε προς το σπίτι, λέγον-
τας στον εαυτό του, καθώς βίαιε το σώμα του να
προχωρήσει προς τα έμπρός, πως είναι πάντα δυ-
νατόν να νάνης ακόμη ένα βήμα, να νάνης ακόμα
μια δουλειά. "Ενας φρουρός με χαρμάνια ήταν
εξαπλωμένος νεκρός στο μονοπάτι. "Έκει κοντά, στα
σπατάνα των σκύλων, ένα άλοατικό σκυλί γά-
νις μια φορά, αλλά έκείνος προχώρησε προς το
σπίτι. Ξαφνικά, ένας άστυνομικός βγήκε απ' το σά-
τι, κι ο Κραίγκ πάγωσε. Προσεχτικά, προχώρησε
προς το πίσω μέρος του σπιτιού. "Ο Πατσέλλι εί-
χε πιά πως θα ήταν ένας μόνο και δεν είχε πιά ψέ-
ματα. "Ο θάνατος του Σαιν Μιαίρι ήταν ύπεροβο-
λικό σημαντικό κι' άνθρωποι σαν τον Σεγκύρ.
Σπουδαίοι άνθρωποι είχαν σταλή γι' αυτή τη δου-
λειά απ' το Παρίσι, κι' όσπου να φτάσουν αυτοί,
δεν έφρεπε να περάσουν τίποτα. "Ο Λά Βαλέρ κι
οι ύπόλοιποι έφρεπε να φρουρούν την βίλλα, όσπου
οι σπουδαίοι άνθρωποι, οι συμπαθούντες, να φτά-
σουν.
Δέν φαίνονταν φώτα πουθενά μέσα στο ά-
δριο σπιτί. "Ο Κραίγκ έβγαλε τον χροίμο με τα
κλειδιά του Πατσέλλι. Το τρίτο κλειδί άνοίξε την
πορτα και μπήκε μέσα, πίσω στο γκαρτζ, όπου ο
Σαιν Μιαίρι τον είχε άναγκάσει τόσο προσεχτικά.
Τα ντουλάπια του τοίχου ήταν κλειδωμένα, αλλά
τα κλειδιά του Πατσέλλι τ' άνοίξαν κι' αυτά επί-
σης. "Τήρησαν νέα φράγκα μέσα, άξιας 10.000 λι-
ρών, κι' ένας χαρτοφύλακας γεμάτος έγγραφα. "Ο
Κραίγκ τ' άκούμπησε και τα δυο σε μια πλευρά κι'
έξέτασε τ' άλλα συρτάκια και γραφεία. Κατάλο-
γοι όνομάτων, κατάλογοι τοποθεσιών, στρατιωτών,
έξδρων, όλα διακρινόνταν στο σελήνωφως. Αιτάλε-
σε δα νόμισε πως χρειαζόταν, κι' άφησε τα ύπό-
λοιπα—δία εκτός από ένα. Αυτό ήταν ένας κατά-
λογος με τ' όνομα του και τα όνομα του Μιάνου-
μφο, του Ρούττερ, και του Λάνγκε—το καθένα
προσεχτικά σθημένα. Τον έκαψε. "Τήρησαν κι
άλλα όνόματα εκεί επίσης.
Μέσα σε μια απ' τις κρεβατοκάμαρες δορμή με
βαλίστρα και τη γέφυρα με τα χαρτιά και τα έγγρα-
φα που είχε δοθ. Κατόπιν βγήκε στο χώλι, κοιτά-
ζοντας την βαλίστρα. "Ενας σκύλος ξαναγύρισε,
κι ο Κραίγκ προχώρησε στο σπατίδι της σκάλας,
άκουμπησε την βαλίστρα κι' έβγαλε το Ρόιντμαν,
καθώς ο σκύλος γάγινε πάλι.
"Ακούστηκαν μια σειρά από κλικς στην πόρτα
και τελικά άνοίξε. Κρατώντας σταθερά το όπλο στο
χέρι του, ο Κραίγκ περιέμενε μέσα στο σκοτάδι,
κοιτάζοντας τον νεοφερμένο να διαγραφείται στο
σελήνωφως. Ξαφνικά, ένας σκύλος γάγινε κι' έ-
νας δεύτερος άνθρωπος ώρμησε προς τα έμπρός,
κτύπησε τον πρώτο και τον έβριζε κάτω. "Ο πρώ-
τος κουλινώσθηκε σαν γάτα, οι δυο άντρες κλι-
στηκαν κάτω, και ξαφνικά ο Κραίγκ γέλασε δυνα-
τά, γέλασε μέχρι δακρύων, μέχρι που το στομάχι
του πόνεσε, μέχρι που ήταν τόσο άδύνατος ώστε
δέν μπορούσε να νάνη τίποτα άλλο παρά να καθί-
σει στις σκάλες να γαλά, κι' οι δυο άντρες στα-
μάτησαν άσπασμένοι κι' ήσαν να σταθούν μπρο-
στά του, περιτριμμένοι κι' άγανακτισμένοι που ο
Κραίγκ γελούσε, ενώ θα μπορούσε να γίνει βοηθός.

“Εξη παραστάσεις

ΕΤΣΤΟΧΗ ή έρμηνεία των χαρακτήρων στον «Ανθρωπο και τα όπλα», την σάτιρα του Μπέρναρ Σω. Οι Άνδρέας Ζησιμάτος, Ήλιος Σταματίου, Βασίλης Γκότσης, Άφροδίτη Λόντου, Γιώργος Βλαχόπουλος, Κλειώ Νικολάου και Τζόλλυ Γαρμπή, σε μια σκηνή του έργου που σκηνοθέτησε ο Π. Κατσέλης.

Ο κ. ΑΛ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
παρουσιάζει
το έναλλασσόμενο
δραματολόγιο
του Κρατικού Θεάτρου
Βορείου Ελλάδος

Έξη επιτυχίες!

Εξη παραστάσεις είχα την ευκαιρία να δώ στη Θεσσαλονίκη, μέσα σε τέσσερις ημέρες. Το έναλλασσόμενο δραματολόγιο που κατάρθωσε να εφαρμόσει έφέτος ο Σωκράτης Καρανίνος, ο Γενικός Διευθυντής του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος, δίνει στους κατοίκους και στους επισκέπτες της θόρειας πρωτεύουσάς μας την δυνατότητα της θόρειας ανάμεσα σε πολύ αντιπροσωπευτικά έργα του διεθνούς και του ελληνικού δραματολογίου. Και εύσϊωνο είναι επίσης ότι το επίπεδο πολλών παραστάσεων είναι, με αστήγρ κριτήρια, ύψηλό, άσυγκρίτως ύψηλότερο από τις επιτεύξεις του ίδιου θεάτρου τα πρώτα δύσκολα χρόνια της ζωής του. Είναι παρήγορο να βλέπουμε κανείς ένα τόσο δημιουργικό έργο να προχωρεί, όταν αναλογισθώ πόση μπορεί να είναι η δύναμη του θεάτρου για την πνευματική καλλιέργεια έγγραμμάτων και άγραμμάτων και ιδίως αυτών που στερούνται κάθε έπαση με δυνάμεις που μπορούν να τους προσφέρουν παιδεία. Είναι παρήγορο, αν αναλογι-

σθώ κανείς πόσο εύρεια είναι η άκτινοβολία του θεάτρου και πόσο ισχυρή μπορεί να είναι η πειθώ του θεάτρου — του καλού θεάτρου.

Παρήγορο είναι να συλλογίζεται κανείς ότι χίλιοι περίπου Έλληνες του Βορρά τις καθημερινές, και δύμιση χιλιάδες κάθε Σάββατο και Κυριακή, που το θέατρο δίνει και «άπογευματινές», παρακολουθούν παραστάσεις τόσο αξιόλογες και τόσο αξιόλογων έργων. Ο αντίκτυπος είναι άμεσος και στην έκταση και στις προσληπτικές ικανότητες του θεατρόφιλου κοινού. Σίγουρα δεν ξεχνώ και δεν παραγνωρίζω και τις υπηρεσίες που έχει προσφέρει ο Κάρολος Κουν για την μόρφωση εκείνου του κοινού του Ελληνικού Βορρά, και την καλή δουλειά που προσέφεραν και προσφέρουν άλλοι θίασοι έγκατεστημένοι ή περαστικοί σε θέατρα της Θεσσαλονίκης. Άλλά κυρίως συνέπεια της επιτυχίας του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος στην άποστολή του είναι το γεγονός ότι, ενώ άλλοτε δύσκολα

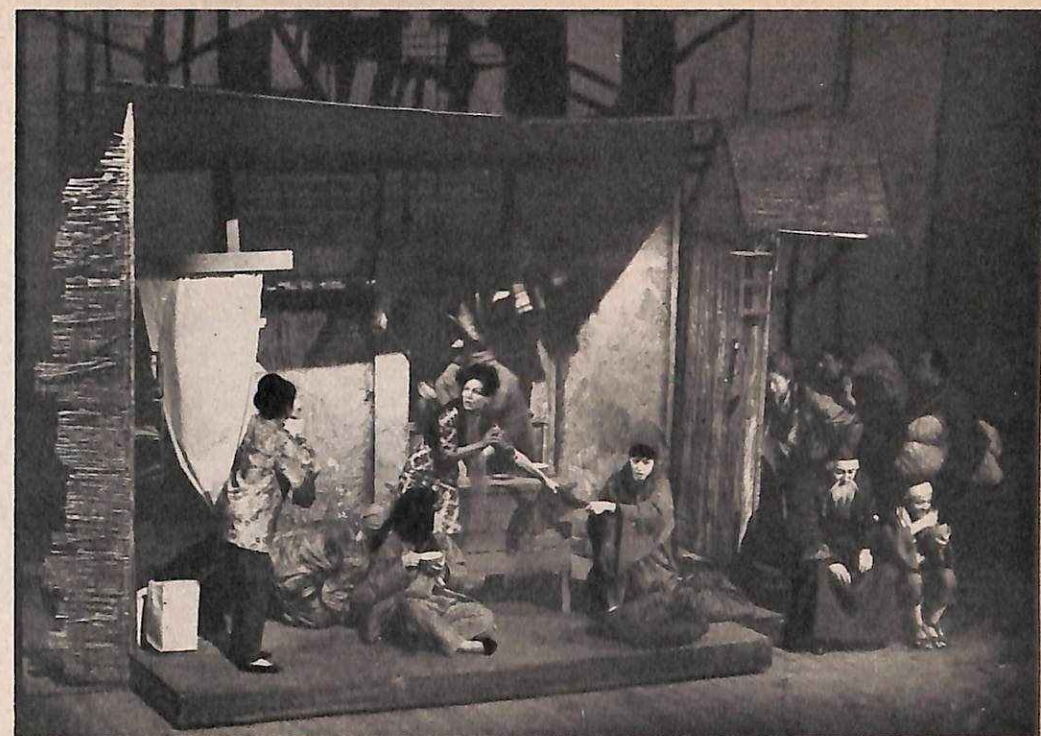

γέμιζε στην Θεσσαλονίκη και μια μόνο αίθουσα θεάτρου, σήμερα υπάρχει θεατρόφιλο κοινό για πολλά έργα όταν είναι αξιόλογα.

Το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος διαστέλλει εδώ και τέσσερα χρόνια την μεγάλη και άνετη αίθουσα του μεγάρου της Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών, μια αίθουσα που χωρεί γύρω στα χίλια διακόσια άτομα. Έτσι δεν είναι αναγκασμένο να καταφεύγει στην αντικαλλιτεχνική λύση των δύο παραστάσεων κάθε μέρα, λύση κουραστική για τους ήθοποιούς και έπιζήμια για την ποιότητα των παραστάσεων, λύση που δεν ξέρω αν εφαρμόζεται άλλοι εκτός της Ελλάδος.

Δημιουργική εργασία

Οι πολύ ώριμες συνθήκες εργασίας στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος και το έντονο ενδιαφέρον όλου του καλλιτεχνικού προσωπικού για το έργο που δημιουργείται, έπείγουν στον Σωκράτη Καρανίνο να καλύ-

ΑΛΕΚΑ Παΐζη, Άγγελική Τριανταφυλίδου, Έρση Μαλικιέντζου, Άνθη Καριοφύλλη, Ήλιος Φραγκόπουλος, Γιάννης Ίορδανίδης, στον «Καλό άνθρωπο του Σετσουάν, του Μπρέχτ, με σκηνοθεσία Μίνου Βολανάκη.

Ο ΜΙΝΩΣ Βολανάκης σκηνοθέτησε επίσης το δύσκολοτατο «Περιμένοντας τον Γκοντά», του Σάμιουελ Μπέκετ. Στην φωτογραφία οι: Άλέκος Πέτσος, Νικήτας Τσακίρογλου, καθώς και ο Γιάννης Ίορδανίδης.

ψη μια τόσο μεγάλη περιοχή σαν την Μακεδονία και την Θράκη με δύο μεγάλες περιοδείες κάθε χρόνο, μια την άνοιξη και μια το καλοκαίρι, που συμπληρώνουν το πολύ σημαντικό έργο που γίνεται στην Θεσσαλονίκη και στα αρχαία θέατρα των Φιλιππών και της Θάσου. Καρπός της θεινής περιοδείας του ενός κλιμακίου του «Κρατικού» (τον καιρό που το άλλο κλιμάκιο στη Θάσο και στους Φιλιππούς έπαιζε αρχαία τραγωδία και κωμωδία), είναι δυο από τα έξη έργα που έχουν περιληφθώ στο έναλλασσόμενο δραματολόγιο, που ο έπισκέπτης της Θεσσαλονίκης έχει αυτή την στιγμή την ευκαιρία να δώ. Είναι «Η Στρίγγλα που έγινε άρνάκις του Σαίξπηρ και «Η λύρα του Γέρο - Νικόλα» του Κόκκου.

Όριες σκηνογραφικές λύσεις για την περιοδεύουσα «Στρίγγλα» ήρε ο Γιάννης Στεφανέλλης. Το σκηνικό του, από έλαφρο μέταλλο, φέρνει μπροστά στα μάτια μας, με σθέλτες αλλαγές, και ιδίως έλαφρές, ξεκουραστικές, ανεπαίσθητες αλλαγές, όλους τους

χώρους που θέλει η δράση. Εκείνο που χαιρείται κανείς στο «Κρατικό» είναι η έλλειψη δογματισμού σε κάθε καλλιτεχνική έκδήλωση, ιδίως ο,τι αφορά εις το νεότερο θέατρο. Και στην σκηνογραφία και στην σκηνοθεσία, ο Σωκράτης Καρανίνος δέχεται, ο,τι είναι καλό και γόνιμο. Η έλευθερία των συνεργατών του και η ανεμπόδιση εύρετικότητα τους είναι γι' αυτόν η καλύτερη προϋπόθεση συμπτάσεως γνώμης.

Θα ήθελα να θυμίσω ότι την στρίγγλα που θα γίνει άρνάκι παίζει η Θάλεια Καλλιγιά. Ότι ο Πετρούκλιος, ο άνδρας που θα κάνει αυτή την μεταμόρφωση, είναι ο Ήλιος Σταματίου. Και ότι η σκηνοθεσία είναι του Μιχάλη Μπούχλη. Το έργο παίχθηκε στη μετάφραση του Καραθίου.

Η «Λύρα του Γέρο - Νικόλα» παίζεται με το μπρίο που δίνει πάντα στον ήθοποιό το πατρίο έδαφος, όταν το νοιώδη κάτω από τα πόδια του. Το πατρίο έδαφος εδώ συρρικνώνεται σε ένα εποική άδεια πάμπτωχο και

εύτυχισμένο σπιτάκι που η Λίζα Ζαΐμη τόσσησε γραφικά πάνω στην σκηνή, με την αλίτσα του και την καμαρούλα του. Ο μύθος είναι απλοϊκός, όχι έντελώς άδοξα: "Ένας καλός πλούσιος κύριος έρχεται και χαρίζει στους πρώην πανευτυχείς πτωχούς ένα σακουλάκι λίρες, που τους κάνει δυστυχισμένους... Ο πατέρας (Θάνος Τζενεράλης) και η μανα (Τζόλλυ Γαρμπή) γίνονται κέρβερροι που κινδυνεύουν να φάνε τα ίδια τους τα παιδιά (Ανδρέα Ζησιμάτο, Μιχάλη Ρωμανό, Ηλία Πλακίδη, και Έρση Μαλικιέντζου). Το χρυσάφι τους χαλάει την γαλήνη και φωνάζουν τον καλό πλούσιο κύριο για να το επστρέψουν πίσω στην πηγή του. Και τής «Λύρας του Γερο-Νικόλα» η σκηνοθεσία είναι του Μιχάλη Μπούχλη.

Από τα υπόλοιπα έξη έργα του εναλλασσόμενου δραματολογίου, επανάληψη από πέ-ρσι είναι και ο «Καλός άνθρωπος του Σετσουάν». Το έργο αυτό σημείωσε μια σημαντική άνοδική καμπή στην ιστορία του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος. Το πνεύμα του θεάτρου του Μπρέχτ, που συνή-θως τόσο πολύ υποφέρει από την στενότητα και στενόκαρδη τήρηση του γραμμικού της θεατρικής του θεωρίας, βγαίνει από την πα-ράσταση της Θεσσαλονίκης διαυγής, άκμαίο, μεγάλο, μ' όλες τις βαθιές πτυχές της παρα-τήρησης, της γνώσης και της εύρετικότη-τάς του, με την άμελικτη λογική και την πα-ράδοση μαγειεία του. Η σκηνοθεσία είναι του Μίνου Βολανάκη. Ο Νίκος Στεφάνου με τα σκηνικά του μπαίνει με αδιόπτωτη έμπνευση μέσα στη σκέψη του συγγραφέα είναι δυνα-μικός, έκφραστικός, δξύτατος δημιουργεί ά-κριβέστατα στις εικόνες του την άψια ποίηση του μεγάλου δραματοουργού της Γερμανίας. Ο Γιώργος Βακαλό σχεδίασε έκφραστικώτα-τα κοστούμια που είναι, όπως και ο Μπρέχτ, παραμύθι και πραγματικότητα.

Στην έρμηνεία του «Καλού ανθρώπου του Σετσουάν» οι ήθοιοι έδωσαν τον καλύτε-ρον έαυτό τους και πολλοί τον ξεπέρασαν: Η Άλεκα Παϊζή έδωσε την άκέραιη σημασία τους στους δίδυμους ρόλους της καλής Σέν-τς και του σκληρού εξοδελφού της, του κυρίου Σουί-τά. Κάλυψε τέλεια το δρόμο του σπαρα-γμού ανάμεσα στο δικαίωμα της αγάπης και στο δικαίωμα της ζωής. Πολλοί ήθοιοι ξε-χώρισαν: Ο Άλεκος Πέτσος σαν Βάνγκ ο νε-ρουλάς, ο Δημήτρης Βεάκης, ο Θάνος Τζε-νεράλης σαν θεοί, ο Ηλίας Σταματίου στο ρόλο του άνεργου αεροπόρου, η Μιράντα Οί-κονομίδη, που παίζει την ιδιοκτήτρια κυρία Μί-Τσου, η Τζόλλυ Γαρμπή στο ρόλο της χήρας, ο Γιώργος Βλαχόπουλος, ο χωροφύ-λακας, η Ρίκα Γαλάνη, η μητέρα του αερο-πόρου Σούν, ο Βασίλης Γκόπης, ο κύριος Σού-φου ο κουρέας. Και πολλοί άλλοι που θα αξίζει, αλλά που δεν είναι δυνατόν να αναφερ-θούν. Το έργο παίζεται στην θεατρικώτατη μετάφραση του Μάριου Πλωρίτη.

Είναι κρίμα που δεν έχει περιληφθή στο πρόγραμμα του εναλλασσόμενου δραματολο-γίου και μια άλλη από τις περιουσίες επιτυ-χιές του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλά-δος: «Το παιχνίδι της τρέλλας και της φρο-νιμάδας», του Γιώργου Θεοτοκά.

Επειδή έχει τόσο μεγάλη σημασία το θέ-μα της προβολής —και της αξίας προβολής — δικών μας έργων, έργων του νεωτέρου και νεωτέρου ελληνικού ρεπερτορίου, από τους

κρατικούς μας θιάσους, όφειλω να προσθέ-σω ότι μια από τις καλύτερες παραστάσεις ελληνικού —έκατό τοίς εκατό ελληνικού— έργου που έχω δει, ήταν το «Παιχνίδι της τρέλλας και της φρονιμάδας» του Γιώργου Θεοτοκά, εύρηματικά σκηνοθετημένο από τον Μίνο Βολανάκη, και με παραμυθένια, όπως και έπρεπε, σκηνικά και κοστούμια του Δημή-τρη Μυταρά. Έλπιζω την ώραίότατη εκείνη παράσταση να έχουμε την ευκαιρία να την δούμε κάποτε στην Αθήνα —και όχι εκείνη μόνον. Το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος θα έπρεπε να καθιερώσει μέσα στο έξη — είναι αλήθεια — αρκετά θαρρ σε υποχρεώσεις πρόγραμμά του και μια τακτική αθηναϊκή πε-ρίοδο δύο περίπου εβδομάδων. Αυτό έχει κα-θιερωθή και σε άλλες χώρες, όπου υπάρχουν θέατρα που έκτελούν καθηκόντα ανάλογα με του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος. Ο θιάσος της Λυώνος, του Πλανσόν, και όλοι οι άλλοι θιάσοι των «Κέντρων Θεάτρου» της Γαλλίας, δίνουν κάθε χρόνο το «παρών» της γαλλικής πρωτεύουσας. Αυτό έμπυκνώνει τους ήθοιούς που έχουν τον επίμοχθο κλήρο των περιοδειών στην έπαρξια, αλλά και συχνά παρουσιάζει στο κοινό της θεατρικής πρω-εύουσας εκπλήξεις. Μια τέτοια εκπλήξη ήταν στην Γαλλία, πριν από λίγα χρόνια, η εμφά-νιση του Πλανσόν και μια όχι λιγώτερο ση-μαντική εκπλήξη είναι εκείνη που προξενούν μερικές από τις παραστάσεις του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος.

«Περιμένοντας τον Γκοντώ»

Η επιτυχία που λιγώτερο περίμενε κανείς ήταν του τόσο ώραίου και τόσο δύσκολου έργου του Σάμιουελ Μπέκετ, του πιο κλασι-κού έργου της εποχής μας, του «Περιμένοντας τον Γκοντώ», που κανείς ως τώρα δεν είχε ά-ποτολμήσει να το ανεβάσει στην Ελλάδα.

Σήμερα στην Θεσσαλονίκη το έργο του Μπέκετ παίζεται μπροστά σε χίλιους διακό-σιους θεατές, ή γλώσσα του και η ποίησή του είναι αισθητές σε όλους. Το επίπεδο της παραστάσεως είναι υψηλό, με τα πιο ασύτη-ρα διεθνή κριτήρια. Το έργο συναρπάζει. Τους πέντε ρόλους παίζουν: Ο Άλεκος Πέτσος Έστραγκόν, ο Νικήτας Τσακίρογλου Βλαδί-μυρος, ο Δημήτρης Βεάκης Πότσο, ο Κώστας Μασσακάς Λάκυ, και ο Γιάννης Ιορδανίδης το παιδί. Όλοι έχουν ξεπεράσει τον έαυτό τους. Το σκηνικό, όπως και του «Καλού αν-θρώπου του Σετσουάν», πείθει ότι ο Νίκος Στεφάνου είναι ένας σκηνογράφος που κατορ-θώνει να άπογυμνώσει όσο ελάχιστοι συνάδελ-φοί του την δραματική ουσία, άψηφώντας το τόσο άγαπητό στους περισότερους σκηνο-γράφους παιχνίδι των μικρών αισθητικών ευ-ρημάτων. Την δυσκολότερη μετάφραση έκανε ο Μάνθος Κρίστης. Η σκηνοθεσία είναι του

Ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ Βεάκης, ως γιατρός Θωμάς Στόκμαν, και η Μιράντα Οίκο-νομίδη, ως Κυρία Στόκμαν, στον «Έχθρο του λαού» του Ίψεν, που σκηνοθέτησε έ-ξαιρέτα ο Μ. Βολανάκης.

Μίνου Βολανάκη. Διαπιστώνει κανείς ότι η συνεργασία του τόσο προικισμένου αυτού νέου σκηνοθέτη με τον στοχαστικόν έμπνευ-στή και σπάνιο συντονιστή του Κρατικού Θε-άτρου Βορείου Ελλάδος Σωκράτη Καραντινό υπήρξε εύτυχέστατη.

Στον Μίνο Βολανάκη όφειλεται και η σκη-νοθεσία του έργου του Ίψεν «Ένας έχθρος του λαού», που εξακολουθεί να είναι ώραίο και αληθινό. Η ηλικία δεν το άλλαξε. Η πα-ράσταση της Θεσσαλονίκης μάς έδωσε την χαρά του διαλόγου με τον ζωντανό Ίψεν, με τον γενναίο πνευματικόν άνθρωπο που πί-στευε με πάθος στην δύναμη του διαλόγου και στην άγρυπνη έρευνα για την προώθηση της γνώσης και για την άποκάλυψη της αλήθειας. Στους κύριους ρόλους είδαμε τον Δημήτρη Βεάκη γιατρός Θωμά Στόκμαν, τον Θάνο Τζε-νεράλη δήμαρχο Στόκμαν, τον Άλεκο Πέτσο στο ρόλο του τυπογράφου Άσλάκσεν, τον Γι-άννη Κυριακίδη στον ρόλο του αρχισυντάκτη Χόσγαντ, την Μιράντα Οίκονομίδη Κυρία Στόκμαν. Όλες οι έρμηνείες άριστες, που ύ-πηρέτησαν με ασύτηρότατη συνέπεια το δρά-μα. Άλλά, πέρα από τους έρμηνευτές που σηκώνουν το κύριο βάρος της έρμηνείας και που η συμβολή τους είναι δίκαιο να εξαρθη ί-διαίτερα, πρέπει να εξάρη κανείς και την έ-ξαιρέτη συνοχή του συνόλου στην τέταρτη πράξη και την άκριβεια καθενός από τους ή-θοιους που εργάστηκαν με τόση ικανότητα και πειθαρχία για να υπάρξει αυτή η συνοχή. Μπράβο σε όλους. Οι σκηνογραφίες και τα κοστούμια, όλα άπλά και σωστά, είναι του Δημήτρη Μυταρά. Το έργο παίχτηκε στην μετάφραση του Λέοντος Κουκούλα, μια ά-ραία μετάφραση, που συντελεί στην ζωντά-νια του.

Έκτο, τέλος, έργο του ρεπερτορίου, πνευ-ματώδες, είρωνικώτατο, θεατρικώτατο, «Ο άνθρωπος και τα όπλα» του Μπέρναρ Σά. Είναι μια παράσταση που έχει το σωστό μπρίο και το σωστό χιούμορ. Τα πρόσωπα είναι εύστοχα χαρακτηρισμένα και αυτό είναι στο ένεργητικό τόσο της σκηνοθεσίας του Πέλλου Κατσέλη όσο και των έρμηνευτών: Τής Κλειώς Νικολάου, της Ράϊνας Πετκώφ, της Τζόλλυ Γαρμπή, μητέρας, του Ηλία Σταματίου λοχαγού Μπλουντσλ, του Ανδρέα Ζησιμάτου ταγματάρχη Σέργιου Σαράνωφ, του Γιώργου Βλαχόπουλου, ταγματάρχη Παύλου Πετκώφ, του Βασίλη Γκόπη υπηρέ-τη των Πετκώφ, της Αφροδίτης Λόντου, της Λούκας και του Διονύση Καλού. Οι σκηνο-γραφίες είναι του Σπύρου Βασιλείου. Ίδι-αιτέρα μου έρεσε η κάμαρα της πρώτης πρά-ξης.

Εύχομαι τις παραστάσεις αυτές να τις χειροκροτήσουμε και στην Αθήνα.

ΑΛΕΞΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Έδω κι Έκει

Παγωνιά και όμορφιά

Χριστουγεννιάτικη κάρτα, αν και κάπως καθυστερημένη, θα έλεγε κανείς. Ώστόσο είναι μια ρεαλιστικώτατη φωτογραφική άπεικόνιση της έθνικης όδοι, έξω από το Μπλόνσι, 50 μίλια βορείως της Βαρσοβίας, και αν έ-φθασε στην δημοσιότητα λίγο παράκατρα, τούτο όφειλεται στο ότι ο χει-μώνας δεν συμβαδίζει πάντοτε με το ημερολόγιό μας. Πραγματικά, άφου πέρασαν πρώτα οι γιορτές, έξσπασε σε όλη την Εύρώπη το δεύτερο μεγά-λο κύμα κακοκαιρίας, που αυτή την φορά κατέβηκε ως την χώρα μας, περ-ματίζοντας άριστικά την «άνορθογραφία» του επίμονου άνοιξιάτικου χει-μώνα, που είχε άόψει κατάπληκτους άειομη και τους «γεροντότερους», που η υαοσύνη τους κατά παράδοση κοιμίζεται σε άνάλογες περιπτώσεις.

Με τραγιάσκα...

...θα έφτανε στους «Σουλ-τάνους» ή Τζίνα Λολομπρί-τζινα. Είναι η νέα ταινία της διάσημης στάρ, που μόλις άρ-χισε να γυρίζεται στα παρισι-νά στούντιο, με σκηνοθεσία του Ζάν Ντεακονού. Το σενάριο της ταινίας βασίζεται στο όμνυ-μο μυθιστόρημα «μπέστ - σέ-λερ» της Κριστίν ντε Ριβουάρ

Ομορφη...

...είναι αναμφισβήτητη, αφού μοιάζει τόσο της μητέρας της. Έχει όμως κληρονομήσει και το ταλέντο της, λένε όσοι είδαν την Κατρίν Άλλεγκρέ, κόρη της Σιμόν Σινιορέ και του σκηνοθέτη Υ6 Άλλεγκρέ, να παίζει σε παρισινό θέατρο στο πινακτικό «Εξη πρόσωπα ζητούν συγγραφέα». Η Κατρίν, που είναι σήμερα 20 χρόνων, έχει πάρει μέρος και σε μία ταινία, στο πλευρό της διεθνώς γνωστής μητέρας της και του πατριού της Υ6 Μοντάν.

Οι άποκρηνάτικες...

...μεταμφιέσεις, τουλάχιστον στον τομέα των κομωμάτων, έκαναν κιάλας την πρώτη εμφάνισή τους στην Βιέννη. Έν' όψει του Καρναβάλου, έπεδείχθησαν τα έφτεινά μοντέλα, που προβλέπεται ότι θα συναρπάσουν τον ώραϊκόκομο στους έπικείμενους πατροπαράδοτους άποκρηνάτικους χορούς της αύστριακής πρωτεύουσας. Από τ' άριστερά: «Μισοφαλάκρα-μισοσυγυρά», «Τσουρέκι», «Σκυλάκι». Άς τ' έχουν ύπ' όψη κ' οι Άθηναίες, ίσως κάτι έμπνευσθούν

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

Υ «Ό άνθρωπος... του 1965» θά είναι για τ' ιταλικό περιοδικό «Τζέντε» ό Βασιλεύς Κωνσταντίνος. Κάθε χρόνο οι άναγνώστες συμπληρώνουν κάρτες για τόν άνθρωπο του όποιου ή ιδιωτική ζωή τους κινεί περισσότερο τ' όνδιαφέρον. Φέτος μέ... συντριπτική πλειοψηφία όλοι θέλησαν να μάθουν για τόν Κωνσταντίνο, τήν Άννα - Μαρία, τήν Άλεξία. Τ' όξνο περιοδικό θά ίκανοποίηση τήν έπιθυμία τους σ' ένα άπό τ' ά προσεχή τεύχη του...

Υ Χοροοί... προετοιμάζονται πυρετωδώς, στην σύντομη άνάπαυλα τών όρτών. Οι Άποκρηές, που άρχίζουν φέτος νωρίς, προμηύονται κεφάτες, λαμπρότατες, νεανικές — άντάξια συνέχεια του γιορταστικού δεκαπενθήμερου Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς.

Υ Όνειρα... άνεκπλήρωτα ύπόσχονται να ίκανοποιήσουν οι έκπτώσεις. Η μόδα, που άπειλεί άλλαγές για τ' 1966 - 67, κάνει τους έμπόρους να μελετούν μιά όμαδική, πάμφθηνη έκποίηση όσων άπέμειναν στα ράφια και στις διτρίνες...

Υ Τ' όνόματ' α... που έδόθησαν κατά προτίμηση στην Γαλλία ήσαν: Για τ' άγόρια: Γουλιέλμος, Ματθαίος, Λωράν. Για τ' άκορίτσια: Ναταλία, Δελφίνη, Στεφανία. Για τους σκύλους: Όκτάβ, Όσκαρ, Όθέλλος, Όκέυ...

Υ Ό σέρ Τόμας Μπήτσαμ... διευθυντής τής Φιλαρμονικής του Λονδίνου, έξηγούσε γιατί δέν θέλει γυναίκες στην όρχήστρα του. «Άν είναι νόστιμες, ένοχλούν τους μουσικούς μου, έίπε. Άν είναι άσχημες, ένοχλούν έμένα»...

Υ Προσδιορισμοί... Διπλωματία είναι ή τέχνη να κόβης του άλλου τ' όλαρύγγι, χωρίς να μεταχειρίζεσαι τ' ό μαχαίρι. Πλούτος: Μονάς ή όποία προστιθεμένη σε άνθρωπινα μηδενικά τ' ά μεταβάλλει σε άριθμούς. Πετονιά είναι ένα λεπτό και γερό νήμα, μέ ένα άγκίστρι στην μιά του άκρη και έναν παλαδό στην άλλη. Πρωτοδίκης: Κουρεύς που μαθαίνει τήν τέχνη του στην κασίδα τών διαδίκων...

Υ Στ' όν άρχηγό... μιάς φυλής άνθρωποφάγων φέρνουν μιάν ώραϊότητα κοπέλλα, τήν μόνη που διασώθηκε άπό ένα άεροπορικό δυστύχημα στην ζούγκλα. «Λοιπόν, παιδιά, λέει μόλις τήν βλέπη. Σήμερα θά φάω στο κρεβάτι!»...

Υ Υ Υ

Τ' ό πιο βαρύ...

...περιλαίμιο του κόσμου! Βλέποντας μέ πόση εύκολία φέρει στους ώμους του τ' ό ζωντανό αυτό φορτίο ό Βάλτερ Ζαπάσσυ, ποτέ δέν θά σ' άσ περάση άπό τ' ό μυαλό ό τι τ' ό βάρος του είναι περίπου 3 στατήρες.

ΔΥΟ φίλες φλυαρούν:

—Ό άνδρας μου κ' έγώ συνεννοούμεθα πολύ καλά. Μόνο ένα μικροκαυγάδακι τόν μήνα έχουμε.
—Είσαι τυχερή! Ό δικός μου πληρώνεται κάθε έβδομάδα!

ΜΕΤΑ τ' ό θέατρο ή Μαίρη ρωτάει τήν Μαρί Σαντάλ:

—Λοιπόν, πώς σου φάνηκε τ' ό έργο, σ' άρεσε;
—Όχι και τόσο!
—Μηπ' ά μήπως ή θέση σου δέν ήταν καλή;
—Μάλλον ναι! Έκεί όπου καθόμουν δέν μπορούσε να μέ δη κανείς!

● ΤΕΙΣΣΕΡΙΣ γυναίκες φθάνουν στον Παράδεισο, και ό Άγιος Πέτρος τους λέει:

—Όποια άπό σ' άς έχει άπατήσει τόν άνδρα της, να σηκώση τ' ό χέρι. Οι τρεις άπό τις γυναίκες σηκώνουν τ' ό χέρι. Και ό Άγιος Πέτρος λέει: —Καλώς! Οι τρεις θά πάνε στο Καθάρτήριο. Καί... ή κουφή έπίσης!

Καλοκαιρινή...

...έμφάνιση, μέ άποκαλυπτικώτατο μπικίνι, έκανε στην θεράντα του ξενοδοχείου της, στο Χόλλυγουντ, ή Άγγλίδα καλλονή Λέσλυ Λάνγκλεϋ. Ήταν, άλλωστε, ό μόνος τρόπος για να έπιδείξη τις θαυμαστές αναλογίες που τής χάρισαν τόν τίτλο «Μίς Κόσμος» και τής εξασφάλισαν ένα συμβόλαιο, πρ' ός τ' ό παρόν, για τήν τηλεόραση, τ' ό όποιο δέν άποκλείεται να έπεκταθή και στην όθ' όνη. Έτσι είναι άπολύτως δικαιολογημένο τ' ό χαμόγελο ίκανοποίησας, που φωτίζει τώρα τ' ό ώραϊο πρόσωπό της...

ΤΟ ΚΑΝΤΗΛΙ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ

ΚΑΙ ΛΑΪΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ

ΠΡΩΤΑΓΟΝΙΣΤΕΣ:

η μάνα

η κόρη

ο πατέρας

ο νονός

ΚΟΡΗ: (αδελφωμένα) μου γιατί μέ ;;;

ΜΑΝΑ: (νευριασμένα) Τόν σου ρώζα !!!

ΚΟΡΗ: (όργισμένα) μου ωήρα τόν σου ήλθα εώ ;;; (κλάει)

ΜΑΝΑ: (φουρκισμένα) Τόν σου ρώζα ή τόν ...

ΣΗΜ: ΕΠΕΙΔΗ ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΕΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ ΑΝΟΙΓΟΥΜΕ ΠΑΡΕΝΘΕΣΙΣ:

(Άλλοι με αγαπούν και άλλοι με μισούν για τ'αυτό και γι'άλλους οί κλείνει η ΠΑΡΕΝΘΕΣΙΣ

ΚΟΡΗ: (θαδιασμένα) Θέλω να ... θέλω να ...

ΜΑΝΑ: (έξοργισμένα) Τι βρέ κατ'όνομα κόρη μου έχεις τα ...

ΚΟΡΗ: (μουδιασμένα) Δεν είμαι πια κόρη...

ΜΑΝΑ: (μωαλντισμένα) Τι ;;; Μπέ ωιόν ...

Τιός εσέ άσο ;;;

ΗΘΙΚΟΝ ΔΙΔΑΓΜΑ: Μητέρες! Για να αποφύγετε παρόμοια δράματα συνηδίζετε τις κόρες σας στο νοικοκυριό με

Electrolux

Έχει γίνει πια κοινή συνείδηση: Οι νοικοκυρές δεν γεννιούνται, γίνονται! Ένα σύγχρονο σπιτικό, ένα νοικοκυριό, χρειάζεται ELECTROLUX για να προκόψει. Οι νοικοκυρές όρκίζονται στο όνομα ELECTROLUX. Και οι γονείς, και οι σύζυγοι, έχουν το κεφάλι τους ήσυχο. Όλα τα είδη της ELECTROLUX υπερέχουν.

GEN. ANT/POI
ΓΕΝΙΚΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. & Β.Ε.
Οδός Γ. Σπηρίου 43 - Αθήνα Τ.Τ. 103 - Τηλ. 811.041/42/43

ΕΔΩ
ΕΥΑ

Ο ΔΗΓΟΣ
ΤΩΝ

ΘΕΑΤΡΟ

ΕΙΔΟΣ

ΠΛΟΚΗ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΑΙ

ΣΧΟΛΙΑ

Η ΓΝΩΜΗ ΜΑΣ

«ΑΘΑΝΑΤΗ ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ» (α' Όρδος)

«ΑΥΛΗ ΚΑΙ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ» (α' Ακροπόλ)

«ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΑ» (Δημοτικόν Πειραιώς)

«Η ΜΠΟΡΑ» (Βασιλικός)

«ΣΥΠΝΑ, ΒΑΣΙΛΗ» (Γκλόρια)

«ΠΟΙΟΣ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΒΙΡΤΖΙΝΙΑ ΓΟΥΛΦ» (Θέατρο Τέχνης)

«ΤΟ ΕΚΚΡΕΜΕΣ» (Θέατρο Αθηνών)

«ΤΟ ΑΥΓΟ» (Διονύσια)

«ΧΩΡΙΣΤΑ ΤΡΑΠΕΖΙΑ» (Βεργή)

«ΕΡΩΤΕΣ, ΑΓΩΝΙΕΣ, ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΙΓΑΝΤΙΑΙΑ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΜΠΕΤΟΒΕΝ»

«ΦΑΝΤΑΣΜΑΓΟΡΙΑ, ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΝΟΥΜΕΡΑ, ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ, ΧΟΡΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ...»

«ΔΙΑΣΚΕΥΗ ΕΥΦΥΗΣ ΚΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΤΟΥ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΡΩΣΙΚΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ»

«ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΑΛΕΥΕΙ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΥΖΥΓΙΚΟ ΧΡΕΟΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ. ΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ, ΑΠΕΛΠΙΖΕΤΑΙ, ΠΕΘΑΙΝΕΙ»

«ΒΑΣΗ: Η ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΗΡΩΩΝ. ΤΟΥ ΕΝΟΣ ΧΑΡΙΣ ΣΤΗΝ ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΛΛΟΥ ΧΑΡΙΣ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑ»

«ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΨΕΥΔΑΙΣΘΗΣΕΩΝ ΕΝΟΣ ΤΡΑΓΙΚΟΥ ΖΕΥΓΟΥΣ, ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΔΥΟ ΚΑΛΕΣΜΕΝΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥΣ»

«ΧΡΟΝΙΚΟ ΣΥΖΥΓΙΚΗΣ ΖΩΗΣ, ΟΠΟΥ Ο ΚΥΝΙΣΜΟΣ ΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΜΕ ΠΟΛΛΗΝ ΑΔΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΥΦΥΙΑ...»

«ΚΛΕΦΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ, ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ, ΠΑΝΤΑ ΑΤΙΜΩΡΗΤΟΣ... ΕΝΣΑΡΚΩΝΕΙ Ο ΗΡΩΣ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ ΚΥΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ»

«ΣΤΟ ΓΚΡΙΖΟ ΠΛΑΪΣΙΟ ΜΙΑΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΠΑΝΟΝΙΑΣ, ΔΥΟ ΖΕΥΓΑΡΙΑ ΒΑΣΑΝΙΣΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΟΝΑΞΙΑ ΑΝΑΨΗΤΟΥΝ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑ»

«ΕΠΙΣΗΝ... Συνεχίζονται οι επιτυχίες: «ΜΙΑΣ ΠΕΝΤΑΡΑΣ ΝΙΑΤΑ», στο θέατρο «Αμύρα», «ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ ΦΙΛΟΤΙΜΟ», στο θέατρο «Αλφα»

«Ο ΕΡΑΣΤΗΣ ΤΗΣ ΛΑΙΔΗΣ ΤΕΑΤΕΡΑΥ», στο θέατρο «Πορεία».

«Σ' αυτή την σελίδα οι αναγνώστες μας θα βρίσκουν μια διαλογή από τα θέματα που προσφέρει η πρωτεύουσα. Όχι όλα... Τα κυριότερα, τα πιο ενδιαφέροντα, τα ήδη σφραγισμένα από την εκτίμηση της κριτικής και την αγάπη του κοινού».

«Σκοπός του «Οδηγού» είναι να βοηθήσει τους μη φανατικούς θεατροφίλους, που δεν παρακολουθούν την θεατρική, φιλολογία που δημοσιεύεται κάθε ημέρα στις αθηναϊκές εφημερίδες και που θέλουν ένα βραδύ να δουν θέατρο... Πού θα πάνε;..

«Επίσης απευθύνεται στον Έλληνα επισκέπτη, που έρχεται από άλλη πόλη ή το εξωτερικό. Χωρίς να είναι δύσκολη ή απολύτως δικαία ταξινόμηση, πάντως η απάντηση στο «ποιά είναι τα καλύτερα;» δίδεται θετικά, με την... παρασημοφορία των αστερίσκων».

«Για τις ταινίες, σημειώνουμε μόνον τρεις τίτλους... Ο αναγνώστης δε αναστήση από πρόγραμμα που δημοσιεύεται στην εφημερίδα, που προβάλλονται και αν προβάλλονται. Πάντως, είναι τα φιλμ που παρουσιάζουν ενδιαφέρον λόγω σκηνοθέτη, σκηνογραφίας, θεμάτων»

«ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΠΑΣΜΕΝΟ ΚΑΘΡΕΦΤΗ». του Ίνγκμαρ Μπέργκμαν. Χάρριετ Άντερσον.

«ΜΕΤΑΞΥ ΣΟΒΑΡΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΟΥ». Άλεκ Γκίνες.

«ΑΓΓΕΛΙΚΗ Η ΑΔΑΜΑΣΤΗ». Μισέλ Μερσιέ.

«ΛΥΣΣΑΣΜΕΝΗ ΓΑΤΑ». Λίζ Τάιηλορ, Πάβ Νιούμαν.

«ΤΟ ΧΩΜΑ ΒΑΦΤΗΚΕ ΚΟΚΚΙΝΟ». Έλληνικό ούεστερν. Νίκος Κούρκουλος, Γιάννης Βόγλης.

«ΑΠΟΡΡΗΤΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΙΠΚΡΕΣ». Κατασκοπία. Μάικλ Κάιην.

«ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΟΥΛΕΙΕΣ». Σάτιρα. Γιώργος Κωνσταντίνου.

«ΡΟΜΠΕΝ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ». Έρρολ Φλύν.

«ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΚΕΡΑΥΝΟΣ». Τζαίμς Μπόντ.

«ΤΟ ΠΛΟΙΟ ΤΩΝ ΤΡΕΛΛΩΝ». Ρεαλιστικό. Βίβιαν Λή, Σιμόν Σινιόρε.

«ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΥΠΕΡΟΧΟΙ ΚΑΙ ΙΠΤΑΜΕΝΕΣ... ΣΑΚΑΡΑΚΕΣ». Θεαματικό.

«ΓΙΑ ΠΟΙΟΝ ΧΤΥΠΑ Η ΚΑΜΠΑΝΑ». του Χερνγκουαίη. Ίνγκριντ Μπέργκμαν.

62

63

Andraioi vai
Andraes

Προφητείες και φέτος. Σωρός οι προφητείες. Βουνά οι προφητείες. Για κάθε λεπτό, για κάθε ώρα, για κάθε μήνα του '86 και μία πρόβλεψη. Άλλοτε ζοφερές, άλλοτε φωτεινές, τις πιο πολλές φορές αδιάφορες, όλες αυτές οι ματιές που έτρησο μέλλον των ανθρώπων προερχόμενες από διασημότητες της μαντικής. Από άτομα με ένδοξο προφητικό παρελθόν. Τουλάχιστον, ποιο συμβή και τι σημαντικό σ' αυτόν τον κόσμο, αυτοί είναι που σπενδύουν να δηλώσουν —εκ των ύστερων— τι είχαν προβλέψει εκ των προτέρων το γεγονός και να σφειρισθούν την δόξα της προγνώσεως...

Εἶναι οἱ ἴδιοι πού, κάθε χρόνο, τέτοιαν ἐποχή, μεταφράζονται σὲ σύγχρονους Κάλ-
χευς, σκαφαλωμάτων σὲν ἱερότατα τῆς συ-
γχρόνου μυθικῆς — τηλέοραση, ραδιόφωνο,
ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ — κι ἀρχίζουν νὰ
θάβουν κόσμο καὶ κοσμάκη. Σύγχρονο καὶ
μειλιονικό.

Σὲ πρώτη δόση, δολοφονοῦν ὅτι δολο-
φονεῖται εὐκολότερα — μερικὸν προέδρου
ποταμοαγρικανικῶν δημοκρατικῶν — καὶ σε-
βίζουν γιὰ δεύτερον πιάτο σὶν παμφάγο δη-
μοῖον σοφιστῶν μερικῶν καταστrophῶν διδόντων
ἐκδιαφρογῶντος — ἀκριβὲς σὶν Οὐκρανία
καὶ σὶν Μισσοσιππὶ, τυφῶνες σὶν Εἰσηγι-
κῶ, πλημμύρες σὶν Κίνα καὶ σὶν Ἰαπωνί-
α, σεισμοὶ σὶν Περού καὶ ἐκρηξίσεις ἡ-
φαιστειῶν σὶν Ἰάβα. Σὶ ἐπιδόξια περι-
λαβάνον καποία μικροσυναρραξή σὶν Νοτι-
ανατολικὴ Ἀσία — δὲν ἐννοῶ τὸ Βιετνάμ.

ποὺ ξεκίνησε μικροσούραξη καὶ ἔγινε κο-
τζάμ παιδὶν—, τὸν θάνατο κάποιου μεσολα-
βητοῦ τοῦ Ο.Η.Ε. καὶ φυλετικούς κραδα-
σμούς στὶς Ἠνωμένες Πολιτείες.

"Ένας λοιμός στην Ίνδία κ' ένας λιμός στην... Ίνδία, μαζί με την πρόβλεψη κάποιου διαστημικού επιτεύγματος, είναι ό,τι πρέπει για φρούτο...

Κι αυτό τὸ φρούτιο ὑπάρχουν πολλοὶ ποὺ τὸ τρώνε, ἀκούη καὶ μὲ τὰ γλούδια. Κι ἄς κοιτιέουμε νὰ φθάσωμε, μ' ἓνα πήδημα, σὲ φεγγάρι.

"Αν οἱ ἀφελεῖς ἐκδόται τοῦ ἀπλοϊκοῦ, πα-
λιοῦ, προγονικοῦ «Καζαμί» μπορούσαν νὰ
...προβιῇσουν τὸ μέγεθος τῆς ἐπιτυχίας, ποὺ
σημειώνουν οἱ σύγχρονοι ἀντιγραφεῖς των,
ἄλλο «τουπέ» θὰ εἶχαν στὴν ἐποχὴ τους.

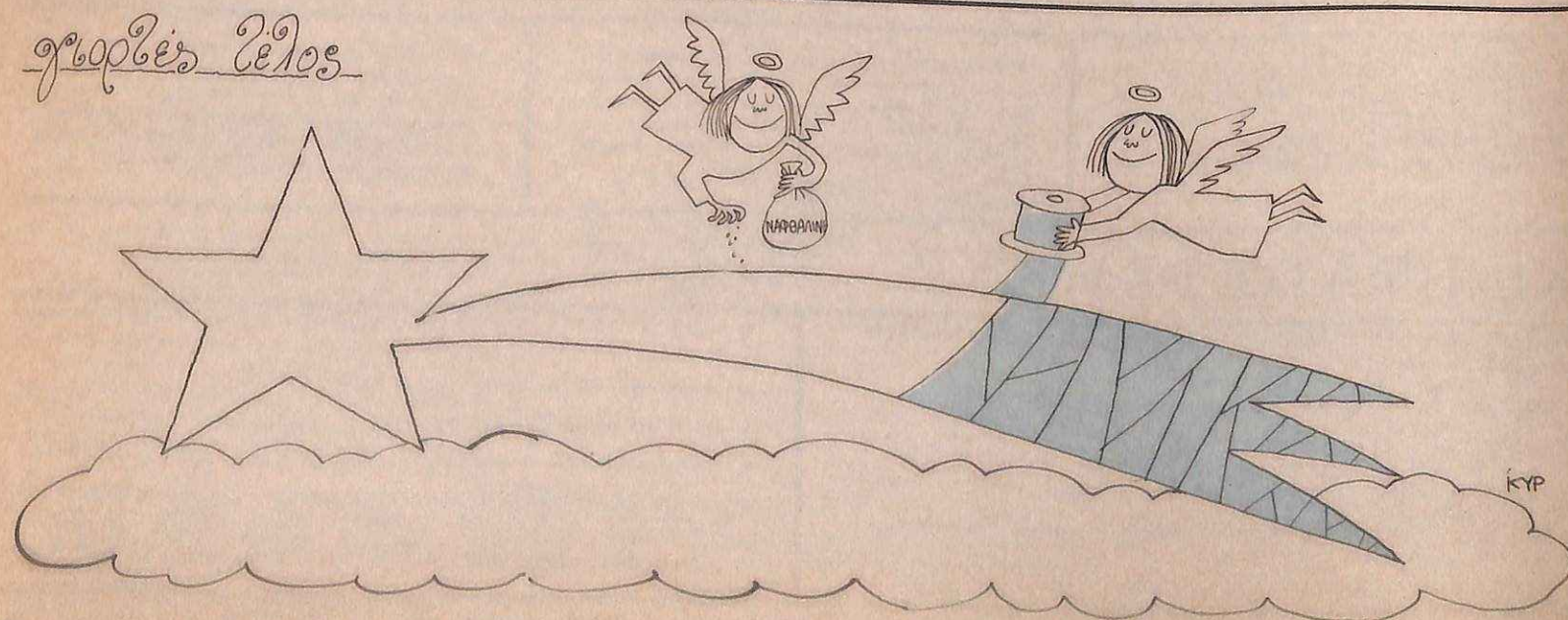
Τότε, οί ἔμμετες, σπουδαίης προφητείας
 τους νικηφόρους ἀπὸς λαϊκῆς συνουσίας
 ἀνακατημένες με συνταγῆς μαγειρικῆς, θίους
 ἀγνώστων δόσεων καὶ ἐρωτικῆς τετραστιχῆς.
 Εἶχαν ἐξωφύλλο ἀπὸ κόκκινον γυαλιστέον
 τσιγαράχορτο καὶ γὰρ διακοσμητικὸν σχέδιον
 τὴν φιγούρα ἐνὸς γενεσιόδορον ἀστρολόγου,
 πὺν κομποῦς τὸν ἔναστρο οὐρανὸν με ἀλλοί-
 θωρα μάτια, φορώντας ψηλὴ, μυτερὸ καπέ-
 λον, σύμφωνα με τὸ «κλειτορηγμῶν». Στόχο-
 τοῦ «Καζαμία» οἱ ἡμιαναλφάβητης τάξεις,
 πὺν κατοικεῖσαν οἱ σὺ παρφεῖς τῶν πόλεων
 καὶ σεργιαννοῦσαν σὺς πλατεῖες τῶν χωριῶν.
 Θέμα του, οἱ κομψῆτες τὸν οὐρανὸν, τὰ κομμά-
 τια τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐποχὴ τῶν ἐξοδουαδι-

αίων κινήμάτων, ἡ ἰδιωτικὴ ζωὴ τῶν μα-
τύρων Ἀκεψιμᾶ καὶ Ἀειθαλᾶ καὶ σιγου-
γήματα ἡμερολογιακῆς τεχνοτροπίας, σὺν τῷ:
(Ἀγγέλιε, δώστε μου φτερὰ — ν' ἀναλεχθῶ
στὶς σιότητες — νὰ κινήθῃσθε εἰς εὐαγγελ-
οὺς οὐλές τις μαυροπίστες...).

Αὐτὲς οἱ ἔμμετρος καὶ πεζὲς ἀφείλεις
δὲν ξηποτιύονται σήμερα. Οἱ προφῆτες...σο-
βαρεύηκαν. Παρουσιάζονται στὴν δόξην κα-
ποῖον νοσηματός τηλεοράσεως μὲ 50 ἐκα-
τομμύρια συνδρομητὰς καί, μὲ ὕψος πού δὲν
ἐπιδέχεται ἀντίστροφον, ἀρχίζουν νὰ καταπο-
ρῶν τὸν κόσμο. Στέλλουν γήινους στόν...ἄλ-
λο κόσμο κι ἀπὸ ἄλλους κόσμους κατεβάζουν
κόσμον στὴν Γῆ. Μετὰ προχωροῦν σὲ πῶς ἐν-
διαφέροντα πρόγραμμα. Βεβαιώνουν τὴν ὑψί-
λον διὰ τὴν ἀναπληρωματικὴν γραμματικὴν τῆς
Β' ὑπεπεριορίτης τοῦ Ο.Η.Ε. γιὰ τὰ δικαιώ-
ματα ἀλιεῖας τῆς φυλῆς Τομπόνου Μπακο-
τάξ, στὴν δεξιά ὄχθῃ ἐνὸς παραποτάμου τοῦ
Νίγηρος,... δὲν δὴ πᾶν ἀνεμοβλογιά. Προ-
βλέπουν ἀκόμη διὰ τὴν ἐξαπτεχνικὴν ραδιο-
σταθμὸν τοῦ δυτικῆς Διγενιστῆν δὲ παύσων
ἀπὸ τὸ προσεχὲς καλοκαίρι νὰ μεταδίδουν
μουσικὴν ἀπὸ οὐνυραβεζικὰ βιολιά, μετὰ τὰ
μεσάνυχτα, γιὰ νὰ συνδρομήσῃ τὴν ἀνυντικὴν
προσπάθειαν τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. Τελικὰ φθάνουν
εἰς κατὸ ἐξωτῆμα τῆς χρονιάς: Τί δὲ γίνῃ
ἐφ'ἐτος σὺ Βιετνάμ; Γιὰ ἐφ'ἐτος, ἀπαντοῦν
οἱ προφῆται, ἡ πρόβλεψις εἶναι διὰ τὸ πόλε-
μος δὲ τελειώσῃ. Ἀλλὰ ὅχι ἐφ'ἐτος.

A. Δαβζ.

George Zelos

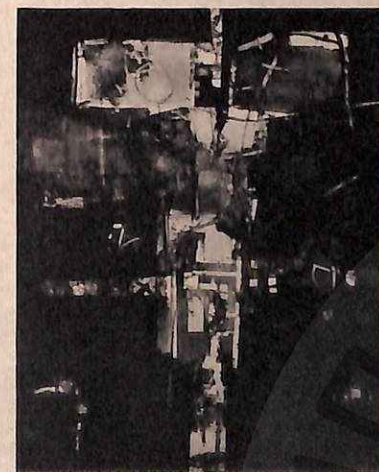

Στις αίθουσες του ξενοδοχείου «Αττικά Πάλας» η αεροπορική εταιρία «Αίρ Φράνς» έδειξέωθή την περασμένη Παρασκευή τους 10 νικητές του διαγωνισμού με τις 12 φωτογραφίες, που διαγωνίστηκαν οι «Αίρ Φράνς» και οι «Ε ι κ ό ν ο ς ς». Οι δύο τυχερές της κληρώσεως Κα 'Αγγελική Σκούρα και δics Κική Καταλυματία παρέλασαν τα εισητήρια τους για την Νέα 'Υόρκη και για το Παρίσι, αντίστοιχώς, ενώ οι υπόλοιποι οκτώ «άτυχοι» πήραν μικρά δοσμένα κύπελλα σάν δώρο παρηγοριάς. Στην φωτογράφιση ένω, οι νικητάι του διαγωνισμού «Ε ι κ ό ν ο ς ς» - «Αίρ Φράνς», «Ορθίσι από αριστερά: Ρενέ Γκρελιέ (Αίρ Φράνς) Κα Βαθούρη, Γ. Μπαμπιζέλου, δics Βαθούρη, Κ. Σκούρας, Χ. Αναγνωστόπουλος, Ε. Παππά, Μισέλ Λεβύ (Αίρ Φράνς), και καθήμενη οι Κα 'Αγγ. Σκούρα, η δ. Κική Καταλυματία και η μητήρ της 'Ιωάννας Σκευτέρη. Στην φωτογραφία δεξιά, οι δύο τυχερές νικητρίες, η Κιά 'Αγγ. Σκούρα (δύο εισητήρια 'Αθήνα- Ν. 'Υόρκη) και η δics Κική Καταλυματία (δύο εισητήρια 'Αθήνα- Παρίσι) με τους κ.κ. Γκρελιέ και Λεβύ.

Τὸ Παρίσι ἀνακαλύπτει τὸν Σπυρόπουλο

Τὸ Παρίσι εἶναι σκληρὸς, εἶχε πῃ, κάποτε ὁ ἀείμνηστος Θάνας Ἰοΐγγος. Δὲν δέχεται παρὰ μόνον ὅσους πραγματικά ἀξίζουν. Τὸν Γάλλον Σπυροπούλου, ὁμῶς, δὲν τὸν διάνηκε ἀπλῶς, τὸν προκάλεσε καὶ τὸν ἐτίμησε, ὅσο κανέναν ἄλλο ξένο ζωγράφον ἐκεῖ τιμῆσε αὐτὰ τὰ τελευταῖα χρόνια. Σὲ μίαν ἐποχὴ καλλιτεχνικῆς παραμυθίᾳ, ἡ ἐκθεσὶς τοῦ Ἑλλήνου ζωγράφου ἔξασπασε «ὅταν μὴ νυχτερινὴ γιορτὴ, σὺν μὴ λάμπῃ χαρᾶς μέσσα σὲ μίαν ἀντισφαίριον μεγάλῃς διαστάσεως», ὅπως παραθέτουμε καὶ ὁ κριτικὸς τῶν «Lettres Françaises» Ζωρὴ Μποντάνι. Ἡ γκαλερί «Ἀρ-νὼ», ἀπὸ τῆς πρὸ προσηκτικῆς καὶ πῃ ποὺ σβαρᾶς γκαλερί τοῦ Πα-ρίσιου, μὲ τίς 4 - 5 μόνον ἐκθέ-σεις τὸν χρόνον, ἀνέλαβε τὴν προ-βουλίαν τῆς πρώτης ἐμφανίσεως τοῦ Σπυροπούλου στὴ γαλλικὴ προτεσιονιστῶν. Τὸ τόλμημα δὲν πῆ-γε χαμένο. Ἡ ἐκθεσὶς τοῦ Ἑλλη-νου καλλιτέκοντος ἀπέτελεσε πραγμα-τικὰ ὅτι γεγονότος τῆς σαβῆς. Ὁ Ἰδιὸς δ' Ἀρνὼ φιλολόγησε: «Ἡ- τὸν ἡ πρὸ πετυχημένη ἐκθεσὶς ποῦ ἔχει θογανωθῇ ὡς τῶρα στὴν γκαλερί μου». Καὶ ὁ γαλλικὸς τύ-πος ἀφιερώσε στὸν Γάλλον Σπυ-ροπούλου πολλοὺς ἐπαίνους.

Γιάννη Σπυρόπουλου: Λόγος Α', λάδι, 1965

τοὺς εἰκοσι πίνακες, τόσο φτιαγμένους, όσο καὶ στενά συνδεμένους τὸν ἓνα μὲ τὸν ἄλλο, γράφει, ὁ Μισέλ Λαζότ της συνο-
ρῆς "Μόντ". "Ἀλλωστε, ἐξακο-
λουθεῖ, ὁ διὸ ἀπάνει εἶναι συμ-
πληρωματικῆς ἡ μία τῆς ἄλλης,
ἐφ' ὅσον ἐδῶ ἀκριβῶς ἐπαίκεται
μὰ ἀλληλογράφια παραλήπουν
παραλαβόν, πού ἔχουν γὰ ἐξέ-
νημα τὴν ἴδια σύλληψη, ἐκείνη
μὲ τὴν ὁποία ὁ καλλιτέχνης παρ-
σάει μὰ γτάση στὴν κορυφὴ τοῦ
δράματός του.

«Τὸ ἀντιπαιχνεῖο γίνεται φῶς καὶ τὸ χρώμα χάρος. Ἡ ὅλη ζωγραφικὴ αἰσθησις καὶ ἡ πραγματικὴ φόρμα συναντιεῖται μὲ τὸ δῶναι, μὲ ἄλλα λόγια κάθε στοιχεῖο υπηρετεῖ τὸν ἀντίεγγυο ἐκείνου τοῦ στοιχείου ποὺ δημιουργεῖ γενικὰ τὴν χαρακτῆρα του», ἀναφέρει στὸ ἄρθρο του καὶ ὁ Ραυμὸν Κοντά, γενικός ἐπιθεωρητὴς Τεχνῶν τῆς Γαλλίας.

ΣΕ ΕΚΤΗ έκδοση παρουσίασε το σύλλογο του ποιητικού έργου του Γιώργου Σεφέρη ο «Ικάρους». Ένας τόμος από 350 σελίδες μεγάλου σχήματος και εξαιρετικής τυπογραφικής εμφάνισης, που τον στολίζουν 10 έγχρωμες διελτίδες εικόνες του Γιάννη Μόραλη – αξεχωριστά σχέδια στην ποιή-ση μου, όπως τα έχει χαρακτηρίσει ο ποιητής. Ταυτόχρονα, οι εικόνες αυτές κυκλοφόρησαν σε χωριστό άμπουμ, με πρόλογο του Σεφέρη και σε πολύ περιω-ρισμένο αριθμό αντιτύπων.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ θεώρηση της νο-
ελληνικής πραγματικότητας χα-
ρακτηρίζει ο κ. Κώστας Ε. Τσι-
ρόπουλος το τελευταίο βιβλίο του
«Η Ελλάδα ως πρόβλημα» (Έκ-
δοτικός οίκος «Αστήρ», Αθήναι,
1965, σελ. 115). Είναι ένα έκτε-
νς δοκίμιο, όπου με πάθος και
μεθοδικότητα αντιμετωπίζεται η
σημερινή ελληνική πραγματικότη-
τα. Το βιβλίο δεν θέλει να δώ-
σει λύσεις, γράφει ο συγγραφέας.
«Η μόνη του φιλοδοξία είναι να
βοηθήσει ώστε οι Έλληνες ν'

ΤΕΣΣΕΡΑ χρόνια ή Κα Μαρία Ρήγου δημοσιεύει τακτικά στην «Μεσημβρινή» συνταγές μαγειρικής, που έχουν σημειωθεί μεγάλη επιτυχία. Τώρα οι συνταγές αυτές παρουσιάζονται σ' ένα τόμο το «Γαλαξία», με τον τίτλο «Μαγειρινή» (Αθήνα, 1965, σελ. 594, δρχ. 60), που απευθύνεται σε όλες τις Έλληνίδες, κάθε ηλικίας και κάθε τάξεως, με σκοπό να τις βοηθήσει στην βασική και καθημερινή τους φροντίδα, την κουζίνα. Χίλιες συνταγές, άλλες απλές, άλλες περίποκες, που καλυπτουν όλη την ελληνική και ξένη κουζίνα.

ΠΡΙΝ από πέντε χρόνια έκανε μια αείσπρωκτη εμφάνιση στα γραφτάμας μας η 'Ηρώ Παπαδά- σιλειου με ένα μικρό μυθιστόρη- μα, τὸ «Πορφυρέα». Τώρα δοκι- μάει της διανομής της και στὸ δίσκωμα, στὸν τόμο «Concertino» ('Αθήνα, 1965, σελ. 96). Πέντε διηγήματα ἀπὸ τὴν συγχρονή- ζωή, πού η συγγραφεὺς ἐπιτίθαι- κει να ἔχουν τὴν εσωτερικὴ ἐνδι- ατητα μίας μουσικῆς συνθέσεως.

«ΠΟΤΕ ΠΙΑ» – 86 γελιογραφίες του Κώστα Μητρόπουλου. Ο γνωστός σκιταγράφος συνεκτρώσε σε έναν καλαίσθητο τόμο 86 πολιτικές γελιογραφίες, που έδημιούργησε στο «Εθνος» και στον «Ταχυδρόμο». Θέμα και κίνητρο εμπνεύσεως σε όλες είναι η πρόσφατη κρίση και οι καθημερινή πρωταγωνιστία της πολιτικής επικαιρότητας. Το εύστοχο χιούμορ, η οξύτατη δηκτική σατίρα που περιέχεται πάντοτε σε ένα σκωπτικό γελιογραφικό εγχείρημα, και η χαρακτηριστική ευφυής λεπτομέρεια, κάνουν τα σκίτσα του Μητρόπουλου περισσότερο εύγλωττα και περιεκτικά από ολόκληρο πολιτικό άρθρο. Από την σκοπιά τους είναι ένα χρονικό της σύγχρονης πολιτικής ζωής, όπου η επίσημοσηση του στόχου ξεπερνάει πάντα με ένα χαμόγελο.

ΕΙΜΑΙ

Ο ΑΔΕΛΦΟΣ, Στέλιος Γυαλιάς, (δεξιά) είναι απόλυτος: «Είναι αυτός. Ο Χρήστος. Η νύφη μου έχει κάθε λόγο να τον θέλει πεθαμένο. Όχι είκοσι, αλλά πεντακόσια χρόνια να περνούσαν, θα τον αναγνώριζα».

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ ΚΑΠΟΙΟΣ

Σε κάποιο διήγημά του, ο Γκόρκυ μιλάει για έναν έπαίτη, που είδε νεκρό κάτω από μια γέφυρα, περνώντας με το έλκρητό του. Η φυσιογνωμία του, ακόμη και κάτω από την νεκρική μάσκα, του φαίνεται γνωστή, του θυμίζει έναν παλιό του φίλο, διαπρεπή καθηγητή κάποτε, ο οποίος χάθηκε και τίποτε δεν ξανακούστηκε γι' αυτόν. Από μνήμη σε μνήμη, διηγείται ολόκληρη την ιστορία του ανθρώπου αυτού. «Βέβαια, καταλήγει, ο άνθρωπος που είδα νεκρό κάτω από την γέφυρα μπορεί να μην ήταν ο παλιός αυτός φίλος μου. Σκέπτομαι, όμως, πως είναι πικρό να βλέπεις έναν νεκρό κάτω από μια γέφυρα και να μην έχεις να πής τίποτα γι' αυτόν».

Ο έπαίτης που βρέθηκε πριν από μερικές ημέρες στον Κοκκινάρη, μ' ένα τενεκέ φράγκα και δεκάρες —κάπου 25.000 δραχμές, προϊόντα 15 χρόνων επιδόσεώς του στο επάγγελμα—, έξω από την Παναγία την 'Ελευθερά-

τρια, είναι το ίδιο, κοινωνικά τουλάχιστον, νεκρός. Δεν έχει όνομα, δεν έχει προέλευση, οικογένεια, σπίτι, ηλικία. Το σκοτισμένο μυαλό του αρνείται επίμονα —ίσως από αυτοάμυνα μπροστά σε κάποια τρομακτική εμπειρία—

να προχωρήσει πέρα από το χθές. Και το χθές αυτό είναι μια τρώγλη γεμάτη παλιόρουχα και κουρελιασμένες κουβέρτες, στην αύλη κάποιου σπιτιού του Κοκκινάρη, όρες ατέλειωτες έξω από την είσοδο της Παναγίας της 'Ελευθερώτριας, ένας κύριος Βαλινδράς, που του παρέχώρησε από καλωσύνη το δωμάτιο αυτό για να μη μένει στον δρόμο, κι ο ταβερνιάρης ο Στανίτσας, που του έδινε ένα πιάτο φαγητό. Τίποτε άλλο. Πέρα από αυτά, πυκνό σκοτάδι, κι ανάμεσά του κάποια στιγμιαίες αναλαμπές — κάποια 'Αγλαΐα, μια Καλλιόπη, λεπτά, πολλά λεπτά που χάθηκαν, οι Γερμανοί, οι κομμουνιστές και το «Πίσμιλέτ», το άπιστο έθνος, των Τούρκων. Σαν ένα διδύμο, που του λείπει η αρχή και οι ενδιάμεσες σελίδες είναι σχισμένες και πηδούν από κεφάλαιο σε κεφάλαιο, ασύνδετες, ασυνάρτητες.

Κάπου ανάμεσά τους ξεπηδάει ένα ταξίδι στην 'Αμερική, χρόνια αιχμαλωσίας στα χεία των Τούρκων, πότε στο 'Αϊδίνι και πότε στην Σμύρνη — η πατρίδα του είναι πότε η Κρήτη και πότε το Λιθό Θυμιά της Χίου, το όνομά του πότε Χρήστος 'Ανδρουτσάκης, πότε 'Ανδρουτσάκης, πότε σκέτος Τζίμης και πότε Χρήστος Γυαλιάς. Ψελλίζει μερικές λέξεις σε άψογα, καλλιπώς ερμηνευμένα αγγλικά, μερικές λέξεις γερμανικά, γαλλικά και ιταλικά και απαγγέλλει τραγουδιστά ένα ποίημα, με το οποίο

θα παρουσιασθή, όπως όνειρεύεται, στα ανάκτορα και θα ζητήσει από την 'Αννα - Μαρία και τον Κωνσταντίνο να του δώσουν, έπιτόλους, αυτό το άμφιβιο κινέζικο αυτοκίνητο με τα μηχανικά δίστυα, για να πηγαίνει στο Φάληρο και να πιάνει ψάρια...

Στο έρεβος που κυκλώνει την μνήμη του υπάρχει ακόμη κάποια περίοδος στον Βοτανικό, σ' άγνωστη εποχή, σ' έναν άλλο κόσμο, ίσως σε μιαν άλλη ζωή. 'Εκει, μια νύχτα, πήγαν και τον πήραν οι κομμουνιστές με μια βαλίτσα χρυσές λίρες.

Όσο για τα λεπτά που βρέθηκαν στην τρώγλη του —και που η καταμέτρηση τους στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, όπου βρίσκονται κατατεθειμένα, απέδωσε το ποσόν των 24.448 δραχμών— δεν φαίνεται να έχει πάντοτε συνείδηση ούτε της αξίας τους, ούτε της ύπαρξής τους.

«Αλλά δεν τα θέλω, λέει. Τι να τα κάνω; 'Ας τα πάρη το κράτος κι ας μου δώση μια τιμητική σύνταξη. Είμαι στρατιώτης μόνιμος, ανάπηρος πολέμου και στο κάτω - κάτω, έχω σειρά να γίνω αξιωματικός. 'Αν μου δώσουν χρυσά γαλόνια, ακόμη καλύτερα».

Αυτά θα έλεγε ο έπαίτης του Κοκκινάρη —όπως και τα είπε και εξακολουθεί να τα λέει— σ' όποιον έκανε τον κόπο να σκύψη να τον ρωτήσει ποιος είναι, τι είναι, από που έρχεται κι από που κρατάει η σκούφια του. Όμως, 15 περίπου χρόνια στην περιοχή αυτή της Κηφισιάς, κανένας δεν ενδιαφέρθηκε γι' αυτόν. Τον έβλεπαν μέρα - νύχτα καθισμένον έξω από την εκκλησία, του πετούσαν δεκάρες —ο ίδιος δεν άπλωνε ποτέ το χέρι του— και περνούσαν. Ένας νεκρός κάτω από μια γέφυρα, που θα τον σκέπαζε κάποτε το χιόνι και κανένας δεν θα βρισκόταν να πη τίποτε γι' αυτόν.

Ός την περασμένη εβδομάδα... 'Αργά το απόγευμα, ο Τζίμης δέχθηκε στην τρώγλη του την επίσκεψη ενός νέου και μιας νέας. Τον περιεργάστηκαν καλά, τον κοίταξαν απ' όλες τις μεριές, ύστερα έβγαλαν ψαλίδι, ξυράφι, κτένα, τον κούρεψαν, τον ξύρισαν, τον κτένισαν, τον κάθισαν πάλι απέναντί τους και μ' ένα βλέμμα συμφώνησαν. 'Ηταν αναμφισβήτητα αυτός. Δεν χωρούσε η παραμικρή αμφιβολία. 'Η μύτη, το στόμα, το πλατύ μέτωπο, τα μάτια... 'Ηταν τα χαρακτηριστικά του σκοτωμένου το 1944, από τους 'Ελαιοίτες, πατέρα τους.

Πρώτη τον είχε δει, πριν από δυο χρόνια, έξω από την Παναγία την 'Ελευθερώτρια, η Καλλιόπη Γυαλιάς. Της θύμιζε έντονα, από κάτι παλιές φωτογραφίες, τον πατέρα της και το ανέφερε στον αδελφό της, Κώστα Γυαλιά. Πέρασαν μαζί από το στέκι του, αλλά δεν τον δρῆκαν εκεί. Ζήτησαν πληροφορίες, έψαξαν κ' έμαθαν που έμενε.

Βρήκαν έναν άνθρωπο ρυπαρό, μισότρελλο, που δεν θυμόταν απολύτως τίποτε και που καμιά αντίδραση ανθρώπινη δεν εξέδιδε στην δήλωσή τους ότι είναι ο πατέρας τους. Τό δέχθηκε όπως θα δεχόταν ένα πιάτο φαγητό, χωρίς να ενδιαφερθή για τις λεπτομέρειες, και έτοιμάστηκε να τους ακολουθήσει.

Κάποιοι από τους περιόικους είδοποίησε την άστυνομία —πράγμα που έπρεπε να κάνουν, πριν από οποιαδήποτε άμεση ενέργεια, η Καλλιόπη και ο Κώστας Γυαλιάς, ώστε να κατοχυρώσουν και τυπικά την ανακάλυψη του πατέρα τους. Οι άστυνομικοί, που έφθασαν στην τρώγλη του γνωστού μας Τζίμη, βρέθηκαν μπροστά σε δυο νέους που ισχυρίζονταν ότι ο άνθρωπος αυτός ήταν ο χαμένος από το 1944 πατέρας τους Χρήστος Γυαλιάς και ήθελαν να τον πάρουν μαζί τους, και σ' έναν έντελώς αδιάφορο και ασυγκίνητο Τζίμη, που δήλωνε πως «αφού το λένε τα παιδιά, έτσι έπρεπε να είναι» και ήταν πρόθυμος να τους ακολουθήσει.

Κάποιοι από τους άστυνομικούς βρήκε στην αύλη ένα σακουλάκι με φραγκοδίφραγκα, ύστερα, κι άλλο, δεκάδες από αυτά. Φυσικό ήταν να γεννηθή στην σκέψη των άστυνομικών η υποψία ότι η ανακάλυψη του χαμένου πατέρα είχε κίνητρο τον «θησαυρό» αυτό — οι έφημερίδες

μίλησαν για πενήντα και εκατό χιλιάδες δραχμές. Και ήταν ακόμη φυσικότερο την περιέργη αυτή και έκ πρώτης όψεως «όζουσα υπόθεση» να την αναλάβη το παράτημα ασφαλείας Κηφισιάς.

Ο 'θησαυρός» συγκεντρώθηκε, ο Τζίμης εγκαταστάθηκε άνετα σ' ένα δωμάτιο του παραρτήματος ασφαλείας, φιλοξενούμενος των ανδρών της χωροφυλακής, η τρώγλη του σφραγίσθηκε και η ανάκριση —για την επαναφορά του νεκρού αυτού ανθρώπου στην ζωή— άρχισε, κάτω από την διεύθυνση του υπομοιράρχου κ. Κούκκου.

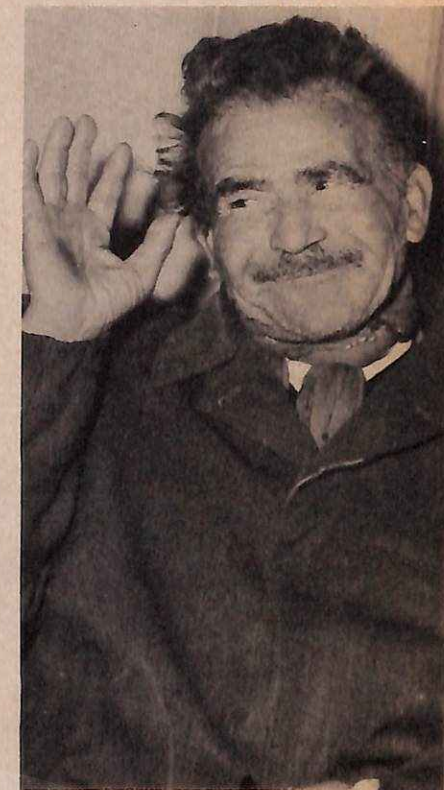
Από τον ίδιο τον Τζίμη ήταν αδύνατο να βρή κανείς άκρη. Είχε επίμονα προσκολληθή στο όνομα και στην προέλευση που του είχαν δώσει τα «παιδιά του» και ήταν τώρα ο Χρήστος Γυαλιάς από την Χίο. Πέρα όμως από αυτά το σκοτάδι εξακολουθούσε να είναι αδιάπεραστο. Για τον ίδιο. Γιατί, χωρίς αυτός να το υποπτεύεται, η ανάκριση, άρχα, επίμονα, είχε άρχισι να ξετυλίγη την τραγωδία ενός άλλου ανθρώπου, που είχε όλα τα χαρακτηριστικά τα δικά του και μπορούσε να ήταν ο ίδιος, με μόνη την διαφορά ότι ο «άλλος» είχε σκοτωθή την 12η 'Οκτωβρίου 1944 από τους 'Ελαιοίτες και η γυναίκα του έπαιρνε επί 20 χρόνια τώρα σύνταξη από το κρά-

τος. Ποιά επίσημότερη απόδειξη του θανάτου του; 'Ακόμη κι αν κανένας από τους δικούς του δεν τον είχε δει νεκρό;

Κατά την ανάκριση:

'Υπήρχε μέχρι το 1944 κάποιος Χρήστος Γυαλιάς από το Βορικό της Χίου, γεννημένος στην Αίγυπτο το 1912 και εγκατεστημένος στην 'Αθήνα από το 1930. Το 1934 ο Χρήστος Γυαλιάς παντρεύθηκε την 'Αγλαΐα και εγκαταστάθηκε στα Ν. Σφαγεία, όπου γεννήθηκαν και τα δυο παιδιά, ο Κώστας και η Καλλιόπη. 'Εργαζόταν σαν οικοδόμος, αλλά φαίνεται ότι είχε αρκετές έξωγαμιαίες σχέσεις και μερικά χρόνια ύστερα από τον γάμο του εγκατέλειψε την γυναίκα του και εγκαταστάθηκε με την Μαρία..., με την οποία απέκτησε άλλα δυο παιδιά, στον Βοτανικό. 'Η κατοχή και η πείνα δρῆσκει τον Χρήστο Γυαλιά στα Τάγματα 'Ασφαλείας. Το 1944 ξαναγυρίζει στην πρώτη του γυναίκα, εγκαταλείποντας την άλλη στην τύχη της, μέχρι την 12η 'Οκτωβρίου, ημέρα της αναχώρησης των Γερμανών από την 'Αθήνα. Την ημέρα εκείνη ο Χρήστος Γυαλιάς πήρε διαταγή να παρουσιασθή στο Γουδί. 'Εφυγε από το σπίτι του το πρωί και από την στιγμή εκείνη θεωρείται για τους δικούς του και το επίσημο κράτος τελεσίδικα νεκρός.

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ο Τζίμης δεν ενδιαφέρεται αν του ανήκουν το όνομα, τα παιδιά, το σπίτι, ή ζωή που του προσφέρουν. Τα δέχεται όπως μια δεκάρα έλεημοσύνη από κάποιον άγνωστο.

Δόλος, όποιουδήποτε είδους δόλος, εκ μέρους όσων τον αναγνώρισαν, δεν φαίνεται να υπάρχει. Ο 'θησαυρός» είναι ένα εύτελες ποσόν, βρίσκεται υπό κατάσχεση, ως προϊόν έπαιτειας, κατατεθειμένος στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, και κανείς δεν μπορεί να τον οικειοποιηθή, έστω και αν είναι διατεθειμένος να φορτωθή γι' αυτόν δια βίου, σαν πατέρα του ή αδελφό του, έναν μισότρελλο άνθρωπο. Τα παιδιά του, ο αδελφός του τον θέλουν κοντά τους, είναι πρόθυμοι να τον περιθάλψουν, να προσπαθήσουν να ρίξουν κάποιο φως στο βολαμένο μυαλό του, να του ξαναδώσουν ό,τι στερήθηκε τόσα χρόνια, πεθαμένος, όχι μόνο για όλο τον κόσμο, αλλά και για τον ίδιο τον εαυτό του.

Όσο για τον ίδιο, φαίνεται πρόθυμος να οικειοποιηθή την ζωή που του προσφέρουν. 'Αν είναι δική του ή ενός άλλου, δεν τον απασχολεί. Στην τρώγλη του πεινούσε, τον φώναζαν αλήτη! όταν έδρεχε, τον φώναζαν έσταζε κι αυτός κρύωνε... Τώρα υπάρχουν όλες τις βετικές ή άρνητικές ενδείξεις— αν ο έπαίτης του Κοκκινάρη δικαιούται το όνομα, την ιστορία, τα παιδιά, την γυναίκα ενός άλλου ανθρώπου, που πέθανε πριν από 20 χρόνια.

Π. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

“Αφού το Λέει, έτσι πρέπει να είναι....”

Οι πληροφορίες που πήρε η νόμιμη γυναίκα του αναφέρουν ότι συνελήφθη μαζί με άλλους των Ταγμάτων 'Ασφαλείας σε μια ταβέρνα στο Γουδί και έκτελέστηκε με έναν πυροβολισμό στον τράχηλο. Τα ίδια περίπου πληροφορίες δόθηκαν και ο αδελφός του Στέλιος Γυαλιάς, άμμοκομιστής το επάγγελμα, και αυτά αναφέρει και το πιστοποιητικό του θανάτου του, βάσει του οποίου η 'Αγλαΐα Γυαλιά έλαβε και εξακολουθεί να λαμβάνει σύνταξη από 500 δραχμές τον μήνα.

Η υπόθεση έκλεισε και ο Χρήστος Γυαλιάς πέρασε αμετάκλητα στον κόσμο των νεκρών.

'Αγλαΐα Γυαλιά αρνείται επίμονα να αναγνωρίσει στον έπαίτη του Κοκκινάρη τον χαμένο άνδρα της. «Έχουν περάσει είκοσι χρόνια από τότε, λέει. Μπορεί να έχω αλλάξει, αλλά η φυσιογνωμία του δεν μου θυμίζει τον Χρήστο».

Έχει αλλάξει πολύ και η ίδια. Υπάρχουν δυο ακόμη παιδιά, από άλλον άνδρα, με τον οποίο συζητά από 15ετίας, υπάρχουν οι 500 δραχμές σύνταξη τον μήνα, που εξακολουθεί να παίρ-

νει και που θα χάσει αν νομιμοποιήσει τις σχέσεις της με τον πατέρα των παιδιών της ή αν ο Χρήστος Γυαλιάς ξαναγυρίσει στον κόσμο των ζωντανών. «Θυμάμαι πως είχε κάποιο σημάδι από έγχειρηση βουβωνοκήλης», λέει και το βλέμμα της συτυλάνεται με τρόπο στο ρυπαρό κορμί του Τζίμη, που γυμνώνουν και ψάχνουν οι άστυνομικοί.

Εκεί, στον βουδώνα, υπάρχει πραγματικά κάποιο σημάδι από παλιά έγχειρηση.

«Πάντως, δεν είναι αυτός, επιμένει με δάκρυα τώρα η 'Αγλαΐα. 'Εγώ έχω τώρα άλλη οικογένεια, άνδρα, παιδιά. Δεν μπορεί να είναι αυτός. 'Εμένα ο άνδρας μου σκοτώθηκε το 1944».

Ο Τζίμης την κοιτάζει, όπως κοιτάς μια καρέκλα ή ένα δένδρο. Κανένα φως, από πουνθεν, στα μάτια του ή στην ψυχή του.

«Αφού το λέει, έτσι πρέπει να είναι».

πως και της Καλλιόπης. Της κόρης του;

Ο αδελφός του, ο Στέλιος Γυαλιάς, είναι απόλυτος. Τον αναγνώρισε μόλις τον είδε:

«Είναι αυτός, ο Χρήστος. Είναι ο αδελφός μου. Όχι είκοσι, αλλά πεντακόσια χρόνια να είχαν περάσει, θα τον αναγνώριζα. Μήπως δεν τον αναγνώρισαν και τα παιδιά του; 'Η νύφη μου ως λέει, ό,τι θέλει. 'Εχει κάθε λόγο να τον θέλει πεθαμένο».

Η ανάκριση προχωρεί στο δρόμο της. 'Αργά η γρήγορα, ο Χρήστος Γυαλιάς θα αποδοθή στον κόσμο στον οποίο ανήκει: των ζωντανών ή των νεκρών. 'Ός την στιγμή που γράφονται οι γραμμές αυτές, κανένας δεν μπορεί να αποφανθή με βεβαιότητα —παρόλες τις βετικές ή άρνητικές ενδείξεις— αν ο έπαίτης του Κοκκινάρη δικαιούται το όνομα, την ιστορία, τα παιδιά, την γυναίκα ενός άλλου ανθρώπου, που πέθανε πριν από 20 χρόνια.

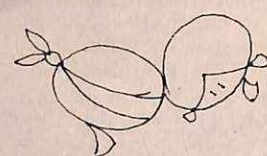
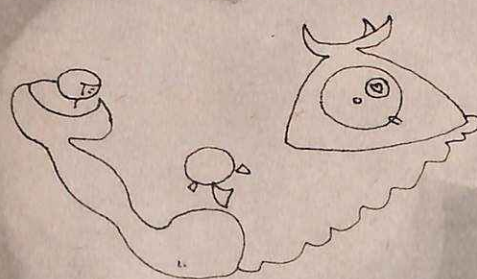
Θα κληθούν Ιατροδικαστές, ψυχίατροι, γραφολόγοι, θα ερευνηθούν δημοτολόγια, θα εξετασθούν αποτυπώματα, πριν ο Τζίμης ξαναγίνει Χρήστος Γυαλιάς.

61 γυμνες

ΑΥΤΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΞΑΝΑΡΧΟΝΤΑΙ

Ερωτικό περσικό: στα σύννεφα, του νέου σκιτσογράφου ΑΛ. ΚΥΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

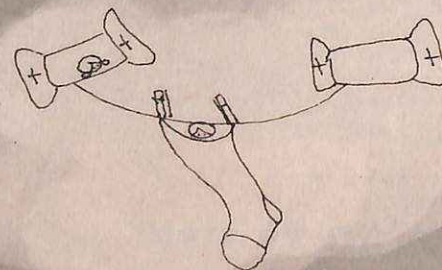
Με κάλεσες

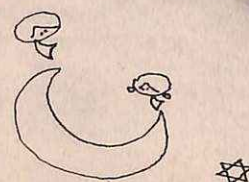
Σε δρῆκα

Μάτια μου

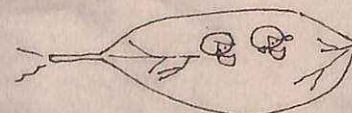
Κ' έρχεσαι

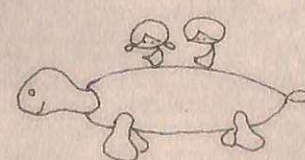
Στ' ἄστρα

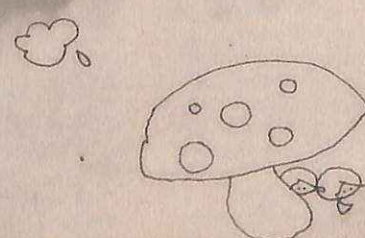
Μη φεύγεις

Μας χώρεσε τὸ φύλλο

Νὰ μὰς τρέχει ἡ γελάνα

Μ' ἕνα φῶδο

Τότε

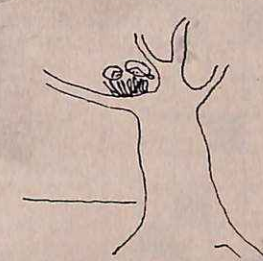
Ἕνα δάκρυ

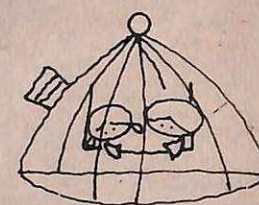
Σε γέννησε

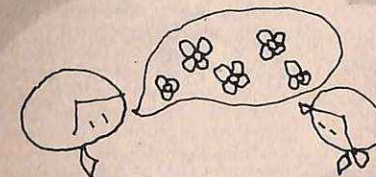
Βρεθήκαμε

Νὰ γίνουμε πουλιά

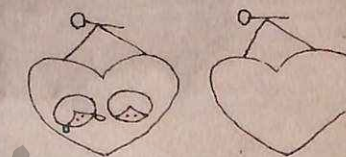
Λεύτερα

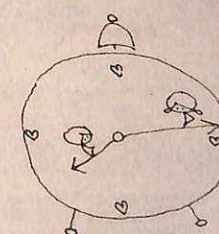
Νὰ σε ὀνομάσω

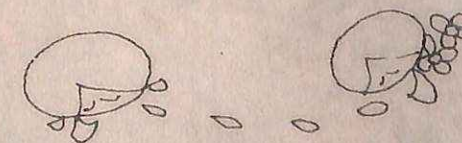
Νὰ σε ψάλλω

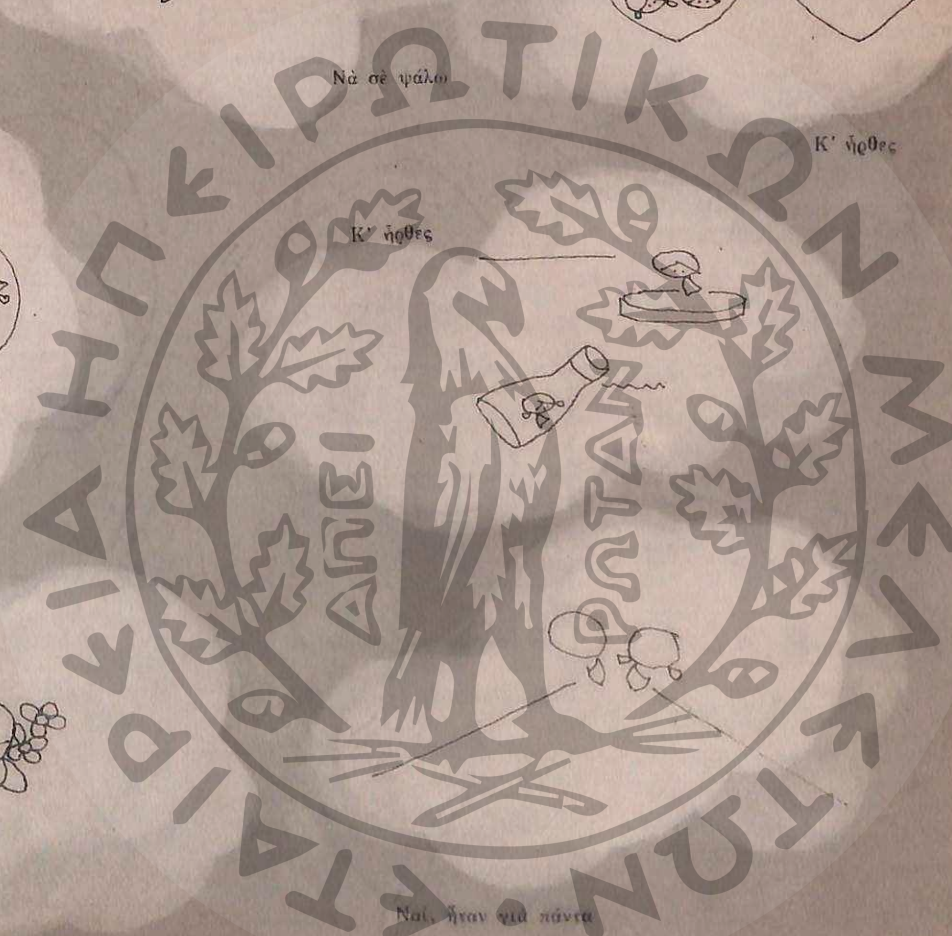
Κ' ἡθες

Ἕλα, ναρθώ

Τάδελα τὰ λουλούδια σου

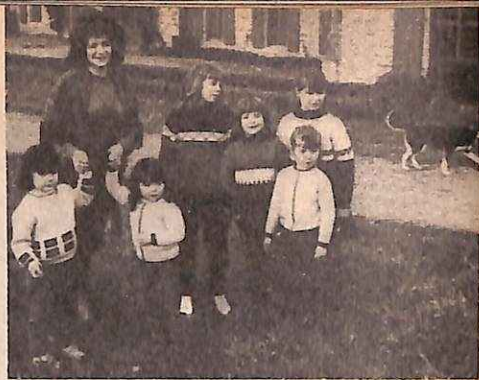

Ναί, ἦταν γιὰ πάντα

Πόλεμος ονομάτων στη Γαλλία

Η Κα Κορνίλ με τα έξι (κατά νόμον) ανύπαρκτα παιδιά της.

Η Γαλλία αντιμετωπίζει πρόβλημα ονομάτων των παιδιών στα βαφτίσια, πρόβλημα ανάλογο με εκείνο που ξαφνιάζει και στην Ελλάδα μερικούς γονείς και νονούς. —Τι δνομα θα δώσετε στο κορίτσι σας; ρώτησε ο υπάλληλος του ληξιαρχείου τον πατέρα. —Γκαλέ... (από το Ντέ Γκάλ). —Αδύνατο. Αυτό δεν είναι δνομα, είναι... πολιτικό σύνθημα. Διαλέξτε άλλο.

Το έπεισόδιο αυτό είναι ένα από τα πολλά που συμβαίνουν στην Γαλλία μετά τον ναπολεόντειο νόμο του 1803, σύμφωνα με τον οποίο τα παιδιά πρέπει να παίρνουν ονόματα καθολικών αγίων. Το 1813 επέτρεψαν, με τροπολογία, και τα ονόματα «άλλων προσώπων, γνωστών από την αρχαία ιστορία», αλλά από τότε ο παλαιός νόμος μένει αμετάβλητος, αν και ο Ντέ Γκάλ καλεί κάθε τόσο τους υπηκόους του «να ζούν στον αιώνα μας». Έτσι οι Γάλλοι μπορούν να βαφτίσουν τα παιδιά τους Λουκά, Κλεοπάτρα και Ναβουχοδονόσορ, αλλά όχι Λύντον, Έλκε ή Νασουθιόν.

Κάθε τόσο, πάντως, η κυβέρνηση υποχρεώνεται να εκδίδει έναν κατάλογο επιτρεπόμενων ονομάτων, αφού οι γονείς, από πόλεις και χωριά, υποβάλλουν στις αρχές ενστάσεις για την άρνηση των ληξιαρχικών αρχών να εγγραφούν το παιδί τους με το δνομα που θέλουν. Άλλωστε αυτό θα πρέπει να υπάρχει πάντα κάποια δικαιολογία ή πρόσχημα.

Την περασμένη άνοιξη, ένας πατέρας —υπάλληλος της γαλλικής επιτροπής ατομικής ενέργειας— θέλησε να δώσει στο κοριτσάκι του το δνομα Μάρτζορ. Άδύνατον! Προσφυγή στο έφετεο της Γρενόβλης. Με-

λέτες ιστορικών βιβλίων. Μάλιστα, επιτρέπεται. Το Μάρτζορ (Μαρζορύ) είναι παλαιό γαλλικό υποκοριστικό της Μαργαρίτας, που «έζησε» πριν 750 χρόνια, με τις γαλλικές κατακτήσεις, στην Άγγλία και πού, άγνωστο για ποιο λόγο, έπαψε αργότερα να συνηθίζεται στην Γαλλία.

Οι Γάλλοι και οι Γαλλίδες, που έχουν παράνομα ονόματα, είναι τύποις... ανύπαρκτοι. Δεν μπορούν να παντρευθούν, να ψηφίσουν, να εγγραφούν στις κοινωνικές ασφαλίσεις, να διορισθούν σε δημόσια θέση κλπ. Για τον γαλλικό νόμο είναι ανύπαρκτα και τα έξι από τα δώδεκα παιδιά του ζεύγους Μανρό - λέ - Κορνίλ, επειδή τα ονόματά τους είναι: Μπράν, Ντιβεζά, Γκεντάλ, Μαιβέν, Άντραμπορν και Σκλεριγέ. Όλα παλαιά ονόματα της Βρετανίας. Για την αναγνώρισή τους, ο πατέρας τους έφθασε τα πέντε τελευταία χρόνια ακόμη και στο Διεθνές Δικαστήριο. Πάντως, από τον καινούργιο χρόνο οι ληξιαρχικές αρχές πήραν οδηγίες να είναι ελαστικότερες και να λαμβάνουν υπ όψη την οικογενειακή ιστορία των παιδιών και τις τοπικές παραδόσεις. Άλλα, παράλληλα, θα πρέπει να προσταθούν τα παιδιά από τις δυσκολίες που θα τους φέρουν αργότερα στην ζωή «συνήθιστα και παράλογα ονόματα».

Και ένα έπεισόδιο για τους γαλλομαθείς. Κάποιος πατέρας από την Σαβοΐα, που το έπιδετό του είναι Κοου, θέλησε να δώσει στον γιό του το δνομα Ραφάι.

—Αυτό θα είναι φοβερό για το παιδί σας, του είπε ο ληξιαρχος και τον κάλεσε να δει άλλο δνομα.

Ο πατέρας, όμως, νίκησε. Υπάρχει στην Γαλλία άγιος Ραφραί, που γιορτάζεται από το 850 μ.Χ.

Γέφυρα, ανάμεσα στους αιώνες...

♦ Από τοιούτο το αξιόεραστο Άνάπλι, «τόν αξιο και πρόποντα χαιρετισμό, μετά της προσοικουής διαθέσεως, πέμπω στην ανθεντία σας» και γά με συμπαθάτε πού θά σάς απασχολήσω πάλι με το θέμα της περασμένης εβδομάδας.

♦ Τήν πανπελή ξεκλήσιψη του ένδιαφέροντος γυναικειού στοιχείου από τοιυτή τη γή...

♦ Λές κ' ήταν θαλιός, ο θανμαστός Παλαμίδης» (νά ένας σύλλογος πού τιμά τ' δνομά του!) και μού έστειλε άμέσως στον «Αυριτοφώνω» την «Ναυπλία» του άειμνηστον Λαμπρινίδου, έργο σ' αλήθεια μνημειακό με το όποιο έλάττω νά δοχοληθώ κάποτε εκτενέστερα.

♦ Ήτανε νύχτα καταιγίδας, ή νύχτα εκείνη πού πρωτοβήτσια σιδ Ναύπλιο. Πέφτανε δέντρο, φανοστάτες, φανοί, — σπάγανε ή κίκοι και ιδίοκοι, δάχρες τινάζονταν έξω στη στερά, και το Μπουρτί τρανιάζονταν μέσ' σιά άστραποδόλια...

♦ Πώς νά κοιμηθή κανείς;

♦ Και πώς νά μη σταματήση, έντυπωσιασμένος από την σαιανική συγκυρία, στην σελίδα 62 της «Ναυπλίας»; «Καταιγίς έν Ναυπλίω», είναι ό υπότιλος. Και το κείμενο, τοιούτο:

«ΣΤΩ 1420 μ. Χ. ήμέρα δ' Δεκεμβρίου ις' έγένετο χειμών φοβερός, πληθος βροντών και άστραπών εις τό Άναύπλι, και έχάλασεν ό νάρθηκας του Άγίου Άνδρέως, και ή νεώχθησαν αι πύλας της εκκλησίας, και μνημεία ήνεώχθησαν και ή καμπάνα έπεσεν και σημεία έγένοντο εις τους τοίχους και εις τας πύλας ως από ξείρον».

♦ Γέφυρα ανάμεσα στους αιώνες ή καταιγίδα, μάς δώηκε μέσα στίς σελίδες, όπως σπρωχνει ό άνεμος τόν σιγαλοκόπο πάνω στην δημοσία.

♦ Και νά την, ή Κιάρα Γισμόνδα, νά μάς κάνει την ούσιαση.

♦ Και νά την, ή πάγκαλη Μουχλιώτισσα, μέσ' από την Ίστορία! Πώς νά μη μάς φανή πληκτικό και παντέρημο τό Άνάπλι, βότερα από την βραδινή εκείνη συνάντηση;

♦ Πώς νά μην καταφεύγη, για παρηγοριά, στην φιλόξενη γαιοτομαργική αγράλη ενός κύριου Σαδούρα, σημερινού προτοβεστιάριου της ναυπλιακής παραλίας;

♦ Τό ξέρω.

♦ Ένας Άγγελος Τεωδάκης (γνήσιος Ναυπλιεύς) περπάτησε πολύ πιο σνειδητά από τόν υπογράφοντα τούτους τους ιστορικούς χώρους. Κ' ίσως γά ειδή την «Μουχλιώτισσα» σέ μιάν άλλη νύχτα καταιγίδας, «πολλά εύμορφιάτη και εις τό πρόσωπον και εις βλον της τό κορμίν. Κ' ίσως πούτος νά δοήρησε για τό φόνο της Κιάρας Γισμόνδας, σιά Μέγαρα.

♦ Άλλ' έμεις, τοιυτή την άγρια νύχτα, παρθένον θά πρέπει νά σκίσουμε τόν πέλο το 1394!

♦ Πού νά δοής άκρη!

♦ Κείνη τη νύχτα του Δεκέμβρη το 1420 πού ειχε ξεσπάσει (καλή ώρα!) ή Καταιγίς, ειχε προηγηθί ένα βενετοϊάνικο ραϊτανάκι άπειρον κάλλους πού εκάλυπτε ιριάντα περίπον χρόνια συναπιά, — δσα ιά χρόνια μιάς γενιάς.

♦ Ειχε πεθάνει ό Δουξ των Άθηνών Νέριος, ή Ραινιέρος Α' (ό Άκκια-γιάλης).

♦ Στην Κόρινθο...

♦ Και ειχε άρήσει «εκ της Μαρίας θυγατρός του Νοταριού Κορίνθου Δημητρίου Ρέντη, νόθον υιόν όνόματι Άντωνιον, όστις τό πρώτον μέν Άρχων Θηβών και Λεωδακίας άνεδείχθη, βραδύτερον δέ και Δουξ των Άθηνών...»

♦ Τι λέγαμε;

♦ Τί και ποιό και πώς διευθύνει την Έλλάδα;

♦ Μην κουραστούμε με λεπτομέρειες: στη Βενετία καταφεύγει ό ένας από τούς κληρονόμους, για νά διασώσει τό Δουκάτο, και στόν Σουλτάνο, τόν Μουράτ, καταφεύγει ό άλλος, — και, τί γίνεται;

♦ Λέγει, ή Ίστορία:

«Έν τω μεταξύ, θανάτος και του Νερίου Β', τό Δουκάτον των Άθηνών περιήλθεν εις τόν νήπιον αυτό υιόν, Φραγκίσκον Α', ού ό Νέριος θνήσκων διόρυσεν επίτροπον την σύζυγον αυτού Κιάραν Γισμόνδαν...»

♦ Θέλετε αιλία;

♦ Δεμονάδες; Ποιοκαλάδες;

♦ Γιατί από την δεύτερη πράξη αρχίζουν τάν... ζουμερά:

«Έ Η Κιάρα Γισμόνδα δεν έβράδυνε, όλίγον μετά τόν θάνατον του συζύγου της, νά έρασθη νέου τινός είδους, του Βαρθολομαίου, υιού του Ένετού Διοικητού του Ναυπλίου, Κοιταρήν, όν, έγγαμιον όντα, έπεισε ινα δηλητηριάση την έαυτού σύζυγον και νυμφευθί αυτήν τω 1453...»

♦ Τριάντα περίπου χρόνια, μετά την Μεγάλη Καταιγίδα το 1420!

♦ Και καμιά πενταεσσαριά χρόνια πριν από την φτεινή μακρή καταιγίδα.

♦ Κι όμως γιατί, άμείλικτος, ό Νους έπιμένει σ' αυτές τίς αναρτήσεις;

♦ Γιατί τοιούτο τό Ναύπλιο, νά πάρη ή ειρή, λές και καθιέρώθηκε από τόν Ίγριο σάν χροάν παθόν μουλωχτόν και έξευγενισμένον άθλιότητα; Άκούτε, την συνέχεια:

«Επλήν κατά την εις Κωνσταντινούπολιν άπουσίαν του συζύγου της Κιάρας Βαρθολομαίου, ό Φράγκος Ζαχαρίας «φθās εις Άθήνας», καταλαμβάνει την άρχήν, συλλαβών δέ καθέργει την θείαν του Κιάραν Γισμόνδαν έν Μεγάροις, ένθα αυτή έφρονεσθη βραδύτερον υπό έπιπύτων...»

♦ Νά γιατί δοίκομαι σέ συνεχή διαμάχη με τό σόνολο των άρχαιοδιακόν μας μελετητών: αυτό πού εκείνοι άποκαλούν Άλσος Έρεΐνης, έμεις τό λέμε Ίστορικό Βόθρο, πού κάποτε πρόει νά καθαρισθί και νά κλεισθ...

♦ Και ή Μουχλιώτισσα;

♦ Μέσα από τόν Εύσομο Βόθρο βγαίνει και αυτή, — και για χάρη της προηγηθί όλη ή υπόλοιπη πένθιμος εισαγωγική τυπωτοκοροσία. Γιατί έκεινος ό κακός άνήρμος, ό Φράγκος Ζαχαρίας, ειχε γίνει τώρα Φραγκίσκος ό Δεύτερος, και ειχε, λέει, νυμφευθί την «περιώνυμον» θυγατέρα του Δημητρίου Άσάνη, Δεσπότου του Μουχλίου.

♦ «Περιοκάλλη», — την λέει ή Ίστορία.

♦ Πανέμορφη...

♦ Τό μικρό της όνομα δεν περιεσώθη, ούτε καμιά, έτσι και όμημη, προσωπογραφία της.

♦ Μά τά κείμενα, — όμιλούν:

«Αυτή, άμα του συζύγου της εκπετωκότος υπό του Μωάμεθ του Δουκάτου των Άθηνών, ήκολούθησεν εις την νέαν αυτού έδραν, τās Θήβας, όπου μετ' όλίγον ό Μωάμεθ, επανερχόμενος εκ Πελοποννήσου και ιδών αυτήν, τοςούτον κατεθέλχθη εκ της καλλονής της, ώστε πάραυτα διέταξε τόν πασάν της Πελοποννήσου νά συλλάβη και φονεύσθ την σύζυγον της Φραγκίσκον, — αυτήν δέ έλαβε μετ' έαυτού εις Κωνσταντινούπολιν και εκλείσεν έν τω ανακτόρφ του...»

♦ Δεν είναι χαιρός για μιάν... αιλία;

♦ Δεμονάδες; Ποιοκαλάδες;

♦ Ένας άξιοπρεπής Θιασάρχης, σάν τόν Δημήτριο Άντοά, δεν θά άποδεχόταν καν την Τρίτη Πράξη.

♦ Δοκιμάτε την:

«ΕΚαι οι μέν τρεις υιοί του Φραγκίσκου έξισκαμισθέντες κατετάχθησαν εις τό σωμα των Γενιτσαρών, ή δέ μητηρ αυτών Μουχλιώτισσα έπιει έν τω χαρμίνε τό πρώτον...»

♦ Ωραία...

♦ Και, — «τό δεύτερον»;

♦ Κάποια δικάδη έπαθε ή κινηματογραφική μηχανή.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- «Όσο περισσότερο γνωρίζω τούς ανθρώπους, τόσο περισσότερα άγαπώ τούς σκύλους», ειχε πει αυτός ό... Μέγας.
- Είναι οι όροι πολλών συμβολαίων — Ανθρώπινα άρτηρία.
- Γίνεται και για τούς ποδοσφαιριστάς... μεταξύ συλλόγων.
- Πρόθεσις, αντίστροφος — Έδωσε νέαν πνοήν εις τās άεροσυγκοινωνίας μας.
- Νοτιοαφρικανός πολιτικός, ό άνάδοχος της πριγκιπίσης Ειρήνης της Έλλάδος, άνάρθως.
- Χωρίς, αλλά με... γνώσεις της γερμανικής — Βαβυλώματα (κυριολ.)
- Χρησιμοποιείται για φορολογικούς σκοπούς — Όπου ρέει, σθίνει κάθε ζωή.
- Γράφεται στέ πεντάγραμμοι — Άποθήκη... έρυθρόν αιμοσφαιρίων εις τόν άνθρωπον (δοτ.) — Μαζί με τό έπόμενον... καθορίζει στρατιωτικών δημασιμών.
- Δοτική άριθμητική επίθετου — Έκαμε στην Κατοχή άγώνα κομμουνιστικό — Μονός έκτελωνισμού.
- Με την εύφραδη συγγενή λέξις. — Έχει και αυτή πτερύγαντα... Την καλύτεραν όλων των δυνων έχει ό άντρός, άνάρθως.
- Παραβάσαν έν τινι, αλλά και παρατάσαν — Από τό δνομα πού ένασκόνηει στά φίλμ τον Τζαίημς Μπόντ.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

- Η ώρα του είναι ιερή... δια κάθε Άγγλον (άντιστρ.)
- Εις την Νεκράν Θάλασσαν εκβάλλων ποταμός.
- Η αυτή με την 4α' όριζοντίως λέξις, αλλά όχι αντίστροφως — Αυτός ποτέ δεν μπορεί νά γνωρίση την χαρά της αναπαύσεως...
- Ερώτα των τρώπων — Βασιλεύς των Θηβών, υιός του Λαδδάκου, άνάρθως.
- Ελλην ησυχιάς — Μία τέτοια άναπνοή είναι τρομερή (γεν.)
- Με την περιττό συνώνυμο, αντίστροφως — Αιγυπτία θεά.
- Υπήρξεν επί τή διαστήμα πρωτεύουσα της αρχαίας Αιγύπτου — Τών ποιμένων πρόγονος — Κομμένο σήμα...
- Σταυρολεωλούδα — Μουσικόν όργανον (γεν.)

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Μεταξύ... Ιταλιστί — Διεθνούς φήμης ποδοσφαιριστής, άνάρθως — Μία νότα.
- Χαρτί της τράπουλας (δημοτ.) — Μεγάλη πόλις της Κίνας.
- Μία από τās δύο λέξεις γνωστού έμβλήματος των προσκόπων —

ΖΙΓΚ ΖΑΓΚ

Ο σκοπός του ένδιαφέροντος και διασκεδαστικού αυτού άτομικού, αλλά και όμαδικού παιχνιδιού, είναι νά έπιτύχη κανείς όσο τό δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στο σχηματισμό λέξεων.

Αρχίστε λοιπόν από οποιαδήποτε γραμμή θέλετε και προχωρήστε από τό τετράγωνο αυτό σέ οποιοδήποτε γειτονικό πάντοτε, τετράγωνο όριζοντίως, καθέτως ή διαγωνίως, προσπαθώντας νά διαβάσετε την μεγαλύτερη λέξι πού μπορείτε νά βρήτε.

Σημειώστε τώρα τη λέξι, πού βρήκατε και σθήστε στά τετράγωνα τά γράμματα πού μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα για μιάν άλλη λέξι και συνεχίστε έως ότου δεν μπορείται νά βρήτε άλλες.

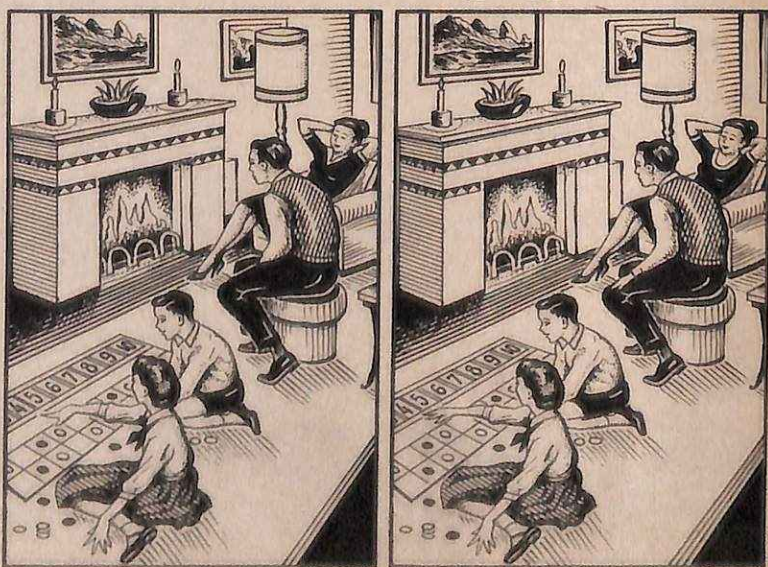
ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Για κάθε λέξι τών δύο γραμμάτων μετρήσεται 1 βαθμό.
Για κάθε λέξι τών 3 γραμμάτων μετρήσεται 3 βαθμούς.
Για κάθε λέξι τών 4 γραμμάτων μετρήσεται 5 βαθμούς.
Για κάθε λέξι τών 5 γραμμάτων μετρήσεται 7 βαθμούς.
Για κάθε λέξι τών 6 γραμμάτων μετρήσεται 9 βαθμούς.
Για κάθε λέξι τών 7 γραμμάτων μετρήσεται 11 βαθμούς.
Για κάθε λέξι τών 8 γραμμάτων μετρήσεται 13 βαθμούς.
Για κάθε λέξι τών 9 γραμμάτων μετρήσεται 15 βαθμούς.

Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω
Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ	Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ	Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω

Και ούτω καθ' έξης, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα.
Προσθέστε τώρα τό σύνολο των βαθμών πού μπόρεσατε νά πιτύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούνται με «ΜΕΤΡΙΛΑ».
Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούνται με «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούνται με «ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούνται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 46 και άνω βαθμολογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

Ποιές διαφορές

Τό δεύτερο σκίτσο διαφέρει από τό πρώτο σέ 7 σημεία. Μπορείτε νά τό βρήτε;

Οι λύσεις στην σελ. 80

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΟΤΗΣ!

Προτίμησε την
CAMELIA
για τις ημέρες,
τις ένοχλητικές,
κάθε μηνός...
...και σείς!

Camelia

Καθαριότης
Άνεσις
Ασφάλεια
Αποσμητικόν CD9

ΑΠΟΚΛ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ: **Cosmetica** Ε.Π.Ε.

ΑΘΗΝΑΙ: (ΧΑΛΑΝΔΡΙ) ΚΗΦΙΣΙΑΣ 100 - ΤΗΛ. 684.926 & 684.235
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 8

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΕΙΔΩΝ

Ασφάλεια **ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ**

ολυμπιακή
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 4 - ΤΗΛ. 75.273 (5 ΓΡΑΜΜΑΙ)

ΓΕΦΥΡΑ,
ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ...

♦ Κάτι, ίσως, θα πρέπει να παραλείψουμε... Πού να μπαίνει κανείς χριστουγεννιάτικα και εν μέσω ναυπλιακών καταιγίδων, μέσ' στους κοιτώνες των Σουλτάνων;
♦ Μεταξύ (πάντως) Φραντζή και Χαλκοκονδύλη, ιδού η έγκυρος γραφή:

«Επὶ μὲν οὐ πολὺ ἐγκαταλείφθησα ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου ἐδωρὴ θ' ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν εὐνοούμενον τοῦ Γεώργιου Ἀμοιρούτην, τέως πρωτοβεστιάριον τῆς καταλυθείσης ἐλληνικῆς ἐν Τραπεζούνῃ Αυτοκρατορίας, ὅστις...»

♦ Νὰ κάνουμε, καὶ πάλι, παρακαλῶ, ἓνα διάλειμμα; Μπισκότια; Φιστίκια; Σοκολάτες;

♦ Ὅστις, λοιπόν:

«...ὡς εἶδεν τὴν εὐμορφίαν ἐκείνης ΕΠΕΞΕΝ (sic) ὅλη ἡ ἀγάπη αὐτοῦ καὶ ὁ πόθος του εἰς αὐτὴν καὶ ἀπεφάσισεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του ἢ νὰ τὴν ἐπάρῃ γυναῖκα ἢ νὰ ἀποθάνῃ!»

♦ Τὰ βλέπετε τί κάνουν οἱ καταιγίδες τοῦ Ναυπλίου;

♦ Ἴδού, ὅμως, καὶ ἄλλα δεινά:

«Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Ἀμοιρούτης οὗτος ἦτο ἐγγαμὸς, ὁ δὲ τότε Πατριάρχης Ἰωάσαφ ΕΠ' ΟΥΔΕΝΙ ΔΟΓΜᾷ ἐπέτρεπε τὴν τοιαύτην μοιχοζευξίαν, ὁ Ἀμοιρούτης (φίλος του δὲν ἦταν;) ἔπεισε τὸν Σουλτάνον νὰ καθαιρέσῃ τὸν Πατριάρχην (ὡς ἐδῶ, τέλος πάντων, πάει κ' ἔρχεται), ἀλλὰ καὶ νὰ... διατάξῃ τὴν ΕΚΚΟΠΗΝ ΤΩΝ ΓΕΝΕΙΩΝ ΑΥΤΟΥ καὶ τὸ σχίσμον τῶν δύο πλαγίων τῆς μύτης τοῦ ἐπίσης ἀνθισταμένου μεγάλου ἐκκλησιαρχοῦ Μαξίμου. Μετὰ τὰ τερατογενήματα ταῦτα...»

♦ Ἔ, λοιπόν, τί νομίζετε δι' συνέθῃ, μετὰ τὰ «τερατογενήματα» ταῦτα;

♦ Ἀ, — ὁ Ἀμοιρούτης;

«Ἰδίᾳ χειρὶ ἀποδιώξας τὴν σύζυγον αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα, ἔλαβε τὴν Μουχλιώτισσαν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ συνέζη...»

♦ Χειμωνιάτικα, θέλετε νὰ ἐντοπίσουμε καὶ αὐτὸ τὸ «συνέζη»;

♦ Ἡ καλύτερα νὰ προσγειώσουμε τοῦτο τὸ καθυστερημένο πρωτοχρονιάτικο χρονικὸ σὴν ἄλλη θεσπέσια ἱστορία, πὺν θὰ μᾶς δώσῃ ἀφορμὴ σὲ μιὰν ἄλλη ναυπλιακὴ ἀπογείωση;

♦ Ἴδού:

«Ἐπὶ μὲν ἡ θεία σπάθῃ δὲν ἄφησε αὐτὴν νὰ ὑπάγῃ εἰς μάκρος...

Μιὰ γὰρ ἡμέρα, ἐκαθέβητον, ὁ αὐτὸς πρωτοβεστιάριος, μετὰ τινων ἀρχόντων καὶ ἐπαίξαν τὰ ἀξάρια, ἤγουν τὸ ταβλί, καὶ παίζοντας ἀπώσσε τὸ χέρι του καὶ ἐν τῷ ᾧμα ἀπέθανε, ἄγρια τρομερὰ τρίζοντας τὰ δόντια αὐτοῦ...»

Ἐπιτομὴ, οὐδαμοῦ πλέον φαίνεται ἡ Μουχλιώτισσα.

Ἔ, δὲν ἀξίζει νὰ μείνουμε λίγο στὸ Ναύπλιο, νὰ δοῦμε γιατί;

Index

Μπαρμπαρέλλα

Ο πύραυλος τῆς Μπαρμπαρέλλας καὶ τοῦ Ντὺλντάνο, ἀπορροφημένοι ἀπὸ μιὰ πελώρια Μέδουσα τοῦ Διαστήματος, εἰσέρχεται σὲ λίγο σὲ μιὰ πόλη ἀπὸ ζελατίνα. Περιέργω ὄντα τῆς ἀγνώστης πολιτείας μπαίνουν στὸ διαστημόπλοιο, γιὰ νὰ γνωρίσουν τοὺς ἀνθρώπους του.

Ἡ ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΛΛΑ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΑΡΝΗΘΗ. ΟΜΩΣ, ΑΥΤΗ Ἡ ΕΚΔΡΟΜΗ ΜΕ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΤΗΝ ΜΕΔΟΥΣΑ ΔΕΝ ΤΗΝ ΕΝΘΟΥΣΙΑΖΕΙ!

ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΜΑΘΩ, ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΗ, ΤΙ ΜΟΙΡΑ ΕΠΙΦΥΛΑΣΣΕΤΕ ΣΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ ΝΤΙΛΑΝΤΑΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ;

ΚΑΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΡΗ ΜΑΛΛΟΝ. ΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΔΕΝ ΜΟΥ ΑΡΕΣΟΥΝ.

ΚΑΙ ΣΕ ΜΕΝΑ;

ΑΧ, ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΛΛΑ, ΔΕΝ ΞΕΡΩ. ΟΤΑΝ ΕΡΘΗ Ἡ ΩΡΑ ΚΑΙ ΜΕ ΚΟΙΤΑΞΗΣ ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ, ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΘΑΝΗΣ. ΤΟ ΛΕΕΙ Ο ΝΟΜΟΣ. ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΤΟΝ ΑΛΛΑΞΩ...

ΕΓΩ, ΟΜΩΣ, ΘΑ ΠΡΟΣΠΑΘΗΣΩ, ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΗ!

ΜΙΑ ΦΩΝΗ ΟΜΩΣ ΑΚΟΥΓΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΠΛΟ:

IZZY: ΣΤΡΙΝΙΤ, ΒΡΥ: ΑΛΛΟΝΓΚΑ;;;

ΠΑΡ' ΟΛΙΓΟ ΝΑ ΜΕ ΝΙΚΗΣΩ...

ΚΑΠΟΙΟΣ ΚΑΛΕΙ ΤΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. Ἡ ΦΩΝΗ ΕΙΝΑΙ ΤΟΥ ΑΚΑ - ΛΕΦ. ἌΝ ΚΑΙ ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΤΗΝ ΓΛΩΣΣΑ.

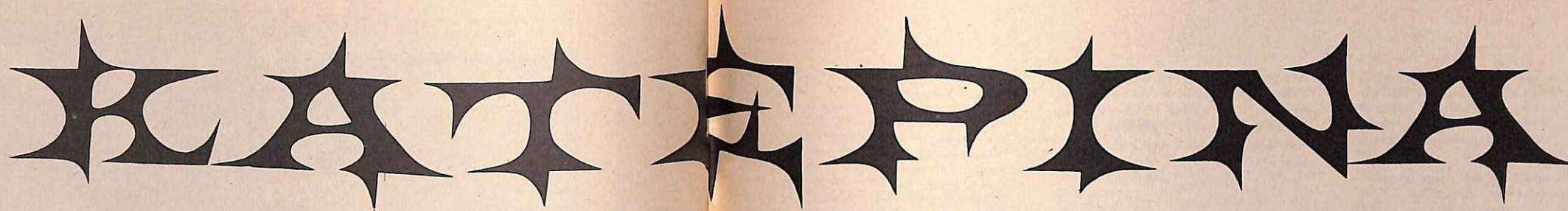
ΑΚΑ - ΛΕΦ! ΕΔΩ ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΛΛΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΗ. Ἡ ΜΕΔΟΥΣΑ ΕΙΝΑΙ ΑΙΧΜΑΛΩΤΗ ΜΟΥ!

Ἡ Κατερίνα Λεγκουά, μιά μικρή πανέμορφη Παρισινή, ἔζησε μιά τραγική περιπέτεια στὸ Παρίσι τοῦ 1413 ὅταν ἦταν 14 ἐτῶν. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ διὸ παρατάξεις, οἱ Ἀρμανίαι καὶ οἱ Βουργουνδεῖοι, πολέμουσαν μὲ μίσος γιὰ τὴν ἐπικράτηση στὴν Γαλλία. Ἡ Κατερίνα, προσπαθώντας μὲ τὴν βοήθεια τοῦ μικροῦ φίλου της Λαντρύ Πιγκάς, μὲ σόση τὸν ἱππότη Μιχαὴλ τὸν Μονσαλβὺ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Παρισινοῦ φιλοβουργουνδικοῦ ὄχλου, δὲν κατορθώνει παρὰ τὴν προκαλῆση τὴν καταστροφή τῆς οἰκογενείας της. Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ δούκα τῆς Βουργουνδίας ἀνακαλύπτουν τὸν Μιχαὴλ κρυμμένο στὸ ὑπόγειο τῶν Λεγκουά καὶ τὸν λυνθοῦν, κρεμοῦν τὸν πατέρα τῆς Κατερίνας καὶ καίνε τὸ σπίτι τους. Ἡ Κατερίνα μὲ τὴν μητέρα της καὶ τὴν ἀδελφὴ τῆς Λουϊζάκα καταθρώνουν μὲ διασφύγην ἀπὸ τὸ Παρίσι χάρις στὸν Βαρνάβα τὸν Ἀχθαβὰ καὶ στὴν πσιγγάνα Σάρα. Καταφεύγουν στὸν Ντιζόν, στὸν βεῖο τῆς Κατερίνας, Ματιέ. Τρία χρόνια ἀργότερα, ἡ Κατερίνα ἐπιτρέφοντας μὲ τὸν βεῖο της ἀπὸ τὴν Μπριζὺ στὸ Ντιζόν, εἰσέρκει τὸν Ἀρνὸν ντὲ Μονσαλβὺ, ἀδελφὸ τοῦ Μιχαὴλ, τραυματῖα στὸν δρόμο. Τὸν σώζει καὶ τὸν μεταφέρει σ' ἕνα πανδοχεῖο, σπου εἶναι ἔτοιμη καὶ τοῦ βοηθῇ. Αὐτὸς ὅμως τὴν διαχέει ἀκούγοντας τὸ ὄνομα τῆς, γιὰτὶ πιστεύει πῶς ἡ οἰκογενεία τῆς ἔχει σκοτώσει τὸν ἀδελφὸ τοῦ.

'Ynò ZYAIET MIENZONI

ἀρυεῖ μιὰ ἀγάπη

13

Κατερίνα πρόσσε-
ρε στον θείο της
ένα λαμπρό χαμό-
γελο κ' έπειτα, ύ-
ψώνοντας την φω-
νή άρκετα για νά
άνεβη μέχρι κά-
ποιο παράθυρο, άνοιξε
άπο το κεφάλι της, άπάντησε:
—Τού βρήκαμε γιατίρ, δέν έχο-
με πιά τίποτε νά κάνουμε μαζί του,
ούτε είναι ανάγκη νά τραβήξουμε πε-
ρισσότερο την εύπλαξη. Άς πε-
γώνιμε, διάζομαι τώρα νά γυρίσουμε
σπίτι.

Μὲ ἀποφασιστικὸ ὄμμα κατευθύνθηκε πρὸς τὰ μονάρια πού περιέμεναν πανέτοιμα, ἀφίρνοντας τὸν Ζιαντὲ Ρουσσά νὰ ἐποκαταστήσῃ τὸν γέρο Πέτρο γιὰ νὰ τῆς κρατήσῃ τὸν ἀναβολέα καὶ τὸν εὐχαρίστησε μὲ ξανα χαμόγελο καὶ μὲ ἔνα:

—Εὐχαριστῶ τοὺς ἀρχόντας μου, Ὁστέιν, μεγάλη χάρις στὸν ἀρχόντα μου Φίλιππο, πού ὅς ἐστέτε σὺ μᾶς. Ἡ τιμὴ εἶναι μεγάλη καὶ ἡ εὐχαρίστησις, ἀφοῦ θὰ ταξιδεύσουμε ἔτσι μαζί...

Κατανοήσας ἀπὸ χαρὰ ὁ νέος
ἐξανέθηκε στ' ἄλλοι τοὺ καὶ ἔδω-
κε τοὺς ἄνδρες τοὺ το σῆμα τῆς
ἀναχώρησής. Τὰ γενεακὰ λόγια τῆς
Κατερίνας τοὺ ἀνέγκαν μὴ πλατεῖα
πύλη πρὸς ἑλπίδες ποὺ μένει τότε τίς
θεωρεῖται ἀπαγορευμένης. Ἡ περι-
ποίησις αὐτῇ τοὺ Φίλιππου ἔδειχνε
καθαρὰ τὴν αἴσιν ποὺ ἔδινε στὴν
νέα ποτελλία ἀπὸ τοὺ Ντζόν, καὶ ὁ Ζάν
δὲν ἀπεφύγετε διόλου ποὺ ἡ Κατε-
ρίνα προσοφείσταν σὺνταμα γιὰ τὸν
ῥωτα τοὺ ἀξέντης τῆς. Ἐὰν ὅσον ὁ-
μος μὴ γυναῖκα εἶχε νάθε δικαίωμα
γὰ διαλέξει καὶ γὰ ἀνερθεῖ, τίποτε
δὲν ἐμπόδιζε τὸν νέο λογαζιὸ γὰ διαι-
μῶσις τὴν τύχη τοὺ γιὰ λογαριασμὸ
τοὺ σοο θὰ κομτοῦσε τοὺ ταξιδι.

Κάνοντες τὸ ἄλλοτὸ του μετὰ τὸν δι-
 κατῶν τῆς κοίτης τῆς Κατερίνας
 καὶ θέλησε νὰ συνεχίσῃ τὸν διάλογον
 ποὺ εἶχε ἀρχίσῃ τόσο καλῶς. Ἡ κοπέ-
 λα, ὅμως, φάνηκε νὰ μοιραζάσκη
 ἑαυτὴν. Σὲ ὅλες τῆς προστάσεις
 τὸν δὲν ἀπάντησε ποτὲ με μονοψό-
 λαδα, κοιτώντας τὰ μάτια κατεβυ-
 σμένα καὶ τὸ πρόσωπον κλειστό. Ὁ
 Ζῆκ ντὲ Ρουσσὸς τὸν πῆρε ἀπόφαση
 ποὺ δὲ ταξίδευε θανά, ἀρνούμενος
 νὰ θαυμάζῃ τὸ γοητευτικὸ προσῶ-

πὺν πλαισιωνόταν μὲ χάρη ἀπὸ τὴν
πολύτιμη γούνα.

Καθησυχασμένους από την όπλιση-
ση συνοδείας, ο Ματέ Γκωστερν έλεγε
ήρεμα άποκομωμένη από σέλλα του και
ταλαντεύονταν σύμφωνα με το ρυθμό
δέρμα του ύποζυγιου του. Οι επι-
ρήρες και οι στρατιώτες άκολουθούσιν
σαν. Ή Κατερίνα, ώχηρομο στην
σισιπή και στις σκέψεις της, πάσχιζε
να ξαναβροί το ξαναμμένο πρόστομο
του Άρνολ, την ώρα που της μιλού-
σε γι' αγάπη. "Όλα είχαν έξοδισ τόσο
άποτομα, όλα είχαν αλλάξει τόσο
γρήγορα στην ησυχία της Σελή που έ-
νοιχες ζωομμένη σαν να είναι πη
πολύ γλυκό κρασί. Χρησιάζομαι ή καθη-
μερινή ησυχία του σπιτιού, οι γνω-
ομίες και λογικές παρουσίες της μι-
τρώας, της άδελφής της, οι άκωχ-
τες Σόρας, για να ξαναπατήση πάλι
κάτω στη γη. Της Σόρας πάγκο α-

ζῶντος στή γῆ. ἡ δὲ σὰραξ αὐτοῦ
 θάλαττα. τὸ ἥξερε πάντα θλα, διδάσκει
 στήν ψυχὴ τῆς Κατερίνας ὅτι ἐν
 μικρῷ καταρθό διδόν. Μποροῦν νὰ
 τὰ ἐξεργασθῇ θλα γιὰ καμιά γυναι-
 κὰ δὲν γνώριζε σὰν αὐτὴ τοὺς ἄν-
 δρες. "Ενας θάιος πόθος νὰ τὴν ἐξ-
 ούσθῃ πλημμελὸς τὴν Κατερίνα. Ἐ-
 σο ἑλπίονος τοῦ θῆ ἥρε ἡ ἐπιθυ-
 νία νὰ μαζευθῇ τὴν μοῦστα τῆς, νὰ
 ἐξερασθῇ θλο τὸν κόσμο καὶ νὰ μὴ
 σταματῇ διόλου πρὶν ἀπὸ τὰ τελεῖα
 τοῦ Ντιζόν.

Μπρός, όμως, στα δῆματα τῆς
μούλας, ὁ δρόμος τῆς Φλάνδρας ἀ-
πλωνόταν πάντα ἀτέλειωτος...

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ὁ φύλακας τοῦ θησαυροῦ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Η πρωινή λειτουργία τελείωνε στην εκκλησία της Παναγίας στο Ντιζόν. Έξω, ο ζεστός ήλιος του Ιουλίου φάτιζε κόκλας και χίλια καμπαναριά της δοικικής πόλεως, στο έσωτερικό, όμως, ήταν τόσο σκοτεινά, που δεν έβλεπε κανείς τίποτε. Λίγο φωτισμένη, συνήθως, η μεγάλη γοτθική εκκλησία ήταν άδημη υπό σκοτεινή

με τις βαρείες μαύρες κουρτίνες που
 ξεπάρταν από το πόλο. Στις όλες τις
 εκκλησίες και στις προσόψεις πολλών
 σπιτιών ξεανθώρισε καινείς τις ίδιες
 κουρτίνες, γιατί, εδω και μια δο-
 μάδα, η Βουργουνδία πενθοῦσε την
 δικασίκα της. Ἡ Μισέλ, τῆς Γαλ-
 λίας εἶχε πεθάνει ξαφνικά στο πα-
 λιά της στην Γάνδη, σὲ τὴν 8 Ἰουλίου.
 Τόσο ξαφνικά μάλιστα, πὺ μολοί-
 σαν, σὺ κορυφά βέβαια, μὴ δηλη-
 τήριση.

Ψιθίριαν πῶς ἡ νέα δούκισσα ἔ-
κανε ὅτι μπορούσε νὰ πιάσει φέρον κον-
τὰ τὸν ἄντρα της μὲ τὸν Δελαφίν Κά-
σιλο, τὸν ἀδελφὸ της, καὶ πῶς ἡ βα-
σίλισσα Ἰκατὰφ, ἡ τρομερὴ της μη-
τέρα, δὲν ἤθελε αὐτὴ τὴν συμ-
μίσση ἀντίστοιχα στὸ γαμπρὸ της καὶ
στὸν γιό της ποὺ τὸν μισοῦσε. Αὐτὴ
ἐπὶ τὴν τοποθετίαν κοντὰ στὴν κωρὴ
τὴν κυρὰ νῆς Βιεβὺλ, ποὺ τὴν
κατηγοροῦσαν κυριακὰ πῶς εἶχε προ-
καλέσει τὸν θάνατο τῆς Μισέλ. Ὁ
δούκας Φίλιππος εἶχε φῦγα βασιτι-
κὰ γιὰ τὴν Γάνδη, ἀφήνοντας τὸ Ντι-
νὸν στὴ φυλακὴ τῆς μητέρας του,
τὴν χήρα δούκισσα Μαργαρίτα
τῆς Βαυαρίας, ἐξεδέλεται τῆς Ἰ-
κατὰφ... ἐξαδέλφη καὶ ἐχθρά.

Αὐτὰ δὲ αὐτολογοῦνταν ἡ Κατερίνα, τὴν ὥρα πὺν γονατισμένη διπλὰ στὴν Λουίζα, περὶναι μὲν τελειώσῃ ἡ ἀδελφὴ τῆς τίς πάντοτε ἀτελείωτος προσπάθειάς της. Ἀπὸ τότε πὺν εἶχε γίνει αἰσώσιμος τὸν Ντιζόν, ἡ Λουίζα ἐνοιώθη μὲν θαθεῖα λατρεῖα γιὰ τὴν παρσένειαν μαζὶν παρθένα τῆς ἐννορίας της, τὸ σκοποῦν ζῆλον ἐκεῖνον ἀγαλλία, πὺν ἦταν τόσο παλὶο πὺν ναυεῖς δὲν ἤξερε νὰ πῇ πόσο καιρὸς ἦταν ἐκεῖ ποσόστομο, πὺν ἔχουν οἱ Παναγίες τῆς Καλῆς Ἑλπίδας. Ἐκανε μαζιεύς στάσεις στὸ παρεκκλησίη πὺν βοιστοῦσιν στὴν νότια πτέρυγαν, ἀνενίζοντας φῶς διόκληρες τὸ μικρὸ μονοκώματο ἀγαλλία, μὲ τὸ μικροῦ ληπνέμει ποσόστομο, πὺν ἔχουν οἱ παναγίες τῆς ποσόστομης τέχνης, καὶ τὸν ἀισθητὸ Χριστοῦ τῆς, πὺν μόλις φανόταν ἀνεμῆσα στὴ λυμνή πὺν χρυσασκιδῶν καὶ στὶς κόκκινες φλόγες ἐνὸς βάσιους κερλῶν. Ἡ Κατερίνα, ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς τινοῦσε καὶ αὐτὴ τὴν παλὶο

Παναγία, μὰ ἀνεχόταν δύσκολα αἰ-
τὲς τῆς πολυφθοῦς νονασιπτεῖς στά-
σεις. Μόνον γιὰ νὰ κἀνὴν τὴν χόρ-
τῃς Λουτῆας καὶ γιὰ νὰ μὴν προκα-
λέσῃ αὐτοῦρες παρατηρήσεις τῆς δε-
χόταν. Ἡ Λουτῆα εἶχε φοβερά ἀλ-
λάζει ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς φυγῆς ἀπὸ
τοῦ Παρισι καὶ σ' αὐτὴν τὴν ἐπισπεύ-
μεν γεροντοκόρη, ποὺ φαίνονταν πολὺ
μεγαλύτερη ἀπὸ τὰ εἰκοσιεῖς ἡρό-
νια τῆς, ἡ Κατερίνα δυσκολευόταν
νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν γλυκεῖα καπέλ-
λα τοῦ Πὸν - ὦ - Σάντ', ἐκεῖνη ποὺ
ὁ πατέρας τοῦς φώναζε τόσο τρυφε-
ρὰ ἐκαλονοιοῦσα μου». Ὁ πρῶτος
καιρὸς, ποὺ εἶχε ἀκολουθήσῃ τὴν ἀ-
παγωγὴν τῆς ἀπὸ τοῦ Καρλὸς, εἶχε
σταθῇ τρεμερὴς ἡ Λουτῆα ἀπέφει-
νε τὸν δικού της, κριθόταν σὲ
κακμὴ γωνία, χωρὶς ν' ἀφήνῃ οὔτε
νὰ τὴν ἀγγίζουσιν οἱ οὔτε νὰ ἀπαν-
τοῖσθε όταν τῆς μιλοῦσαν. Ἐσοῦσε
τὰ φορεμάτά της, ἔριχνεν χροφτεῖς σά-
χτι στὰ φαγητά της, όταν δὲν ἀρ-
κοῦνταν σὲ βροδοκίμο νερὸ καὶ μοι-
χλασιμένο ψωμί. Κάτω ἀπὸ τὰ ἄδλια
φορεμάτα τῆς φορούσε μὴ ταῖσθιν
ζῶνι, ὥπλισμένη μὲ μικρὰ σιδερένια
καρφέα ποὺ πλῆθυναν τὴν τρυφερὴ
τῆς ἐπιδερεμίδα καὶ ἡ Ζακὴτ Λεγ-
κοιά, ἀτελειασμένη, ἔβλεπε νὰ ἔρχε-
ται ἡ στιγμή, ποὺ στὴν θανάτικὴ δι-
να τῆς νὰ ἐξαγοράσῃ τὰ κριότια
τῆς, ἡ Λουτῆα θὰ ἀπαίτοισθε νὰ τὴν
ἀφήσουν νὰ κλεισθῇ σὲ κἀμια μὲ
χτισμένην τὴν πόρτα, ὅπως ἐκείνη ἡ
Ἀγγὴ τοῦ Βράχου, ἡ φυλακισμένη
τῆς Ἁγίας Ὀλπατριῶν τοῦ Παρισι,
στὴν ὁποία πῆγαντες ἄλλοτε τόσο τα-
κτικὰ ψωμί καὶ γάλα. Πόσες νύχτες
ἡ δυστυχισμένη μητέρα εἶχε περά-
σει κλειγόντας καὶ προσεχόμενῃ;
Κι όταν τὴν ἔπαιρνε ἕνας ἀνθρώπος βί-
πνος, ἔβλεπε φορικτὰ ὄνειρα, πάντα
τὰ ἴδια, ἔβλεπε τὴν κόρη τῆς νονα-
τισμένην, φροφάνας ὅρασα ἀπὸ τρα-
γυαλλιο, ἀνάμεσα σὲ κτίστας ποὺ
σιγὰ - σιγὰ ἔβησαν ἕναν τοῖχο. Ὁ
τοῖχος αὐτὸς θὰ τὴν ἀπομόνωνε ἀπὸ
τοῦς ζωντανούς, θὰ τὴν ἔκανε μὴ
ζωντανὴν θεμελίαν ἀνάμεσα στοὺς συν-
ανθρώπους τῆς, μὴ βασανισμένην
σάρκα ἀπὸ βάθος μᾶς βρομερῆς
τρύπας, ἐκτεθειμένην στὸ καίρι, στὴν
παγωνία ἢ στὴν ἀποπνευκτικὴ ζέστη
τοῦ καλοκαιριοῦ σ' ἕνα ὑπόγειο μὴ-
λὸς τόσο, ὅσο νὰ μπορῇ νὰ ἐκπλοῖσθῃ
καὶ ποὺ εἶχε γιὰ μοναδικὸ ἀντικείμε-
νὸν στερὴν πολεμιστρά. Ἡ Κατερίνα

θυμιάσαντες τὴν κραυγὴν ἀγωνίας ποὺ ἐ-
βγαζε ἡ μητέρα της μέσα στὴ νύχτα.
Τὴν ἐξέπταγαν στὸν ὕπνο, ἔβλεπαν
τοὺς γείτονες νὰ σταυροκοποῦνται
στὰ κρεβάτια τους, ἡ Λουΐζα, ἑμῶς,
τοὺς ἀκούει, χωρὶς νὰ κοινηθῇ οὔτε
ἓνας μῦς ἀπὸ τὸ ἀκίνητο πρόσωπό
της. Ἡ κοπέλλα ἐξοίσαε νὰ εἶχε χά-
σει τὴν ψυχὴ της καὶ φερόνταν σὰ νὰ
ἦταν χολεριασμένη.

Περιφρονούσε τόν ἑαυτό της σέ σημεία πού δὲν τολμοῦσε οὔτε κἀν νὰ πλησιάσῃ στὶς ἐκκλησίες γιὰ νὰ ξεπλυθῇ ἀπὸ αὐτὸ τὸ σαρκικὸ ἁμάρτημά της, πού ἔσβηνε πίσω της σάν τὴν σιδερένια σφαίρα πὺρ καταδιώκει. Αὐτὸ εἶχε διαρκέσει κάποιον ἕνα χρόνο...

Κ. Ξεπαιτα, μιὰ φανατοκαριότητα μέ-
ροσ τοσ 1414, πέρας ένας γυρολόγος.
Έρχοταν από τα βόρεια και σταμάτη-
σε για λίγο στο Ματινι γιά να πουλή-
ση βελόνες στις γυναίκες. Είχε καθί-
σει γιά να δροσιστεί και είχε άρρηγν-
η πώς ο Κωρτός και μεριχό από
τους δικούς του είχαν καταφύγει στο
Μπαλνιό. Αναγνώρις γι' αυτούς ή
πόλη είχε πολεοδομήσει λίγο άρσενότερα
από τους 'Αρμανιό. 'Ο Σιμόν ο 'Εκ-
δορσός είχε πείσει από ξέρια τους έ-
βρυνόσ και είχε κοραστήσει μαζί με
τους βορηνόσ του. 'Ο γυρολόγος δέν
είχε κατελθεί γιατί στο τέλος της
τοανής αυτής διηγήσεως, μιὰ ψηλή
Ξανθή και γλυκή καπέλλα που δέν
έκρινε απλότητα είχε άρξήσει να γε-
λάει... άχ, να γελάει όπως δέν είχε
δινούσε ποτε κανέναν να γελάει!

Ἄπο ζήτην τὴν μέρα ἡ Δουδᾶ εἶπε ἀλλ᾽ ἔτι. Εἰς δεξὴν αὐτῆς ἦν ἀποστείρα, ἡν καὶ πατάριον, σάχιρα καὶ ἄν ἔξαποστούδα καὶ φουρῆν τὴν ἐκτὶς ἑσπῆν, ἢν εἶπε Ἐσπερὶς καὶ πρὸ χλαμὸς τῆς ἑσπέρης. Τὴν ἐπομένη Παρασκευὴν εἶπε ὡςτενὴν δόλοκην τὴν μέρα αὖ ἔπειτα εἶπε ἀπὸ μόνῃ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας, ὅπου εἶπε προσευχὴν πλὴν πολλὰ ὅρα μπλεῖς στὴν Μάστον Παρόντο, πλὴν καὶ ἑτήρησεν ὁ πρὸς θανάτου καὶ τὴν ἑσπέρωσιν.

Ἐπειτα εἶπε ἑσπέρωσιν πλὴν καὶ καὶ ἐκτὶς ἑσπῆν, ἢ μόνῃ τὴν διαφορά πρὸς αὐτὴν ἡ ἑσπῆν ἦν ἦν παρὰ μὴ μωρεὶα σερὰ νηστείας καὶ προσευγῆς.

—Ὁμὰ μὴ σύντομα αὐτὴ γὰρ ἐνὰ νο-

ναστήρι, ἔλεγε ἡ Σάρα κουνώντας τὸ κεφάλι. Θὰ τῆς ξαναρθῇ ἡ παλιά της ἰδέα.

Ὁχι, ὁμως. Ἡ Λουΐζα δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ πηλὴ με κανένα τρόπο σὲ μοναστήρι γιατί εἶχε γάσει τὴν παθεῖν νὰ ποὺ ἤθελε νὰ προσφέρει στὸν Κύριον. Εἶχε ξαναδοθὲν τὸν δρόμο τῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἔκρινε, ἔμοιγε, τὸν αὐτὸ τῆς πιὰ ἄξιο νὰ ζήσει κοντὰ στὶς κόρες ποὺ εἶχαν ἀμεριώσῃ στὸν Θεό. Μόνον, ποὺ αὐτὴ τὴν περιφρόνηση ποὺ αὐτοῦ τῆς, ἡ Λουΐζα τὴν εἶχε ἀπόσει σ' ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα καὶ στὴ γειτονία θαύμαζαν τόσο τὴν ἀρετὴ τῆς καὶ τὴν αὐστηρότῃ τῆς εὐσεβείας, ὅσο φρόνταν τὸν ξινισμένον χαρακτήρα τῆς.

Ενώ ἡ Λουΐζα τελείωνε τὴς προσευχῆς της καὶ ἡ Κατερίνα χάζεε δεξιά καὶ ἀριστερά. Ἡ ἀρρηφένῃ ματιὰ τῆς κοπέλλας ἔπεσε ἑσπρινικά σὺ μὰ ψηλὴ ἀνδρική μορφή, πὺν δρισκόταν κοντὰ τὴς στὸ ἴδιον στασιδί καὶ πὺν ὁδία, μὲ τὰ χέρια στανωμένα στὸ στῆθος φαινόταν νὰ προσεγγίζετο κάπως ὑπεροπτικά. Μὲ τὸ κεφάλι ψηλά, τὰ μάτια κολλήμένα στὴν ἀστροπελόδια Ἀγία Τράπεζα, ὁ ἄνδρας ἔδινε τὴν ἐντύπωση πὺς μίλεισε σὰν ἴσος πρὸς ἴσον μὲ τὸν Θεό. Καμμιὰ ταπεινοφροσύνη στὴν στάση του, ἀλλὰ μάλλον κάποια ὑποψία προεκλήτικότητας. Ἡ Κατερίνα ἀπόρριψε πὺν τὸν ἔδλεπε ἐκεῖ, αὐτὴ τὴν προΐνῃ ὥρα, μὰ καθημερινῇ. Ὁ ἄρχοντας Γκαρὸν ντὲ Μπραζέ, Μέγας Ἱσπανοφύλακος (ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν) τῆς Βουργουνδίας, φύλακος τὸν κοσμημάτων τοῦ δουκικοῦ στέμματος, πὺν ἔφερε ἐπὶ πλέον τὸν τίτλο τοῦ ἱπποκόμου τοῦ ἄρχοντα Φιλίππου, τίτλο καθαρὰ τιμητικό, πὺν ἔκανε, ὅμως, ευγενὴ τὸν μεγαλοπρὸς ἀνὴρα, ἤταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πὺν πλοῦσιους ἀνθρώπους τοῦ Ντιόν καὶ σὰν τέτοιος δὲν σύχναζε στὴς ἐκκλησίας γὰρὰ τὴν Κυριακὴς καὶ τὴς γιορτῆς καὶ πάντα μὲ κάποια μεγαλοπρεπεία.

Ἡ Κατερίνα τὸν γνωρίζει ἐξ ὕψεως, γιατί τὸν εἶχε συναντήσει πολλές φορές στὸ δρόμο ὅτε τὸν εἶχε διὰ τὸ μαγεῖο τοῦ θαύου Ματίε, ὅταν ἐρχόταν νὰ διαλέξῃ φάρμακα. Ἦταν ἕνας σατανάκης, ἡλιός, ἀδύνατος, ἀλλὰ γεροδεμένος. Τὸ πρόσωπό του με μαλακὰ χαρακτηριστικά, εἶχε πορφύραν ἀρχίζον νόστιμα καὶ δάταν ὁμοιοῦ, χωρίς τὴν διασάρευση εἰρωνυίας οὐκία ποὺ ἀναστήκανε ἀπὸ τὴν μὴ μετὰ τὰ λεπτὰ κέλιπ του. Τὸ στόμα ζωοῖς τὸ ἀγένειο, καλοθετημένο πρόσωπο, ἀνὴρ σπαθί. Ἡ μεγάλη βελανιδιὰ μαύρη κοινούλια, ποὺ ἦταν στολισμένη μ' ἕνα θαυμάσιο χρυσοῦ κόμματιο ποὺ παρίστανε τὸν Ἀἰ Γεώργιο καὶ ποὺ με φανέντα της τυλιγόνταν χρυσοῦ ἀπὸ τὸν λαϊκὸ, ἐκείνη τὰ μετὰ καὶ ὄριχνε μὴ μαυρὸν σπαῖ ἀπὸ χλοῖο αὐτοῦ πρόσωπο. Ἐβόρισε ἕνα ἀπαίσιο κορτοπαρίντο στὸν ἐπίδεγμα ποὺ ἔκρυβε τὸ ἁριστερό μάτι τοῦ ὄργονα Γεωργίου. Ἐνὰ λαὶ ποὺ δὲν εἶχε χορηγεῖται ἀπὸ πόλιν καί

γιατί ο φύλακας των κοσμημάτων το είχε χάσει σε ηλικία δεκαέξι ετών στην μάχη της Νικοπόλεως, στην διάρκεια της τρολλής σταυροφορίας εναντίον των Τούρκων, όπου είχε συν- οδεύσει τον Ίωάννη τον Άσφοδο, τότε κόμητα του Νεβέρ. Ο νεαρός Ιππο- κόμος είχε μείνει αιχμάλωτος με τον άρχοντά του και από εκεί είχε ξεκινή- σει η περιουσία του και η ευγένειά του, για την άφροσύνη που είχε δεί- ξει οι αυτές τις δύσκολες στιγμές.

Για τις γυναίκες του Ντιζόν, ο Γκαρν ντε Μπραζέ ήταν αίνιγμα, γιατί έμενε επίμονα ανύπαντρος και δεν κοιτούσε καμιά τους, παρά τις πολλές προκλήσεις, που δεν τον τις ταγκωνόβουνταν. Πλούσιος, χωρίς να είναι άρχοντας, έχοντας την εύνοια του δούκα και θεωρούμενος πνευμα- τώδης, θα ήταν ευπρόσδεκτος από κάθε άστική οικογένεια ή από κάθε οικογένεια μικροεργετών. Δεν φαινό- ταν όμως να προσέχει τα χαμόγελα που του έκαναν, ζούσε μόνος στο με- γαλοπρεπές ανάκτορό του στο κά- στρο, ανάμεσα σε πλήθος υπηρέτες και πολύτιμες συλλογές.

Όταν τέλος η Λουίζα ευδόκησε να σκηνοθετήσει, η Κατερίνα έσπευσε να την ακολουθήσει, παρατήρησε όμως πως το μοναδικό μάτι του άρχοντα είχε κολλήσει επάνω της. Οι δυο κο- πέλλες φεύγοντας από το παρεκκλησί- ον έβρισκαν στα βαθιά σκοτάδια της εκκλησίας, σκιές που σκοτεινιάζαν ο- σο απομακρύνονταν από τον φωτισμέ- νο της Μαρίας Παρθένου. Βάδι- ζαν ή μία πίσω από την άλλη με προσοχή, γιατί εκείνη την εποχή που γίνονταν πολλές ταφές στις εκκλησί- ες, το έδαφος, πάντα αναστατωμένο, παρουσιάζε ξαφνικές και επικίνδυνες ανωμαλίες, τρύπες και χαντάκια, ο- που πολύ συχνά στραπατσάλλονται πόδια.

Αυτό έπαθε η Κατερίνα που βά- διζε πίσω από την αδελφή της. Πλη- σιάζε το μεγάλο χάλκινο άγνασμα- τάρι, όταν το πόδι της έστρωσε σε μία σπασμένη πλάκα. Έπεσε βαριά κατάχαμα μ' ένα πονεμένο δογγητό.

—Τί άδελφί! γκρίνιαξε η Λουίζα. Δεν μπορείς να προσέχεις;

—Δεν βλέπει κανείς τίποτε, δια- μαρτυρήθηκε η Κατερίνα.

Προσπάθησε ν' αναστηθεί, ξα- νάπεσε όμως με καινούργιο δογγητό.

—Δεν μπορώ να σηκωθώ, θα στρα- μούληξα το πόδι. Βοήθησέ με...

—Αφήστε με να σας βοηθήσω, δέ- σποινα, ακούστηκε μία βαρειά φωνή που φαινόταν να προέρχεται από πο- λύ ψηλά πάνω από το κεφάλι της κοπέλλας.

Την ίδια στιγμή η μικρή Κατε-ρίνα έβλεπε μία μεγάλη σιά να συλ- λη επάνω της. Ένα στεγνό και ξε- στο χέρι την άδραξε, την σηκωσε, ενώ ένα σταθερό μπράτσο αγκάλιαζε την μέση της, την κρατούσε γερά.

—Ακουμπήστε επάνω μου χωρίς φόβο... Μπορώ στην πύλη θα δωθώ με τους ανθρώπους μου που θα σας με- ταφέρουν σπίτι σας.

Η Λουίζα είχε τρέξει μπροστά, εί-χε ανοίξει το θυρόφυλλο της εκκλη-σίας, αφήνοντας να μπει μία πλατιά λαμπρή άκτινα ξανθό φως, δλον

τον ήλιο που ήταν έξω, μαλακωμένο, δώστόσο, από την σιά της βαθείας πύ-λης. Η Κατερίνα υπόφερε τότε να δει το πρόσωπο εκείνου που την κρα-τούσε έτσι στα χέρια του. Ήταν ο Γκαρν ντε Μπραζέ.

—Ω άρχοντά μου, είστε ντροπα-σμένη, μην κάνετε τόσο κόπο. Το πό-δι μου μου φαίνεται πως με πονάει λιγότερο. Σε λίγα λεπτά θα μπορέ-σω σίγουρα να βάλω πολύ καλά.

—Μιλούσατε, δώστόσο, για στρα-μωμένη;

—Ήταν που ο πόνος ήταν τόσο δυ-νατός που τον ένοιωσα στα φυλλο-κάρδια μου, τον νιώθω όμως πως λιγοστεύει. Πάω πολύ καλύτερα. Ξυχαριστώ πολύ άρχοντά μου...

Κάτω από την πύλη λευτερώθηκε από τα χέρια που την κρατούσαν και που δεν δοκίμασαν να την συγ-κρατήσουν. Έκανε κοκκινίζοντας μία χαριτωμένη κάπως κλονιζόμενη ύ-πόκληση.

—Ντρέσμαι άρχοντά μου, που τάραξα τις προσευχές σας...

Κάτι που μπορούσε να περάσει για χαμόγελο πέρασε από το πρόσω-πο του θησαυροφύλακα.

Στο φως, ο μαυρός επίδεσμος στο μάτι του έπαινε όλη την τρα-γική σημασία και σ' αυτά όλα τα μαύρα που τον ντύναν ο Γκαρν ντε Μπραζέ ήταν άρκετά τρομακτι-κός.

—Δεν ταράξατε τίποτε, είπε κο-φτά, και η ντροπή πηγαίνει σ' ένα τόσο χαριτωμένο πρόσωπο.

Δεν ήταν φιλοφρόνηση, αλλά μό-νο μία ήρεμη και ειλικρινής διαπί-στωσι. «Άλλοστε η Κατερίνα δεν πρόφτασε να δει να αυξάνει η ντρο-πή της. Ο φύλακας του στέμματος υποκλήθηκε λίγο να απομακρύν-θηκε προς την γωνιά της πλατείας, όπου ένας υπηρέτης ντυμένος με διο-λετία και ασπασμένη κροτούσε ένα μαύρο άλογο όλο φλόγα. Η Κα-τερίνα τον παρακολούθησε με τα μάτια. Τον είδε να πηδάει στην σέ-λα με ευκολία και ν' απομακρύνε-ται από τον δρόμο των Σιδιουρυγών.

—Αν τελειώσε τις πάζες σου, μπορούμε να γυρίσουμε σπίτι, δή-λωσε με ξεροί φωνή η Λουίζα. Σε-ρεις πως μάς περιμένει η μητέρα και πως ο θεός ο Ματιέ σε χειρί-άζεται για τους λογαριασμούς του.

Η Κατερίνα, χωρίς να απαντήσει, ακολούθησε την αδελφή της. Ο δρό-μος δεν ήταν μακρός, ανάμεσα στην εκκλησία και στο σπίτι της οδού Γκιρφρόν, όπου ο Ματιέ Γκαρν ντε Μπραζέ τον θρασυατεμπόριό του και την οικογενειακή του ζωή. Βγαίνον-τας η Κατερίνα στραβολαίμασε για να ιδει πάνω από τις πέτρινες υδρορ-ορές, τις σκαλισμένες με διαβολική τέχνη στην πρόσοψη της μεγάλης κοινοτικής εκκλησίας, το διασκεα-στικό σιδερένιο πρόσωπο που, με την βοήθεια ενός σφυριού, κτυπούσε τις ώρες σε μία μεγάλη μπροστινή καμ-πάνα. Το πρόσωπο αυτό ονομαζόταν Ζακεμάρ και ο δούκας Φίλιππος ο Παράτολιος, παππούς του σημερινού δούκα, τον είχε πάρει από το καμπα-ναριό του δημαρχείου του Κουρτρά, πριν από πολλά χρόνια, για να τιμο-ρήσει τους επαναστατημένους κατοί-κους. Από τότε ο Ζακεμάρ αποτελού-σε ένα κομμάτι από τις συνήθειες των κατοίκων του Ντιζόν. Είχε γίνει ένας

από τους πιο σημαντικούς πολίτες της πόλεως και η Κατερίνα δεν παρέλει-πε ποτέ να τον στείλει μία φιλική μα-τιά στον κοντό πυργίσκο του.

—Έρχεσαι; είπε ανυπόμονα η Λου-ίζα.

—Ναι έρχομαι! Προχώρα!

Οι δυο κοπέλλες, πάντα ή μία πί-σω από την άλλη, προχώρησαν κατά μήκος του περιβόλου του δουκικού παλατιού. Βλέποντας το καμπαναριό του δουκικού παρεκκλησίου, που κυ-λιωνόταν στη μέση του από το χρυ-σό στέμμα με τους κρίνους, η Λουίζα σταυροκοπήθηκε με ευσέβεια. Η Κα-τερίνα έκανε το ίδιο κ' έπειτα και οι δυο μπήκαν στο στενό και έλικου-δές σοκάκι των Τζαμτζήδων. Η

Λουίζα προχωρούσε γρήγορα και φα-νόταν πιο κακοέφη από όσο συνήθως. Ήταν φανερό πως η συνάντηση με τον άρχοντα ντε Μπραζέ την είχε δυσαρεστήσει γιατί, χωρίς ίσως από τον θείο Ματιέ, που δεν τολμούσε να αναρωτηθεί για τα αισθήματα που του έτρεφε, η Λουίζα μισούσε και περιφρονούσε όλους τους άνδρες μα-ζί. Η Κατερίνα, μη θέλοντας να ξεαγοράσει περισσότερο την γρουσου-ζιά της, την ακολουθούσε διακριτικά, παρά τον ελαφρό πόνο που ένοιωσε πάντα. Ακολουθούσαν τον δρόμο των θρασυατεμπόρων, που ήταν σύντομος, κ' έπειτα την οδό Γκιρφρόν, που έρ-χόταν συνέχεια. Ένα λεπτό αργότε-ρα η Κατερίνα και η αδελφή της διάβαιναν το κατώφλι του μαγαζιού του Ματιέ, με το σήμα του Μεγάλου Αγίου Μοναδανιού.

Από τον γυρισμό της από την Φλάνδρα, η Κατερίνα είχε την εντύ-πωση πως ζούσε μέσα σε ένα δέμα που δεν ήταν άλλοτε δικό της και δεν ένοιωσε άνετα. Είχε δυσκολυ-νεί πολύ να μπει στην οικογενειακή τά-ξη, που κρατούν με προσοχή εδώ και χρόνια τόσο αμετάβλητη, και ο ντορός που κυλούσε ή ήρεμη μικρο-αστική της ζωή της φαινόταν τώρα πολύ πιο βαθύς και παράξενα άβο-λος.

Είχε χρειασθεί ένα ελάχιστο προ-ήγιο για να την αποσπάσει από το ή-ρεμο, κάπως άρρωστο σίμπαν της και να την ορίσει σε άγνωστους δρόμους. Είχε χρειασθεί μόνον ένα χαστούκι στο μάγουλο ενός επιθετικού γοναρά από την Γάνδη, για να αποκαταστή την μοίρα της. Το χαστούκι αυτό εί-χε καθυστερήσει την αναχώρησή τους από την Μπορζ, οίχοντάς την σχε-δόν σύγχρονα στην άγκυα του δού-κα Φίλιππου, και η καθυστέρηση αυ-τή τους είχε οδηγήσει σ' ένα άρισμέ-νο σημείο, για να βοηθήσουν έναν πληγωμένο Ισπανό. Για μία στιγμή η Κατερίνα είχε δει να μισοανοίγουν οι πόλες ενός βαμβωτικού μελλοντος κ' έπειτα οι πόλες αυτές είχαν ξανα-κλείσει, με τον ξερό ήχο ενός άλλου χαστούκιού. Κατ' αρχήν ο κήλος εί-χε κλείσει από το ένα χαστούκι στο άλλο, αλλά η κοπέλλα ήξερε καλά πως δεν συνέβαινε τίποτε τέτοιο, πως θα συνέβαινε κάτι.

Για να δεβαιωθεί, της άρχισε να κοιτάζει τον υπέροχο παπαγάλο, που μοσκομύωνταν στο χρυσό κλουβί του, σε μία γωνιά της κάμαρας, κοντά στο παράθυρο, ένα θαυμάσιο πουλί με γαλάζια φτερά, στολισμένα με κόκκινο, που είχε φέρει ένας υπηρέ-της μία μέρα εκ μερών του δούκα και που ο θεός Ματιέ είχε πολλή δρεξη να τον στείλει από εκεί που έρ-χόταν. Η Κατερίνα γελούσε μοναχί της, όταν θυμόταν την άφιξη του πουλιού και την άγανακτισμένη έκ-πληξη του σοφά μπροστά σ' αυτό το παράξενο ζώο, που το στοργικό και υπεροπτικό μάτι του τον κοιτούσε χωρίς έπείκειμα. Μαθαίνοντας πως το πουλί ήταν για την Κατερίνα και πως το έστειλε ο ίδιος ο δούκας, ο Ματιέ είχε γίνει κατακόκκινος από οργή.

—Ο άρχοντας Φίλιππος μάς κάνει μεγάλη τιμή! είπε στον άταραχο υ-περηφάν, που περιέμενε να τον απλλά-ξουν από το φορτίο του, αλλά η άνη-ψιά μου είναι κόρη και δεν πρέπει να λάβει τόσο πολύτιμο δώρο.

Δεν ήξερε πως να εξηγήσει την Ι-δέα του χωρίς να προσβάλει τον άρ-χοντά του, αλλά ο υπηρέτης είχε κα-ταλάβει καλά τι σήμαινε αυτό.

—Δεν μπορώ να πάρω πίσω τον Γεδεών, είπε. Αυτό θα ήταν προσδο-λή για τον άρχοντά μας.

—Έμένα, όμως, απάντησε ο Μα-τιέ, ο άρχοντας μάς με προσβάλλει υποθέτοντας πως η ανήψιά μου μπο-ρεί να δεχθεί την έκφραση του θαυ-μασμού του. Η φήμη μιας κοπέλλας κρέμεται από μία κλονιστή.

Τότε ο Γεδεών, κλινώντας πως η συζήτηση τραβούσε σε μακρός, μπή-κε στη μέση. Ανοίγοντας το μεγάλο κόκκινο οάμφορ του, που τον έκανε να μοιάζει κάπως στο προφίλ με τον θείο Ματιέ, φώναξε:

—Δόξα... στον δούκα! Δόξα... στον δούκα!

Ο Ματιέ είχε τόσο άπορησει ακού-γοντας το πουλί να μιλάει, ώστε είχε αφήσει τον υπηρέτη να ξαναφύγ-χωρίς να σκεφθεί πιά να τον συγκρα-τήσει. Και η Κατερίνα, που έσκαγε από τα γέλια, υπόφερε να πάρει στην κόμαρή της τον παπαγάλο. Αύτως εξακολουθούσε να ούρλιαζε. Από τό-τε ο Γεδεών ήταν η μεγάλη διασκέ-δαση του σπιτιού κι ακόμη και του θείου Ματιέ. Οι δυο τους τσακόνον-ταν με μανία.

Αφού ξενακτενίσθηκε μπροστά στον Καθρέφτη, η Κατερίνα έτοιμα-ζόταν να ξανακατεβεί, όταν ο καλ-παμύς ενός αλόγου στον δρόμο την τραβήξε προς το παράθυρο. Ένα πι-κνό στομάχι σκόνις σηκώνονταν κά-τω από τα βήματα του ζώου, γιατί οι δρόμοι του Ντιζόν δεν ήταν ακόμη στρωμένοι. Περνώντας αργά ανάμε-σα στην διπλή σειρά σπιτιών, που στα παράθυρά τους ξεπροβάλλαν οι νοικοκυρές, αναγνώρισε τον Γκαρν ντε Μπραζέ και δεν πρόφτασε να ά-πορήσει. Ο θησαυροφύλακας, με το κεφάλι σηκωμένο, την είχε διακρίνει στο παράθυρό της και την χαιρετού-σε σοβαρά. Κοκκινίζοντας, ανταπέδω-σε τον χαιρετισμό και τραβήχθηκε στο βάθος του δωματίου, με μία αυτή συνάντηση, που ακολουθούσε τόσο κοντά την πρώτη. Έρχόταν, άραγε, να αγοράσει υφάσματα; Μά όχι, τα βήματα του αλόγου ξεμάραιναν. Ί-σιώνοντας μηχανικά με το δάκτυλο την πάννη φούστα, που ήταν στολι-σμένη αλλά με μία άσπρη φράντζα, η κοπέλλα κατέβηκε να ξαναδοθή τον Ματιέ.

Βοήκε τον σοφά στο καμαράκι δ-ποι φύλαγε τα κιάτα του. Σκυμμέ-νος στο μαύρο ξύλινο θρανίο, με ένα φτερό από χήνα στο αυτί, έκανε λο-

γαριασμούς σ' ένα τεράστιο βιβλίο δεμένο με περγαμινή, ενώ στο μα-γαζί οι βοηθοί του άνοιγαν ένα χον-τό δέμα με υφάσματα, που μόλις εί-χε φθάσει από την Ίταλία. Βλέπον-τας πως ο Ματιέ ήταν πολύ απορρο-φημένος για να της δώσει σημασία, πήγε να βοηθήσει τον γέρο - Πέτρο να τακτοποιήσει τα νέα κομμάτια. Ή-ταν μπροστά από το Μιλάνο και δε-λούδα από την Βενετία. Τίποτε δεν έφερε περισσότερο στην Κατερίνα παρά να πασπατεύει τα θαυμάσια αυ-τά υφάσματα, που προωριζόνταν για τις ευγενικές κυρίες και τις πλούσιες άστές. Η ίδια δεν θα φορούσε, ά-σφαλώς, τίποτε το παρόμοιο. Ένα άπτερο ρού - πάλ μπροστά, που το άπτερο που κέντημα σχεδίαζε φαν-ταστικά πουλιά, την τραβήξε ιδιαί-τερα.

—Για κοίτα αυτό το θαύμα, είπε τυλίγοντας μπροστά της ένα κομμά-τι του υφάσματος. Πόσο θάθελα να το φορούσα!

Ο γέρο - Πέτρος έκρινε μέσα του πως η Κατερίνα ήταν αξια για όλα τα μεγάλα και την κοιτούσε με ένα χαμόγελο γεμάτο έπείκειμα.

—Ζητήστε το από τον μαστρο - Ματιέ, είπε. Ίσως σας το δώσει. Κι αν ήμουν στη θέση σας θα το ζή-

τούσα κι αυτό το υφασμα. Θα είσα-στε όμορφη σ' αυτό.

Έδειχνε ένα βενετσιάνικο βελού-δο, φτιαγμένο από μεγάλα μαύρα λουλούδια, που ξεχώριζαν σε ένα χου-σά φόντο λαμέ, και η Κατερίνα, με μία κραυγή θαυμασμού, πήγαινε να το πιάσει, όταν έφθασε μέχρις ατόους η αντοχή φωνή του Ματιέ:

—Αφήστε ήσυχα αυτά τα υφά-σματα! Είναι λεπτεπίλεπτα και κο-στίζουν πανάκριβα!

—Τό ξερό, βέβαια, είπε η κοπέλλα μ' έναν λυπημένο αναστεναγμό, άλ-λά, βλέπετε, αυτό το μαγαζί είναι το μόνο μέρος όπου θα μπορέσω να άγ-γίξω ποτέ παρόμοια...

Με το χέρι έδειξε τα ανοικτά ντου-λάπια με τακτικές στοίβες από μετα-ξωτά χρυσά και ασπασμένα λαμέ, πο-λύχρωμα σατέν, μπροκά, βελούδα μαλακά στο άγγιγμα. Άλλα περιεί-χαν μεγάλα κομμάτια νταντέλλες, λε-πτά σαν μαλλιά άγγέλου, μουσουλί-νες, μεταξωτά με πολύχρωμα λου-λούδια, που τα είχαν φέρει από την Περσία, ατάλκια έλαφριά και τρι-ζάτα. Άλλα ακόμα έκρυβαν τούχες που τις είχαν φέρει από την Καμπα-

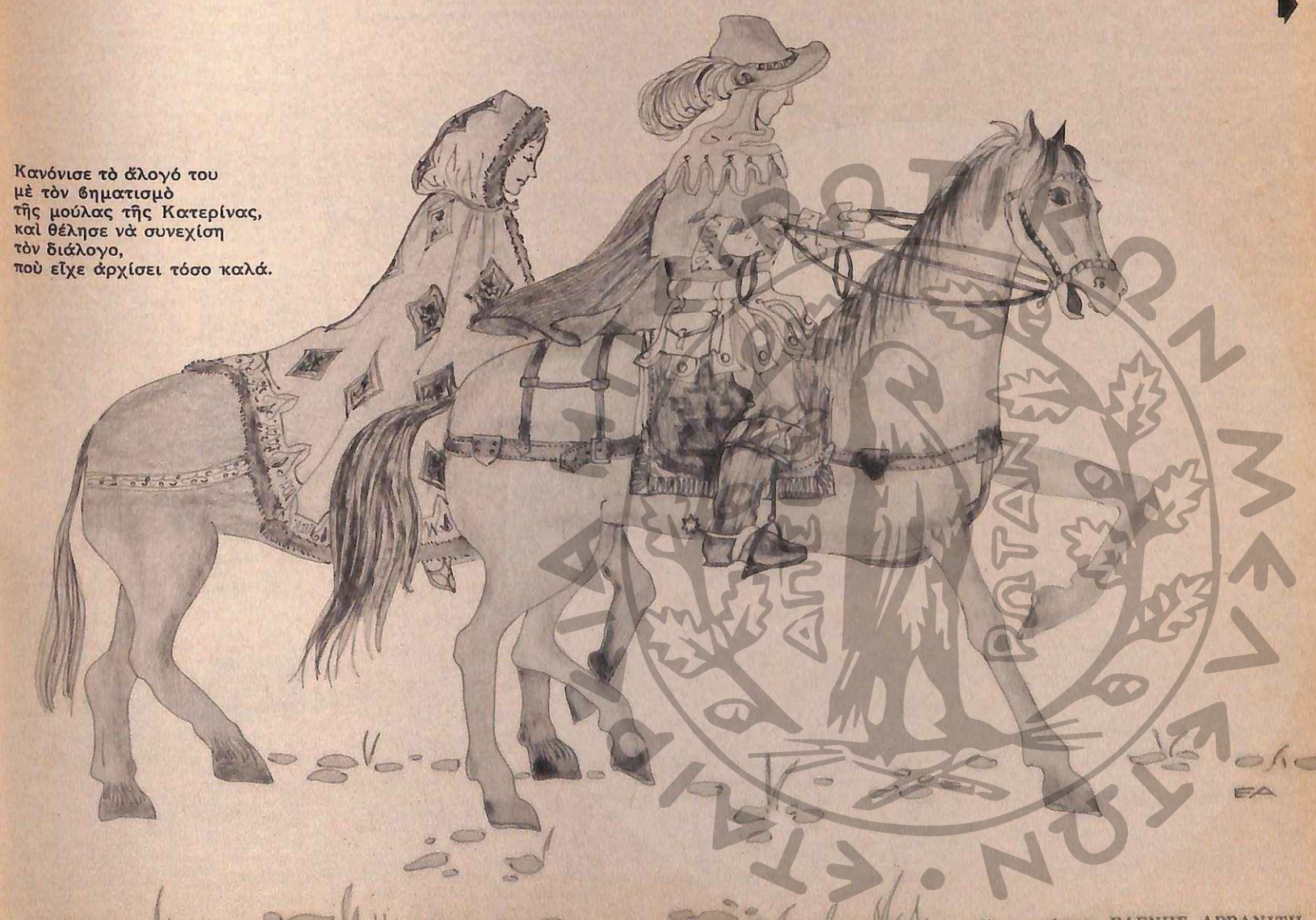
νία και την Άγγλία, μαλακά θαμ-βεκερά, υφασμένα από τις γυναίκες της Βελανσέν, ελαστικά φλωρεντινά πανιά, τόσο μαλακά και λαμπρά σαν σατέν...

Με γρήγορες κινήσεις ο Ματιέ πή-ρε από τα χέρια της ανήψιας του το ρού μπροστά, αφήσε από τον Πέτρο το χρυσόμαυρο βελούδο, τα στοίβασε σ' ένα μεγάλο κομμάτι ά-σπρο πανί και πρόσθεσε και μία αξιο-σέβαστη συλλογή χρυσά και ασπασ-μένα υφάσματα, σατέν κάθε χρώμα-τος, κεντημένα με γραμμές ή μονο-κόμματα που τα διάλεγε ανάμεσα στις τελευταίες άφίξεις.

—Όλα αυτά πουλήθηκαν κιόλας, έξηγησε και πρέπει να μπουν στην άκρη. Είναι μία παραγγελία του άρ-χοντα ντε Μπραζέ, που θα στείλει να την πάρουν αργότερα. Όσο για σένα κόρη μου, πήγαινε να κάνεις τους λογαριασμούς της έδδομάδος και πάψε να όνειρεύεσαι! Πρέπει να έγώ και θέλω όλα να είναι εντάξει όταν θα γυρίσω. Α! θα κάνεις και τον λογαριασμό της κυράς ντε Σα-τωβιλαιν που τον ζήτησε και θα φροντίσεις να μετρήσουν αυτό το τυχοναί μεταξωτό που το περιμένει η γυναίκα του άρχοντα του Τουλον-ζόν.

Μ' ένα στεναγμό λύπης η Κατε-

ρίνα έφυγε από το μαγαζί και πήγε να πάρει την θέση του θείου της στο καμαράκι. Τα μεγάλα αυτά βιβλία γεμάτα ρωμαϊκούς αριθμούς (την έ-ποχή εκείνη δεν χρησιμοποιούνταν ά-κομα οι άραβικοί αριθμοί) την προ-καλούσαν μεγάλη βαρεσισημάρα, μ' έλο που την διασκέδαζε να διαβάει την μακρινή προέλευση των υφασμά-των και τα όνόματα αυτά με τους παράξενους ήχους. Από τον γυρι-σμό, όμως, από τη Φλάνδρα, ένα με-λαχροινό πρόσωπο σχηματίζόταν πο-λύ συχνά μόνο του ανάμεσα στις με-γάλες κτινωπές και τριζάτες σελί-δες. Κι όταν γινόταν αυτό, η Κατε-ρίνα ένοιωσε μία βίαιη έπιθυμία να κλάψει, γιατί σκεπτόταν τότε πως ύ-πηρχε πραγματικά μία άξεπεράστη απόσταση ανάμεσα σ' έναν Ισπανό του Δελφίνου και την ανήψια ενός σοφά από το Ντιζόν. Χωρίς να άνα-φέρη κανείς την περιφρόνηση του Άρνά, ούτε τον πόλεμο που τους το-ποθετούσε σε αντίπαλα στρατόπεδα. Εκείνο το πρωινό, όμως, ο Άρνά αποσιώζε από τους στοργασμούς της Κατερίνας. Βουτώντας το φτερό της στο μελάνι ορίστηκε με θάρρος στη δουλειά. Δεν υπήρχε εκείνη τη στι-γμή στο μυαλό της παρά ένα θαυ-μάσιο μπροκά, που γι' αυτό ένοιω-θε μεγάλη έπιθυμία και κάποια πε-

Κανόνισε το άλογό του της μούλας της Κατερίνας, και θέλησε να συνεχίσει τον διάλογο, που είχε άρχισει τόσο καλά.

είργεια. 'Ο φύλακας των κοσμημάτων του στέμματος, που ήταν πάντοτε ντυμένος τόσο σκούρα, είχε άραγε κρίνει ξαφνικά πως τὸ ρόζ θὰ τοῦ πῆγαινε καλύτερα;

Παρ' ὅτι εἶχε πῆ, δὲν ξαναείδαν τὸν θεῖο Ματιὲ δολοκλήρη τὴν ἡμέρα. Κατὰ τὴν ὥρα τοῦ δείπνου παρήγγειλε πὺς θὰ γύριζε νὰ φάῃ τὸ θαρινό, τὸ φραγτὸ ὅμως τὸν περιμένε μάταια. Μόλις γύρισε ὁ τοῦ ἑαυτοῦ κάλεσε τὴν ἀδελφὴ του Ζανέτ καὶ κλείστηκε μαζί της στὴν κἀμαρά του στὸ ἐπάνω πάτωμα χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις.

Ανοίγοντας τὰ μάτια της τὴν ἐπομένη τὸ πρωί, ἡ Κατερίνα εἶδε τὴν Σάρα καθισμένη στὸ προσκεφάλι της, περιμένοντάς τὴν νὰ ζυτῆσῃ καὶ ἀπορροῇ. Συνήθως τὴν ζυττοῦσε ἡ Λουίζα κάπως ἀπότομα καὶ ποὶν ἔμπροσθέν γιὰ νὰ πᾶνε στὸν δρόμο. Ἀυτὴ τὴ φορά, ὅμως, ἀπουσίαζε ἡ Λουίζα καὶ ὁ ἥλιος ἦταν ψηλὰ στὸν οὐρανό.

—Σήμερα εἶναι μεγάλῃ μέρα, ἀνὰ μὲν, τῆς εἰσελθῇ τὸν γαμπρό, δίνοντάς της τὸ ποικιμῶστο της. Πρέπει νὰ κἀνῃς γρήγορα. 'Η μητέρα σου καὶ ὁ θεὸς σου θέλουν νὰ σοῦ μιλήσουν.

—Γιὰ τί πράγμα; Μήπως ξέρεις;

—Ναί, τὸ ξέρω, δὲν ἔχω ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ σοῦ πῶ.

Περίεργη καὶ ἀκόμη γνωρίζοντας ἀπόλυτα τὴν ἐπιρροή της στὴν παλιὰ της φιλενάδα, ἡ Κατερίνα ἔβλεπε χαδιάρα γιὰ νὰ μάθῃ περισσότερα:

—Πές μου τουλάχιστον ὅν πρόκειται γιὰ κατὶ τὸ εὐχάριστο; 'Αν αὐτὸ θὰ μὲ εὐχαρίστησῃ...

—Εἰλικρινὰ δὲν ξέρω! 'Ισως ναί... ἴσως ὄχι! Σῶζω γρήγορα!

'Η ἴδια ἔτρεχε δὴ καὶ καί, ἔβλεπε φέρετο νερὸ σὲ μὴν λευκὴν, ἐτοιμαζόταν. Μὴ δίνοντας σημασία στὸ ποικιμῶστο πὺς τῆς προσφερόταν, ἡ Κατερίνα ὅγνησε ἀπὸ τὸ κρεβάτι της καθὼς ἦταν, δηλαδὴ δολοκλήρη, γιὰ τὴν δὲν συνιθίζονταν νὰ κοιμᾶται κανεὶς διαφορετικὰ ἐκεῖ τὴν ἐποχὴ. Δὲν ἔνοιωθε ἀλλοστε ποτὲ ντροπὴ μπρὸς τὴν Σάρα, πὺς τῆς ἦταν σὰν δευτέρῃ μητέρα.

'Η μεγαλόσωμη γύναισσα δὲν εἶχε ἀλλάξει διόλου ἀπὸ αὐτὰ τὰ χρόνια. 'Ηταν πάντα ὁμορφὴ, τόσο μελαχροινὴ, ὅσο στὸ παρελθόν, καὶ τὰ σαράντα χρόνια πὺς πηλοῖσαν, δὲν εἶχαν προσθέσει οὔτε μὴ ἀσπὴν τρίχα στὰ μαλλιά της. 'Ηταν μόνον πὺς παλαιὰ, ἡ καλοπέραση στοῦ Ματιὲ εἶχε ντύσει τὸ κορμὶ της, κορμὶ ἀγρίου ζώου, μὴ μὴ παχουλὴ καὶ ἀναπνευστικὴ στρώση. Τὸ πνεῦμα, ὅμως, παρέμενε ἀγριο, πάντα ὁμοία ἀνεξάρτητο.

Μερικὲς φορὲς ἡ Σάρα χανόταν γιὰ διὰ - τρεῖς μέρες, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ πῇ κανεὶς τί εἶχε γίνει. Μόνον ὁ Βαρνάβας, ἴσως... 'Ο 'Αχιβάδης, ὅμως, ἔξερε νὰ κρατήσῃ ἕνα μυστικὸ καὶ στὸ ἀνησυχητικὸ καὶ ἐπαικτικὸν περιβάλλον, πὺς εἶχε διαλέξει γιὰ νὰ ζῇ, μ' ὅλα τὰ παρακαλῆτά της Κατερίνας, ὅλος ὁ κόσμος ἔξερε νὰ σωπαίνει.

'Ενὸς προχωροῦσε στὸ ντύσιμό της, μὴ μὴ διαύνη πὺς δὲν τὴν συνήθιζε, γιὰ τῆς ἄρεσε νὰ χασιμερῇ, ἡ Κατερίνα ἔνοιωσε τὴν στοχαστικὴν ματιά της Σάρας περμένη ἐπάνω της.

—Τί ἔχω; ὥττης ἡ κοπέλλα. Μὲ δοκίμεις ἀσχημῇ;

—'Ασχημῇ; Ζητᾷς νὰ σοῦ κάνουν κομπλιμέντα; Βέβαια ὄχι, δὲν εἶσαι ἀσχημῇ... ὄχι ἀρκετὰ ἴσως. Δὲν εἶναι πάντα καλὸ γιὰ μὴ κοπέλλα νὰ εἶναι πολὺ ὁμορφὴ, βλέπεις. Καὶ κοιτάζοντάς σε, σκέφτηκα πὺς πολλοὶ ἴσως ἄνδρες θὰ μπορούσαν ν' ἀνισταθοῦν στὴν θέα τοῦ κορμοῦ σου. Εἶσαι πολὺ φτιαγμένη γιὰ τὸν ἔρωτα γιὰ νὰ μὴν στείλῃς καὶ τὸν θάνατο.

—Τί θέλεις νὰ πῇ;

Δὲν ἦταν σπάνιο γιὰ τὴ Σάρα νὰ προσφέρῃ παρόξενα λόγια. Τῆς περισσότερες φορὲς ἀνίσταν νὰ τὰ ἐξηγήσῃ. 'Ηταν σὰν νὰ εἶχε σκεφθῇ μὴ δυνατὴ φωνή, νὰ εἶχε μιλήσει γιὰ τὸν ἑαυτοῦ της. Κι αὐτὴ τὴ φορά δὲν ἔγινε διαφορετικὰ.

—Τίποτε! εἰτε σύντομα δίνοντας στὴν κοπέλλα τὸ πρᾶσινο φόρεμα, πὺς φοροῦσε καὶ τὴν περασμένη μέρα. Ντύσου καὶ κατέβα...

'Όταν χάθηκε ἡ Σάρα, ἡ Κατερίνα διόστηκε ν' ἀποτελειώσῃ τὴν τουαλέττα της, ἔβλεπε τὰ μαλλιά της μὴ μὴ κορδέλλα, ὅμοιο χρώμα μὴ τὸ φρέσκιό της, καὶ κατέβηκε στὴν μεγάλη αἰθουσα, ὅπου καθὼς εἶχε πῆ ἡ Σάρα τὴν περμένην οἱ δικὴ της.

Βόηκε τὸν Ματιὲ καθισμένο σὲ μὴ πολυθρόνα, μὴ σκεπτικὸ καὶ ἀνήσυχτο ἄρως. 'Απέναντί του ἡ Ζανέτ, καθισμένη σ' ἕναν πάγκο, ἔκασκε τὸ προσευχητικὸ της. Οὔτε ὁ ἕνας, οὔτε ὁ ἄλλος μιλοῦσαν.

—Νὰ με, εἰτε ἡ Κατερίνα, τί συμβαίνει;

Τὴν κοιτάξαν κ' οἱ δυὸ γιὰ λίγο, μὴ τέτοια ἔκφρασι, πὺς ἡ Κατερίνα εἶχε τὴν ἐντύπωση πὺς τὴν ἔβλεπαν γιὰ πρώτη φορά.

ΟΙ ΓΟΝΙΜΕΣ ΗΜΕΡΕΣ

Τὸ «δοκιμαστὴς Γονιμότητος» (FERTILITY TESTOR) ἡ νέα ἐπαναστατικὴ ἀνακάλυψις τῶν Ἀμερικανῶν διὰ τὴν εὐρεσίαν τῶν ΓΟΝΙΜΩΝ ΗΜΕΡΩΝ, σὰς δίδει μὴ καταπληκτικὴν ἀκρίβειαν τὴν ἀπάντησιν.

Μὲ τὸν «δοκιμαστὴν Γονιμότητος» ἡ ὀριστικὴ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸν ἐφιάλτην μίᾳς ἀνεπιθύμητου ἐγκυμοσύνης.

Ἡ χαρὰ τῆς μητρικότητος γιὰ δόσε ἐπιθυμοῦν τέκνα.

Πρόσοχή: ΔΕΝ ΕἶΝΑΙ ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΟΝ. Πρόκειται περὶ ἐντελὺς νέας ἐπιστημονικῆς μεθόδου.

Παρελπίστω ὁ Κεντρικὸς Φαρμακεῖα, 'Αθηνῶν, Θεοφίλης, Πατρῶν.

Διὰ περισσότερας πληροφορίας, τηλεφωνήσατε ἢ ἀποστείλατε τὸ παρόν σπύρισμα εἰς τὸν Γεν. Ἀντιπρόσωπον ΙΩΑΝ. ΝΤΟΥΡΝ, Ἀριστείδου 6, 2ος ὁροφός, ἀριθ. γραφ. 11, τηλ. 231-344 'Αθῆναι. Θεοφίλης: Ἀπ. Παπαποστόλου Καστριτίου 12, τηλ. 23-936.

*Ὄνομα

Δ/νοῖς

ΛΥΣΕΙΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ. 2. ΡΗΤΟΙ. 3. ΑΓΟΡΑΠΩΛΗΣΙΑ. 4. ΔΙΑ. 5. ΟΝΑΣΗΣ. 6. ΟΝΕ. 7. ΕΣΟΧΑΙ. 8. ΕΝΣΗΜΟΝ. 9. ΛΑΒΑ. 10. ΛΑ. 11. ΣΠΛΗΝ. 12. ΕΝΙ. 13. Ε.Α.Μ. 14. ΚΙΛΟ. 15. ΚΑΛΑΙΠΗΣ. 16. ΡΙΣ. 17. Η.ΟΡΑΣΙΣ. 18. ΕΝΤΑΣ. 19. ΣΩΝ. 20. ΣΗΝ (ΚΟΝΝΕΡΥ).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. ΦΡΑ. 2. Ο.ΠΕΛΕ. 3. ΡΕ. 4. ΡΗΓΑΣ. 5. ΝΑΝΚΙΝ. 6. ΕΤΟΙΜΟΣ. 7. ΤΣΑ.Ι. 8. ΙΟΡΔΑΝΗΣ. 9. ΔΙΑ. 10. ΤΕΜΠΕΛΗΣ. 11. ΠΩΣ. 12. Ο.ΛΑ.Ι.ΟΣ. 13. ΡΑΩΝ. 14. Ε.ΝΗΜΕΡΩ. 15. ΙΟΛΛΟΣ. 16. ΠΑΝ. 17. ΚΡΗΣ. 18. ΟΛΙΚΗΣ. 19. ΑΧΡΗΣΤΟ. 20. ΙΣΙΣ. 21. ΣΑ.Ι.Σ. 22. Α.ΒΕΛ. 23. ΣΗ.ΛΑ. 24. ΙΑ. 25. ΠΙΑΝΟΥ.

Ο εἰδικὸς συνεργάτης μας ἐπέτυχε μὴ τὸν συνδυασμὸν τῶν λέξεων: ΡΕ. 2. ΡΟΥΜΑΝΙΔΟΣ. 3. ΤΕ. 4. ΠΡΟΒΟΚΙΔΟΦΟΡΟΣ, σύνολον 46 βαθμῶν. Καλύτερους, ἴσως, συνδυασμοὺς δὲ ἐπιτύχουν ἀναγνώσται μὴ μὴ δοκιμᾶς λέξεων, σὰν π. χ.: ΣΠΙΡΑΔΕΣ. 1. ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΑΙ. 2. ΔΙΑΚΟΣΙΕΤΗΡΙΔΟΣ. 3. ΦΟΡΤΟΣ κλπ.

- 1) Τὸ ντεκολτέ της γυναικας εἶναι διαφορετικὸ.
- 2) Τὸ ἀριστερὸ χερὶ τοῦ ἀνδρα φαίνεται δολοκλήρη.
- 3) Τὸ πανταλόνι τοῦ ἀγοριοῦ εἶναι πὺς μακρὺ.
- 4) Στὸ δεξιὸ χερὶ τοῦ κοριτσιοῦ, ἡ κίνηση εἶναι διαφορετικὴ.
- 5) Στὸ πάτωμα, τὸ μαῦρο πούλι κοντὰ στὸ πόδι τοῦ κοριτσιοῦ ἔχει ἀλλὰθῃ θέση.
- 6) Κάτω δεξιά, στὸ μαῦρο χαλί, ὑπάρχουν τρία φίλτα ἀντὶ 500.
- 7) Τὸ κάδρο, πάνω ἀπὸ τὸ τζάκι, εἶναι πὺς μακρὺ στὸ ἀριστερὸ μέρος.

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ' ΑΣΤΡΑ

ΚΡΙΟΣ ('Απρ 21) 3 ἕως 20): Τὰ ἀστρά σὰς προσφέρουν ὅλη τὴν ἐξοικονομῶν. 'Εκφορῶνται γιὰ τὴν ἀνταπόκριση. Μὴ συνάντησῃ θὰ σὰς δώσῃ χαρὰ. Γράμμα. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Πάσχα, ἀριθμὸς 1. Χρῶμα: πορτοκάλι.

ΤΑΥΡΟΣ ('Απρ 21) 4 ἕως 20): Οἱ μέρες σὰς θὰ εἶναι πολὺ σὰς. Μαντικὲς γιὰ τὴν ἑσπέραν. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Τρίτη, ἀριθμὸς 165. Χρῶμα: πορτοκάλι.

ΔΙΑΣΤΗ ('Απρ 21) 5 ἕως 21): Δὲν πρέπει νὰ ἐκφορῶνται ἀπὸ τῆς ἑσπέρης πὺς σὰς περιβάλλουν. Διατηρήσατε τὸν ἀσθητικὸν σας. Στὸν ἑσπέρα: ἀπὸ τὴν κατανόησιν. Τυχὴ στὸ παιχνίδι. Τυχὴ στὴν ἐργασία σας. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Τρίτη, ἀριθμὸς 14. Χρῶμα: πορτοκάλι.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ ('Απρ 22) 6 ἕως 22): Δεχθῆτε τὰ πράγματα ὅπως ἐκφορῶνται. Πολὺ γρήγορα ἡ κατάσταση θὰ ἐκφορῶνται. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 2. Χρῶμα: πορτοκάλι.

ΛΕΩΝ ('Απρ 23) 7 ἕως 23): Μὴ μεγάλῃ κατὰ σὰς περιμένει. Κατὰ σὰς περιμένει. Κατὰ σὰς περιμένει. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 2. Χρῶμα: πορτοκάλι.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ ('Απρ 23) 8 ἕως 23): Διανοήσετε ἀπὸ τὴν ἐργασία σας. Δὲν εἶναι προσοχὴ. Δεχθῆτε τὰ πράγματα ὅπως ἐκφορῶνται. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 12. Χρῶμα: πορτοκάλι.

ΖΥΓΙΟΣ ('Απρ 23) 9 ἕως 23): Μὴ παραμελήσατε τὴν ἐργασία σας καὶ μὴ ἀσπασθῆτε μὴ τὸ πᾶν ἀσπασθῆτε μὴ τὸ πᾶν ἀσπασθῆτε. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 8. Χρῶμα: πορτοκάλι.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ ('Απρ 23) 10 ἕως 23): Ἐκφορῶνται μὴ τὰ ἐκφορῶνται. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 66. Χρῶμα: πορτοκάλι.

ΤΟΞΟΤΗΣ ('Απρ 23) 11 ἕως 23): Ἐκφορῶνται μὴ τὰ ἐκφορῶνται. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 2. Χρῶμα: πορτοκάλι.

ΑἰΓΟΚΕΡΩΣ ('Απρ 22) 12 ἕως 19): Μὴ ἀπογοητευθῆτε. 'Όλα θὰ πάνε καλὰ. Πολὺ σὰς. Μὴ γινῇ κατὰ σὰς. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 2. Χρῶμα: πορτοκάλι.

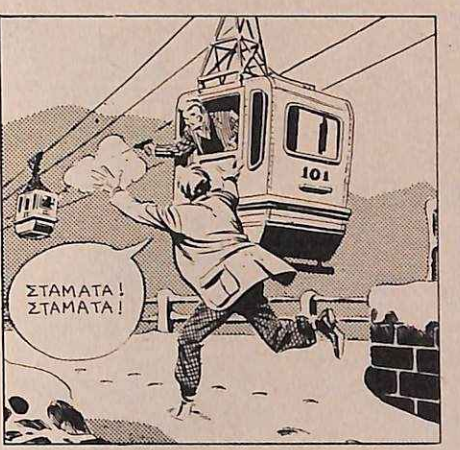
ΤΑΥΡΟΚΟΟΣ ('Απρ 20) 1 ἕως 19): Μὴ ἀπογοητευθῆτε. Ἐκφορῶνται μὴ τὰ ἐκφορῶνται. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 15. Χρῶμα: πορτοκάλι.

ΙΧΘΥΕΣ ('Απρ 19) 2 ἕως 20): Μέρως πολὺ ἐκφορῶνται. Ἐκφορῶνται μὴ τὰ ἐκφορῶνται. Ἐνδοκὴ ἡμέρα: Τετάρτη, ἀριθμὸς 15. Χρῶμα: πορτοκάλι.

ΡΙΠ ΚΙΡΜΠΥ

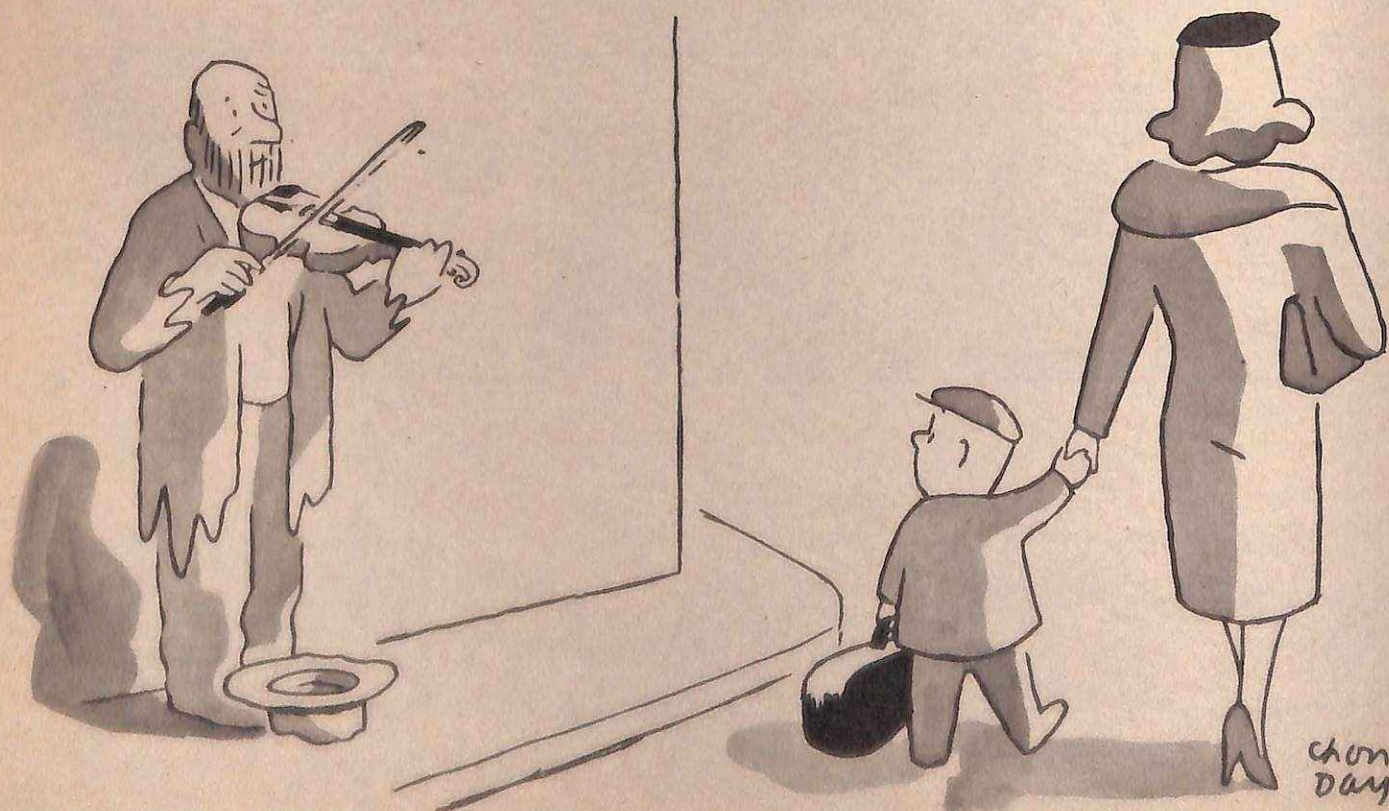
'Η Τασία Ρεμπώ, μὴ ὁμορφὴ νέα, ἀνακαλύπτει μὴ τὴν δολοκλήρη τοῦ Ρίπ Κίρμπυ στὸ Μόντε Κάρλο τὸν Ρὸς Κέντον, ἕνα ἀπατεῶνα, πὺς ὑποδύμενος τὸν ἐρωτευμένο, ἔκλεψε ὅλη τὴν περιουσία μίᾳς φίλης της, ἡ ὅποια τρελλάθηκε. 'Η Τασία ἐμφανίζεται στὸν Κέντον ὡς ὑπὸ πλοῦτη κληρονόμος καὶ ἐκεῖνος βλέπει στὸ πρόσωπό της ἕνα ἀκόμη ὑποψήφιο θύμα του καὶ συμφωνεῖ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ στὴν Ἀμερική, ὅπου τὸν ἀναμένει ἡ φιλακή. 'Αλλὰ, τὴν τελευταία στιγμὴ, ἐντελὸς τυχαία, ὁ Ρὸς Κέντον ἀνακαλύπτει τὴν παγίδα πὺς τοῦ στήνεται...

Χιούμορ

«Θεέ μου! Προς στιγμή με τρομάξατε!»

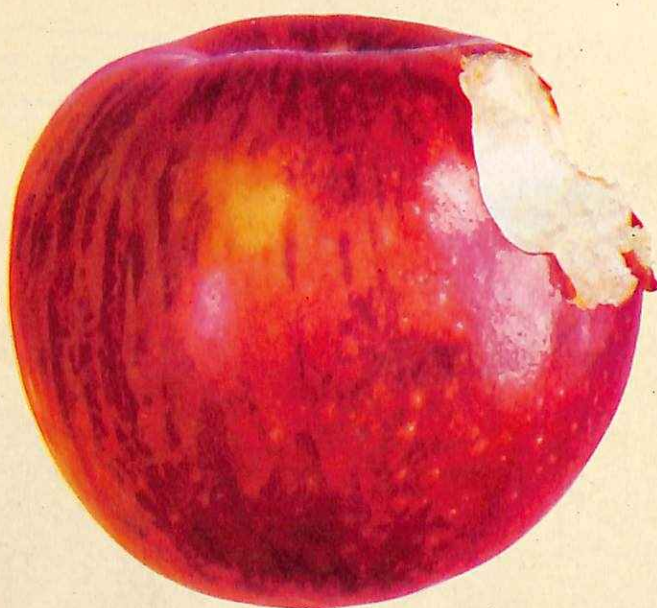

ΤΟ ΕΥΓΕΝΕΣΤΕΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΙΓΑΡΕΤΤΟ

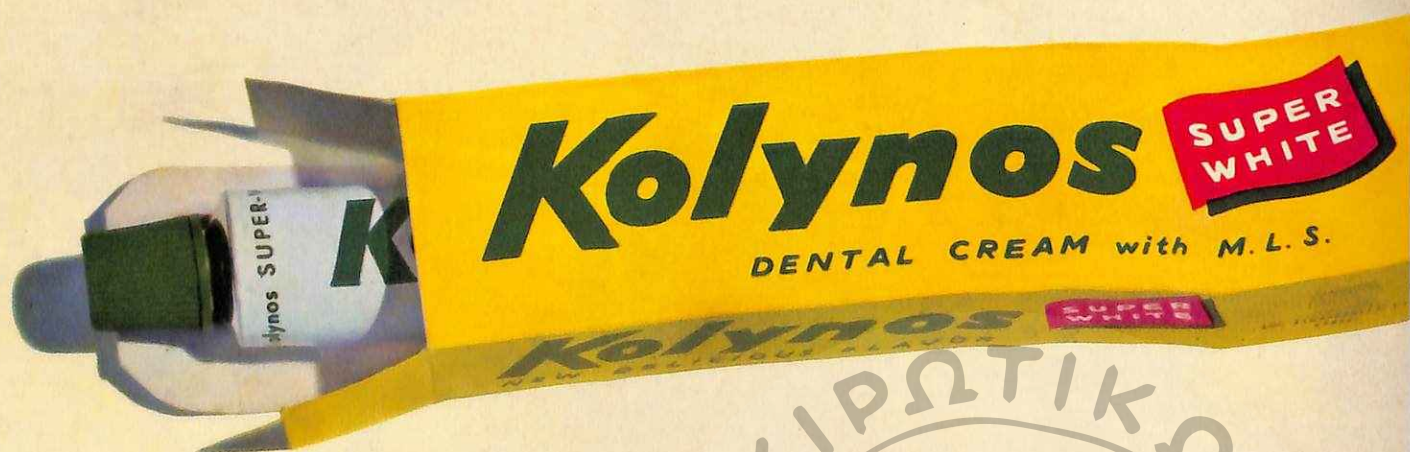

Γ. Α. ΚΕΡΑΝΗΣ Α.Ε.

„ΑΛΕΚΤΩΡ“

Για λευκά και γερά δόντια
χρειάζεται μόνον

και λίγη φροντίδα.

Δυό φορές την ημέρα με KOLYNOS SUPERWHITE
κι άμέσως τὸ χαμόγελο σας θά δείξη τὴ διαφορά.
Τὰ δόντια σας θ' ἀστράφτουν κατάλευκα, γεμάτα

ύγεια καὶ ἡ ἀναπνοή σας θά εἶναι ολόδροση.
KOLYNOS SUPERWHITE, στὸ γνωστὸ σας κίτρινο
κουτί. Σὲ μεγάλο μέγεθος: εἶναι οἰκονομικώτερο

KOLYNOS SUPERWHITE γιὰ τὸ χαμόγελο τῆς ἐπιτυχίας.

ΚΙ